ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Δ'

Αρ. 12/184

1935

ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΜΟΤΤΙ

ΕΦΑΜΙΛΛΑ ΙΤΑΛΙΚΩΝ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ 15.000 ΚΟΙΛΑ

ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
Κ. ΒΛΑΣΙΔΗΣ — Πεσματζόγλου 9

— Τί λαίμαργος ποὺ εἶσαι, καϋμένε ! Δὲν τρώγεται τὸ **DENTOL**, *εἶνε μόνον διὰ νὰ καθαρίζη κανεὶς τὰ δόντια του.*

Τὸ DENTOL (ὑγρόν, πάστα, κόνις, σάπων) εἶνε ὀδοντόκρεμα τὰ μέγιστα ἀντισηπτικὴ καὶ εὔγευστος συνάμα, μὲ ἄρωμα λίαν εὐχάριστον.

Κατασκευαζόμενον συμφώνως μὲ τὰ ἔργα Παστέρ, τονώνει τὰ οὖλα· ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν κάμνει τὰ δόντια νὰ ἀπαστράπτουν ἀπὸ λευκότητα· ἐξαλείφει τὴν δυσάρεστον ὀσμὴν τοῦ στόματος καὶ συνιστᾶται ἰδιαιτέρως εἰς τὰς καπνιζούσας. Ἀφίνει εἰς τὸ στόμα μίαν εὐχάριστον καὶ διαρκῆ αἴσθησιν δροσερότητος.

Τὸ DENTOL εὑρίσκεται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Ἀρωματοπωλεῖα καὶ Φαρμακεῖα.

ΔΩΡΟΝ: Ἀρκεῖ νὰ ἐπιστρέψη τις εἰς τὸν κ. Φ. Ι. Κόρπην, Πλατεῖα Καπνικαρέας 3, Ἀθῆναι τὴν παροῦσαν ἀγγελίαν τοῦ Περιοδικοῦ «Οἰκογένεια», ἵνα λάβη δωρεὰν ἕνα δεῖγμα DENTOL.

Ὅταν δέν εἶναι τοῦ Schering
δέν εἶναι Οὐροτροπίνη.

ΔΙΣΚΙΑ
ΟΥΡΟΤΡΟΠΙΝΗΣ Schering

ἀπολυμαίνουν καὶ καθαρίζουν τὸν ὀργανισμὸν καὶ παρέχουν εἰς περιπτώσεις ἐμπυρέτων νοσημάτων ὡς καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἀσφαλεστέραν προστασίαν κατὰ τῶν παθήσεων τῶν νεφρῶν, τῆς κύστεως καὶ τοῦ ἥπατος.

Νὰ πέρνετε πάντοτε
»Οὐροτροπίνην SCHERING«
Σωληνάρια τῶν 20 δισκίων.

4022903

ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Ἑλληνικὰ ΚΡΕΠ-ΝΤΕ-ΣΙΝ	ὁ πῆχ.	δρχ.	75.—
ΖΩΡΖΕΤ ἔξτρα ποιότητος τῶν 120	»	»	75.—
ΜΑΡΟΚΕΝ ἔξτρα ποιότητος τῶν 140	»	»	75.—
Ἑλληνικὰ ΦΟΥΛΑΡΙΑ	»	»	22.—
Ἑλληνικὰ ΚΡΕΠ-ΣΑΤΕΝ (μονὰ)	»	»	22.—

ΜΑΛΛΙΝΑ ΔΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ & ΠΑΛΤΑ

(Ντεμὶ-σαιζὸν, πλάτος 2 2)8)

ΚΡΕΠ-ΝΤΕ-ΣΙΝ μάλλινα τῶν 130	ὁ πῆχ.	δρχ.	68.—
ΠΟΠΛΙΝΕΣ μάλλινες τῶν 140	»	»	95.—
ΚΑΣΣΑ μάλλινα τῶν 100	»	»	55.—
ΚΑΣΣΑ ἔξτρα ποιότητος τῶν 200	»	»	120.—

ΚΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΚΠΤΩΣΙΣ 20 0)0

ΜΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΑΙΟΛΟΥ 75. — ΤΗΛΕΦ. 50-62.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ κοπτικὴ μηχανὴ βιβλιοδετείου, 65 πόντους φάρδος, σχεδὸν καινουργής, εἰς συμφέρουσαν τιμήν. Ἐπίσης πωλεῖται μία ἠλεκτρικὴ ραπτικὴ μηχανή, κατάλληλος διὰ περιοδικὰ καὶ βιβλία. Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου», Λέκκα 7.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὴν πραγματικῆς εὐκαιρίας τὰ κάτωθι ὀδοντοϊατρικὰ μηχανήματα: 1) ἕνα τοὺρ ἠλεκτρικὸν χειρουργείου RITER, καὶ 2) ἕνα ταμπλὼ ἠλεκτρικὸν DENTAL, ἀμφότερα ἐν ἀρίστη καταστάσει. Πληροφορίαι ὁδὸς Κοραῆ 5, γ' ὄροφος, γραφεῖα Π. Α. Ε. Κ.

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι Λέκκα 21α

ΕΤΟΣ Δ'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 12 (184) ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 2.50

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ.	130
» ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	70
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ	1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ.........ΔΟΛΛΑΡΙΑ	5
ΑΦΡΙΚΗΣ..........ΣΕΛΙΝΙΑ	24
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ......»	24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 1930

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52—03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 261 w. 85th Str New-York U. S. A.
Ἐν Αἰγύπτῳ-Σουδὰν ὁ κ. *Χρ. Σαράφης* 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie.
Ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. *Γ. Ἀντωνιάδης* B. P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

ΑΠΟ ΟΤΙ ΒΛΕΠΩ ΚΑΙ ΑΚΟΥΩ

«ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ»

Δὲν ξέρουμε κατὰ πόσον ἀληθεύουν αἱ φῆμαι ποὺ κυκλοφοροῦν κατὰ τὸν τελευταῖο καιρὸ μεταξὺ τῶν καλλιτεχνικῶν καὶ φιλολογικῶν κύκλων, σχετικῶς μὲ τὴν «Ἐλευθέρα Σκηνὴ» καὶ μὲ τὴν ἀποχώρισιν ἐξ αὐτῆς τοῦ κ. Μελᾶ, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ συνεργασθῇ μὲ τὸν ἄσπονδον φίλον του κ. Φῶτον Πολίτην διὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ «Ἐθνικοῦ Θεάτρου». Ὁτιδήποτε ὅμως κι' ἂν συμβαίνει, ἡ γνώμη ὅλων τῶν ἀνθρώπων ποὺ καταλαβαίνουν ἀπὸ θέατρο, εἶνε ὅτι «Ἐθνικὸν Θέατρον» δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξη, δὲν μπορεῖ νὰ ἐννοηθῆ, χωρὶς τὴν μεγάλη μας τραγωδὸν κ. Κοτοπούλη ὡς πρωταγωνίστριαν. Ὅλοι οἱ εἰδικοὶ τοῦ θεάτρου καὶ ἂν συνεργασθοῦν, χωρὶς τὴν κ. Κοτοπούλη, τὸ Ἐθνικὸν Θέατρον δὲν θὰ γίνη ἀντάξιον τοῦ προορισμοῦ του, γιατὶ θὰ εἶνε καταδικασμένο νὰ παίξη ἐλαφρὰ μόνον ἔργα. Ποιὸς θὰ ὑποδυθῆ σ' αὐτὸ τοὺς μεγάλους γυναικείους τραγικοὺς ρόλους.... Ἡ κ. Κοτοπούλη εἶνε μοναδικὴ καὶ ἀναντικατάστατος.... Αὐτὸ ἂς ἔχουν ὑπ' ὄψιν των οἱ ἐργαζόμενοι διὰ τὴν σύστασιν τοῦ «Ἐθνικοῦ Θεάτρου»....

......

Η «ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΚΗΝΗ»

Ἀσχέτως πρὸς ὅσα γράφομεν ἀνωτέρω, ἡ κ. Κοτοπούλη, μετὰ τὴν ἀποχώρισιν τοῦ κ. Μελᾶ, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν, ἀπέναντι τοὐλάχιστον τῶν θαυμαστῶν της, νὰ συνεχίση, ἔστω καὶ μόνη, τὴν μεγάλην προσπάθειαν τῆς «Ἐλευθέρας Σκηνῆς», μὲ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν μὲ τὸν ὁποῖον τὴν εἶχεν ἀναλάβει ὡς τώρα. Οἱ καλοὶ συνεργάται, τόσον ἀπὸ τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων, ὅσον καὶ τῶν καλλιτεχνῶν, ἀσφαλῶς δὲν θὰ τῆς λείψουν. Ἄλλωστε καὶ πρὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς «Ἐλευθέρας Σκηνῆς» ἡ κ. Κοτοπούλη, ὁσάκις ἠθέλησε, μᾶς ἀπέδειξε τί μπορεῖ νὰ κάνη... Ἂς συνεχίση λοιπὸν τὴν προσπάθειάν της καὶ ἀσφαλῶς τὸ θέατρόν της, ἂν δὲν γίνη Ἐθνικὸν Θέατρον, θὰ γίνη τὸ Θέατρον τῆς Τέχνης.

Καὶ αὐτό, ὑποθέτομεν, ὅτι θὰ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα ἀνταμοιβὴ γιὰ τὴν μεγάλη μας καλλιτέχνιδα.

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

— Τί εἴδους ἔργα θὰ ἀνεβάση ὁ κ. Σπῦρος Μελᾶς στὸ «Ἐθνικὸ Θέατρο»;

— Μελο-δράματα καὶ Σαικσπῦρον!

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

— Ἡ φιλάρεσκες γυναῖκες μοιάζουν μὲ τοὺς ἀνεμοδεῖχτες. Ἡσυχάζουν μόνον ὅταν σκουριάσουν.

— Ὅταν κατηγορεῖτε τὶς γυναῖκες γενικῶς, ἐξεγείρονται ὅλες ἐναντίον σας. Ὅταν ὅμως κακολογεῖτε μιὰ-μιὰ χωριστά, συμφωνοῦν ὅλες μαζύ σας.

— Τὸ μόνο μυστικὸ ποὺ φυλάει ἡ γυναῖκα εἶνε ἡ ἡλικία της.

— Ἡ γυναῖκες γνωρίζουν τὴν τέχνη νὰ ἀναποδογυρίζουν μ' ἕνα ἄχυρο ὅλον τὸν κόσμο.

— Ἡ γυναῖκα ὅταν δὲν εἶνε δούλη, εἶνε τύραννος.

— Τὸ καλὸ κρασὶ κι' ἡ ὄμορφη γυναῖκα εἶνε δυὸ εὐχάριστα δηλητήρια.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΔΥΟ ΒΑΣΙΛΙΣΣΕΣ

Σὲ μιὰ ἀπομακρυσμένη νῆσο τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, ἡ ὁποία διατελοῦσε ὑπὸ τὴ Γαλλικὴ κατοχή, ζοῦσαν κατὰ τὸ 18ο αἰῶνα δυὸ μικρὲς κρεολές. Μιὰ μέρα, ἐνῶ ἡ μικροῦλες αὐτὲς ἔπαιζαν μαζὺ μὲ μερικὲς ἄλλες συνομήλικές των στὴν αὐλὴ ἑνὸς σπιτιοῦ, ἔτυχε νὰ περάση ἀπὸ κεῖ μιὰ μάγισσα, τὴν ὁποία ἐπροσκάλεσαν γιὰ νὰ τοὺς πῆ τὴ μοῖρα τους.

Ἡ μάγισσα, ἀφοῦ κύτταξε προσεχτικὰ τὰ χέρια τους, προφήτεψε καὶ στὶς δυὸ ὅτι μιὰ μέρα θὰ γίνουν βασίλισσες. Τότε ἡ δυὸ νεαρὲς κρεολές, ἡ ὁποῖες ἦσαν καὶ ξαδέρφες, ξεκαρδίστηκαν στὰ γέλια μὲ τὴν ἀπίστευτη αὐτὴ προφητεία καὶ ἄρχισαν νὰ κοροϊδεύουν τὴ μάγισσα, ἡ ὁποία, πειραγμένη, ἔφυγε χωρὶς νὰ δεχτῆ τὸ νόμισμα ποὺ τῆς πρόσφεραν.

Ὕστερ' ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια, ἡ δυὸ νέες, ποὺ εἶχαν μεγαλώσει ἐν τῷ μεταξύ, μπῆκαν ἡ καθεμιὰ σὲ χωριστὸ καράβι καὶ διευθύνθηκαν γιὰ τὴ Γαλλία. Ἀλλὰ τὸ πλοῖο μὲ τὸ ὁποῖο ταξείδευε ἡ πρώτη, προσεβλήθη στὸ δρόμο ἀπὸ Ἀλγερίνους πειρατάς, οἱ ὁποῖοι διέτρεχαν ἄφοβα τὶς θάλασσες ἐκείνη τὴν ἐποχὴ καὶ οἱ ὁποῖοι συνέλαβαν ὅλο τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἐπιβάτες του.

Οἱ πειραταὶ μετέφεραν τοὺς αἰχμαλώτους στὸ Μαρόκο, ὅπου τοὺς ἐπούλησαν ὡς δούλους. Ἡ νεαρὴ κρεολή, ἡ ὁποία ἦταν πολὺ ὄμορφη, προσεφέρθη ὡς δῶρο στὸ Σουλτάνο τοῦ Μαρόκου, ὁ ὁποῖος τὴν ἀγάπησε τόσο, ὥστε τὴν ἔκανε γυναῖκα του.

Ὅσο γιὰ τὴν ἐξαδέλφη της, αὐτὴ κατώρθωσε νὰ φτάση σῶα στὴ Γαλλία, ὅπου ὕστερ' ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες καὶ συμφορές, κατώρθωσε νὰ γίνη σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ καὶ μετέπειτα αὐτοκράτορος Βοναπάρτη. Οἱ ἀναγνῶσται βέβαια θἄχουν μαντέψει ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν περίφημη Ἰωσηφίνα, ἡ ὁποία διεδραμάτισε ὄχι μικρὸ ρόλο στὴ ζωὴ τοῦ Ναπολέοντος.

Ἡ δυὸ ἐξαδέλφες, ἡ ὁποῖες ἀνέβηκαν ἀνέλπιστα σὲ βασιλικοὺς καὶ αὐτοκρατορικοὺς θρόνους, ἀντάλλασσαν συχνὰ ἐπιστολὲς καὶ δῶρα καὶ ποτέ τους δὲν ἐλησμόνησαν τὴ γριὰ μάγισσα ποὺ εἶχε προφητέψει τὴ λαμπρὴ τύχη τους.

ΠΕΝΝΙΕΣ

Ὅπως προαναγγέλλεται, ἡ φετεινὲς Δελφικὲς ἑορτὲς θὰ ὑπερβοῦν κατὰ πολὺ στὴν ἐπιτυχία τὰς τοῦ προπαρελθόντος ἔτους.

— Ἐκτὸς τῶν ἄλλων προσωπικοτήτων ποὺ ἐδήλωσαν ἤδη ὅτι θὰ παραστοῦν σ' αὐτάς, φαίνεται ὅτι θὰ παραστῆ καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Φουάτ, πραγματοποιῶν τὸ μελετώμενον ταξεῖδι του στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν περίοδο τῶν Δελφικῶν ἑορτῶν.

— Ὁ κόσμος τόσον τῶν ἰδιοκτητῶν, ὅσον καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν κατέχεται τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἀπὸ πραγματικὴν ἀγωνίαν. Συζητεῖται γὰρ τὸ Ἐνοικιοστάσιον.

— Ἕνας ἀπὸ τοὺς κεντρικοὺς κινηματογράφους παρουσιαζόμενος ὡς «ἠχητικὸς» ἔχει ἐγκαταστήσει εἰς τὴν σκηνήν του ἕνα περίεργον μηχάνημα, τὸ ὁποῖον πράγματι βγάζει... ἤχους!

— Εἶνε ὅμως τόσοι ἀπαίσιοι οἱ ἦχοι αὐτοί, ὥστε κάθε τόσον προκαλοῦν τὰς διαμαρτυρίας τοῦ Κοινοῦ. Ἐν τούτοις ὁ ἐν λόγῳ κινηματογράφος ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιμένη ὅτι παριστάνει τόν... ἠχητικόν!

— Ἡ ἐξοχὲς τῆς Ἀττικῆς ἄνθισαν πειά, πιστοποιῶντας ὅτι ἐμπήκαμε στὴν ἄνοιξι, καὶ τὰ πρῶτα λουλούδια τους, ἡ μαργαρῖτες κτλ.

— Ἀναμένονται τώρα γιὰ νὰ μᾶς φέρουν ὁριστικῶς τὴν ἄνοιξι καὶ τὰ πρῶτα χελιδόνια ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Ἐκτὸς ἂν μᾶς τὴν ἔφερε ὁ... κ. Μιχαλακόπουλος.

— Ἀλλὰ μία χελιδών, κτλ.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

ΤΟ ΑΚΕΦΑΛΟΝ ΠΤΩΜΑ

Ἡ μυστηριώδης ὑπόθεσις ποὺ συνετάραξε πρὸ τριακονταετίας τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπετέλεσε φοβερὸν πρόβλημα συνειδήσεως διὰ τοὺς δικαστὰς τῆς ἐποχῆς.

ΕΝΑΣ ΑΝΤΙΠΑΛΟΣ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Η ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΤΟΥΝΤΑΛ

Ὁ φοβερὸς ἡγέτης τῶν βασιλοφρόνων. Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἀπελπίζεται. Μιὰ συνάντησις Ναπολέοντος καὶ Καντουντάλ. Ἡ ἀποβίβασις τῶν συνωμοτῶν στὴ Γαλλία. Ἕνα τολμηρὸ σχέδιο. Ἡ προδοσία. Τὸ κρυσφήγετο τοῦ Καντουντάλ. Οἱ ἀστυνομικοὶ ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν συνωμοτῶν. Ἡ ἅμαξα ὑπ' ἀριθ. 53. Ἡ καταδίωξις τοῦ ἀρχισυνωμότου. Ὁ Καντουντὰλ ἀμύνεται. Ἡ σύλληψίς του, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ Ζὼρζ Καντουντὰλ
(Χαλκογραφία τῆς ἐποχῆς)

Ὁ Καντουντὰλ ἦταν γνωστότατος σὲ ὅσους εἶχαν ἀναμιχθῆ ὁπωσδήποτε στὴ Γαλλικὴ Ἐπανάστασι. Ὁ Ζὼρζ, ὅπως τὸν ἔλεγε ὁ λαός, ἦταν ὁ τελευταῖος ἡγέτης τῶν Γάλλων βασιλοφρόνων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν χάσει διαδοχικὰ ὅλους των τοὺς ἀρχηγούς. Ἦταν ὅμως ὁ πιὸ φανατικός, ὁ πιὸ ἐνεργητικός, ὁ πιὸ ἀποφασιστικὸς καὶ ὁ πιὸ γενναῖος ἀπ' ὅλους.

Ὁ Βοναπάρτης, τὸν ὁποῖον ἐγοήτευαν οἱ τέτοιοι χαρακτῆρες, μόλις κατέλαβε τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρώτου Ὑπάτου, ἐπεδίωξε νὰ πάρη μὲ τὸ μέρος του τὸν ἀτρόμητο αὐτὸν ἄνθρωπο. Ἔγινε μάλιστα τότε μιὰ συνάντησις τῶν δυὸ ἀνδρῶν στὸ Μικρὸ Λουξεμβοῦργο, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Ναπολέων προσέφερε στὸν ἀντίπαλό του, ὡς ἀντάλλαγμα τῆς φιλίας του, ἀπόλυτη ἀμνηστεία, γενναῖες ἐπιχορηγήσεις καὶ μιὰ ἀνωτάτη θέσι στὸ στράτευμα. Μὰ ὁ Καντουντὰλ ἀπέρριψε περιφρονητικὰ τὶς προτάσεις του.

Ἀπὸ τότε ἕνας ἀμείλικτος πόλεμος ἄρχισε μεταξὺ τοῦ πανισχύρου Ὑπάτου καὶ τοῦ προγεγραμμένου ἡγέτου τῶν βασιλοφρόνων, ὁ ὁποῖος οὔτε στρατό, οὔτε χρήματα εἶχε. Ὁ Καντουντὰλ ὅμως δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀπελπίζονται εὔκολα. Καὶ ἐπὶ δυὸ χρόνια ἐργαζόταν κρυφά, παρασκευάζοντας ἕνα πραξικόπημα, τὸ ὁποῖο, ἂν πετύχαινε, θὰ μετέβαλε ἀσφαλῶς τὴν Ἱστορία τῆς Εὐρώπης. Τὸ σχέδιό του ἦταν ν' ἁρπάξη τὸ Ναπολέοντα μέσ' ἀπὸ τὴ φρουρά του καὶ νὰ τὸν μεταφέρη, δεμένο καὶ φιμωμένο ὡς τὰ παράλια τῆς Γαλλίας, ἀπ' ὅπου θὰ τὸν ἐμπαρκάριζε γιὰ τὴν Ἀγγλία.

Οἱ μόνοι ἄνθρωποι ποὺ θὰ τὸν βοηθοῦσαν στὴν τολμηρή του αὐτὴ ἐπιχείρησι ἦσαν μερικοὶ ἀφοσιωμένοι ὀπαδοί του, οἱ ὁποῖοι τὸν ἄκουγαν σὰν Θεό: Ὁ Λουδοβῖκος Πικό, ἕνας χωρικὸς Βρετόνος, τὸν ὁποῖον χρησιμοποιοῦσε γιὰ ὑπηρέτη, ὁ Κόστερ ντὲ Σαὶν-Βικτόρ, πρώην ἀξιωματικός, ὁ Μερίλ, ὁ Μπουρμπάν, ὁ Ρόζερ καὶ μερικοὶ ἄλλοι, εἴκοσι ἀπάνω-κάτω.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ σύντροφοι τοῦ Καντουντάλ, οἱ ὁποῖοι βρισκόντουσαν ἐξόριστοι, μιὰ νύχτα τοῦ χειμῶνος τοῦ 1803, ἀποβιβάστηκαν κρυφὰ στὴν ἀκτὴ τῆς Διέππης, διέσχισαν τὴ Νορμανδία μετεμφιεσμένοι καὶ ἔφτασαν στὸ Παρίσι, ὅπου, παρ' ὅλη τὴν αὐστηρὴ ἐπίβλεψι τὴν ὁποίαν ἐξασκοῦσαν οἱ πράκτορες τῆς ἀστυνομίας, κατώρθωσαν νὰ εἰσχωρήσουν καὶ νὰ κρυφτοῦν ἐπὶ τέσσερους ὁλοκλήρους μῆνας, περιμένοντας τὸ σύνθημα τοῦ ἀρχηγοῦ τους γιὰ νὰ δράσουν...

Ἔξαφνα ὅμως κάποιος ἀπ' αὐτούς, ἕνας ἄθλιος, ὀνομαζόμενος Πέτρος Κερέλ, τοὺς ἐπρόδωσε καὶ ἔθεσε τὴν ἀστυνομία, ἡ ὁποία ὡς τότε δὲν εἶχε καμμιὰ ἰδέα τῆς συνωμοσίας, ἐπὶ τὰ ἴχνη τους.

Μά, παρ' ὅλη τὴν προδοσία, τόσο ὁ Καντουντὰλ ὅσο καὶ οἱ συνεργάται του δὲν βρισκόντουσαν πουθενά. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ κρατοῦσε ἀνάστατο τὸ Παρίσι ἐπὶ δυὸ βδομάδες, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων περίπολοι ἀστυνομικῶν καὶ στρατιωτῶν διέτρεχαν νυχθημερὸν τοὺς δρόμους τῆς πρωτευούσης, ποὺ παρουσίαζε ὄψι πολιορκουμένης πόλεως. Τέτοια μέτρα εἶχαν ληφθῆ γιὰ νὰ μὴν ἀποδράση ὁ Καντουντάλ, ὥστε, ἐπειδὴ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὰ νεκροταφεῖα βρισκόντουσαν ἔξω ἀπὸ τὸ Παρίσι, εἶχε δοθῆ αὐστηρὰ διαταγὴ στοὺς σκοποὺς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως ν' ἀνοίγουν ὅλα τὰ φέρετρα τῶν κηδειῶν ποὺ περνοῦσαν, ἀπὸ φόβο μήπως κρυβόταν ὁ τρομερὸς συνωμότης σὲ κανένα ἀπ' αὐτά.

Ὁ Καντουντὰλ τραυματίζει τὸν ἀστυνομικὸ Κανιόλ...

Ὁ Καντουντάλ, ἐν τῷ μεταξύ, ἀφοῦ εἶχε ἀλλάξει διάφορα οἰκήματα, εἶχε καταφύγει στὸ σπίτι μιᾶς ὀπωροπώλιδος τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Γενεβιέβης, ὀνομαζομένης Λεμονάν, ὅπου σὲ λίγο ἐγκαταστάθηκαν καὶ δυὸ ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς του, ὁ Μπουρμπὰν καὶ ὁ Ζοαγιώ.

Στὸ σπίτι αὐτὸ ἔμειναν κι' οἱ τρεῖς τους ἐπὶ εἴκοσι ἡμέρες. Κατοικοῦσαν σὲ μιὰ σοφίτα, ἔχοντας ὡς σκοποὺς των στὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ μιὰ ἀφοσιωμένη καὶ δυστυχῆ βασιλόφρονα νέα, τὴ δεσποινίδα Ὑζαὶ καὶ τὴν κόρη τῆς ὀπωροπώλιδος. Μόλις ἐνύχτωνε, ἀνέβαιναν κι' οἱ δυό τους στὸ δωμάτιο τῶν συνωμοτῶν καὶ περνοῦσαν ἐκεῖ τὴ νύχτα τους, χωρισμένες μ' ἕνα παραπέτασμα ἀπὸ τὰ κρεββάτια, ὅπου κοιμόντουσαν ὁ Ζὼρζ καὶ οἱ σύντροφοί του. Τὸ περίεργο σχετικῶς εἶνε ὅτι τόσο ἡ χήρα Λεμονὰν ὅσο καὶ ἡ κόρη της, ἀγνοοῦσαν ποιοὶ πραγματικῶς ἦσαν οἱ ξένοι τους, γιατὶ ἡ δεσποινὶς Ὑζαὶ τοὺς εἶχε παρουσιάσει ὡς ἐμπόρους ποὺ τοὺς κατεδίωκαν οἱ πιστωταί τους καὶ οἱ ὁποῖοι γι' αὐτὸ τὸ λόγο κρυβόντουσαν.

Τὸ ἰνκόγνιτο αὐτὸ τῶν συνωμοτῶν ἔδινε εὐκαιρία ὥστε νὰ δημιουργοῦνται πολλὰ χαριτωμένα ἐπεισόδια μεταξὺ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν ἐνοίκων των. Ἔτσι, μιὰ μέρα, ἡ χήρα Λεμονάν, γυρίζοντας ἀπὸ τὴν ἀγορά, ὅπου εἶχε ἀκούσει ὅλο τὸν κόσμο νὰ μιλάη γιὰ τὴ συνωμοσία τοῦ Καντουντάλ, ἡ ὁποία κρατοῦσε σὲ ἀγωνία ὁλόκληρο τὸ Παρίσι, εἶπε στοὺς ἐνοίκους της:

— Ὤ! Θεέ μου! Δὲν τὰ μάθατε; Λένε πὼς αὐτὸς ὁ καταραμένος ὁ Καντουντὰλ θὰ μᾶς σκοτώση ὅλους... Ἂν ἤξερα ποῦ βρίσκεται κρυμμένος, θὰ τὸν ἐκρέμαγα...

Μιὰ ἄλλη μέρα πάλι ἡ κόρη της ἀνήγγειλε στὸν Καντουντὰλ ὅτι ὁ... Καντουντὰλ εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ Παρίσι, μετεμφιεσμένος σὲ ὑπασπιστὴ τοῦ Πρώτου Ὑπάτου...

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, καθὼς ὁ Ζὼρζ τὴν ἐρωτοῦσε ἂν ὑπῆρχε τίποτε νεώτερο γιὰ τὸν Καντουντάλ, αὐτὴ τοῦ ἀπάντησε:

— Λένε πὼς αὐτὸς ὁ κατεργάρης ἐδραπέτευσε κρυμμένος μέσα σ' ἕνα φέρετρο...

* * *

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἀστυνομία εἶχε χάσει ἐντελῶς τὰ ἴχνη τῶν συνωμοτῶν καὶ ὅλοι πίστευαν πὼς ὁ Καντουντὰλ εἶχε κατορθώσει νὰ φύγη ἀπὸ τὸ Παρίσι, ὅταν, ἔξαφνα, στὶς 8 Μαρτίου, ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ἀστυνομίας Πετύ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ καιρὸ ἤξερε ἕναν ἀπὸ τοὺς συνωμότας, τὸν Λεριντάν, τὸν εἶδε νὰ κουβεντιάζη μὲ μιὰ γυναίκα στὴν ὁδὸ Ἁγίου Ἀντωνίου. Τὸν παρακολούθησε ἐπὶ λίγη ὥρα καὶ κατόπιν τὸν εἶδε νὰ πλησιάζη ἕνα ἄτομο, τοῦ ὁποίου τὰ χαρακτηριστικὰ παρουσίαζαν καταπληκτικὴ ὁμοιότητα μὲ τοῦ ὑπαρχηγοῦ τοῦ Καντουντάλ, Ζοαγιώ, τοῦ ὁποίου ἡ εἰκόνα εἶχε τοιχοκολληθῆ σὲ ὅλους τοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ.

Ἦταν πράγματι ὁ Ζοαγιώ, ὁ ὁποῖος μόλις εἶχε βγῆ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς χήρας Λεμονὰν μὲ τὸ σκοπὸ νὰ βρῆ, γιὰ τὸν ἀρχηγό του, ἕνα καταφύγιο ἀσφαλέστερο. Ὁ Λεριντὰν τοῦ ὑπέδειξε τότε τὸ σπίτι τοῦ φανατικοῦ βασιλόφρονος καὶ ἀρωματοπώλου Καρόν, στὴν ὁδὸ Ἁγίου Γερμανοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε κρύψει ἀσφαλῶς καὶ πολλοὺς ἄλλους καταδιωκομένους ὁμόφρονάς του, βεβαιώνοντάς τον συγχρόνως ὅτι εὐχαρίστως θὰ δεχόταν νὰ κρύψη καὶ τὸν Καντουντάλ. Ἔτσι, οἱ δυὸ συνωμόται συμφώνησαν, τὴν ἄλλη μέρα, μόλις θὰ νύχτωνε, νὰ ἐγκαταλείψη ὁ ἀρχηγός τους τὸ σπίτι τῆς ὀπωροπώλιδος γιὰ νὰ πάη στὸ σπίτι τοῦ ἀρωματοπώλου καὶ χώρισαν, ἀφοῦ προηγουμένως ὁ Ζοαγιὼ εἶπε στὸ Λεριντὰν νὰ πάη αὐτὸς στὶς 7 ἡ ὥρα τῆς ἑπομένης νὰ τοὺς πάρη μ' ἕνα ἁμάξι.

Ὅταν τελείωσε ἡ συζήτησις, ὁ ἀστυνομικὸς Πετύ, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε σταθῆ σὲ ἀπόστασι, παρακολούθησε τὸ Ζοαγιώ, μὰ στὴν πλατεία Μωμπὲρ τὸν ἔχασε. Τότε, ὑποψιαζόμενος ὅτι ὁ Καντουντὰλ κρυβόταν στὴ συνοικία αὐτή, τοποθέτησε δεκάδες μετεμφιεσμένων πρακτόρων σὲ ὅλους τοὺς δρόμους της, διατάζοντάς τους νὰ ἐπιβλέπουν ἀγρύπνως τὰ πάντα. Ἔπειτα ἔστρεψε τὴν προσοχή του στὸ Λεριντάν, ὁ ὁποῖος συγκατοικοῦσε στὴν ὁδὸ Κορντερὶ μαζὺ μ' ἕνα νέο ὀνομαζόμενο Γκουζόν.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Πετὺ μάθαινε ἀπὸ τοὺς κατασκόπους του ὅτι ὁ Γκουζὸν εἶχε νοικιάσει γιὰ ὅλη τὴν ἡμέρα τὸ ὑπ' ἀριθ. 53 ἁμάξι. Ἀμέσως διέταξε ὅλα τὰ ὄργανά του νὰ διπλασιάσουν τὴν ἐποπτεία τους. Μὰ ἡ ἡμέρα εἶχε περάσει σχεδὸν χωρὶς νὰ συμβῆ τίποτε τὸ ἔκτακτο, ὅταν, κατὰ τὶς ἑπτὰ ἡ ὥρα, ἕνα ἁμάξι φάνηκε νὰ καλπάζη στὴν ὁδὸ Γκαλάν.

Ἕνας μονάχα ἄνθρωπος βρισκόταν σ' αὐτό, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε τὰ ἡνία. Ἀμέσως οἱ κατάσκοποι, οἱ ὁποῖοι τριγύριζαν μετεμφιεσμένοι, τὸν ἀναγνώρισαν. Ἦταν ὁ Λεριντάν!

Τὸ ἁμάξι, παρακολουθούμενο ἀπὸ μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀστυνομικούς, ἐπροχώρησε πρὸς τὴν ὁδὸ Ἁγίας Γενεβιέβης.

Ἔξαφνα, τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ ἁμάξι ἔφτανε στὴν ὁδὸ τῶν Ἑπτὰ-Δρόμων, ἕνας ὅμιλος ἀπὸ τέσσερους ἀνθρώπους πρόβαλε μέσ' ἀπ' τὴ σκιά. Ἀμέσως ἕνας ἀπ' αὐτοὺς πήδηξε μέσα καὶ τὸ ἁμάξι ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του καλπάζοντας, χωρὶς νὰ σταθῆ καθόλου.

Στὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν δυσκολεύτηκαν νὰ

ἀναγνωρίσουν τὸν Καντουντάλ. Ἀμέσως ὁ Κανιόλ, ἕνας ἀστυνομικὸς ὁ ὁποῖος βρισκόταν πιὸ κοντὰ ἀπ' ὅλους, ὥρμησε πρὸς τ' ἁμάξι, μὰ οἱ τρεῖς σύντροφοι τοῦ Καντουντάλ, οἱ ὁποῖοι εἶχαν σταθῆ στὸ δρόμο καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἦσαν ἄλλοι ἀπὸ τὸ Ζοαγιώ, τὸ Μπουρμπὰν καὶ τὸ Ραοὺλ Γκαγιάρ, ἐπεχείρησαν νὰ τὸν σταματήσουν... Ὁ Κανιόλ, ὡστόσο, κατώρθωσε νὰ τοὺς παραμερίση καὶ νὰ ἐξακολουθήση τὴν καταδίωξι τοῦ ἁμαξιοῦ, τὸ ὁποῖο εἶχε στρίψει στὴν ὁδὸ Ἁγίου Στεφάνου. Ἐκεῖ, τὸ πρόφτασε καί, γαντζώνοντας στὸ πισινό του μέρος, κατώρθωσε νὰ σκαρφαλώση ἐπάνω. Ἐν τῷ μεταξὺ δυὸ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ λιγώτερο εὐκίνητοι ἀπ' αὐτόν, ἔτρεχαν πίσω ἀπ' τ' ἁμάξι φωνάζοντας: «Στάσου- Στάσου!...»

Ὁ Καντουντὰλ ποὺ καθόταν δεξιὰ στὸ Λεριντὰν εἶχε γυρίσει πίσω καὶ προσπαθοῦσε μέσ' ἀπὸ τὰ τζάμια νὰ παρακολουθήση τὰς περιπετείας τῆς καταδιώξεως. Ἔβλεπε τοὺς δυὸ ἀστυνομικοὺς ποὺ ἔτρεχαν λαχανιασμένοι στὸ πίσω μέρος τοῦ ἁμαξιοῦ.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἀπ' ὅλους τοὺς δρόμους ξεφύτρωναν κατὰ δεκάδες οἱ ἀστυνομικοὶ ποὺ ἔτρεχαν κι' αὐτοὶ πίσω ἀπ' τ' ἁμάξι, τοῦ ὁποίου τὰ ἄλογα κάλπαζαν τώρα ξεφρενιασμένα.

Οἱ διαβάτες, τρομαγμένοι στὸ πέρασμα αὐτοῦ τοῦ στροβίλου, ἔτρεχαν νὰ κρυφτοῦν κάτω ἀπὸ τὶς πόρτες.

— Ὁ Ζὼρζ! Ὁ Ζὼρζ!... Εἶνε ὁ Ζὼρζ! φώναζαν ὅλοι.

Ἕνα ἀληθινὸ πανδαιμόνιο εἶχε δημιουργηθῆ μέσ' στοὺς δρόμους... Ὁ Καντουντάλ, ἐλπίζοντας νὰ χαθῆ σ' αὐτὴ τὴ σύγχυσι, μόλις τ' ἁμάξι ἔστριψε στὴν ὁδὸ Βολταίρου, πήδηξε ἀπ' αὐτό. Συγχρόνως ὅμως πήδηξε καὶ ὁ Κανιόλ, ὁ ὁποῖος μαζὺ μ' ἕναν ἄλλο ἀστυνομικὸ ποὺ ἔφτασε ἐκείνη τὴ στιγμή, παρουσιάστηκε ἔξαφνα μπροστά του. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν συνωμοτῶν ὅμως, χωρὶς νὰ χάση τὴν ψυχραιμία του, τράβηξε τὸ πιστόλι του καὶ πυροβόλησε δυὸ φορές. Ἀμέσως κι' οἱ δυὸ ἀστυνομικοὶ σωριάστηκαν κάτω...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ δέκα ἄλλοι ἀστυνομικοὶ ἔφτασαν καὶ περικύκλωσαν τὸν Καντουντάλ. Ὥρμησαν ἐναντίον του, τὸν ἔρριξαν κάτω καὶ τὸν ἀλυσσόδεσαν.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ δίκη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Καντουντάλ.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΣΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΕΙΑ

Μιὰ μέρα παρουσιάστηκε ὡς μάρτυς σ' ἕνα Ἀγγλικὸ δικαστήριο κάποιος γέρος μὲ πολὺ μακρυὰ γενειάδα.

Ὅταν ἦλθε ἡ σειρά του νὰ ἐξετασθῆ, ὁ δικαστὴς τοῦ εἶπε ἀστειευόμενος:

— Πιστεύω ὅτι κι' ἡ εὐσυνειδησία σου θἆναι μεγάλη σὰν τὴ γενειάδα σου...

— Ἀμ' ἂν εἶνε ἔτσι, ἀπάντησε ἀμέσως ὁ ἔξυπνος γέρος, ἡ ἀφεντιά σου ποὺ εἶσαι ξυρισμένος, δὲν θἄχης καθόλου εὐσυνειδησία...

ΠΕΡΣΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ Χατὰμ Τάϋ εἶχε ἕνα ἄλογο μαῦρο σὰν τὸν κόρακα καὶ γρήγορο σὰν τὸ σίφονα. Ὅταν ἔτρεχε, νόμιζες πὼς δὲν ἄγγιζε τὴ γῆ, καὶ τὰ πέταλά του ξεπετοῦσαν σπίθες ποὺ σὲ τύφλωναν. Ἂν τὄβλεπες μάλιστα ἀπὸ μακρυὰ νὰ τρέχη, θαρροῦσες πὼς ἦταν ἕνα μαῦρο σύγνεφο ποὺ τὸ κυνηγάει ἡ μπόρα στὴν πλάτη τοῦ οὐρανοῦ. Περνοῦσε ὁρμητικὰ τὶς ἀποστάσεις, ὅμοια μὲ τὸν ξεχειλισμένο χείμαρρο, ἀνασηκώνοντας πυκνὸ κουρνιαχτό, κι' οἱ ἀητοὶ ποὺ δοκίμαζαν νὰ παραβγοῦν στὸ τρέξιμο μαζύ του, ἔμεναν ἀποπίσω κουρασμένοι.

Ἡ φήμη τοῦ φιλόξενου καὶ δικαίου Χατὰμ ἦταν πολὺ μεγάλη καὶ εἶχε ἁπλωθῆ στὰ πέρατα τῆς γῆς. Μιὰ μέρα λοιπὸν ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Ἑλλήνων, ποὺ εἶχε ἀκούσει νὰ τοῦ μιλοῦν μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὸν Πέρση αὐτό, εἶπε στὸν πρωθυπουργό του:

— Εἶμαι περίεργος νὰ μάθω ἂν ὁ Χατὰμ Τάϋ κέρδισε δίκαια τὴ φήμη του. Γι' αὐτὸ ἀποφάσισα νὰ τοῦ ζητήσω τὸ ξακουσμένο του ἄτι. Ἂν μοῦ τὸ στείλη, θὰ πιστέψω κι' ἐγὼ στὴ γενναιοδωρία του. Ἂν ὅμως ἀρνηθῆ, τότε θὰ εἰπῶ πὼς ἡ ἀξία του μοιάζει μὲ τὸ τύμπανο ποὺ κάνει τόσο θόρυβο, ἐνῶ ἀπὸ μέσα εἶν' ἀδειανό.

Καὶ τὴν ἴδια μέρα ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Ἑλλήνων ἔστειλε στὴν Περσία ἕναν ἔξυπνο ταχυδρόμο μαζὺ μὲ δώδεκα στρατιῶτες. Ἡ μικρὴ συνοδεία πέρασε βουνὰ καὶ λαγκάδια καὶ τέλος ἔφτασε στὴν κατοικία τοῦ Χατάμ.

Ὁ Χατὰμ ἔδωσε ἀμέσως διαταγὴ στοὺς ὑπηρέτες του νὰ σφάξουν τὸ καλό του ἄλογο καὶ νὰ ἑτοιμάσουν ἀπ' αὐτὸ φαΐ γιὰ τοὺς ξένους του. Ὅλη τὴ νύχτα τοὺς περιποιόταν ὁ ἴδιος, γεμίζοντάς τους πρόθυμα τὰ πιάτα μὲ φαΐ καὶ τὰ ποτήρια μὲ κρασί.

Ὅταν ξημέρωσε καὶ ξύπνησαν, ὁ ταχυδρόμος τοῦ φανέρωσε τὸ σκοπὸ τοῦ ταξειδιοῦ του. Ὁ Χατὰμ τότε ἄρχισε νὰ δαγκάνη τὰ χέρια του σὰν τρελλὸς καὶ ἅμα τελείωσε, τοῦ εἶπε μὲ μάτια βουρκωμένα:

— Εὐγενικὲ κι' ἀφοσιωμένε ξένε, γιατὶ δὲν μοῦ εἶπες ποιὰ εἶνε ἡ ἀποστολή σου ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ ἔφτασες ἐδῶ; Τὸ ἄτι μου, ποὺ τὸ φύλαγα σὰν καμάρι μου, τὄσφαξα γιὰ χάρι σας. Τὰ λειβάδια μου ἔχουν πλημμυρίσει ἀπ' τὶς βροχὲς αὐτὲς τὶς ἡμέρες κι' ἡ στάνες καὶ τὰ βοσκοτόπια μου εἶνε ἀποκλεισμένα. Μοῦ ἦταν λοιπὸν ἀδύνατο νὰ στείλω νὰ μοῦ φέρουν σφαχτό, ἀλλὰ δὲν μποροῦσα πάλι νὰ σᾶς ἀφήσω νὰ πεθάνετε ἀπ' τὴν πεῖνα. Δὲν εἶχα λοιπὸν ἐδῶ παρὰ μόνο τ' ἄλογό μου κι' ἀποφάσισα νὰ τὸ θυσιάσω, γιὰ νὰ μὴν καταστρέψω τὴ φήμη μου...

* * *

Γιὰ τὸν ἴδιο τὸ Χατὰμ Τάϋ ὑπάρχει κι' ἄλλη μιὰ παράδοσις, τὸ ἴδιο ἀληθινὴ μὲ τὴν παραπάνω. Ἀκοῦστε την: Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ζοῦσε στὴ Γεμένη ἕνας βασιληᾶς ποὺ φημιζόταν γιὰ τὴ γενναιοδωρία του καὶ ποὺ γι' αὐτὸ ὀνομαζόταν ἀπ' τοὺς ὑπηκόους του «Ἡ χρυσῆ βροχή». Κι' ἀληθινά, τὸ χρυσάφι κυλοῦσε ἀπ' τὰ χέρια του σὰν βροχὴ σ' ὅλον τὸν κόσμο.

Ὁ μονάρχης ὅμως αὐτὸς εἶχε μιὰ ἰδιοτροπία. Κάθε φορὰ ποὺ ἄκουγε τὸ ὄνομα τοῦ Χατὰμ Τάϋ, κατσούφιαζε καὶ κυριευόταν ἀπὸ φοβερὸ θυμό.

Μιὰ μέρα εἶχε προσκαλέσει στὸ παλάτι μερικοὺς φίλους του σὲ τραπέζι. Ἐκεῖ ποὺ ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν, κάποιος ἀπ' τοὺς προσκαλεσμένους ἀνάφερε μὲ σεβασμὸ τὸ ὄνομα τοῦ Χατὰμ Τάϋ.

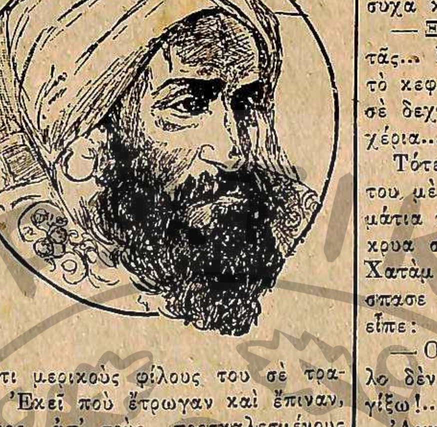

Τότε ὁ βασιληᾶς φρένιασε ἀπ' τὴν ὀργή του καὶ διέταξε τὴν ἴδιαν ὥρα ἕναν ἀπ' τοὺς φρουροὺς νὰ πάη νὰ σκοτώση τὸ μισητὸ ἀντίζηλό του.

Ὅταν ὁ βασιληᾶς ἔφτασε στὴν πατρίδα τοῦ Χατάμ, ἀντάμωσε ἕνα γέρο μὲ εὐγενικὴ μορφὴ καὶ τρόπους ταπεινούς, ποὺ προθυμοποιήθηκε νὰ τὸν φιλοξενήση στὸ σπίτι του γιὰ τὴ νύχτα. Ἅμα ξημέρωσε, ὁ γέρος ἤθελε νὰ τὸν κρατήση ἀκόμα κοντά του καὶ νὰ μὴν τὸν ἀφήση νὰ φύγη.

— Δὲν μπορῶ νὰ καθήσω ἐδῶ περισσότερο, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ στρατιώτης. Ἔχω νὰ ἐκτελέσω μιὰ διαταγὴ τοῦ βασιληᾶ τῆς Γεμένης καὶ βιάζομαι...

— Ὅπως θέλεις, τοῦ εἶπε ὁ γέρος. Ἂν ὅμως ἔχης τὴν καλοσύνη νὰ μοῦ πῆς γιὰ ποιὸ σκοπὸ ἦλθες ἐδῶ κι' ἂν νομίζης ὅτι μπορῶ νὰ σοῦ φανῶ χρήσιμος, εἶμαι στὴ διάθεσί σου...

— Τότε πρόσεξε αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ. Ἐδῶ πέρα βρίσκεται κάποιος Χατὰμ ποὺ ἡ σοφία του κι' ἡ καλοσύνη του εἶνε ξακουστὴ σ' ὅλον τὸν κόσμο. Ὁ βασιληᾶς κι' ἀφέντης μου, δὲν ξέρω γιὰ ποιὰ αἰτία, μὲ πρόσταξε νὰ γυρίσω πίσω μὲ τὸ κεφάλι του κομμένο. Ἂν ξέρης λοιπὸν ποῦ μπορῶ νὰ τὸν βρῶ, κάνε μου τὴ χάρι νὰ μοῦ τὸ φανερώσης...

Ὁ εὐγενικὸς γέρος χαμογέλασε ἥσυχα καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Ξένε, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ποὺ ζητᾶς... Βγάλε τὸ σπαθί σου καὶ πάρε τὸ κεφάλι μου, γιατὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σὲ δεχτῆ ὁ ἀφέντης σου μὲ ἀδειανὰ χέρια...

Τότε ὁ φρουρὸς γονάτισε μπροστά του μὲ βαθειὰ συγκίνησι κι' ἀπὸ τὰ μάτια του ἄρχισαν νὰ τρέχουν τὰ δάκρυα σὰν βρύση. Ὕστερα φίλησε τὸ Χατὰμ στὰ μάτια καὶ στὰ πόδια, ἔσπασε τὸ σπαθὶ καὶ τὸ τόξο του καὶ εἶπε:

— Οὔτε μὲ μυρωμένο τριαντάφυλλο δὲν εἶμαι ἄξιος ἐγὼ νὰ σ' ἀγγίξω!...

Ἀγκάλιασε γιὰ τελευταία φορὰ τὸ μακάριο γέρο καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴ Γεμένη.

Ἅμα τὸν εἶδε ὁ βασιληᾶς, κατάλαβε πὼς ἡ διαταγή του δὲν εἶχε ἐκτελεστῆ.

— Γιατί, τοῦ φώναξε, δὲν βλέπω στὴ σέλλα σου κρεμασμένο τὸ κεφάλι τοῦ Χατάμ; Μήπως σὲ κάλεσε σὲ μονομαχία καὶ σὲ νίκησε;

— Ὢ κύριε κι' ἀφέντη τῆς ζωῆς μου! ἀπάντησε προσκυνῶντας ὁ στρατιώτης. Εὐρῆκα τὸ Χατὰμ καὶ νικήθηκα. Ναί, νικήθηκα ἀπὸ τὴν καλοσύνη τῆς καρδιᾶς του...

Ὁ βασιληᾶς τῆς Γεμένης, ὅταν ἄκουσε ὅλη τὴν ἱστορία ἀπ' τὴν ἀρχή, ἐνθουσιάστηκε ὑπερβολικά, ἔδωσε στὸ φρουρὸ μιὰ σακκούλα μὲ φλουριὰ κι' ἕνα γαλόνι παραπάνω καὶ φώναξε δυνατά:

— Ὤ, ναί! Ἂν εἶν' ἔτσι, ὁ Χατὰμ ἀξίζει ἀληθινὰ τὰ ἐγκώμια ποὺ τοῦ ψάλλουν...

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ R. HAULIUS

Ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ

Ὕστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα, εἴχαμε καθήσει μερικοὶ φίλοι στὴ βεράντα τοῦ ξενοδοχείου.

Ἀπάνω στὴν κουβέντα, ρωτήσαμε τὸ συνταγματάρχη Χ. γιατί εἶχε παραιτηθῆ ἀπ' τὸ στρατὸ τόσο νέος, ἀφοῦ μάλιστα εἶχε διακριθῆ ἐξαιρετικὰ ὡς ἀξιωματικός.

— Ἀκοῦστε αὐτὴ τὴν ἱστορία, μᾶς ἀπάντησε ἐκεῖνος, ἂν θέλετε νὰ μάθετε γιατὶ ἐγκατέλειψα τὸ στρατό.

Τὴν ἐποχὴ τῶν ταραχῶν τῆς Κομμούνας, στὶς 25 Μαΐου 1871, μπῆκα μέσα στὸ Παρίσι μαζὺ μὲ τὸ στρατὸ τῶν Βερσαλλιῶν. Εἶνε περιττὸν νὰ σᾶς περιγράψω ὕστερ' ἀπὸ πόσους τρομεροὺς ἀγῶνες κατώρθωσαν τότε οἱ στρατιῶται μας νὰ νικήσουν τοὺς ἐπαναστάτες. Καθὼς προχωρούσαμε μέσ' ἀπὸ τοὺς δρόμους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀνασκαμένοι ἀπ' τὶς ὀβίδες, μᾶς πυροβολοῦσαν ἀπ' τὰ παράθυρα κι' ἀπ' τὰ ὁδοφράγματα. Ὁλόγυρά μας ἀντικρύζαμε τὶς φλόγες τῶν πυρπολουμένων χωρίων τῆς ἀγαπημένης μας πόλεως. Οἱ ἐπαναστάτες κάθε τόσο, ὡπλισμένοι μὲ ὅ,τι τύχαινε, ριχνόντουσαν ἐναντίον μας.

Ὡστόσο, προχωρούσαμε βῆμα πρὸς βῆμα μέσ' ἀπ' τὸ τρομερὸ μακελλειό τη φωτιὰ καὶ τὴν προδοσία. Οἱ στρατιῶται μας ἦσαν τρομερὰ ἐξαγριωμένοι, ἐπειδὴ οἱ ἐπαναστάτες εἶχαν σκοτώσει τοὺς ὁμήρους μας κι' ἔπνεαν μένεα ἐναντίον τους. Ἦσαν τόσο ἐξαγριωμένοι, ὥστε ἀνυπομονοῦσαν νὰ δοῦν τὸν τουφεκισμὸ ὅλων ἐκείνων ποὺ συνελαμβάνοντο ἔνοπλοι. Εἶνε μιὰ τρομερὴ ἀλήθεια, ὅτι, στὸν πόλεμο, ἔστω κι' ἂν πολεμάῃ κανεὶς ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του, μπορεῖ νὰ διαπράξῃ καὶ τὶς πιὸ φριχτὲς θηριωδίες, χωρὶς καμμιὰ τύψι...

Ἐγώ, ὡστόσο, δὲν εἶχα ζαλιστῆ ἀπὸ τοὺς καπνοὺς καὶ τὸ αἷμα καὶ ἔκανα πάντα τὸ καθῆκον μου, μὲ τὴ συναίσθησι ὅτι στὸν πόλεμο πρέπει κάθε στρατιώτης νὰ ὑπερασπίζεται τὸν ἑαυτό του καὶ τὴν τιμὴ τῆς πατρίδος του. Ὅταν, μετὰ τὴ μάχη, ἔβλεπα νικητὲς καὶ νικημένους, ξαπλωμένους πλάϊ-πλάϊ, νὰ ψυχομαχοῦν, ἡ ψυχή μου ράιζε κι' ἔννοιωθα μιὰ βαθειὰ ὀδύνη στὴν καρδιά μου.

Ἀπ' αὐτὸ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσο μοῦ στοίχισε, ὅταν, κατὰ τὶς φοβερὲς αὐτὲς ἡμέρες, μοῦ ἀνέθεσαν τὴν προεδρεία τοῦ Στρατοδικείου. Ἔβλεπα κάθε μέρα νὰ περνᾶνε μπροστά μου ἑκατοντάδες ἀνθρώπων, ποὺ ἦσαν ὅλοι ἀδελφοί μου καὶ τοὺς ὁποίους ὁ νόμος μοῦ ἐπέβαλε νὰ καταδικάζω εἰς θάνατον.

Κάθε φορὰ ποὺ κατεδίκαζα τοὺς ἐπαναστάτες, ἕνας ἐφιάλτης μοῦ πίεζε τὸ στῆθος καὶ ἔβλεπα τὰ πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν νὰ περνοῦν μέσ' ἀπ' τὸ μυαλό μου καὶ νὰ μὲ βασανίζουν. Ἦσαν ὅλοι τους νέοι, ποὺ ἔπρεπε νὰ συλλογίζωνται περισσότερο τὸν ἔρωτα παρὰ τοὺς φόνους καὶ τοὺς ἐμπρησμούς.

Τὸ πρωῒ τῆς 25 Μαΐου, ἕνας λοχίας περιπολάρχης ἔφερε στὸ Στρατοδικεῖο ἕναν ἐπαναστάτη, ὁ ὁποῖος εἶχε συλληφθῆ πρὸ ὀλίγου. Μόλις τὸν εἶδα, σκέφτηκα ὅτι καὶ αὐτὸν ἔπρεπε νὰ τὸν καταδικάσω εἰς θάνατον.

Τὸν ἔσπρωξαν μπροστά μου καὶ ἀμέσως μοῦ φάνηκε ὅτι ἔβλεπα τὸν γυιό μου τὸν Ἐρρῖκο. Ὁ νέος ἐπαναστάτης προχώρησε τολμηρά, χωρὶς νὰ προβάλῃ καμμιὰ ἀντίστασι. Τὰ ροῦχα του ἦσαν κουρελλιασμένα καὶ ἀπ' αὐτὸ φαινόταν πῶς εἶχε πολεμήσει μὲ λύσσα γιὰ τὴν ἰδεολογία του. Τώρα ὅμως ποὺ εἶχε συλληφθῆ πειά, ἀδιαφοροῦσε γιὰ τὰ πάντα.

— Εἴδαμε καὶ πάθαμε ὥς ὅτου νὰ τὸν πιάσουμε, κύριε συνταγματάρχα, μοῦ εἶπε ὁ λοχίας. Ἐπὶ μιὰ ὥρα μᾶς πυροβολοῦσε ἀπὸ τὸ παράθυρο ἑνὸς σπιτιοῦ...

Ἐγώ, σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, δὲν ἐτολμοῦσα νὰ στρέψω τὰ βλέμματά μου πρὸς τὸ νέο, γιατὶ ἤμουν βέβαιος πὼς ἦταν ὁ Ἐρρῖκος, τὸ παιδί μου. Τέλος, καταβάλλοντας μιὰ μεγάλη προσπάθεια, κατώρθωσα νὰ τὸν κυττάξω, καὶ τότε, νοιώθοντας μιὰ ἀπέραντη ἀγαλλίασι, εἶδα πὼς εἶχα ἀπατηθῆ. Ἡ ὁμοιότης ἦταν βέβαια καταπληκτική, ἀλλὰ δὲν ἦταν ὁ Ἐρρῖκος μου...

Μοῦ φάνηκε τότε σὰν νὰ εἶχα ξυπνήσει ἀπὸ ἕνα τρομερὸ ὄνειρο... Ὡστόσο ἐξακολούθησα νὰ κυττάζω τὸ νεκρὸ ἐπαναστάτη, ἐνῶ ἡ καρδιά μου εἶχε πλημμυρίσει ἀπὸ συμπάθεια καὶ οἶκτο.

— Πῶς λέγεσαι καὶ πόσων ἐτῶν εἶσαι; τὸν ρώτησα προσπαθῶντας νὰ δώσω αὐστηρὸ τόνο στὴ φωνή μου.

— Λεοπόλδος Φουρνιέ, μοῦ ἀπάντησε. Εἶμαι δεκαεννέα χρόνων καὶ κατατάχθηκα ἐθελοντὴς μόλις κηρύχτηκε ὁ πόλεμος.

«Καϋμένο παιδί, συλλογίστηκα, σὲ παρέσυρε ὁ νεανικός σου ἐνθουσιασμός...»

— Εἶνε ἀλήθεια, τὸν ρώτησα, ὅσα καταθέτει ὁ λοχίας ἐναντίον σου; Ἐπυροβόλησες ἐναντίον τῶν στρατιωτῶν;

Ἀπευθύνοντάς του τὴν ἐρώτησι αὐτή, ἔλπιζα ὅτι θ' ἀρνηθῆ. Μὰ ὡμολόγησε τὰ πάντα μὲ εἰλικρίνεια καὶ σαφήνεια.

— Μάλιστα, συνταγματάρχα, εἶπε. Ἐπυροβόλησα.

Καὶ τὸ παιδί μου—σκέφτηκα—ἂν ἦταν στὴ θέσι του, μὲ τὴν ἴδια εἰλικρίνεια θ' ἀπαντοῦσε.

Κατέβαλα, ὡστόσο, κάθε προσπάθεια γιὰ ν' ἀνακαλύψω τίποτε ἐλαφρυντικό.

— Γιατί ἐπαναστάτησες ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως τῆς πατρίδος σου; τὸν ρώτησα.

Αὐτὸς ὅμως δὲν μοῦ ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησι.

Σὲ λίγο πάλι τὸν ξαναρώτησα, κυττάζοντάς τον μὲ συμπάθεια στὰ μάτια, ἐλπίζοντας ὅτι ἔτσι θὰ κατώρθωνα νὰ τὸν ἐπηρεάσω.

— Μήπως σὲ φοβέρισαν οἱ σύντροφοί σου καὶ σὲ ἀνάγκασαν ἔτσι νὰ πᾶς μὲ τὸ μέρος τους;

Τότε ὁ νέος τέντωσε περήφανα τὸ κεφάλι του καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε, τονίζοντας μιὰ-μιὰ τὶς λέξεις του:

— Ποτέ μου δὲν φοβήθηκα, οὔτε κανένας μὲ φοβέρισε. Δὲν μετανοῶ... Ἐβοήθησα τοὺς συντρόφους μου μὲ τὴ θέλησί μου...

Τί νὰ ἔκανα μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν τρομερὴ εἰλικρίνεια τοῦ νέου... Οἱ στρατιῶτες τῆς περιπόλου τέντωσαν ἐν τῷ μεταξὺ τ' αὐτιά τους, περιμένοντας ν' ἀκούσουν μὲ ἀνακούφισι τὴν καταδίκη του...

Ὅσο γιὰ μένα, ἐξακολουθοῦσα νὰ βλέπω στὸ πρόσωπο τοῦ ἐπαναστάτου τὸ σωσία τοῦ παιδιοῦ μου...

Ἡ θέσις μου ἦταν τρομερή... Δὲν μποροῦσα νὰ παραβῶ τὸ καθῆκον μου. Ἂν πάλι τὸν παρέδιδα σὲ ἄλλο δικαστή, ἦταν τὸ ἴδιο σὰν νὰ τὸν κατεδίκαζα ἐγὼ ὁ ἴδιος...

Γιὰ νὰ κερδίζω καιρό, ἄρχισα νὰ ἀπευθύνω διάφορες ἐρωτήσεις στὸν ἀνδρεῖο καὶ εὐγενικὸ νέο. Ἔτσι ἔμαθα πὼς ἦταν μοναχογυιὸς μιᾶς χήρας καὶ ὅτι ἡ δυστυχισμένη μητέρα του ἔζαυσε μονάχα γι' αὐτόν. Τὸν ἐνθάρρυνα νὰ μοῦ ἐκφράσῃ τὴ γνώμη του καὶ προσπάθησα νὰ τοῦ ἀποδείξω ὅτι εἶχε παρασυρθῆ.

Καὶ αὐτὸς μοῦ ὡμολόγησε τότε ὅτι οἱ ἐπαναστάτες εἶχαν διαπράξει πολλὲς παρεκτροπές, ἀλλ' ὑποστήριζε μὲ πίστι τὰ ἰδανικὰ γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχε πολεμήσει.

— Ξέρεις, τοῦ εἶπα στὸ τέλος, ὅτι θὰ καταδικαστῇς εἰς θάνατον;

— Ναί, τὸ ξέρω, μοῦ ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος ἀτάραχος.

Βρισκόμουν σὲ τελεία πειὰ ἀπόγνωσι καὶ ἐξακολουθοῦσα νὰ μιλάω, λέγοντας ἴσως διάφορες ἀσυναρτησίες, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴν ἐκστομίσω ἀκόμα τὴ θανατική του καταδίκη.

— Λοιπόν, τοῦ εἶπα, δὲν σὲ μέλλει γιὰ τὴ ζωή, δὲν σὲ μέλλει γιὰ τίποτε, γιὰ κανένα; Καὶ ἡ δυστυχισμένη μητέρα σου ποὺ θὰ περιμένῃ μὲ ἀγωνία τὸ γυρισμό σου, πῶς θὰ μάθῃ αὔριο ὅτι τουφεκίστηκες;...

Ἡ ἐρώτησις αὐτὴ τοῦ ἔκανε βαθειὰ ἐντύπωσι καὶ ὁ δυστυχισμένος νέος δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ τὴ συγκίνησί του.

— Φτωχὴ μητέρα! ψιθύρισε μὲ ἀλλοιωμένη φωνή. Ἂν ἦταν δυνατὸν νὰ μὴν τὸ μάθαινε. Ἂν ἦταν δυνατὸν νὰ περιμένῃ νὰ μὲ ξαναδῆ στὸ σπίτι... Νὰ ζοῦσε τοὐλάχιστον μ' αὐτὴ τὴν ἐλπίδα...

Ἔξαφνα τότε μοῦ ἦλθε μιὰ ἔμπνευσις καὶ τοῦ εἶπα:

— Μπορῶ νὰ σοῦ ἐπιτρέψω νὰ πᾷς στὸ σπίτι σου καὶ νὰ κάνῃς τὴ μητέρα σου νὰ πιστέψῃ ὅτι εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ φύγῃς ἀπὸ τὴ Γαλλία, ἄν...

— Ὤ! θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε στ' ἀλήθεια αὐτό! μὲ ρώτησε παράφορα ὁ γενναῖος νέος.

— Ναί, τοῦ ἀπάντησα, φτάνει μόνο νὰ μοῦ δώσῃς τὸ λόγο τῆς τιμῆς σου ὅτι θὰ γυρίσῃς ὥς τὴ νύχτα.

— Σᾶς δίδω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου, συνταγματάρχα! φώναξε.

Ἀμέσως τοῦ ἔδωσα μιὰ ἄδεια ἐλευθέρας κυκλοφορίας καὶ ἐνῶ ὅλοι γύρω μου ψιθύριζαν σὰν νὰ μὲ ἀπεδοκίμαζαν, ὁ νέος ἔφυγε σὰν τρελλός.

Οἱ ἐπαναστάται ριχνόντουσαν ἐναντίον μας...

— Οὔτε θὰ ξαναγυρίσῃ! ψιθύρισε ὁ λοχίας σ' ἕνα στρατιώτη.

Οὔτε κι' ἐγὼ πίστευα πὼς θὰ ξαναγύριζε. Τὸ εὐχόμουν μάλιστα αὐτό, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὰς ἐνδεχομένας συνεπείας.

Καὶ ὅμως, ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα, ξαναγύρισε. Ἔφτασε τρέχοντας, καταϊδρωμένος καὶ λαχανιασμένος, γιατὶ εἶχε ἀργήσει.

— Ἄργησα, μοῦ εἶπε, ἀλλὰ δυσκολεύτηκα πολὺ νὰ φύγω. Ἡ φτωχὴ ἡ μητέρα μου χάλασε τὸν κόσμο γιὰ νὰ μείνω κοντά της... Σὰν νὰ εἶχε ὑποπτευθῆ τὴν ἀλήθεια ἡ δυστυχισμένη...

Τὸν ἐφυλάκισαν καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἄλλοι δικασταὶ τὸν κατεδίκασαν εἰς θάνατον, γιατὶ ἐγὼ ἐδήλωσα ἀσθένεια. Μεσολάβησα γιὰ νὰ τοῦ δοθῆ χάρις, μὰ τοῦ κάκου...

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, μετὰ τὸν τουφεκισμὸ τοῦ δυστυχισμένου νέου, ὑπέβαλα τὴν παραίτησί μου ἀπ' τὸ στρατό....

ROBERT HAULIUS

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟ ΜΑΣ

Λογοπαίγνιο.—Τὸ πνεῦμα ἐκείνων ποὺ δὲν ἔχουν πνεῦμα.

Μυστικό.—Ἅμα θελήσῃς νὰ τὸ μάθῃ ὅλος ὁ κόσμος, ἐκμυστηρεύσου το ὑπὸ ἐχεμύθεια σ' ἕνα φίλο σου...

Νεότης.—Τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάνουμε τρέλλες.

Νύφη.—Τὸ αἰώνιο κάρφος τῆς πεθερᾶς.

Μάτια.—Παράθυρα τῆς ψυχῆς, μὲ γυαλιὰ κάποτε. Ὁ προορισμός των στὶς γυναῖκες εἶνε νὰ βλέπωνται μᾶλλον παρὰ νὰ βλέπουν.

Δόντια.—Ὅσο ὡραιότερα, τόσο κοφτερότερα.

Ράβδος.—Τὸ πειστικώτερο τῶν ἐπιχειρημάτων.

Στόμα.—Φωληὰ φιλιῶν καί... μικροβίων.

Μόδα.—Μιὰ μωρία καθιερωμένη. Ἡ τέχνη τοῦ νὰ ἀναγκάζωνται νὰ φοροῦν ὅλοι ὅ,τι ταιριάζει μόνο σὲ λίγους.

Τίποτε.—Σπουδαία ἀφορμὴ διαζυγίου.

Ὑμέναιος.—Ὁ καντηλανάφτης ποὺ ἀνάβει τὶς λαμπάδες τοῦ γάμου καὶ σβύνει τὴ φλόγα τοῦ ἔρωτος.

Ὕπνος.—Ἡ μόνη ἀνάπαυσις γιὰ μερικὲς γλῶσσες. Φυσικὴ κατάστασις πολλῶν ἀνθρώπων.

Φλυαρία.—Νόσημα τῆς γλώσσης ποὺ μόνο μὲ χειρουργικὴ ἐπέμβασι θεραπεύεται.

Χορὸς καὶ ποδόσφαιρον.—Ἡ μετάθεσις τοῦ ἐγκεφάλου στὰ πόδια.

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

Η ΧΗΡΑ

Ἔτσι μιὰ μέρα ἔγραψε γιὰ μᾶς τοὺς (δυὸ ἡ μοῖρα:
Ἐγὼ νὰ εἶμαι ὀρφανὸς καὶ σὺ νὰ εἶ- (σαι χήρα!
Ἔλα λοιπὸν νὰ σμίξουμε κι' ὁ κόσμος (ἂς σφυρίζῃ.
Ὑπὲρ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν κανένας (δὲν φροντίζει...

Δ. ΚΟΚΚΟΣ

Η ΧΙΜΑΙΡΕΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΤΟ ΑΘΑΝΑΤΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ Η ΜΑΚΡΟΖΩΪΑ

Πῶς ἐγεννήθηκε ἡ παράδοσις τοῦ Ἀθανάτου Νεροῦ. Ὁ Μῦθος τῆς Νύμφης-Νεότητος. Ποῦ βρίσκεται τὸ Ἀθάνατο Νερό. Τὰ ἐλιξήρια τῶν ἀλχημιστῶν. Τὰ θύματα τῶν τσαρλατάνων. Ἡ πλάνες τῶν φιλοσόφων. Ὁ κόμης τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ. Ὁ Καλλιόστρος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ παράδοσις τοῦ «Ἀθανάτου νεροῦ», ἡ ὁποία διατηρεῖται ὥς σήμερα στὸ λαό μας, ὀφείλει τὴν προέλευσί της σ' ἕνα Ἑλληνικὸ ἀρχαῖο μῦθο. Ἡ μυθολογία δηλαδὴ ἀναφέρει ὅτι ἡ νύμφη ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Νεότης μεταμορφώθηκε ἀπὸ τὸν Δία σὲ κρήνη, στὴν ὁποία ὅποιος κατώρθωνε νὰ λουστῆ, δὲν ἐγήρασκε ποτέ.

Ὁ μῦθος αὐτὸς ὑπάρχει κάπως παραλλαγμένος καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους μεταγενεστέρους λαούς.

Στὴν ἀρχαιότητα πολλοὶ ἐπίστευαν ὅτι τὸ Ἀθάνατο νερὸ βρίσκεται στὸ Νεῖλο. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος πάλι, καθὼς ἀναφέρει μιὰ παράδοσις, πῆγε νὰ τὸ ζητήσῃ στὶς Ἰνδίες. Ἐπίσης ὁ Κολόμβος, μετὰ τὴν ἀνακάλυψι τῆς Ἀμερικῆς, ἔλπιζε νὰ βρῆ ἐκεῖ καὶ τὸν ἐπίγειο παράδεισο, ὅπου κατὰ τὴ γνώμη του, ὑπῆρχε τὸ νερὸ τῆς ἀθανασίας.

Ἐπίσης ἕνας ἄλλος, ὁ ὁποῖος ἀφιέρωσε ὁλόκληρη τὴ ζωή του στὴν ἀναζήτησι τοῦ Ἀθανάτου νεροῦ, ἦταν καὶ ὁ Ἰσπανὸς λοχαγὸς ντὲ Σότο, ὁ ὁποῖος ἔφτασε μέχρι τῆς Φλωρίδος γυρεύοντάς το. Δὲν μπόρεσε ὅμως ποτὲ νὰ τὸ ἀνακαλύψῃ, παρ' ὅλες τὶς περιπλανήσεις καὶ τοὺς κόπους του.

* * *

Ἀργότερα, κατὰ τὸ μεσαίωνα, τὸ ζήτημα τοῦ Ἀθανάτου νεροῦ ἐπῆρε ἄλλη μορφή. Οἱ ἀστρολόγοι τῆς ἐποχῆς διεκήρυτταν ὅτι μποροῦσαν μὲ διάφορα ἐλιξήριά τους νὰ παρατείνουν ἐπ' ἀόριστο τὴ ζωὴ καὶ τὴ νεότητα τῶν πελατῶν των. Ἔτσι οἱ ἀπατεῶνες αὐτοὶ κατώρθωναν νὰ κερδίζουν μεγάλα ποσά, ἐκμεταλλευόμενοι τὴν ἁπλοϊκότητα τῶν συγχρόνων των. Τὸ σπουδαῖον ὅμως ἦταν ὅτι θῦμα τῶν ἐπιτηδείων αὐτῶν δὲν ἔπεφτε μόνον ὁ ἀμαθὴς λαός, ἀλλὰ καὶ οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ φιλόσοφοι τῆς ἐποχῆς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐπίστευαν λιγώτερο στὶς δεισιδαιμονίες.

Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ ἴδιο ζήτημα καὶ διάφοροι σοφοί. Ὁ περίφημος Παράκελσος, ἕνας ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους ἄνδρας τοῦ 16ου αἰῶνος, κατόπιν πολλῶν ἐρευνῶν, ἐνόμισε ὅτι βρῆκε ἐπὶ τέλους μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ μποροῦσε νὰ παραταθῆ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου μέχρι 500 καὶ 1000 ἐτῶν. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδισε τὸν ἴδιο νὰ πεθάνῃ μέσα σ' ἕνα νοσοκομεῖο σὲ ἡλικία μόλις σαράντα ὀχτὼ χρόνων.

Ἐπίσης ὁ μέγας φιλόσοφος Βάκων εἶχε πιστέψει ὅτι βρῆκε τὸ μυστικὸ τῆς μακροβιότητος κατασκευάζοντας ἕνα μῖγμα χρυσοῦ καὶ ἄλλων μετάλλων. Μὰ σὲ λίγο ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἰδέα του ἦταν ἁπλῶς μιὰ χίμαιρα.

* * *

Κατὰ τὸ 18ο αἰῶνα περισσότερο ἀπ' ὅλους ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ ζήτημα τῆς παρατάσεως τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς δυὸ περίφημοι τυχοδιῶκται, ὁ κόμης τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ καὶ ὁ Καλλιόστρος.

Ὁ πρῶτος, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα σωρὸ περιπέτειες, κατέληξε στὸ Παρίσι, ὅπου ἐξαπατοῦσε τοὺς ἀφελεῖς, διαδίδοντας ὅτι γνώριζε τὸ φάρμακο τῆς μακροζωΐας. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐπίστευαν ὅτι χάρις στὸ θαυματουργὸ αὐτὸ φάρμακο, ὁ κόμης ἀριθμοῦσε ἡλικία δυὸ ἢ τριῶν αἰώνων καὶ ἄλλοι τὸ παράκαναν λέγοντας ὅτι εἶχε προφτάσει καί... τὸ Χριστό!

Ἀλλὰ περισσότερο ἐπιτήδειος ἀπ' ὅλους ἦταν ὁ Καλλιόστρος, ὁ ὁποῖος εἶχε κατορθώσει νὰ θεωρηθῆ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του ὡς μάγος καὶ ἀθάνατος! Διεκήρυττε καὶ αὐτὸς ὅτι εἶχε ἀνακαλύψει τὸ ἐλιξήριο τῆς ὑγείας καὶ τῆς νεότητος, τὸ ὁποῖο ἔσπευδε νὰ προμηθευθῆ ἀντὶ ἀδροτάτων ἀμοιβῶν ὅλη ἡ Παρισινὴ ἀριστοκρατία. Φαίνεται ὅμως ὅτι, παρ' ὅλες τὶς σχετικὲς διαφημίσεις, τὸ περίφημο ἐλιξήριό του δὲν ἔφερε καθόλου τὸ ποθητὸ ἀποτέλεσμα.

Πιὸ εὐτυχὴς ἀπὸ τοὺς προκατόχους του στὴ διάγνωσι τοῦ μέσου τῆς μακροζωΐας ἐδείχθηκε κάποιος δόκτωρ Μπουβάρ, ὁ ὁποῖος προσεκλήθη μιὰ μέρα νὰ ἐξετάσῃ κάποιον ἄρρωστο τραπεζίτη. Οἱ ἄλλοι γιατροὶ ποὺ τὸν εἶχαν ἐξετάσει δὲν μπόρεσαν νὰ βροῦν ἀπὸ τί ἔπασχε. Ὁ Μπουβὰρ ὅμως ἀντελήφθηκε ὅτι ἡ ἀρρώστεια του συνίστατο στὸ φόβο ποὺ εἶχε μήπως καταστραφῆ οἰκονομικῶς.

Φεύγοντας λοιπὸν ἄφησε ὡς συνταγὴ ἕνα πλαστὸ γραμμάτιο 30,000 λιρῶν, τὸ ὁποῖο μόλις εἶδε ὁ ἀσθενής, ἔγινε ἀμέσως καλά.

Ἐν γένει ἡ παράδοσις περὶ τοῦ Ἀθανάτου νεροῦ ἐξακολούθησε νὰ ἐμφανίζεται ὑπὸ διάφορες μορφὲς στοὺς λαοὺς καὶ νὰ βαυκαλίζῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς μακροζωΐας, πρᾶγμα ἀδύνατο καθὼς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴ νεώτερη ἐπιστήμη.

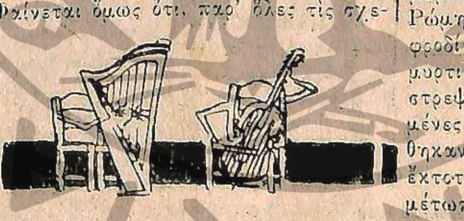

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΥΡΣΙΝΗΣ

Ἡ μυρσίνη εἶνε φυτὸ ποὺ ἀναφέρεται συχνὰ στὴν ἀρχαία μυθολογία μας καὶ ποὺ παρέμεινε στὴν ἱστορία συνδεδεμένο μὲ διάφορα γεγονότα. Ὅπως ἡ ἐληὰ εἶνε ἀφιερωμένη στὴν Ἀθηνᾶ, ἡ δάφνη στὸν Ἀπόλλωνα, ἡ δρῦς στὸ Δία, ἔτσι καὶ ἡ μυρσίνη θεωρεῖται ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν ἄνθος τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος Ἀφροδίτης.

Ἡ Ἀφροδίτη μάλιστα σὲ πολλὰ μέρη τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος λατρευόταν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μύρτις καὶ ὑπῆρχε μάλιστα ἡ παράδοσις ὅτι, ὅταν ἡ θεὰ ἀνεδύθη ἀπὸ τὴ θάλασσα, ἀμέσως ἡ Ὧρες ἔσπευσαν νὰ τῆς προσφέρουν ἕνα πολύχρωμο στεφάνι ἀπὸ μύρτα.

Ὅταν ἔγινε ὁ περίφημος διαγωνισμὸς τοῦ μήλου τοῦ Πάριδος, κατὰ τὸν ὁποῖον ἀνεδείχθη νικήτρια ἡ Ἀφροδίτη, ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ἔρως τῆς ἔβαλε στὸ κεφάλι στεφάνι ἀπὸ μύρτα. Ἐπίσης, ὅταν μιὰ μέρα ἡ Ἀφροδίτη βγαίνοντας ἀπ' τὸ λουτρό της εἶδε μερικοὺς Σατύρους νὰ πηγαίνουν πρὸς τὸ μέρος της, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ κάτι μυρτιές.

Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἡ λατρεία τῆς μυρσίνης μετεφέρθη ἀργότερα καὶ στὴ Ρώμη, ὅπου γύρω ἀπ' τὸ ναὸ τῆς Ἀφροδίτης φύτεψαν ὁλόκληρο ἄλσος ἀπὸ μυρτιές. Ἐπίσης ὅταν οἱ Ρωμαῖοι ἐπέστρεψαν φέροντες μαζύ τους τὶς κλεμμένες κόρες τῶν Σαβίνων, στεφανώθηκαν μὲ κλάδους μυρτιάς, οἱ ὁποῖοι ἔκτοτε καθιερώθη νὰ στολίζουν τὸ μέτωπο τῶν νικητῶν.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἀλλὰ καὶ πάλι ὁ γραμματεὺς δὲν ἀπάντησε.

—Δὲν κατάλαβες τί συμβαίνει ἀκριβῶς σ' αὐτὴ τὴν περίστασι, Μονλουΐ, εἶπε ὁ Γουεδίκ. Ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀντιβασιλέως τρέφει ἀνέκαθεν ἄσπονδο μῖσος κατὰ τῆς Βρετάνης καὶ τὸ μῖσος αὐτὸ τὸ κληρονόμησε φυσικὰ κι' ὁ ἴδιος. Μὴ νομίσῃς ὅμως ὅτι μισεῖ ἐμᾶς προσωπικά. Ὄχι, μισεῖ ὁλόκληρη τὴν παραγνωρισμένη αὐτὴ ἐπαρχία, ἡ ὁποία διεκδικεῖ τὰ δικαιώματά της ἀπὸ τριῶν ἤδη αἰώνων καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία ζητεῖ ν' ἀπαλλαγῇ μιὰ γιὰ πάντα...

—Ἄς τ' ἀφήσουμε τώρα αὐτά, διέκοψε ὁ Ταλουέ. Τὸ οὐσιῶδες εἶνε ὅτι καταδικαστήκαμε. Τὰ λόγια δὲν ὠφελοῦν. Κύριε γραμματέα, ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ ἐφεσιβάλουμε τὴν ἀπόφασι;

—Ὄχι, κύριοι, ἀπάντησε ὁ γραμματεύς.

—Τότε ἀφῆστε μας μόνους, τοῦ εἶπε κάπως ἐπιτακτικὰ ὁ Γουεδίκ.

Ὁ γραμματεὺς τοὺς ἐχαιρέτισε κι' ἀποσύρθηκε ἀμέσως μαζὺ μὲ τοὺς στρατιῶτες τῆς φρουρᾶς. Σὲ λίγες στιγμὲς ἀκούστηκε ἡ βαρειὰ πόρτα τῆς φυλακῆς ποὺ κλεινόταν μ' ἕναν πένθιμο κρότο.

—Λοιπόν, κύριοι, τί λέτε; φώναξε ὁ Μονλουΐ.

—Γιὰ τὴν καταδίκη μας ἤμουν βέβαιος, ἀπάντησε ὁ Πονταλέκ, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐφανταζόμουν πῶς θὰ μᾶς κατεδίκαζαν σὲ θάνατο.

—Αὐτό, κύριοι, παρετήρησε ὁ Ταλουέ, τὸ ἔκαναν γιὰ νὰ ἐμπνεύσουν πανικὸ στὴν ἐπαρχία.

—Μὴ λησμονᾶτε ὅμως, πρόσθεσε ὁ Γουεδίκ, ὅτι δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ μᾶς ἀποκεφαλίσουν πρὶν ἐπικυρωθῇ ἡ ἀπόφασις ἀπὸ τὸν ἀντιβασιλέα. Γιὰ νὰ φτάσῃ λοιπὸν ὁ ταχυδρόμος στὸ Παρίσι, πρέπει νὰ περάσουν δυὸ μέρες. Ἄλλη μιὰ θὰ χρειαστῇ γιὰ νὰ ἐξεταστῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ δυὸ ἀκόμα γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ ὁ ταχυδρόμος στὴ Νάντη. Μᾶς μένουν λοιπὸν ἀκόμα νὰ ζήσουμε πέντε ὁλόκληρες μέρες. Ἔ, λοιπόν, μέσα σ' αὐτὸ τὸ διάστημα εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ συμβῇ κάτι τὸ ἀπρόοπτο. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ἐπαρχία μας, μόλις μάθῃ τὴ θανατικὴ καταδίκη μας, θὰ ἐπαναστατήσῃ.

Ὁ Μονλουΐ κούνησε δύσπιστα τὸ κεφάλι του, ἀλλ' ὁ Πονταλὲκ ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ:

—Ἔπειτα ἔχουμε καὶ τὸ Γάστωνα ποὺ τὸν ἐλησμονήσατε...

—Φοβοῦμαι πολὺ μήπως συνελήφθη κι' αὐτός, εἶπε ὁ Μονλουΐ. Τὸν ξέρω καλὰ ἐγὼ τὸ Γάστωνα. Ἄν ἦταν ἐλεύθερος, θὰ μᾶς εἰδοποιοῦσε εὐθὺς ἀπ' τὴν ἀρχή.

—Ἐν τούτοις δὲν μπορεῖς ν' ἀρνηθῇς, παρ' ὅλη σου τὴν ἀπαισιοδοξία, ὅτι ὑπάρχει ἀκόμα προθεσμία πέντε ἡμερῶν. Δὲν εἶν' ἔτσι;

—Ποιὸς ξέρει!...

—Ἔ! Γιὰ σταθῆτε, κύριοι! ἀναφώνησε ὁ Πονταλέκ. Τί Διάβολο, ξεχάσατε τὴ θάλασσα! Πῶς εἶνε δυνατὸ νὰ ἀποκεφαλισθῶ ἐγώ, ἀφοῦ σύμφωνα μὲ τὴν προφητεία τῆς μάγισσάς μου πρόκειται νὰ πνιγῶ;

—Καλά, καλά! φώναξε ὁ Γουεδίκ. Ἄς καθήσουμε τώρα στὸ τραπέζι κι' ἄς πιοῦμε ὅλοι μαζὺ στήν... ὑγειά μας!

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ **ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (ΠΑΤΡΟΣ)**

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ

—Κακὸ σημάδι! μουρμούρισε ὁ Μονλουΐ. Δὲν ἔχουμε ἄλλο κρασί...

—Μπᾶ! Γι' αὐτὸ στενοχωριέσαι; Θὰ βροῦμε, καϋμένε, ἀπάντησε ὁ Πονταλὲκ καὶ κάλεσε τὸ δεσμοφύλακα.

Ὅταν ἐμπῆκε μέσα ὁ δεσμοφύλακας, παραξενεύτηκε πολὺ βλέποντας τοὺς τέσσερους φίλους καθισμένους γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι.

—Ἔ, τί νέα, κὺρ-Χριστόφορε; τὸν ρώτησε ὁ Πονταλέκ.

Ὁ Χριστόφορος καταγόταν ἀπὸ ἕνα κοντινὸ χωριὸ καὶ σεβόταν ὑπερβολικὰ τὸν Πονταλέκ, γιατὶ ἄλλοτε εἶχε κάνει ὑπηρέτης στοῦ θείου του.

—Αὐτὰ ποὺ ξέρετε κι' ἐσεῖς, κύριοι, ξέρω κι' ἐγώ, ἀπάντησε μὲ ὕφος λυπημένο ὁ δεσμοφύλαξ.

—Ἀφοῦ δὲν ἔχεις νὰ μᾶς πῇς τίποτε καινούργιο, πήγαινε νὰ μᾶς φέρῃς κρασί...

—Θέλουν νὰ ζαλιστοῦν, οἱ καϋμένοι! Πόσο τοὺς συμπονῶ, ψιθύρισε βγαίνοντας ὁ δεσμοφύλαξ.

Ἔτρεξε καὶ γονάτισε μπρὸς στὸ παράθυρο τῆς φυλακῆς...

Μονάχα ὁ Μονλουΐ ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Χριστοφόρου καὶ χαμογέλασε θλιβερά.

Σὲ λίγο ἡ πόρτα ἀνοίχτηκε ξανὰ καὶ στὸ ἄνοιγμά της φάνηκε ὁ Χριστόφορος μὲ τὰ χέρια ἀδειανά.

—Ἔ! Ποῦ εἶνε τὸ κρασὶ ποὺ ζητήσαμε; ρώτησε ὁ Πονταλέκ.

—Σᾶς φέρνω καλὰ μαντάτα! φώναξε χαρούμενα ὁ δεσμοφύλαξ, χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἀπ' εὐθείας στὴν ἐρώτησι τοῦ Πονταλέκ.

—Σὰν τί δηλαδή; ἔσπευσε νὰ ρωτήσῃ ὁ Μονλουΐ σκιρτῶντας ἀπὸ αἰσιοδοξία.

—Μήπως πέθανε ὁ ἀντιβασιλεύς; ρώτησε ὁ Πονταλέκ.

—Μήπως ἐπανεστάτησε ἡ Βρετάνη; πρόσθεσε κι' ὁ Γουεδίκ.

—Ὄχι, κύριοι, ὄχι. Αὐτὰ τὰ πράγματα ἐγὼ δὲν τολμῶ νὰ τὰ ὀνομάσω εὐχάριστα...

—Τί συνέβη λοιπόν;

—Νά... Οἱ ἑκατὸν πενῆντα στρατιῶτες ποὺ βρίσκονταν ἔνοπλοι στὴν πλατεία, μπῆκαν ὅλοι στὸ στρατῶνα τους...

—Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν θὰ μᾶς ἀποκεφαλίσουν ἀπόψε τοὐλάχιστον, εἶπε ὁ Μονλουΐ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὰ ρολόγια χτύπησαν ἔξη.

—Ἔστω, πρόσθεσε ὁ Πονταλέκ. Δὲν πρέπει ὅμως, ἐπειδὴ μᾶς ἔφερες αὐτὴ τὴν εἴδησι, νὰ μᾶς ἀφήσῃς καὶ χωρὶς κρασί.

Ὁ Χριστόφορος ἐβγῆκε ἀμέσως ἔξω κι' ὕστερ' ἀπὸ δέκα λεπτὰ ξαναγύρισε κρατῶντας μιὰ μπουκάλα, ἀπὸ τὴν ὁποία οἱ τέσσαρες κατάδικοι γέμισαν τὰ ποτήρια τους.

—Στὴν ὑγειὰ τοῦ Γάστωνος! εἶπε ὁ Πονταλὲκ ἀνταλλάσσοντας μὲ τοὺς συντρόφους του ἕνα βλέμμα, ποὺ ὅλοι κατάλαβαν τὴ σημασία του...

Ἀμέσως κατόπιν ἄδειασαν τὰ ποτήρια τους, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Μονλουΐ, ὁ ὁποῖος τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφερνε τὸ δικό του στὸ στόμα, σταμάτησε. Τὸ ἄφησε κάτω καὶ ἔτρεξε καὶ γονάτισε μπρὸς στὸ παράθυρο τῆς φυλακῆς.

—Ἔ! Τί συμβαίνει; ρώτησε ὁ Πονταλέκ.

—Δὲν ἀκοῦτε; Χτυπάει τὸ τύμπανο! ἀπάντησε ὁ Μονλουΐ, ἁπλώνοντας τὸ χέρι του πρὸς τὸ μέρος ἀπ' ὅπου ἐρχόταν ὁ ἦχος.

—Μὰ ὁ κὺρ-Χριστόφορος μᾶς εἶπε πὼς οἱ στρατιῶτες ἔφυγαν.

—Ἀπεναντίας, ἔρχονται. Τὸ τύμπανο δὲν χτυπᾶ ἀποχώρησι, ἀλλὰ προσκλητήριο.

—Ἔ, καὶ τί μ' αὐτό; ἔκανε ὁ Ταλουέ.

—Πάντως αὐτὸ δὲν εἶνε καλὸ σημάδι! παρατήρησε ὁ Μονλουΐ, μὲ ὕφος θλιβερὸ καὶ πένθιμο.

—Χριστόφορε! φώναξε ὁ Πονταλὲκ γυρνῶντας πρὸς τὸ δεσμοφύλακα.

—Πάω νὰ ἰδῶ, κύριοι, τί συμβαίνει, καὶ θἄρθω ἀμέσως νὰ σᾶς πῶ...

Οἱ τέσσερες φίλοι περίμεναν τὴν ἐπιστροφή του μὲ ἀγωνία. Ὕστερ' ἀπὸ δέκα λεπτὰ ὁ δεσμοφύλαξ ξαναπαρουσιάστηκε κάτωχρος ἀπ' τὴν ταραχή του.

—Ἦλθε ἕνας ταχυδρόμος ἀπὸ τὸ Παρίσι, τοὺς εἶπε, κι' ἔφερε κάποια διαταγή, ὅπως φαίνεται, γιατὶ ὅλοι οἱ στρατιῶτες διαταχτῆκαν νἆναι ἕτοιμοι.

—Ὅλη αὐτὴ ἡ κινητοποίησις θὰ ἀποβλέπῃ βέβαια σ' ἐμᾶς, εἶπε ὁ Μονλουΐ.

—Ἀνεβαίνουν!! ψιθύρισε ὁ δεσμοφύλαξ μὲ φόβο.

Καὶ πραγματικὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπέξω στὸ διάδρομο ἀκούστηκαν πολλοὶ μαζὺ βηματισμοί. Ἡ θύρα τῆς φυλακῆς ἀνοίχτηκε καὶ φάνηκε πάλι ὁ γραμματεύς.

—Κύριοι, πόση ὥρα σᾶς χρειάζεται, τοὺς ρώτησε, γιὰ νὰ τακτοποιήσετε τὶς ἐπίγειες ὑποθέσεις σας καὶ νὰ ἑτοιμασθῆτε γιὰ τὸν ἄλλον κόσμο;

—Ἐγὼ ζητῶ ὅσο χρόνο χρειάζεται γιὰ νὰ φτάσῃ ἡ ἀπόφασις στὸ Παρίσι καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ τὴν ἐπικύρωσι τοῦ ἀντιβασιλέως, ἀπάντησε ὁ Μονλουΐ.

—Ἐγώ, εἶπε ὁ Ταλουέ, τὸ χρόνο ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ συνέλθῃ ἐκ νέου τὸ δικαστήριο καὶ νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ἀδικία ποὺ μᾶς ἔκανε.

—Ἐγώ, πρόσθεσε ὁ Γουεδίκ, ζητῶ τὸ χρόνο ποὺ χρειάζεται ὁ ἀντιβασιλεὺς γιὰ νὰ μεταβάλῃ τὴν ποινή μας σὲ ὀκταήμερη κράτησι.

—Καὶ σεῖς, κύριε, τί ζητᾶτε; ρώτησε ὁ γραμματεὺς μὲ σοβαρότητα τὸν Πονταλέκ, ποὺ στεκόταν παράμερα σιωπηλός.

—Ἐγὼ δὲν ζητῶ τίποτε, ἀπάντησε ἐκεῖνος μὲ ἀπόλυτη ἀταραξία.

—Κύριοι, εἶπε τότε ὁ γραμματεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς ὅλους, ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου εἶνε ἡ ἑξῆς: Σᾶς παρέχεται προθεσμία δυὸ ὡρῶν καὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα πρέπει νὰ τακτοποιήσετε ὅλες τὶς ἐπὶ τῆς γῆς ὑποθέσεις σας. Ἡ ὥρα τώρα εἶνε ἐξήμισυ. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ ὧρες θὰ μεταφερθῆτε στὴν πλατεία Βούφεϋ, ὅπου καὶ θὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ποινή σας...

Ἔπειτα ἀπ' αὐτὸν τὸ σύντομο λόγο ὁ γραμματεὺς ἐβγῆκε, χωρὶς νὰ τοῦ ἀποτείνῃ κανεὶς ἀπ' τοὺς καταδίκους καμμιὰ λέξι. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀναχώρησί του οἱ κατάδικοι κυτταχτήκανε βαθειὰ κι' ἔσφιξαν ὁ ἕνας τὸ χέρι τοῦ ἄλλου.

Δυὸ ὧρες στὴν καθημερινὴ ζωὴ φαίνονται πολλὲς φορὲς σὰν ὁλόκληροι αἰῶνες, ἐνῶ σ' ἐξαιρετικὲς περιστάσεις, ὅπως αὐτή, μοιάζουν μὲ λεπτά. Ἔτσι, χωρὶς νὰ καταλάβουν πότε, εἶδαν οἱ κατάδικοι νὰ τοὺς ἐπισκέπτωνται μὲ τὴ σειρὰ ὁ παπᾶς, οἱ στρατιῶτες, οἱ δήμιοι... Ἡ θέσις τους γινόταν τραγική.

Ἀπ' ὅλους ὁ Πονταλὲκ ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένῃ ἀτάραχος.

Σὲ λίγο τοὺς ὑποχρέωσαν νὰ περιβληθοῦν τὴ μαύρη στολὴ τῶν μελλοθανάτων καὶ στὸ τέλος θέλησαν νὰ τοὺς δέσουν τὰ χέρια. (Ἀκολουθεῖ).

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»
«ΤΟ ΝΥΦΙΚΟ ΦΟΡΕΜΑ»
Τὸ γλυκύτερο, τὸ τρυφερώτερο, τὸ περιπαθέστερο, τὸ πιὸ συγκινητικό, τὸ πιὸ παθητικὸ ἱπποτικὸ μυθιστόρημα τοῦ ΑΛ. ΔΟΥΜΑ (πατρός).

ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΒΔΟΜΑΔΑ **ΤΟΥ Μ. ΜΠΕΝΖΑΜΕΝ**

ΟΙ ΓΕΡΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ

Τὴν εἶχα γνωρίσει πρὶν ἀπ' τὸν τελευταῖο πόλεμο στὸ Ἀμστελόδαμο σὲ μιὰ φιλική μου οἰκογένεια, ὅπου εἶχα προσκληθῇ κάποτε σὲ γεῦμα. Ὅλοι τὴν ἔλεγαν Ἔς, μὰ τὸ πραγματικό της ὄνομα ἦταν, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, Ἐσθήρ. Μονάχα τὰ κατάλευκα μαλλιά της ἐπρόδιδαν τὰ πενῆντα της χρόνια, ἡλικία ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ τῆς δώσῃ κανεὶς βλέποντας τὴν ἀρυτίδωτη ἐπιδερμίδα της, τὸ ἀκτινοβόλο βλέμμα της, τὰ μαργαριταρένια δόντια της.

Ἡ ἔκτακτη αὐτὴ καλλονή της, πού, παρὰ τὰ χρόνια της, διετηρεῖτο τόσο ζωηρὴ ἀκόμα, σφραγιζόταν ἀπὸ μιὰ ἐνεργητικότητα ἀληθινὰ πρωτοφανῆ καὶ παράδοξη γιὰ γυναῖκα. Τὰ εὐκίνητα μάτια της, τὰ σύντομα λόγια της, τὸ βιαστικὸ βάδισμά της, ὅλα αὐτὰ ἔδειχναν ὅτι ἡ θειὰ Ἔς ἀνῆκε στὴν κατηγορία τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ σκοπὸ τῆς ζωῆς τους.

Καὶ πράγματι, ἡ Ἔς διατηροῦσε ἕνα λαϊκὸ χαρτοπωλεῖο μέσα σ' ἕνα ὑπόγειο κάποιας ἀπόκεντρης ὁδοῦ, ποὺ γιὰ νὰ τὸ βρῇ κανείς, ἔπρεπε νὰ κατέβῃ καμμιὰ εἰκοσαριὰ περίπου σκάλες. Μέσα ἐκεῖ ὑπῆρχε ἕνα μικρὸ τραπέζι, ἀπάνω στὸ ὁποῖο βρισκόνταν πάντα τέσσερα ὥς πέντε χάρτινα μεγάλα κουτιὰ μὲ δέσμες ἐπιστολικοῦ χάρτου καὶ φακέλλους διαφόρων σχημάτων. Μέσα σ' ἕνα ἄλλο κουτὶ ἔβλεπες ριγμένα μολύβια καὶ πέννες καὶ δίπλα σ' αὐτὸ τέσσερα μπουκάλια μὲ μελάνη καὶ ἔξη-ἑφτὰ κονδυλοφόρους.

Κατὰ τὸ βράδυ τὸ χαρτοπωλεῖο μεταβαλλόταν σ' ἑστιατόριο καὶ τὴ νύχτα σὲ δωμάτιο ὕπνου, γιατὶ ἡ Ἔς ἐκεῖ ἔτρωγε κι' ἐκεῖ κοιμόταν. Μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ὑπόγειο λοιπὸν ἔζουσε σωστὰ σαράντα χρόνια, χωρὶς νὰ δανειστῇ ποτὲ ἀπὸ κανέναν οὔτε ἕνα φράγκο καὶ χωρὶς ὅμως νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ ποσὸν ποὺ χρειαζόταν γιὰ τὸ γάμο της, γιατὶ πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι ἡ Ἔς ἦταν ἀρραβωνιασμένη!

Ὁ ἀναγνώστης, ποὺ θὰ παραξενεύτηκε ἀσφαλῶς ἀκούγοντας τὴν παραπάνω ἀπίστευτη λεπτομέρεια, πρέπει ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν ἱστορία τῆς Ἔς καὶ τότε θὰ τοῦ λείψῃ κάθε ἀπορία.

* * *

Ὅταν ἡ Ἔς ἦταν ἀκόμα δεκαοχτὼ χρόνων, ἔτυχε μιὰ μέρα νὰ συναντήσῃ αὐτὸν ποὺ προοριζόταν νὰ γίνῃ σύντροφος τῆς ζωῆς της καὶ ποὺ ἐνεσάρκωνε τότε ὅλα τὰ νεανικὰ ὄνειρά της.

Ὁ νέος αὐτὸς ὀνομαζόταν Κάρελ κι' ἐπιδιδόταν στὸ ἐμπόριο ὅπως αὐτή, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι αὐτὸς πουλοῦσε τσιγάρα. Τὸ κινητὸ καπνοπωλεῖο του ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕνα κιβώτιο, μέσα στὸ ὁποῖο ἦσαν ἐκτεθειμένα μὲ ἐπιμέλεια ὅλα τὰ εἴδη τῶν τσιγάρων, ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα τῆς Ἀβάνας μέχρι καὶ αὐτῶν ἀκόμα τῶν ἀποτσιγάρων.

Οἱ δυὸ νέοι μόλις γνωρίστηκαν, αἰσθάνθηκαν ἀμοιβαῖο ἔρωτα, καί, χωρὶς νὰ χάνουν καιρό, ἀρραβωνιάστηκαν, μὲ συμφωνία νὰ γίνῃ ἀργότερα ὁ γάμος των. Ἡ ἕνωσίς των λοιπὸν μποροῦσε νὰ ὀνομασθῇ συνοικέσιο ἀπὸ συμπάθεια, ἀφοῦ ἀγαπιόντουσαν, συνοικέσιο ἀπὸ συμφέρον, ἀφοῦ γινόνταν ὑπὸ σπανίους ὅρους οἰκονομικῆς ἰσότητος, καί, τέλος, συνοικέσιο λογικό, ἀφοῦ ὁ γάμος ἀνεβλήθη μέχρις ὅτου ἐξοικονομηθῇ κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη μιὰ μικρὴ προῖκα, ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἵδρυσι ἑνὸς καταστήματος.

Ἡ Ἔς μάλιστα εἶχε δηλώσει κατηγορηματικὰ στὸ μνηστῆρα της ὅτι δὲν ἐννοοῦσε μὲ κανέναν τρόπο νὰ παντρευτῇ, ἂν ἡ οἰκονομίες της δὲν ἔφταναν τὰ χίλια φράγκα. Τὸ ποσὸν αὐτό, ἔλεγε, θὰ τοὺς ἐπαρκοῦσε νὰ ἑνώσουν τὸ καπνοπωλεῖο μὲ τὸ χαρτοπωλεῖο, νὰ νοικιάσουν ἕνα μεγαλείτερο οἴκημα, νὰ κοιμοῦνται σ' ἕνα δωμάτιο ἀνθρωπινὸ καὶ νὰ μεγαλώσουν ὅπως πρέπει τὰ παιδιά τους, ποὺ πληθύνονται τόσο εὔκολα στὶς λαϊκὲς οἰκογένειες...

Γι' αὐτὸ ἡ Ἔς, ποὺ τραγουδοῦσε πρὶν στὸ ὑπόγειό της, μὲ τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἀμεριμνησία τοῦ ἀηδονιοῦ στὴν κορυφὴ μιᾶς ψηλῆς λεύκας, ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῶν ἀρραβώνων της ξαφνικὰ μεταμορφώθηκε.

Ρίχτηκε μὲ μανία στὴ δουλειά, ἀποφασισμένη νὰ φτάσῃ στὸ τέρμα τοῦ σκοποῦ της καὶ στὴν πραγματοποίησι τῶν ὀνείρων της. Τὰ κέρδη ὅμως δὲν ἀποκτῶνται εὔκολα, γιατὶ οἱ μεγάλοι ἔμποροι καταπνίγουν τοὺς μικροὺς καὶ δὲν τοὺς ἀφίνουν νὰ προκόψουν.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἡ προσπάθειες τῶν δυὸ μνηστήρων δὲν κατέληξαν σὲ εὐχάριστα ἀποτελέσματα, ὅπως περίμεναν στὴν ἀρχή. Δὲν ἀπογοητεύθηκαν ὅμως, ἀλλ' ἀπεφάσισαν νὰ ἐπεκτείνουν τὸν κύκλο τῆς ἐνεργείας των, μεγαλώνοντας τὶς ἐπιχειρήσεις των.

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ σύντομη σύσκεψι ἀποφάσισαν, αὐτὸς μὲν νὰ πουλάῃ στὸ ἑξῆς καὶ ποῦρα, ἐκείνη δὲ χαρτὶ πολυτελείας. Ἀλλὰ καὶ τῶν δυὸ τὰ σχέδια ἀπέτυχαν καὶ παρὰ λίγο νὰ χάσουν καὶ τὰ ἐλάχιστα κεφάλαια ποὺ εἶχαν.

Ἡ ἀποτυχία αὐτὴ τοὺς ἔβαλε σὲ σοβαρώτατες σκέψεις καὶ τοὺς ἔκανε πιὸ ἐπιφυλακτικοὺς γιὰ τὸ μέλλον. Περίμεναν λοιπὸν νὰ ἀνατείλουν καλύτερες ἡμέρες καὶ ζοῦσαν στὸ μεταξὺ ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλον μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν οἰκειότητα τῶν μνηστήρων.

Ἡ καρδιές των ἦσαν γεμάτες ἀπὸ ἔρωτα κι' ἐλπίδες. Κάθε βράδυ ποὺ ἔμεναν μόνοι τους μέσ' στὸ μικρὸ ὑπόγειο ἔπλαθαν τὰ πιὸ τρελλὰ ὄνειρα γιὰ τὴ μελλοντικὴ ζωή τους. Ἐκεῖνος καθόταν ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ τοῦ τραπεζιοῦ κι' ἐκείνη ἀπ' τὴν ἄλλη κι' ὅλη τὴν ὥρα μιλοῦσαν γιὰ τὸ νοικοκυριό τους, γιὰ τὴν οἰκογένειά τους, γιὰ τὴν εὐτυχία τους...

Μιὰ βραδυὰ ἔξαφνα ὁ Κάρελ τὴν ἔπιασε ἀπ' τὸ χέρι καὶ τῆς εἶπε:

—Ἄκουσε δῶ, ἀγαπητή μου. Προτείνω ν' ἀγοράσουμε ἕνα λαχεῖο, γιατὶ ἔχω τὴν προαίσθησι ὅτι θὰ κερδίσουμε τὸν πρῶτο ἀριθμὸ τῶν ἑκατὸ χιλιάδων!...

Ἐκείνη δέχτηκε καὶ τὴν παραμονὴ τῆς κληρώσεως ἀγόρασαν τὸ περίφημο λαχεῖο. Ἀφοῦ μίλησαν ἀρκετὰ γιὰ τὸ πῶς θὰ χρησιμοποιοῦσαν τὰ χρήματα ποὺ θὰ ἔπαιρναν, ὁ καπνοπώλης εἶπε στὴ μνηστή του:

—Ἄν αὔριο γυρίσω ἐδῶ μ' ἁμάξι, αὐτὸ σημαίνει πὼς θἆμαστε τὸ πιὸ τυχερὸ ζευγάρι τοῦ κόσμου...

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Ἔς εἶχε σταθῇ ἀπὸ νωρὶς μπροστὰ στὴν πόρτα της καὶ ἔννοιωθε νὰ τὴ βασανίζῃ μιὰ τρομερὴ ἀνυπομονησία. Στὸν παραμικρὸ θόρυβο ταρασσόταν κι' αἰσθανόταν τὴν καρδιά της νὰ χτυπᾶ δυνατά.

Ἔξαφνα νόμισε πὼς ὅλο τὸ αἷμα εἶχε μαζευτῇ στὸ κεφάλι της καὶ μιὰ θανάσιμη χλωμάδα σκέπασε τὸ πρόσωπό της. Ἕνα μικρὸ ἁμάξι εἶχε σταθῇ μπροστὰ στὴν πόρτα της καὶ στὴ θυρίδα του διέκρινε τὸν Κάρελ.

Ἐπὶ τέλους τὸ ὄνειρό της εἶχε πραγματοποιηθῇ, γιατὶ τὸ λαχεῖο ἔτυχε σ' αὐτούς, ὅπως ἔδειχνε κι' ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Κάρελ μὲ ἁμάξι...

Ἔτρεξε μὲ λαχτάρα ν' ἀνοίξῃ τὸ ἁμάξι, ἀλλὰ παρετήρησε μ' ἔκπληξι ὅτι ἐκεῖνος ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένῃ ξαπλωμένος.

—Τί τρέχει; τοῦ φώναξε τρέμοντας. Τὸ μεγάλο λαχεῖο;...

—Ὄχι, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος μὲ μιὰ θανάσιμη ὠχρότητα στὸ πρόσωπό του. Καθὼς ἐρχόμουν στὸ δρόμο, ἔπεσα κι' ἔσπασα τὰ πόδια μου... Γι' αὐτό, μὴ μπορῶντας νὰ περπατήσω, ἦρθα ἐδῶ μ' ἁμάξι...

* * *

Ἡ Ἔς περιποιήθηκε ὅσο μποροῦσε καλύτερα τὸ μνηστῆρα της, ὥς ὅτου γιατρεύτηκε ἐντελῶς καὶ ξανάρχισε τὴν πρώτη του ἐργασία.

Καὶ περνοῦσαν ἡ μέρες, οἱ μῆνες, τὰ χρόνια, ἡ ἀπογοήτευσις διαδεχόταν τὴν ἐλπίδα κι' οἱ δυὸ μνηστῆρες ἐξακολουθοῦσαν νὰ ζοῦν μαζύ.

Καθὼς ἐδιάβαινε ὁ καιρός, δὲν εἶχαν παρατηρήσει ἀκόμα ὅτι τὸ μέτωπό τους εἶχε γεμίσει ἀπὸ ρυτίδες καὶ τὰ μαλλιά τους εἶχαν ἀσπρίσει, γιατὶ ἐκεῖνος εἶχε φτάσει τὰ ἑξῆντα χρόνια κι' ἐκείνη τὰ πενῆντα.

Μιὰ μέρα ἡ Ἔς αἰσθάνθηκε κάποια ἔξαφνη ἀδιαθεσία μεγαλείτερη ἀπὸ τὶς ἄλλες φορές. Γι' αὐτὸ λοιπὸν παρακάλεσε τὸν ἀρραβωνιαστικό της νὰ μὴν πάῃ στὴ δουλειά του ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἀλλὰ νὰ καθήσῃ κοντά της. Ὁ Κάρελ ἐδέχτηκε μὲ προθυμία, γιατὶ τὴν ἔβλεπε πολὺ ἄρρωστη, κι' ἔμεινε.

Ἐπῆγε κοντὰ στὸ προσκέφαλό της κι' ἄρχισε νὰ μιλάῃ μαζύ της γιὰ τὰ αἰώνια τους ὄνειρα, ποὺ θὰ ἐπραγματοποιοῦντο ἐπὶ τέλους, γιατὶ μὲ τὴ φιλεργία τους εἶχαν κατορθώσει νὰ συλλέξουν τὸ ἀναγκαῖο ποσόν.

—Τί λές, παντρευόμαστε ἀπόψε; τοῦ εἶπε ἡ Ἔς σφίγγοντάς του τὸ χέρι.

—Ναί, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Πάω μάλιστα νὰ φωνάξω τὸν παπᾶ.

Σηκώθηκε ἀμέσως ἀπ' τὴ θέσι του γιὰ νὰ φύγῃ, ἀλλὰ πρὶν βγῇ, θέλησε κάτι νὰ ρωτήσῃ ἀκόμα τὴν ἀρραβωνιαστικιά του.

Ἡ Ἔς ὅμως δὲν ἀπάντησε. Εἶχε ξεψυχήσει!...

ΑΣΤΕΙΑ

ΟΙ ΠΟΛΥΑΣΧΟΛΟΙ ΥΠΗΡΕΤΕΣ

Κάποιος Γάλλος σοφὸς ἐργαζόταν μέσα στὸ σπουδαστήριό του καὶ θέλησε νὰ καλέσῃ τοὺς ὑπηρέτες του ποὺ στέκονταν στὸν προθάλαμο.

—Πέτρο! φώναξε στὸν πρῶτο. Αὐτοῦ εἶσαι;

—Μάλιστα, κύριε.

—Τί κάνεις;

—Τίποτε!

—Παῦλε, αὐτοῦ εἶσαι; ρώτησε τὸ δεύτερο.

—Ναί, κύριε.

—Τί κάνεις;

—Βοηθῶ τὸν Πέτρο...

—Καλά. Ἄμα τελειώσετε τὴ δουλειά σας, εἰδοποιεῖστε με!...

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΡΩΜΑΙΑ ΕΥΓΕΝΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἡ Εὐγενία ἔννοιωθε τὴν καρδιά της βαρειά, μὰ φρόντιζε νὰ κρύβη τὴ στενοχώρια καὶ τοὺς φόβους της.

Ἦταν ἄλλωστε βέβαιη αὐτὴ τὴ φορὰ ὅτι ὁ Θεός, χάριν τοῦ ὁποίου ἄφησε τὸ σπίτι της κι' ἀπαρνήθηκε τοὺς γονεῖς της, θὰ τὴν ἐπροφύλαγε καὶ θὰ τὴν ὁδηγοῦσε σὲ μέρος ἀσφαλές.

Οἱ δυὸ εὐνοῦχοι, ὁ Ὑάκινθος καὶ ὁ Πρωτᾶς, βάδιζαν πλάϊ της σιωπηλοί, ἐρευνῶντας τὸ βαθὺ σκοτάδι μὲ τὸ βλέμμα τους, ἕτοιμοι νὰ κρυφτοῦν ἢ νὰ προστατέψουν τὴν κυρία τους, ἂν παρουσιάζοταν κίνδυνος.

Βρίσκονταν τώρα σ' ἕνα μέρος σύδεντρο. Ἔξαφνα ὁ Ὑάκινθος, ποὖχε προχωρήσει πιὸ μπρός, στάθηκε καὶ τοὺς φώναξε νὰ πλησιάσουν:

— Κυρία, τρέξτε κοντά μου.

— Τί συμβαίνει, Ὑάκινθε; ρώτησε ἡ Εὐγενία πλησιάζοντας ἀνήσυχη.

— Κυττάξτε, κυρία.

Καὶ τῆς ἔδειξε πρὸς τὸ βάθος τῆς πεδιάδος.

Ἡ Εὐγενία κύτταξε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ διέκρινε τὴ ζωηρὴ λάμψι μιᾶς φωτιᾶς τὴν ὁποία τοὺς ἔκρυβαν προηγουμένως τὰ δένδρα.

— Τί νομίζεις πὼς συμβαίνει, ἀδελφέ μου; ρώτησε ἡ ἀρχοντοποῦλα τὸν εὐνοῦχο.

— Δὲν ξέρω, κυρία. Νομίζω, ὡστόσο, πὼς δὲν πρέπει νὰ προχωρήσουμε, ἂν δὲν ἐξακριβώσουμε τί συμβαίνει.

— Ὑποθέτεις νὰ εἶνε λησταί;

— Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξη, δέσποινα!

— Μπορεῖ ὅμως, ἀδελφέ μου, νὰ εἶνε καὶ τίποτε στρατοκόποι, ποὺ στάθηκαν στὴν πεδιάδα γιὰ νὰ περάσουν τὴ νύχτα τους.

— Μακάρι νὰ εἶνε ἔτσι, κυρία.

Ἔξαφνα μιὰ ἀλλόκοτη βοὴ γέμισε τὸν νυχτερινὸ ἀέρα, ταράζοντας τὴ γαλήνη τῆς Αἰγυπτιακῆς νυχτιᾶς. Ἦταν σὰν βοὴ θαλάσσης τρικυμισμένης καὶ σὰν μάνιασμα ἀνέμου.

— Θεέ μου, προστάτεψέ μας! ψιθύρισε ἡ Εὐγενία.

— Κυρία, εἶπε ὁ Ὑάκινθος, θέλετε ν' ἀκούσετε τὴ συμβουλὴ τοῦ δούλου σας;

— Ναί, ναί, μίλησε, Ὑάκινθε...

— Πρέπει νὰ μείνετε ἐδῶ μὲ τὸν Πρωτᾶ. Ἐγὼ θὰ προχωρήσω ὡς ἐκεῖ καὶ θὰ πλησιάσω, χωρὶς νὰ μ' ἀντιληφθοῦν. Θὰ δῶ τί συμβαίνει καὶ θὰ γυρίσω νὰ σᾶς εἰδοποιήσω. Ἂν σὲ μισὴ ὥρα δὲν εἶμαι ἐδῶ, θὰ πῆ πὼς κάτι κακὸ μοῦ συνέβη, πὼς πρόκειται περὶ κινδύνου. Τότε ἀλλάξτε δρόμο καὶ ἀπομακρυνθῆτε ἀπὸ δῶ τὸ γρηγορώτερο κι' ὅταν φθάσετε σὲ μέρος ἀσφαλές, θυμηθῆτε νὰ δεηθῆτε στὸν Θεὸ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μου.

— Σ' εὐχαριστῶ, ἀδελφέ μου, εἶπε συγκινημένη ἡ Εὐγενία. Πήγαινε νὰ δῆς τί συμβαίνει. Εὔχομαι νὰ μὴν πάθης κανένα κακό. Ὁ Θεὸς μαζύ σου, Ὑάκινθε!...

Ὁ πιστὸς εὐνοῦχος γύρισε κατόπιν στὸν Πρωτᾶ:

— Ἀδελφέ μου, τοῦ εἶπε, σοῦ ἐμπιστεύουμαι τὴν κυρία μας. Φύλαξέ την ὥσπου νὰ γυρίσω. Κι' ἂν δὲν γυρίσω, ὡδήγησέ την σὲ μέρος ἀσφαλές. Δεῖξε πὼς εἶσαι καλὸς χριστιανός, Πρωτᾶ...

— Τὸ ὁρκίζουμαι! εἶπε ὁ Πρωτᾶς βάζοντας τὸ χέρι του στὴν καρδιά.

Ὁ Ὑάκινθος φίλησε τώρα τὸ χέρι τῆς Εὐγενίας, χαιρέτησε τὸν Πρωτᾶ καὶ χάθηκε μέσα στὸ σκοτάδι...

Ἡ Εὐγενία ἔμεινε γιὰ λίγες στιγμὲς βυθισμένη σὲ σκέψεις. Ἀναστέναξε ἔπειτα καὶ κάθησε κάτω. πάνω στὴν χλόη, ψιθυρίζοντας:

— Ὁ Θεὸς μαζύ του!

Ὁ Πρωτᾶς ἔμεινε πλάϊ της ὄρθιος.

Ἀντίκρυ τους ἡ φωτιὰ διαρκῶς μεγάλωνε κι' ἀκουγόταν ὁλοένα ὁ παράξενος ἐκεῖνος θόρυβος ποὔμοιαζε μὲ τρικυμία...

Πέρασε ἕνα τέταρτο, εἴκοσι λεπτά, μισὴ ὥρα. Ὁ Ὑάκινθος δὲν φαινόταν. Ἡ Εὐγενία ἀνησυχοῦσε. Ὁ Πρωτᾶς βημάτιζε πάνω-κάτω νευρικά.

Τί ἔπρεπε νὰ κάμουν; Νὰ φύγουν; Ὄχι, ἡ Εὐγενία δὲν ἐννοοῦσε ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό, πρὶν βεβαιωθῆ γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ Ὑακίνθου.

— Ἀδελφέ μου, εἶπε στὸν Πρωτᾶ, ἂς περιμείνουμε λίγο. Κι' ἔπειτα ἂς προχωρήσουμε κάμποσο πρὸς τὸ μέρος τῆς φωτιᾶς.

Ἡ πρότασίς της ἦταν παράλογη κι' ἐπικίνδυνη. Μὰ ὁ εὐνοῦχος δὲν ἔφερε ἀντίρρησι.

— Θὰ κάνω, εἶπε ὅ,τι διατάξη ἡ κυρία.

— Σ' εὐχαριστῶ, Πρωτᾶ.

Περίμεναν ἀρκετὴ ὥρα ἀκόμα κι' ἐπειδὴ ὁ Ὑάκινθος δὲν φαινόταν, ἀποφάσισαν νὰ προχωρήσουν ἐμπρός.

Ἔξαφνα ὅμως, μιὰ σκιὰ φάνηκε μέσα στὸ σκοτάδι νὰ τρέχη πρὸς τὸ μέρος τους.

Στάθηκαν ἀνήσυχοι.

Μὰ ὁ φόβος τους πέρασε ἀμέσως. Ἐγνώρισαν τὸν Ὑάκινθο.

Ναί, ἦταν αὐτός. Γύριζε λαχανιασμένος, καταϊδρωμένος, γεμᾶτος σκόνη...

Ἔτρεξε κοντὰ στὴν κυρία του καὶ φώναξε:

— Κυρία, δέσποινα, ἐσωθήκαμε!

— Τί συμβαίνει, ἀδελφέ μου;

— Ἐκεῖ κάτω βρίσκουνται φίλοι μας, ἀδελφοί μας.

— Ἀλήθεια, φίλε μου;

— Ναί, εἶνε μιὰ συγκέντρωσις χριστιανῶν, μὲ τὸν ἐπίσκοπο Ἔλενο ἐπὶ κεφαλῆς.

Ἡ Εὐγενία ἔσφιξε μ' εὐγνωμοσύνη τὸ χέρι τοῦ πιστοῦ εὐνούχου κι' ἔπειτα γονάτισε κι' εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἀνέλπιστη αὐτὴ συνάντησι.

— Ἐμπρός, εἶπε κατόπιν. Ἂς πᾶμε κι' ἐμεῖς ἐκεῖ.

— Ναί, κυρία, εἶπε ὁ Ὑάκινθος. Ἂς πᾶμε καὶ γρήγορα μάλιστα γιὰ νὰ μὴ χάσουμε τὸ ὑπέροχο θέαμα τῆς δοκιμασίας ποὺ ἑτοιμάζεται. Ὁ ἐπίσκοπος Ἔλενος, κυρία, θ' ἀνέβη καὶ θὰ σταθῆ πάνω στὴ φωτιὰ γιὰ νὰ δείξη πὼς ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ εἶνε μεγάλη καὶ πὼς θὰ τὸν προφυλάξη ἀπὸ τὶς φλόγες.

Ἡ Εὐγενία στὸ ἄκουσμα τῆς πληροφορίας αὐτῆς ἑτοιμάστηκε νὰ ξεκινήση, γεμάτη συγκίνησι, γεμάτη ἀνυπομονησία.

Μὰ πρὶν κάμη ἕνα βῆμα, στάθηκε ἀπότομα.

— Τί συμβαίνει, δέσποινα; ρώτησε ὁ Ὑάκινθος.

Ἡ Εὐγενία ἐστέναξε καὶ εἶπε:

— Δὲν πρέπει νὰ παρουσιαστῶ ἐκεῖ ὅπως εἶμαι. Πρόκειται νὰ παρουσιαστῶ στὸν Ἔλενο καὶ νὰ τοῦ ζητήσω νὰ μὲ πάρη στὸ μοναστῆρι τοῦ Θεοδώρου. Ἐκεῖ ὅμως δὲν γίνουνται δεκτὲς ἡ γυναῖκες. Τὸ μοναστῆρι εἶνε γιὰ ἄνδρες μόνον...

— Ἡ κυρία ἔχει δίκηο, ψιθύρισε ὁ Πρωτᾶς.

— Ναί, ἡ κυρία ἔχει δίκηο, εἶπε κι' ὁ Ὑάκινθος. Τί πρέπει νὰ γίνη λοιπόν;

— Ἕνας μόνον τρόπος ὑπάρχει γιὰ νὰ ἐπιτύχω ὅ,τι ζητῶ, εἶπε ἡ Εὐγενία. Νὰ παρουσιαστῶ στὸν Ἔλενο ὡς ἄνδρας, ὡς νέος, ὡς ἔφηβος. Ὁ Θεὸς θὰ μοῦ συγχωρήση τὸ μικρὸ αὐτὸ σφάλμα. Ἐμπρὸς λοιπόν, ἀδελφοί μου. Κόψτε μου τὰ μαλλιά...

Καὶ ἡ Εὐγενία ἔλυσε τὰ πλούσια, μετάξινα μαλλιά της, ποὔφταναν κάτω ἀπὸ τὴ μέση της, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη της ἕνα ψαλλίδι καὶ τὸ ἔδωσε στὸν Ὑάκινθο:

— Ἐμπρός, ἀδελφέ μου, τοῦ εἶπε. Μὴ διστάζεις. Ἀνάλαβε τὴν κουρὰ τῆς ἀδελφῆς σου.

Ὁ Ὑάκινθος πῆρε τὸ ψαλλίδι κι' ἄρχισε νὰ κόβη τὰ μαλλιὰ τῆς κυρίας του μὲ κάποια λύπη.

Ἦσαν τόσο πλούσια, τόσο ὑπέροχα τὰ μαλλιὰ τῆς Ρωμαίας ἀρχοντοπούλας!...

Μέσα σὲ λίγα δευτερόλεπτα ἡ κουρὰ εἶχε τελειώσει. Τὰ μαλλιὰ τῆς Εὐγενίας βρίσκονταν πειὰ σκορπισμένα πάνω στὴ χλόη. Μὰ ἡ Εὐγενία δὲν ἔδειξε καμμιὰ στενοχώρια γι' αὐτό. Δὲν τὴν ἐνδιέφερε ἡ ὡμορφιά. Δὲν εἶχε οὔτε ἴχνος φιλαρεσκείας. Μόνον ἡ νέα θρησκεία, ἡ θρησκεία τῶν χριστιανῶν, τὴν ἐνδιέφερε...

Μετὰ τὸ κόψιμο τῶν μαλλιῶν της, ἔμοιαζε πειὰ σὰν ἀγόρι.

Ἕνα ὡραῖο, πανέμορφο ἀγόρι!...

Ἡ Εὐγενία ἔλυσε τώρα ἕνα μικρὸ δέμα ποὺ κρατοῦσε μαζύ της κι' ἔβγαλε ἀπὸ μέσα ἀνδρικὰ φορέματα.

Πῆγε παράμερα, πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο, ἔβγαλε τὴ γυναικεία φορεσιά της, φόρεσε τὰ φορέματα αὐτὰ καὶ ξαναγύρισε στοὺς συντρόφους της.

Οἱ δυὸ εὐνοῦχοι τὴν κύτταζαν μὲ κατάπληξι καὶ θαυμασμό.

Πῶς εἶχε ἀλλάξει, ἀλήθεια!...

Δὲν θὰ τὴν γνώριζε πειὰ οὔτε ὁ ἴδιος ὁ πατέρας της. Δὲν διέφερε καθόλου ἀπὸ ἕναν γοητευτικὸ ἔφηβο...

— Λοιπόν, ρώτησε τὸν Ὑάκινθο, ἄλλαξα καθόλου, ἀδελφέ μου;

— Ἐντελῶς, κυρία. Κανεὶς δὲν θὰ μπορέση νὰ καταλάβη πὼς εἶσαστε γυναῖκα.

— Μακάρι, Ὑάκινθε... Ἀπὸ αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ μου. Καὶ τώρα, φίλοι μου, ἐμπρός!...

Ξεκίνησαν ἀμέσως γιὰ τὸ μέρος ποὺ διακρίνοταν ἡ φωτιά. Ὁ Ὑάκινθος προηγεῖτο ἐμπρὸς καὶ τοὺς ὁδηγοῦσε.

Ὅσο πλησίαζαν στὸ μέρος ποὖσαν συγκεντρωμένοι οἱ χριστιανοί, ἄκουγαν καθαρὰ τὶς φωνὲς καὶ τὸν θόρυβο ποὺ ἔκαναν.

Ἐπικρατοῦσε τόση ταραχὴ στὸ μέρος ἐκεῖνο, ὥστε, ὅταν πλησίασαν σὲ λίγο, κανεὶς δὲν τοὺς ἀντελήφθη.

Προχώρησαν τότε ἀνάμεσα στὸ πλῆθος καὶ στάθηκαν.

Εἶχαν φτάσει πάνω στὴν κρίσιμη στιγμή. Στὴν στιγμὴ τῆς τρομερῆς δοκιμασίας τοῦ πυρός.

Ὁ ἐπίσκοπος Ἔλενος θ' ἀνέβαινε πάνω στὴ φωτιὰ γιὰ ν' ἀποδείξη τὴν ἁγνὴ πίστι του.

Κατόπιν ὅμως θὰ ἔκανε τὸ ἴδιο καὶ κάποιος Ζαρέας, ὁ ὁποῖος εἶχε φιλονεικήσει μὲ τὸν Ἔλενο καὶ τὸν εἶχε κατηγορήσει ὡς ἄπιστο.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΡΕΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

(Ἀφιερωμένο στὶς νεαρὲς δεσποινίδες, γιὰ νὰ μάθουν ποῦ ὁδηγεῖ μιὰ ἀπερίσκεπτη ἀγάπη, ἕνας τυφλὸς ἔρωτας...).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

— Πῶς! Στὸ σπίτι ἐκείνου τοῦ πρόστυχου! φώναξα σκεπάζοντας τὸ πρόσωπό μου μὲ τὰ χέρια μου. Θεέ μου! Καὶ μ' ὁδηγεῖς λοιπὸν ἐσὺ ὁ ἴδιος ἐκεῖ, Γουσταῦε; Ντροπή, ντροπή σου!...

— Λοιπόν, δὲν ἐννοεῖς ἀκόμα ν' ἀφήσης αὐτὲς τὶς ἀνόητες προλήψεις σου; μοῦ φώναξε ὁ Γουσταῦος. Δὲν μοῦ εἶχες ὑποσχεθῆ ἡ ἰδία ὅτι θὰ ἱκανοποιοῦσες τὴν ἐπιθυμία μου αὐτὴ καὶ ὅτι θὰ μὲ βοηθοῦσες, ὅσο μποροῦσες, στὴν ἀπόκτησι τῆς εὐνοίας τοῦ πρίγκηπος; Χτὲς ὁ πρίγκηψ μοῦ ἔστειλε πρόσκλησι γιὰ τὴν ἑορτὴ ποὺ δίνει σήμερα στὴν ἐξοχικὴ ἔπαυλί του καὶ στὴν ὁποία θὰ παρευρεθοῦν δυὸ ὑπουργοὶ καὶ πολλὰ ἄλλα πρόσωπα... Ἄκουσες; Ἀλίκη, γιατί δὲν ἀπαντᾶς; Γίνε λογικωτέρη, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, καὶ σκέψου ὅτι ἡ ἕνωσίς μας, ἡ ἡσυχία μας, ἡ εὐτυχία μας, ὅλα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν πολυπόθητη αὐτὴ θέσι, τὴν ὁποία ἐπιδιώκω ἀπὸ τόσον καιρό. Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ δειχτῆς κάπως φιλάρεσκη ἀπέναντι τοῦ πρίγκηπος, γιὰ νὰ νομίση ὅτι δέχεσαι τὸν ἔρωτά του, καὶ τότε πειὰ τελείωσαν τὰ βάσανά μας! Εἶσαι ἀρκετὰ ἔξυπνη καὶ πρέπει νὰ μὲ νοιώθης... Ἀπάντησέ μου λοιπόν, Ἀλίκη μου. Μὴ μὲ στενοχωρεῖς περισσότερο. Τί ἀποφασίζεις;

— Ἀφοῦ ἐπιμένετε τόσο πολύ, κύριε, θὰ ἱκανοποιήσω τὴν ἐπιθυμία σας. Ἡσυχάσατε... τοῦ ἀπάντησα ψυχρά.

Μολαταῦτα, ὁ Γουσταῦος δὲν μπόρεσε νὰ κρύψη τὴ χαρά του. Μ' ἀγκάλιασε καὶ μοὔδωσε ἕνα σκαστὸ φιλί.

Σὲ λίγο πήραμε ἕνα αὐτοκίνητο κι' ὕστερα ἀπὸ πορεία μιᾶς ὥρας περίπου βρεθήκαμε σ' ἕνα μεγάλο δενδροφυτεμένο δρόμο. Στὰ δεξιά του βρισκόταν μιὰ ὡραιότατη λίμνη, μέσα στὴν ὁποία κολυμποῦσαν λευκοὶ κύκνοι καὶ ποικιλόχρωμα παπιά, ἐνῶ ἀπ' τὴν ἄλλη διακρίνονταν γραφικώτατα σπίτια καὶ χαριτωμένες ἐπαύλεις διαφόρων ἀριστοκρατῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὁ Γουσταῦος εἶχε βγάλει μιὰ ἐφημερίδα καὶ μοῦ διάβαζε ὅσα ἔγραφε γιὰ τὴ γιορτὴ ποὔδινε ὁ πρίγκηψ. Τὸν ἄκουγα χωρὶς νὰ μιλῶ. Τέλος σταθμεύσαμε μπρὸς σ' ἕνα μεγαλοπρεπὲς μέγαρο ποὺ περιβαλλόταν ἀπὸ ἕναν κῆπο μαγευτικό.

Μόλις πάτησα τὸ πόδι μου στὴ γῆ, ἄκουσα, ψηλὰ ἀπ' τὸ πρῶτο πάτωμα, μιὰ φωνὴ ποὺ φανέρωνε ἔκπληξι καὶ χαρὰ μαζύ. Σήκωσα τὸ κεφάλι μου κι' ἀναγνώρισα ταραγμένη τὸν πρίγκηπα Κερσαλώφ.

Δὲν εἴχαμε προφτάσει ἀκόμα νὰ τινάξουμε ἀπ' τὰ ροῦχα μας τὴ σκόνη, ὅταν εἴδαμε νὰ πλησιάζη πρὸς τὸ μέρος μας ὁ πρίγκηψ, ὁ ὁποῖος εἶχε κατεβῆ ἐν τῷ μεταξύ, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη.

Μοῦ προσέφερε μ' εὐγένεια τὸ μπράτσο του καὶ μὲ ὡδήγησε σὲ μιὰ πλουσιωτάτη αἴθουσα, ὅπου ὑπῆρχαν ἀρκετὲς γυναῖκες νέες, ὡραῖες, κομψοντυμένες.

Ἡ ἄψογη συμπεριφορά, ὁ ἐπιφυλακτικὸς τρόπος καὶ ἡ καλὴ ἀνατροφὴ τῶν παρευρισκομένων ἔδωσαν κάποιο θάρρος στὴν πονεμένη μου ψυχὴ κι' ἔδιωξαν ἀπὸ τὸ νοῦ μου τὶς δυσάρεστὲς ἀναμνήσεις ποὺ διατηροῦσα ἀκόμα ἀπ' τὸ αἰσχρὸ καταγώγιο τῆς Μπωχαλιέ.

Εἶχε βγάλει μιὰ ἐφημερίδα καὶ μοῦ διάβαζε ὅσα ἔγραφε γιὰ τὴ γιορτὴ ποὔδινε ὁ Πρίγκηψ...

Ἀφοῦ λοιπὸν καθησύχασε κάπως, πῆρα ὕφος γλυκὺ καὶ πρόσχαρο κι' ἀνακατεύτηκα γρήγορα μὲ τὸν ἐκλεκτὸ ἐκεῖνον κόσμο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἄκουγα διαρκῶς ἐπαίνους καὶ θαυμασμοὺς γιὰ τὴν ὑψηλὴ καταγωγὴ τοῦ οἰκοδεσπότου, γιὰ τὴν εἰλικρίνεια καὶ γιὰ τὴ γενναιοψυχία του.

— Σᾶς βεβαιώνω, κύριοι, εἶπε ἕνας ἀπ' τοὺς προσκαλεσμένους ὅτι ὁ πρίγκηψ εἶνε ἄνθρωπος μεγάλης ἀξίας καὶ ἔχει ἀνυπολόγιστη περιουσία. Εἶμαι σὲ θέσι νὰ γνωρίζω ὅτι μέχρι σήμερα ἔχει εὐεργετήσει ἄπειρο πλῆθος φτωχῶν καὶ δυστυχισμένων...

— Κι' ἂν ἡ καταγωγή του εἶνε Ρωσσική, ἐν τούτοις τρέφει αἰσθήματα Γάλλου, πρόσθεσε ἕνας ἄλλος.

Ἡ συνομιλία διακόπηκε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο λόγῳ τῆς ἀφίξεως τοῦ πρίγκηπος, ὁ ὁποῖος ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ κουβέντιαζε μὲ τὸν Πρεβὰλ μέσα στὸν κῆπο. Μόλις μπῆκε στὴν αἴθουσα, ἔσπευσε νάρθῆ κοντά μου καὶ νὰ μοῦ προσφέρη ξανὰ τὸ μπράτσο του.

Ἐγὼ τότε ταράχτηκα καὶ περιέφερα γύρω μου ἐρευνητικὸ τὸ βλέμμα γιὰ ν' ἀνακαλύψω τὸν Πρεβάλ. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐφαινόταν πουθενά, γιατὶ βρισκόταν στὸν προθάλαμο, ὅπου περίμενε τὸν ἐρχομὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ποὺ θὰ τιμοῦσε μὲ τὴν παρουσία του τὴν ἑορτή.

Ἐγὼ στὸ μεταξὺ αὐτὸ περιπατοῦσα μὲ τὸν πρίγκηπα, ὁ ὁποῖος στὴν ἀρχὴ μοῦ φερνόταν κάπως διακριτικά, ἔπειτα ὅμως ἄρχισε νὰ προχωρῆ σ' αἰσθηματικὲς ἐξομολογήσεις. Μεταξὺ τῶν ἄλλων μοῦ εἶπε ὅτι τοῦ προξένησα ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ μὲ πρωτοεῖδε καὶ ὅτι ἤμουν ἡ μόνη γυναῖκα ποὺ τοῦ ἔκαμα τόσο βαθειὰ ἐντύπωσι. Ἀκόμα μοῦ ὁρκιζόταν ὅτι, ἂν δὲν ἀνταποκρινόμουν στὸ αἴσθημά του, ἡ ζωή του στὸ μέλλον θὰ γινόταν μαρτυρικὴ καὶ γεμάτη θλίψεις.

Καθὼς μοῦ μιλοῦσε ἔτσι, ἐπωφελούμενος ἀπὸ τὴν ταραχὴ στὴν ὁποία διατελοῦσα, μὲ τράβηξε καὶ μ' ἔφερε, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, σ' ἕνα μέρος, ὅπου δὲν ἐφαινόμαστε ἀπὸ κανένα. Προσήλωσε τότε ἀπάνω μου τὸ βλέμμα του μὲ περιπάθεια καὶ τόλμησε νὰ ἀγγίξη τὰ χείλη του στὰ χέρια μου.

— Κύριε! τοῦ εἶπα μὲ αὐστηρότητα.

— Ἄ, μὴ φοβᾶσαι, Ἀλίκη! ἔσπευσε νὰ μοῦ ἀπαντήση. Ἡσύχασε, ὡραῖέ μου ἄγγελε, καὶ ἄφησέ με νὰ ἐκφράσω ἐκεῖνο ποὺ αἰσθάνεται γιὰ σένα ἡ καρδιά μου. Ἄφησέ με νὰ σοῦ περιγράψω τὸ μεθῦσι τῆς ψυχῆς μου καὶ τὸ μαρτύριο ποὺ μὲ βασανίζει, ὅταν τὰ μάτια σου συναντοῦν τὰ δικά μου. Ἄφησέ με νὰ σοῦ πῶ ὅτι τὶς πληγὲς τῆς καρδιᾶς μου μονάχα ἐσὺ μπορεῖς νὰ τὶς γιατρέψης, ἀγγελόμορφη κοπέλλα! Ἀλίκη, σὲ ἀγαπῶ καὶ στὴν ἀγάπη σου βρίσκω τὴ ζωή, τὴν εὐτυχία, τὸν παράδεισο!

— Μὴ λησμονεῖτε, κύριε, τοῦ ἀπάντησα, ὅτι ὑπάρχει κάποιος, τοῦ ὁποίου πρόκειται ἐντὸς ὀλίγου νὰ γίνω σύζυγος καὶ μόνον ἀπὸ τὸ στόμα ἐκείνου μοῦ ἐπιτρέπεται ν' ἀκούω παρόμοιες ἐξομολογήσεις...

— Ναί, τὸν ξέρω. Εἶνε ὁ Πρεβάλ, ὁ ὁποῖος εὐτύχησε νὰ συνδεθῆ πρῶτος μαζύ σου. Ἄ, νἄξερες πόσο ζηλεύω τὴν εὐδαιμονία του...

Ἐπειδὴ ὅμως ἐγὼ παρέμενα πάντα ψυχρὴ ἀπέναντί του, ἀναγκάσθηκε νὰ μοῦ ἐπαναλάβη ἐκ νέου τὰ ἴδια μὲ μιὰ ἀκούραστη ἐπιμονή.

Ἔννοιωθα ἔτσι τὴν ταραχή μου νὰ μεγαλώνη ὁλοένα κι' ἀγνοοῦσα ποῦ θὰ κατέληγε αὐτὴ ἡ ἱστορία. Εὐτυχῶς ἔπειτα ἀπὸ λίγο παρουσιάστηκε ἕνας ὑπηρέτης, ὁ ὁποῖος ἀνήγγειλε τὴν ἄφιξι κάποιου ἐπισήμου κι' ἔτσι ἀνάγκασε τὸν πρίγκηπα νὰ μὲ ἀφήση.

Ἐγὼ βγῆκα ἀμέσως στὸν κῆπο κι' ἄρχισα νὰ περιπατῶ μόνη μου. Ἐκεῖ γνωρίστηκα μὲ κάποια ἀπ' τὶς λοιπὲς προσκαλεσμένες καὶ δὲν ἄργησα νὰ πιάσω κουβέντα μαζύ της.

Ἐνῶ συνομιλούσαμε, εἶδα ἀπὸ μακρυὰ τὸν Πρεβὰλ μαζὺ μὲ τὸν πρίγκηπα καὶ κάποιον ἄλλο ἄγνωστο κύριο, ποὺ καθὼς μαρτυροῦσε τὸ παρουσιαστικό του, θἆταν κανένας ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς ἡμέρας.

Σὲ λίγο ἔφτασε ἡ ὥρα τοῦ γεύματος καὶ ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῶν προσκαλεσμένων μαζεύτηκε μέσα στὴ μεγάλη αἴθουσα, ὅπου εἶχε παρατεθῆ πλουσιώτατο τραπέζι Ἀσιατικῆς χλιδῆς...

Γιὰ μένα κρατήθηκε θέσι, ὄχι τυχαῖα βέβαια, δίπλα στὸν πρίγκηπα. Λίγο πιὸ πέρα καὶ στὴν ἴδια πλευρά, πλάϊ στὸν ὑπουργό, τοποθετήθηκε ὁ Γουσταῦος.

(Ἀκολουθεῖ).

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Η ΠΥΡΚΑΪΑ ΤΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΥ «ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΣΛΟΚΟΥΜ»

Μιὰ κυριακάτικη ἐκδρομὴ 1500 γυναικοπαίδων. Τὴ στιγμὴ ποὺ τὰ παιδάκια δροσιζόντουσαν... Ἡ ἔναρξις τῆς τρομερῆς πυρκαϊᾶς. Ὁ πανικὸς τῶν ἐκδρομέων. Μιὰ σπαρακτικὴ τραγωδία σὲ ἀπόστασι 50 μέτρων ἀπὸ τὴν ἀκτή. Ἡ ἀνανδρία τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος. Τὰ θύματα ἐγκαταλείπονται στὴν τύχη τους. Ἡ ἔκτασις τῆς καταστροφῆς. Χίλια θύματα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τὴν Κυριακὴ 15 Ἰουνίου 1904, μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ σημαντικὲς Γερμανικὲς σχολικὲς ὀργανώσεις τῆς Νέας Ὑόρκης εἶχε ὀργανώσει μιὰ μεγάλη μαθητικὴ ἐκδρομή. Εἶχε νοικιάσει γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα ἀτμόπλοια ἐκδρομῶν τῆς πόλεως, τὸ «Στρατηγὸ Σλοκοὺμ», χωρητικότητος 1300 τόννων, καὶ περισσότερα ἀπὸ 1500 πρόσωπα, γυναῖκες καὶ παιδιὰ κυρίως, εἶχαν ἐπιβιβαστῆ σ' αὐτὸ στὴν προκυμαία τοῦ Χομπόκεν γιὰ νὰ κάνουν ἕναν εὐχάριστο θαλάσσιο περίπατο. Ἦσαν ὅλοι τους σχεδὸν Γερμανοὶ καὶ εἶχαν ἐπὶ κεφαλῆς τους τὸν πάστορα Χάς.

Τὸ ἀτμόπλοιο δὲν εἶχε ἀπομακρυνθῆ ἀκόμα πολὺ ἀπὸ τὴν προκυμαία καὶ βρισκόταν ἀκόμα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ λιμένος τῆς Νέας Ὑόρκης, στὸν ποταμὸ Ἦστ, ἀπέναντι στὸ Χέλγκατ, ὅταν ἐξερράγη σ' αὐτὸ πυρκαϊά, ἡ ὁποία δὲν ἄργησε νὰ λάβη τεράστιες διαστάσεις καὶ ἡ ὁποία, χάρις στὴν ἀδεξιότητα τοῦ πλοιάρχου καὶ στὴν ἀσυνειδησία τοῦ πληρώματος, προκάλεσε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ τραγικὲς καταστροφὲς τῶν τελευταίων χρόνων.

Μέσα στὴ μέση τοῦ λιμανιοῦ τῆς Νέας Ὑόρκης, σὲ λίγων μέτρων ἀπόστασι ἀπὸ τὴν ἀκτή, ὑπὸ τὰ βλέμματα χιλιάδων θεατῶν, χίλια σχεδὸν πρόσωπα, παιδιὰ καὶ γυναῖκες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κάηκαν καὶ πνίγηκαν μέσα σ' ἐλάχιστα λεπτὰ τῆς ὥρας...

Τὸ ἀτμόπλοιο ἦταν τόσο πλημμυρισμένο ἀπὸ κόσμο, ὥστε πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐκδρομεῖς δὲν εὕρισκαν θέσι νὰ καθήσουν. Ἡ γέφυρες ἦσαν ἀσφυχτικὰ γεμάτες ἀπὸ ἐπιβάτες. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ζέστη ἦταν καταθλιπτική, ὅταν τὸ πλοῖο ἐπλησίασε στὸ Χέλγκατ, ἐκάλεσαν τὰ παιδιὰ στὸ κατάστρωμα γιὰ νὰ τοὺς μοιράσουν παγωμένη σόδα. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ εἶχαν ζαλιστῆ τόσο ἀπὸ τὸν ἥλιο, ὥστε εἶχαν λιποθυμήσει κι' ἡ ἀδελφὲς ἔτρεχαν γιὰ νὰ τὰ βοηθήσουν.

Ἔξαφνα, ἐκείνη τὴ στιγμή, φλόγες ἀναπήδησαν ἀπὸ τὸ μηχανοστάσιο κι' ἁπλώθηκαν τόσο γρήγορα, ὥστε ἐσχημάτισαν ἕνα ἀδιαπέραστο τεῖχος φωτιᾶς. Ἡ φωτιὰ ἔβγαινε τόσο δυνατή, ὥστε τὰ ροῦχα ὅσων βρισκόντουσαν κοντὰ σ' αὐτὴ ἀνεφλέγησαν ἀμέσως. Σὲ μερικὰ λεπτὰ ὁλόκληρη ἡ κάτω γέφυρα καιγόταν...

Ἡ πυρκαϊὰ εἶχε ἐξαπλωθῆ μὲ τέτοια ταχύτητα, ὥστε ἦταν ἀδύνατο νὰ ρίξουν τὶς ναυαγοσωστικὲς βάρκες στὴ θάλασσα, ὁ δὲ πλοίαρχος, ὁ ὁποῖος εἶχε χάσει κυριολεκτικῶς τὸ μυαλό του, ξετρελλαμένος καθὼς ἦταν, παράλειψε νὰ καταφύγη στὸ μόνο μέσο σωτηρίας ποὺ τοῦ ἀπόμενε, στὴν προσέγγισι στὴν ξηρά. Ἀντιθέτως, ἀντὶ νὰ πλησιάση ἀμέσως στὴν ἀκτή, ἀπὸ τὴν ὁποία μόλις πενῆντα μέτρα ἀπεῖχε, προσπάθησε νὰ φτάση στὴ νῆσο Νορθμπρόδερς, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπεῖχε μισὸ μίλλι. Μὰ πρὶν τὸ ἀτμόπλοιο φτάση ἐκεῖ, ἡ τραγωδία εἶχε συντελεσθῆ. Ὁ «Στρατηγὸς Σλοκοὺμ» εἶχε καῆ ἐντελῶς.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ φωτιὰ ξεπήδησε ἀπὸ τὸ μηχανοστάσιο, ἕνας ἀπερίγραπτος πανικὸς δημιουργήθηκε ἐπάνω στὸ κατάστρωμα. Ἡ φλόγες ἐτύλιγαν τὸ πλοῖο ὁλόκληρο καὶ γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἔτρεχαν ξετρελλαμένα, πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις, ζητῶντας σωσίβια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐλάχιστα ὑπῆρχαν, καὶ προσπαθῶντας ν' ἀνεβοῦν στὶς ὑψηλότερες γέφυρες, ὅπου φανταζόντουσαν πῶς θὰ βρισκόντουσαν σὲ περισσότερη ἀσφάλεια.

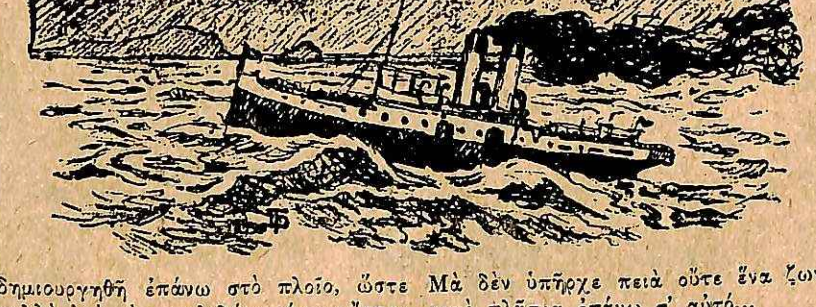

Τέτοιος τρομερὸς συνωστισμὸς εἶχε δημιουργηθῆ ἐπάνω στὸ πλοῖο, ὥστε πολλὰ ἀπὸ τὰ κιγκλιδώματά του ἔσπασαν καὶ ἑκατοντάδες ἐπιβατῶν ἔπεσαν στὴ θάλασσα καὶ πνίγηκαν, γιατὶ δὲν ἤξεραν κολύμπι...

Ἡ μητέρες πετοῦσαν τὰ παιδιά τους μέσ' στὴ θάλασσα γιὰ νὰ τὰ γλυτώσουν ἀπ' τὶς φλόγες. Γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἔπεφταν λιποθυμισμένες ἐπάνω στὸ κατάστρωμα καὶ ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῶν πανικοβλήπτων ἐπιβατῶν, πετῶντας ἐπάνω τους, τοὺς συνέτριβε... Ἡ ἀταξία ποὺ ἐπικρατοῦσε ἦταν πρωτοφανὴς καὶ κανείς, τόσο ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ πλήρωμα δὲν εἶχε διατηρήσει τὴν ψυχραιμία του. Ὁ πλοίαρχος, ὅταν εἶδε ὅτι δὲν εἶχε καμμιὰ ἐλπίδα νὰ σώση τὸ πλοῖο του, ἔπεσε μέσ' στὴ θάλασσα καὶ σώθηκε κολυμπῶντας. Ἀμέσως ὁλόκληρο τὸ πλήρωμα ἀκολούθησε τὸ παράδειγμά του. Εἶνε χαρακτηριστικὸ τῆς ἀσυνειδησίας ποὺ ἔδειξε τὸ πλήρωμα στὴν τραγωδία αὐτή, ὅτι μόνο ἕνας καμαρότος πνίγηκε. Γι' αὐτό, ἡ ἀστυνομία τῆς Ν. Ὑόρκης, ἀμέσως μετὰ τὴν καταστροφή, συνέλαβε τὸν πλοίαρχο καὶ τὸ μεγαλείτερο μέρος τοῦ πληρώματος.

Ὁ δυνατὸς ἄνεμος ποὺ ἔπνεε τὴν ὥρα ἐκείνη ἐπεδείνωσε ἀκόμα περισσότερο τὴν κατάστασι. Τυλιγμένο ἀπὸ καπνοὺς καὶ φλόγες, φλεγόμενο ὁλόκληρο, τὸ πλοῖο κατέβαινε ἀργὰ τὸ ποτάμι. Τὸ θέαμα ἦταν τρομερό... Ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας μετὰ τὴν ἔναρξι τῆς πυρκαϊᾶς, καθὼς τὸ πλοῖο, χωρὶς πλοίαρχο, χωρὶς πηδαλιοῦχο, χωρὶς πλήρωμα καὶ μηχανικοὺς προσήγγιζε στὴ νῆσο Νορθμπρόδερς, ἕνα μεγάλο τμῆμα τοῦ καταστρώματος κατέρρευσε καὶ οἱ ἑκατοντάδες τῶν γυναικοπαίδων ποὺ βρισκόντουσαν σ' αὐτό, βρῆκαν οἰκτρὸ θάνατο μέσ' στὴ θάλασσα τῶν φλογῶν, ἡ ὁποία λυσσομανοῦσε μέσ' στὸ κύτος.

Καμμένο σχεδὸν ὁλόκληρο, τυλιγμένο ἀπὸ καπνό, τὸ πλοῖο τοῦ θανάτου ἔφτασε ἐπὶ τέλους στὴ στεριά. Μὰ δὲν ὑπῆρχε πειὰ οὔτε ἕνα ζωντανὸ πλάσμα ἐπάνω σ' αὐτό...

Τὸ ποτάμι εἶχε γεμίσει τόσο ἀπὸ πτώματα καὶ ἀπὸ πλέοντα συντρίμμια, ὥστε πολλὰ ἀπὸ τὰ πλοῖα καὶ τὶς βάρκες ποὺ εἶχαν τρέξει γιὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς ναυαγούς, μὲ δυσκολία μποροῦσαν καὶ ἔπλεαν ἀνάμεσα ἀπ' αὐτά.

Χιλιάδες θεατῶν, συγκεντρωμένοι στὴν προκυμαία, παρακολουθοῦσαν τὴν τραγωδία. Μπρὸς στοὺς ἀναρίθμητους αὐτοὺς θεατὰς καιγόντουσαν μέσα στὸ πλοῖο ἡ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, ποὺ κανεὶς δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ τοὺς δώση χεῖρα βοηθείας γιατὶ τὸ πλήρωμα τὰ εἶχε ἐγκαταλείψει ἀνανδρα. Ἑκατοντάδες πλοίων εἶχαν ἐξορμήσει ἀμέσως, πλησιάζοντας ὅσο μποροῦσαν τὸ φλεγόμενο ἀτμόπλοιο, μὰ ἀναγκάστηκαν νὰ περιοριστοῦν στὴ σωτηρία τῶν γυναικοπαίδων ποὺ ἔπλεαν στὸ ποτάμι, γιατὶ ὁ «Στρατηγὸς Σλοκοὺμ» προχωροῦσε μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν φτάσουν.

Ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα περισυνέλεξαν ἀπὸ τὸ ποτάμι περὶ τὰ 550 πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀκόμα ζωντανά. Ὅποιος εἶχε κατορθώσει, ἀδιάφορο πῶς, νὰ προμηθευθῆ ἕνα σωσίβιο ἢ ἤξερε νὰ κολυμπᾶ τόσο, ὥστε νὰ ἐπιπλέῃ στὸ νερό, εἶχε σωθῆ. Μὰ τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ γυναικόπαιδα δὲν ἤξεραν καθόλου κολύμπι καὶ δὲν τολμοῦσαν νὰ ριχτοῦν στὴ θάλασσα. Ἔτρεχαν ἀπὸ τὴ μιὰ γέφυρα στὴν ἄλλη, ὡς τὴ στιγμὴ ὅπου τὸ κατάστρωμα κατέρρευσε καὶ κάηκαν ὅλοι μέσ' στὶς φλόγες. Μάζεψαν ὡς τὴ νύχτα 742 πτώματα, μὰ περισσότερα ἀπὸ 250 πρόσωπα εἶχαν ἀπανθρακοποιηθῆ ἀπάνω στὸ πλοῖο. Ὅλα τὰ νοσοκομεῖα τοῦ λιμανιοῦ εἶχαν γεμίσει ἀπὸ τραυματίες. Στὸ ἔργο τῆς διασώσεως τῶν θυμάτων διεκρίθησαν ἰδιαιτέρως δυὸ ἀδελφὲς τοῦ Νοσοκομείου τῆς νήσου Νορθμπρόδερς, ἡ ὁποῖες ρίχτηκαν ἑφτὰ φορὲς μέσα στὰ νερά, γιὰ νὰ σώσουν τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδάκια ποὺ πάλευαν μὲ τὰ κύματα. Ἐπίσης καὶ τὰ πληρώματα τῶν ἀγκυροβολημένων πλοίων ἔδειξαν ἐξαιρετικὴ αὐτοθυσία, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ πλήρωμα καὶ τὸν πλοίαρχο τοῦ «Στρατηγοῦ Σλοκοὺμ», ὁ ὁποῖος, ὅταν ἐβγῆκε κολυμπῶντας στὴν ἀκτή, λίγο ἔλειψε νὰ λυντσαριστῆ ἀπὸ τὸ πλῆθος καὶ ὁ ὁποῖος κατεδικάσθη ἀργότερα σὲ πολλῶν ἐτῶν φυλάκισι...

* * *

Τὸ ναυάγιο τοῦ «Στρατηγοῦ Σλοκοὺμ» εἶνε ἔπειτα ἀπ' τὰ ναυάγια τοῦ «Τιτανικοῦ» καὶ τῆς «Αὐτοκρατείρας τῆς Ἰρλανδίας»—γιὰ τὰ ὁποῖα ἐγράψαμε σὲ προηγούμενα φύλλα—ἡ τρίτη ὡς πρὸς τὴ σημασία θαλασσία καταστροφὴ ποὺ συνέβη στοὺς αἰῶνας.

Θὰ σᾶς ἀναφέρουμε ἐπίσης ἐδῶ καὶ μερικὰ ἄλλα ἀπὸ τὰ μεγάλα ναυάγια ποὺ συνέβησαν πρὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου: Κατὰ τὸ 1883, στὴ Βόρειο θάλασσα, σὲ μιὰ σύγκρουσι τοῦ Γερμανικοῦ ἀτμοπλοίου «Κίμπρια» ἐπνίγησαν 300 ἄτομα. Κατὰ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1895, τὸ ἀτμόπλοιο «Ἔλβα» ἐβυθίσθη καὶ 375 πρόσωπα ἐπνίγηκαν. Τὸ ναυάγιο τοῦ Ἀγγλικοῦ ἀτμοπλοίου «Βικτώρια» ἐστοίχισε τὴ ζωὴ σὲ 400 ἀνθρώπους. Στὶς 28 Μαΐου 1895 τὸ Ἱσπανικὸ ἀτμόπλοιο «Ρὲν-Ρεζὰντ» ἐπνίγη μαζὺ μὲ 450 ἐπιβάτας του καὶ δυὸ μῆνες κατόπιν ἐβυθίσθη τὸ Γαλλικὸ ἀτμόπλοιο «Δὸν Πέτρος» μὲ 103 ἐπιβάτας. Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1898, τὸ Γαλλικὸ ὑπερωκεάνειο «Βουργουνδία» συνεκρούσθη μὲ τὸ Ἀγγλικὸ «Κρομαντυρσάϊρ» καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων ὑπερέβη τὰ 570. Τὸ ναυάγιο τοῦ ἀτμοπλοίου «Ρίον Ἰανέϊρον», στὰ 1901, ἐστοίχισε τὴ ζωὴ σὲ 150 πρόσωπα καί, τὸ ἑπόμενο ἔτος, ἡ ἀπώλεια τῆς «Καμόρτας» σὲ 759. Στὶς 10 Φεβρουαρίου 1910 τὸ Ἀγγλικὸ ἀτμόπλοιο «Ὠρόρα» συνεκρούσθη μ' ἕνα φορτηγὸ καὶ 200 ναῦτες καὶ ταξειδιῶτες ἐπνίγηκαν.

Ἐπίσης, παλαιότερα, στὰ 1859, κοντὰ στὸ Ἀγκλοέ, σὲ μιὰ τρομακτικὴ τρικυμία, τὸ Ἀγγλικὸ ἀτμόπλοιο «Ρουαγιὰλ Σάρτερ» ἐβυθίσθη μὲ 446 πρόσωπα καὶ μὲ 750,000 λίρες στερλίνες σὲ χρυσάφι καὶ ἀσῆμι, τὶς ὁποῖες μετέφερε. Ἕνα χρόνο ἀργότερα τὸ Ἀμερικανικὸ «Λίμα» ἐβυθίσθη μαζὺ μὲ 363 πρόσωπα στὶς Γαλλικὲς ἀκτές. Στὰ 1888, κατὰ τὸ ναυάγιο τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπερωκεανείου «Βικτώρια» ἐπνίγηκαν 700 ἄτομα καί, τέλος στὰ 1891, τὸ ναυάγιο τοῦ Ἰταλικοῦ ἀτμοπλοίου «Οὐτοπία» ἐστοίχισε τὴ ζωὴ σὲ 700 μετανάστας...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: *Ἡ καταστροφὴ τῆς Πετρουπόλεως στὶς 19 Νοεμβρίου 1824.*

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ο ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΑΙ Η ΜΑΡΩ

Γιὰ τὸν Αὐγερινὸ καὶ τὸν Ἀποσπερίτη, τὰ δυὸ αὐτὰ λαμπρὰ ἀστέρια, ὑπάρχει μιὰ ποιητικὴ παράδοσις, ἡ ὁποία εἶνε γνωστὴ σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Διηγοῦνται δηλαδὴ ὅτι ζοῦσε μιὰ φορὰ ἕνα ἀγαπημένο ἀντρόγυνο, ὁ Γιάννης κι' ἡ Μάρω. Ἀπὸ τὴν πολλή τους ἀγάπη, ὅταν ἦρθε καιρὸς νὰ πεθάνουν, γιὰ νὰ μὴ χωριστοῦν, παρακάλεσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς κάνη ἀστέρια. Ὁ Θεὸς εἰσάκουσε τὴν εὐχή τους, τοὺς ἔκανε ἀστέρια, κι' ἀπὸ τότε κάθε βράδυ, μόλις νυχτώνει, τὸ ἕνα προβάλλει στὴν ἀνατολὴ καὶ τὸ ἄλλο στὴ δύσι. Ὅταν ἔρχεται ὁ χειμώνας, ἡ Μάρω πηγαίνει στοὺς κάμπους γιὰ νὰ μὴν κρυώνη, ἐνῷ ὁ Γιάννης πάει στὰ βουνά. Ὅταν πάλι φτάνη τὸ καλοκαῖρι, ἡ Μάρω ἀνεβαίνει στὰ βουνὰ γιὰ νὰ μὴν καψώνη ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἐνῷ ὁ Γιάννης κατεβαίνει στοὺς κάμπους.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιὰ ἄλλη παράδοσις, ἡ ὁποία ἀναφέρει ὅτι ὁ Γιάννης κι' ἡ Μάρω ἦσαν ἀδέρφια, ἀλλὰ μάλωσαν καὶ χωριστῆκαν. Κι' ἀπὸ τότε ἡ σκληρὴ κι' ἄκαρδη Μάρω στέλνει τὸν καλόβολο ἀδερφό της κάθε χειμῶνα νὰ δουλεύη στὰ βουνὰ μὲ τὸ κρύο καὶ μὲ τὰ χιόνια καὶ κάθε καλοκαῖρι στοὺς κάμπους γιὰ νὰ παιδεύεται ἐκεῖ μὲ τὶς ζέστες. Μονάχα μιὰ φορὰ κάθε χρόνο πηγαίνει ὁ Γιάννης κοντὰ στὴν ἀδερφή του, ἀλλὰ καὶ τότε ἐκείνη τὸν διώχνει μὲ σκληρότητα ἀπὸ κοντά της.

Τὸν Αὐγερινὸ στὸ Σοπωτὸ τῶν Καλαβρύτων τὸν λένε «Τραχανολόγο», γιατὶ μόλις βγῆ στὸν οὐρανό, σηκώνεται ὁ ζευγολάτης καὶ βράζει τὸν τραχανᾶ γιὰ νὰ πάη στὸ χωράφι του.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ *εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας.* ***Γράψατέ μας : Περιοδικὸν*** *«Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.*

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Ἐγγλέζος καὶ ὁ κλέφτης. Τὸ πορτοφόλι, τὰ ροῦχα καὶ τὸ ρολόϊ. Πῶς τὴν ἔπαθε ὁ κλέφτης. Ὁ Λουδοβῖκος 15ος καὶ ἡ σκληρότης του πρὸς μίαν εὐνοουμένην του. Ὁ θάνατος τῆς Πομπαδούρ. Οἱ κόλακες τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Φρειδερῖκος καὶ Βολταῖρος κτλ.

Ἕνας Ἐγγλέζος εἶχε πάει, κάποτε, περίπατο σ' ἕνα δάσος. Κουρασμένος καθὼς ἦταν, ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρο. Φαντάζεσθε τὴν ἔκπληξί του ὅμως ὅταν ξύπνησε καὶ εἶδε ἀπέναντί του ἕναν ἄνθρωπο μὲ ἄγριο ἐξωτερικό, ὁ ὁποῖος τὸν ἀπειλοῦσε μ' ἕνα περίστροφο.

— Τί ζητᾶς ἀπὸ μένα, φίλε μου; τὸν ἐρώτησε ὁ Ἄγγλος μὲ τὴν Σαξωνική του ἀπάθεια.

— Τὰ λεφτά σου! ἀπάντησε λακωνικὰ ὁ ἄγνωστος.

Ὁ Ἐγγλέζος τοῦ παρέδωσε τὸ πορτοφόλι του. Ὁ ἄγνωστος ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ κρατῆ προτεταμένο ἀπειλητικὰ τὸ περίστροφο.

— Τί ἄλλο θέλεις; τὸν ἐρώτησε ὁ Ἐγγλέζος.

— Τὸ ρολόϊ σου!

Ὁ Ἄγγλος ὑπέκυψε καὶ στὴν ἀξίωσι αὐτὴ τοῦ ἀγνώστου. Κατόπιν σηκώθηκε νὰ φύγη.

Δὲν εἶχε προχωρήσει ὅμως λίγα βήματα, ὅταν τὸν ἐσταμάτησε καὶ πάλιν ὁ ἄγνωστος.

— Φέρε καὶ τὰ ροῦχα σου! τοῦ εἶπε ἀπειλητικά. Ἔλα νὰ κάνουμε ἀλλαξιά. Τὰ δικά σου εἶνε καλύτερα ἀπὸ τὰ δικά μου.

Ὁ Ἄγγλος, θέλοντας καὶ μή, ἔβγαλε τὰ ροῦχα του καὶ φόρεσε τὰ ἐλεεινὰ ροῦχα τοῦ ἀγνώστου. Ἔπειτα ἀπ' αὐτό, ὁ κακοποιὸς χάθηκε στὸ δάσος.

Φαντάζεσθε ὅμως τὴν κατάπληξι τοῦ Ἄγγλου, ὅταν, βάζοντας τὰ χέρια στὶς τσέπες τοῦ παντελονιοῦ, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ κλέφτης, βρῆκε... τὸ πορτοφόλι του, τὸ ρολόϊ του καί, ἐκτὸς ἀπ' αὐτά, καὶ πενῆντα ἀκόμα λίρες! Ὁ ἄγνωστος εἶχε ξεχάσει νὰ ἀδειάση τὶς τσέπες του ἀπὸ τὰ προϊόντα τῶν κλοπῶν του... Κι' ἔτσι ὁ κλέφτης τὴν ἔπαθε!

* * *

Ὅταν ὁ Λουδοβῖκος ΙΕ' ἐχώρισε, κατὰ συμβουλὴ τῶν ὑπουργῶν του, ἀπὸ τὴν εὐνοουμένη του κυρία ντὲ Μαϊγύ, ἀποτραβήχτηκε σὲ κάποιον ἐξοχικό του πύργο γιὰ ν' ἀποφύγη νὰ συναντηθῆ μ' αὐτήν. Ἡ κυρία ντὲ Μαϊγὺ ὅμως, ἡ ὁποία τὸν ἀγαποῦσε πραγματικά, ἔτρεξε ἀμέσως νὰ τὸν βρῆ, κι' ἕνα πρωῒ τὸ μεγαλοπρεπές της ἁμάξι ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του στὴν εἴσοδο τοῦ βασιλικοῦ πύργου. Οἱ ὑπουργοί, ὅμως, γνωρίζοντες τὴν ἐπιρροὴ ποὺ ἐξασκοῦσε ἡ εὐνοουμένη στὸν κύριό τους, δὲν ἐννοοῦσαν μὲ κανένα τρόπο νὰ τὴν ἀφήσουν νὰ ἔλθη σ' ἐπαφὴ μαζύ του. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς κατέβηκε τέσσερα-τέσσερα τὰ σκαλιὰ τοῦ πύργου καὶ μόλις ἡ κυρία ντὲ Μαϊγὺ κατέβηκε ἀπὸ τ' ἁμάξι της, τῆς ἀνήγγειλε ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως δὲν ἔπρεπε πλέον νὰ ξαναεμφανισθῆ μπροστά του! Ἡ κυρία ντὲ Μαϊγύ, μόλις ἄκουσε τὴν τρομερὴ αὐτὴ διαταγή, παρ' ὀλίγον νὰ πέση, στὴν ἀρχή, λιπόθυμη, κατόπιν δὲν ἀνελύθη σὲ λυγμούς.

Ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ μεταξὺ παρακολουθοῦσε τὴν σκηνὴ κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὶς κουρτίνες τοῦ παραθυριοῦ του καὶ εἶχε σκάσει στὰ γέλια βλέποντας τὶς κωμικὲς στάσεις ποὺ ἔπαιρνε ἡ δυστυχισμένη φίλη του μέσ' στὴν ἀπελπισία της...

* * *

Ὅταν ἡ περίφημη μαρκησία ντὲ Πομπαδοὺρ πέθανε, ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ μεταφέρουν τὸ πτῶμα της ἀπὸ τὶς Βερσαλλίες ὅπου εἶχε πεθάνει, στὸ Παρίσι. Τὴν ὥρα δὲ ποὺ ἡ πένθιμη συνοδεία ξεκίνησε, ἄρχισε νὰ βρέχη.

Ὁ Λουδοβῖκος ΙΕ' τότε, γυρίζοντας πρὸς τοὺς αὐλικούς του εἶπε γελῶντας:

— Καιρὸ ποὺ διάλεξε ἡ μαρκησία γιὰ νὰ πάη περίπατο!...

* * *

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Πορταλὲς μπῆκε μιὰ μέρα στὸ γραφεῖο τοῦ Ναπολέοντος μὲ τὸ πρόσωπο ταραγμένο καὶ μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα.

— Τί συμβαίνει, Πορταλές; τὸν ἐρώτησε ὁ Ναπολέων. Μήπως εἶστε ἄρρωστος;

— Ὄχι, Μεγαλειότατε. Εἶμαι ὅμως πολὺ δυστυχής... Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Ζούρ, ὁ καϋμένος ὁ Μπουαγκελέν, ὁ σύντροφός μου καὶ ὁ παιδικός μου φίλος...

— Ἔ, λοιπόν! Τί ἔπαθε;

— Ἀλλοίμονο! Μεγαλειότατε... Ἐπέθανε!...

— Δὲν δίνω πεντάρα τσακιστὴ γι' αὐτό! Δὲν μοῦ χρειαζόταν πειά...

— Ἀφοῦ ὁ αὐτοκράτωρ τὸ παίρνει ἔτσι, τότε κι' ἐγὼ παρηγορήθηκα!...

Καὶ πράγματι. Τὸ χαμόγελο ξαναφάνηκε στὰ χείλη τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁ ὁποῖος μέσα σ' ἕνα δευτερόλεπτο εἶχε παρηγορηθῆ!...

* * *

Ὁ Φρειδερῖκος Β' τῆς Πρωσσίας περιποιόταν ἐξαιρετικά, καθὼς εἶνε γνωστό, τὸν διάσημο Γάλλο φιλόσοφο Βολταῖρο.

Κάποτε ἕνας αὐλικός του τοῦ παραπονέθηκε γιὰ τὴν ξεχωριστὴ αὐτὴ εὔνοια ποὺ ἔδειχνε πρὸς τὸν φιλόσοφο.

— Δὲν βαρυέσαι! τοῦ ἀπάντησε τότε ὁ βασιλεύς. Μὲ τὸ Βολταῖρο κάνω τὸ ἴδιο ποὺ θὰ ἔκανα καὶ μ' ἕνα πορτοκάλι. Τὸν σφίγγω στὰ χέρια μου καὶ στὸ τέλος, ὅταν θὰ τοῦ βγάλω ὅλο του τὸ ζουμί, θὰ τὸν πετάξω!

ΣΤΙΧΟΙ

Η ΜΙΑ ΚΙ' Η ΑΛΛΗ

Ἐν' ἡ μιὰ μελαχροινὴ
μὲ κοντόσγουρα μαλλάκια,
κι' εἶν' ἡ ἄλλη γαλανὴ
μὲ κοράλλινα χειλάκια.

Ἡ μελαχροινὴ τρελλὴ
γέλια ἀτέλειωτα μ' ἀρχίζει,
ἡ ξανθὴ ἐνῷ μιλεῖ
κάπου-κάπου καὶ δακρύζει.

Τῶν ματιῶν της τῆς φωτιὰ
ρίχνει ἡ μιὰ γιὰ νὰ κολάζῃ,
κι' ἡ ξανθὴ μὲ δυὸ φωτιὲς
τὶς φτωχὲς ψυχὲς ἁγιάζει.

Ἀπ' τὶς δυό, τί νὰ σᾶς πῶ·
πάντα δύσκολ' εἶν' ἡ θέσι:
τὴν ξανθὴ τὴν ἀγαπῶ
κι' ἡ μελαχροινὴ μ' ἀρέσει.

Κι' ἔχω σὰν ἐπιθυμιὰ
τέτοια γνώμη ἀπὸ κεφάλι:
νὰ μὲ κολάζῃ ἡ μιὰ
γιὰ νὰ μ' ἔσωζεν ἡ ἄλλη.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΠΩΣ ΜΠΕΡΔΕΥΕΤΑΙ Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΣΑΝ!

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ «Περιδεραίου τῆς Βασιλίσσης». Τὰ ψέμματα τῆς δίδος ντὲ Μορὲλ καὶ ἡ συμφορὲς ποὺ προκάλεσαν. Ἡ μυστηριώδεις ἀνώνυμες ἐπιστολές. Τί ἐδημιούργησε ἡ φαντασία μιᾶς γυναίκας. Πῶς κατεδικάσθη ἀδίκως ἕνας ὑπολοχαγὸς σὲ δέκα χρόνια εἱρκτή. Μιὰ σατανικὴ χήρα. Πῶς παρεμόρφωσε τὸ φῦλο της γιὰ νὰ τὸν παντρεφτεῖ. Μιὰ τρομερὴ δηλητηριάστρια. Πῶς ἐδηλητηρίασε τὸ σύζυγό της, τὸν ἀδελφό της καὶ τὴ γιαγιά της.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὅπου ἀνακατεύονται ἡ γυναῖκες, ἐπέρχεται σχεδὸν πάντοτε σύγχυσις καὶ μπέρδεμα... Ἐκεῖ ὅμως ὅπου ἡ γυναῖκες προκάλεσαν πραγματικὴ ἀναστάτωσι, ὁσάκις ἀνακατεύθηκαν, εἶνε ἡ διάφορες ἱστορικὲς δικαστικὲς ὑποθέσεις. Τὰ δικαστικὰ χρονικὰ ὅλων τῶν ἐποχῶν εἶνε γεμάτα ἀπὸ παραδείγματα ποὺ ἐπιβεβαιώνουν τὴ γνώμη αὐτή... Ἡ πιὸ μυστηριώδεις δικαστικὲς ὑποθέσεις, αὐτὲς ποὺ ἔμειναν διὰ παντὸς ἀνεξιχνίαστες ἢ πού, ὕστερ' ἀπὸ τρομεροὺς ἀγῶνες, κατορθώθηκε νὰ διαλευκανθοῦν, εἶνε αὐτὲς ἀκριβῶς τῶν ὁποίων ἡρωΐδες ἦσαν γυναῖκες.

Ποιός, π. χ., δὲν ἔχει ἀκούσει ἢ διαβάσει γιὰ τὴν περίφημη κόμησσα ντὲ λὰ Μότ, ἡ ὁποία, μὲ τὶς ψεύτικες μαρτυρίες της στὴν περίφημη «Ὑπόθεσι τοῦ περιδεραίου τῆς βασιλίσσης», ἀπησχόλησε ἐπὶ τόσα χρόνια τοὺς δικαστὰς καὶ ἀπασχολεῖ ἀκόμα τοὺς ἱστορικούς;

Ἡ ὑπόθεσις ὅμως αὐτὴ εἶνε πολὺ γνωστή, ὥστε δὲν ἀξίζει νὰ τὴν ἀναφέρουμε καὶ πάλιν ἐδῶ. Γι' αὐτό, θ' ἀσχοληθοῦμε μὲ ἄλλες γυναῖκες, ποὺ «μπέρδεψαν»—τραγικὰ πολλὲς φορές, καθὼς θὰ δοῦμε—τὴ δικαιοσύνη κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας.

* * *

Μιὰ γυναῖκα, ἡ ὁποία μὲ τὰ παθολογικὰ ψέμματά της ἔγινε αἰτία μεγάλων συμφορῶν, ἦταν ἡ δεσποινὶς Μαρία ντὲ Μορέλ.

Ἡ δεσποινὶς ντὲ Μορὲλ εἶχε πατέρα της τὸ στρατηγὸ ντὲ Μορέλ, ὁ ὁποῖος, στὰ 1834, διοικοῦσε τὴ Στρατιωτικὴ Σχολὴ τοῦ Σωμύρ. Ἡ Μαρία, σὲ ἡλικία δεκάξη χρόνων, ἦταν ἕνα πλάσμα λεπτοφυὲς καὶ πολὺ νευρικό. Ὅλοι οἱ νεαροὶ ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦσαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ πατέρα της, τὴν συμπαθοῦσαν πολὺ καὶ κύτταζαν ποιὸς νὰ τὴν πρωτοπεριποιηθῇ.

Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλεγόταν κι' ἕνας νεαρὸς ὑπολοχαγὸς τῶν λογχοφόρων, ὀνομαζόμενος Αἰμίλιος Κλημέντης ντὲ λὰ Ρονσιὲρ καὶ καταγόμενος ἀπὸ μιὰ ἀπ' τὶς ἀριστοκρατικότερες οἰκογένειες τῆς Γαλλίας. Ὁ νεαρὸς αὐτὸς ἀξιωματικὸς μπῆκε στὴ Σχολὴ τοῦ Σωμὺρ τὴν 19 Μαρτίου 1834. Ὁ στρατηγὸς τὸν συμπάθησε ἀμέσως, τὸν δέχτηκε σπίτι του καὶ τὸν καλοῦσε συχνότατα στὰ γεύματά του, στὰ ὁποῖα καθόταν πάντοτε κοντὰ στὴ Μαρία. Ἔξαφνα, τότε, ἡ Μαρία ἄρχισε νὰ λαμβάνῃ διάφορες ἐρωτικὲς ἐπιστολὲς μὲ τὴν ὑπογραφὴ Α ντὲ λὰ Ρ., ἐνῶ συγχρόνως ἡ γκουβερνάντα της, Μὶς Ἄλλεν, καὶ διάφορα ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας της, ἐλάμβαναν διάφορες ἀνώνυμες ἐπιστολές, μέσα στὶς ὁποῖες ἐσυκοφαντεῖτο καὶ βριζόταν μὲ τὸν χυδαιότερο τρόπο ἡ νέα. Ἡ Μαρία παρέδωσε τὰ γράμματα στὸν πατέρα της. Ὅλοι τότε πίστεψαν ὅτι τὰ γράμματα προήρχοντο ἀπὸ τὸ νεαρὸ ἀξιωματικό. Κάποιος ἄλλος ἀξιωματικὸς μάλιστα, ὁ κ. ντὲ Ἐστουγύ, οἰκεῖος κι' αὐτὸς τοῦ στρατηγοῦ, θέλησε νὰ καλέσῃ σὲ μονομαχία τὸν ντὲ λὰ Ρονσιέρ, γιὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ γιὰ τὴν πρόστυχη διαγωγή του! Ὁ στρατηγὸς ὅμως τὸν ἐμπόδισε νὰ τὸ κάνῃ αὐτό, ἐνῶ συγχρόνως ἀπαγόρευσε στὸν ἔνοχο ὑπολοχαγὸ νὰ ξανα... τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ του.

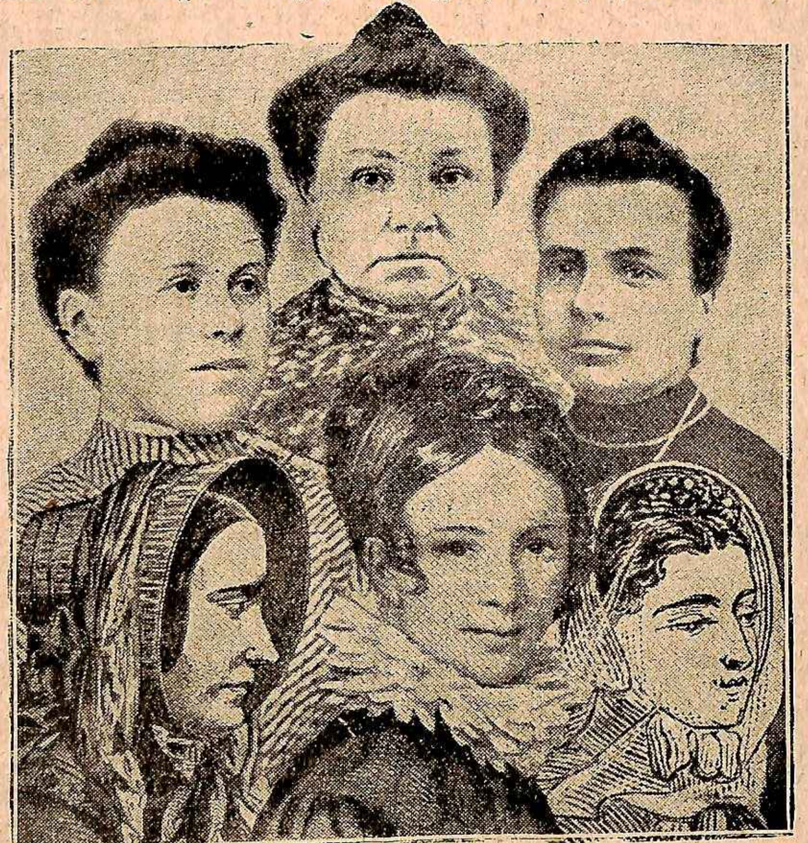

ΜΕΡΙΚΕΣ ΗΡΩ·Ι·ΔΕΣ ΠΕΡΙΦΗΜΩΝ ΔΙΚΩΝ. — 1) Ἡ ὑπηρέτρια Μελανία Οὐντέ, 2) Ἡ Ἰωάννα Βέμπερ, ἡ δολοφόνος τῶν παιδιῶν, γιὰ τὴν ὁποία ἀσχοληθήκαμε ἐκτενῶς ἄλλοτε, 3) Ἡ χήρα Γκρά, 4) Ἡ κ. Λαφάρζ, ἡ ὁποία κατηγορήθηκε ἐπὶ δηλητηριάσει τοῦ συζύγου της καὶ γιὰ τὴν ὁποία ἐγράψαμε ἄλλοτε, 5) Ἡ Ρασὲλ Γκαλτιέ, καὶ 6) ἡ κόρη τοῦ στρατηγοῦ ντὲ Μορέλ.

Τὸ ἐπεισόδιο φαινόταν ἔτσι ὅτι εἶχε τελειώσει, ὅταν, τὴν 24 Ὀκτωβρίου, στὶς 2 τὸ πρωΐ, ἡ Μὶς Ἄλλεν ἄκουσε τρομερὲς κραυγὲς ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς δεσποινίδος ντὲ Μορέλ. Γεμάτη ἀγωνία, ἔτρεξε ἀμέσως πρὸς αὐτό, βρῆκε ὅμως τὴν πόρτα του κλειδωμένη ἀπὸ μέσα. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἔσπασε τὴν κλειδαριὰ καὶ μπῆκε μέσα. Ἕνα τρομερὸ θέαμα παρουσιάστηκε τότε στὰ μάτια της. Ἡ Μαρία, φορῶντας μόνο τὰ νυχτικά της, ἦταν ξαπλωμένη πάνω στὸ πάτωμα, λιπόθυμη, μ' ἕνα μαντῆλι περασμένο σὲ θηλειὰ γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό της. Ὅταν ἡ νέα συνῆλθε, διηγήθηκε στὴν γκουβερνάντα της ὅτι, ἐνῶ κοιμόταν, ἕνας ἄνθρωπος μπῆκε ἀπὸ τὸ παράθυρο μέσα στὸ δωμάτιό της, ρίχτηκε ἐπάνω της καὶ θέλησε νὰ τὴν στραγγαλίσῃ. Εὐτυχῶς πρόφτασε καὶ φώναξε... Ὁ δολοφόνος τότε, ἀκούγοντας τὴν γκουβερνάντα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα, ἔσπευσε νὰ ἐξαφανιστῇ. Τὸν εἶχε ὅμως ἀναγνωρίσει: Ἦταν ὁ ὑπολοχαγὸς ντὲ λὰ Ρονσιέρ.

Ὁ στρατηγὸς οὔτε αὐτὴ τὴ φορὰ θέλησε νὰ μηνύσῃ τὸν ὑπολοχαγὸ στὰ δικαστήρια γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ σκάνδαλο. Ὁ κ. ντὲ Ἐστουγὺ ὅμως τὸν ἐκάλεσε σὲ μονομαχία κι' ὕστερ' ἀπ' αὐτήν, ὁ κ. ντὲ λὰ Ρονσιὲρ ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ Σχολή.

Τὰ ἀπειλητικὰ ἀνώνυμα γράμματα ἐξακολουθοῦσαν, ὡστόσο, νὰ καταφθάνουν στὸ σπίτι τοῦ στρατηγοῦ.

Ἔτσι, στὸ τέλος, ὁ κ. ντὲ Μορὲλ ἀναγκάστηκε νὰ ἀπευθυνθῇ στὴν Εἰσαγγελία... Ἡ δίκη ἔγινε ἔπειτ' ἀπὸ λίγον καιρὸ καί, παρ' ὅλες τὶς διαμαρτυρίες τοῦ δυστυχισμένου ντὲ λὰ Ρονσιέρ, οἱ δικασταί, βασιζόμενοι στὴ μαρτυρία τῆς Μαρίας, τὸν κατεδίκασαν σὲ δέκα χρόνων εἱρκτή.

Καὶ ὅμως... Ὕστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια ἀπεκαλύφθη ὅτι ἡ Μαρία ἔπασχε ἀπὸ ὑστερισμὸ καὶ ὅτι ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία τὴν εἶχε πλάσει μὲ τὴ φαντασία της...

Ἔτσι, ὁ ὑπολοχαγός, μετὰ μιὰ τυπικὴ ἀναθεώρησι τῆς δίκης του, ἀθωώθηκε. Τὰ καλύτερα ὅμως χρόνια τῆς ζωῆς του τὰ εἶχε περάσει στὴ φυλακή... Καὶ ἐπειδή, ὕστερ' ἀπὸ τὸ θόρυβο ποὺ εἶχε γίνει γύρω ἀπ' τὄνομά του, ντρεπόταν στὴν κοινωνία, ἐζήτησε νὰ σταλῇ στὸ στρατὸ τῶν ἀποικιῶν, ὅπου ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια πέθανε...

* * *

Μιὰ ἄλλη γυναῖκα, ἡ ὁποία παρ' ὀλίγον νὰ «τυλίξῃ» τοὺς δικαστὰς μὲ τὰ ψέμματά της, ἦταν ἡ χήρα Γκρά, γνωστὴ στοὺς κύκλους τοῦ Παρισινοῦ ἡμικόσμου, στὸν ὁποῖο ἀνῆκε, ὡς «βαρώνη ντὲ λὰ Κούρ». Στὰ 1877, ἡ τρομερὴ αὐτὴ χήρα, γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα σατανικὸ σχέδιό της, ἐπεχείρησε, ἁπλούστατα, νὰ παραμορφώσῃ τὸ πρόσωπο τοῦ φίλου της, τοῦ νεαροῦ Ρενὲ ντὲ λὰ Ρός. Ἕνα βράδυ, ἐνῶ ἐγύριζαν ἀπὸ τὸ χορὸ τῆς Ὄπερας, κάποιος ἀλήτης ὀνομαζόμενος Γκωντρύ, τὸν ὁποῖο ἡ χήρα εἶχε πληρώσει ἀδρότατα γιὰ νὰ τὴ βοηθήσῃ στὴν ἐκτέλεσι τοῦ σχεδίου της, τοὺς παραμόνευε κρυμμένος σ' ἕνα δρομάκο τοῦ κήπου τοῦ σπιτιοῦ της, κι' ὅταν τὸ ζευγάρι πέρασε ἀπὸ μπρός του, ἄδειασε, ἄξαφνα, ἕνα μπουκάλι μὲ βιτριόλι ἐπάνω στὸ πρόσωπο τοῦ νέου καὶ ἐτράπη σὲ φυγή.

Ἡ χήρα, ἔτρεξε ἀμέσως πρὸς τὸν φίλο της καί, ἀψηφῶντας τὰ ἐγκαύματα ποὺ τῆς προκαλοῦσε τὸ καυστικὸ ὑγρό, τὸν ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸν μετέφερε στὸ σπίτι της. Ἐκεῖ τὸν ἔβαλε στὸ κρεββάτι της καὶ τὸν περιποιήθηκε μὲ τόση ἀφοσίωσι, ὥστε ἐσυγκίνησε ὅλον τὸν κόσμο, ὡς καὶ τὴν ἀπλοϊκὴ μητέρα τοῦ νέου, ἡ ὁποία σκέφτηκε στὰ σοβαρὰ νὰ τὴν παντρέψῃ μὲ τὸ παιδί της...

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπιζητοῦσε καὶ ἡ χήρα Γκρά, ἡ ὁποία, βλέποντας ὅτι εἶχαν ἀρχίσει νὰ τὴν παίρνουν τὰ χρόνια, σκέφτηκε ὅτι, ἂν παρεμόρφωνε τὸ φίλο της δὲν θὰ δίσταζε νὰ πείσῃ τοὺς δικούς του νὰ τὴν παντρέψουν μαζύ του.

Καὶ τὸ κόλπο τῆς ἀσυνείδητης αὐτῆς γυναίκας θὰ «ἔπιανε» ἀσφαλῶς, ἂν δὲν βρισκόταν ἕνας ἔξυπνος δικαστής, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ μιὰ ἐλαχίστη λεπτομέρεια κατέρριψε ὅλο τὸ ψεύτικο οἰκοδόμημά της. Ὁ δικαστὴς αὐτὸς παρετήρησε ἁπλούστατα ὅτι ἡ καγγελένια πόρτα, κοντὰ στὴν ὁποία ὁ ἀλήτης εἶχε ρίξει τὸ βιτριόλι κατὰ τοῦ νέου, ἔκλεινε αὐτομάτως ἀπὸ μιὰ σοῦστα... Ἔπρεπε λοιπὸν κάποιος «νὰ τὴν κρατάῃ ἀνοιχτή» γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ τὸν ἀλήτη νὰ δραπετεύσῃ. Κι' αὐτὸς ὁ κάποιος δὲν μποροῦσε νἆταν ἄλλος ἀπὸ τὴν χήρα Γκρά!

Ἡ χήρα, φυσικά, ἀρνήθηκε τὰ πάντα.

Παρὰ τὸ ὀφθαλμοφανὲς τοῦ πράγματος, παρὰ τὶς ὁμολογίες τοῦ ἰδίου τοῦ συνενόχου της, ὁ ὁποῖος, ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε συλληφθῆ, παρὰ τὴν κατάθεσι τοῦ παιδιοῦ ποὺ εἶχε ἀγοράσει κατ' ἐντολή της τὸ βιτριόλι, αὐτὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ ἀρνεῖται... Ἀκόμα καὶ μετὰ τὴν καταδίκη της ἐπέμενε ὅτι ἦταν θῦμα διαφόρων ἀντιζήλων της, ἡ ὁποῖες εἶχαν ἐπινοήσει ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία γιὰ νὰ τὴν καταστρέψουν!...

* * *

Ἂς προχωρήσουμε τώρα μερικὰ χρόνια καὶ ἂς ἔλθουμε στὴν περίφημη δηλητηριάστρια Ρασὲλ Γκαλτιέ, τὴν ἀνταξία διάδοχο τῆς Μπρεμβιλιέ.

Ἡ Ρασὲλ Γκαλτιὲ ἐδηλητηρίασε διαδοχικὰ σὲ διάστημα δυὸ ἐτῶν τὴ γιαγιά της, τὸν ἄνδρα της καὶ τὸν ἀδελφό της... καὶ θὰ ἐδηλητηρίαζε καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀκόμα, ἀσφαλῶς, ἂν δὲν ἀνεκαλύπτετο.

Ἡ Ρασὲλ ἦταν ἡ χαϊδεμένη κόρη μιᾶς ἀρκετὰ πλουσίας ἀστικῆς οἰκογενείας. Ἀπὸ μικρὴ ἔπλαθε πολὺ φιλόδοξα ὄνειρα γιὰ τὸ μέλλον. Ὅταν μεγάλωσε, τὴν πάντρεψαν μ' ἕνα δικαστικό. Αὐτὴ ὅμως εὕρισκε πὼς ἄξιζε καλυτέρας τύχης καί, χωρὶς νὰ χάνῃ καιρό, τὸν ξεφορτώθηκε, δηλητηριάζοντάς τον.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ δηλητηρίασε καὶ τὴ γιαγιά της, γιὰ νὰ τὴν κληρονομήσῃ. Γιὰ νὰ τὴν κληρονομήσῃ δὲ μόνη της, δηλητηρίασε κατόπιν καὶ τὸν ἀδελφό της.

Ἐπίσης, πρὶν ἀκόμα δηλητηριάσῃ τὸν ἄνδρα της, εἶχε τὴ μανία νὰ κλέβῃ διάφορα μικροαντικείμενα, ρολόγια, σκουλαρίκια κτλ. Γελοῦσε δὲ μέχρι δακρύων ὅταν ἔβλεπε τὸ σύζυγό της, στὸν ὁποῖο συνήθως παρεπέμποντο αὐτὲς ἡ ὑποθέσεις, νὰ συλλαμβάνῃ διαφόρους ἀθώους ὡς ἐνόχους, τοὺς ὁποίους αὐτὴ τοῦ ὑποδείκνυε..

Τέλος, ὅμως, ἀπεκαλύφθη καὶ αὐτὴ καὶ συνελήφθη. Καί, μολονότι μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς ὑποστήριζε τὴν ἀθωότητά της, καταδικάστηκε σὲ εἴκοσι ἐτῶν καταναγκαστικὰ ἔργα.

* * *

Φθάνουμε τώρα στὸ 1908. Τὴν 25 Σεπτεμβρίου, μιὰ ὑπηρέτρια, ἡ Μελανία Οὐντέ, φόρεσε μιὰ ἀνδρικὴ μπλοῦζα κι' ἕνα κασκέτο καὶ χτύπησε τὴ δυστυχισμένη κυρία της μ' ἕνα μπαλντᾶ, ἀφίνοντάς την στὸν τόπο. Μετὰ τὸ ἔγκλημά της, πέταξε μακρυὰ τὴ μπλοῦζα καὶ τὸ κασκέτο κι' ἄρχισε νὰ φωνάζῃ καλῶντας βοήθεια!

Στὴν ἀρχὴ ἰσχυρίστηκε ὅτι ὁ δολοφόνος ἦταν κάποιος παληός της φίλος, ὀνομαζόμενος Ρενώ. Ὅταν ὅμως ὁ Ρενὼ ἀπέδειξε τὴν ἀθωότητά του, δὲν ἐδίστασε νὰ κατηγορήσῃ ὡς δολοφόνο τὸν ἴδιο τὸν ἀδελφό της! Ὁ δυστυχισμένος νέος εἶδε κι' ἔπαθε, ὥς ὅτου ἀποδείξῃ τὸ ἄλλοθι. Ἡ δολοφόνος τότε ὡμολόγησε τὸ ἔγκλημά της, ἰσχυρίστηκε ὅμως ὅτι τὸ ἔκαμε σὲ στιγμὴ κρίσεως παραφροσύνης. Τὸ δικαστήριο τὴν καταδίκασε σὲ εἴκοσι ἐτῶν καταναγκαστικὰ ἔργα.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΤΣΑΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΟ

Ἡ εἰσβολὴ τῶν συμμάχων στὴ Γαλλία. Μία ἐπιθεώρησις τῶν τριῶν αὐτοκρατόρων. Τὸ περίεργο παιδάκι. Μέσα στὸ αὐτοκρατορικὸ ἀμάξι. Ἡ καλοσύνη τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἕνα αὐτοκρατορικὸ δῶρο. Ἕνας ὑπερήφανος πατέρας, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὅταν, μετὰ τὴν πανωλεθρία τοῦ Ναπολέοντος στὴ Ρωσσία, οἱ σύμμαχοι εἰσέβαλαν στὴ Γαλλία, οἱ αὐτοκράτορες τῆς Αὐστρίας, τῆς Ρωσσίας καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας ἀνήγγειλαν ὅτι, τιμῆς ἕνεκεν, θὰ ἐπιθεωροῦσαν τὸ Πρωσσικὸ Σῶμα Στρατοῦ, ποὺ εἶχε διαβῆ πρῶτο τὰ σύνορα.

Μόλις ἔγινε γνωστὴ ἡ εἴδησις, ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν χωριῶν καὶ τῶν κωμοπόλεων τῶν συνόρων ἄρχισαν νὰ συγκεντρώνωνται στὸ Ρετέλ, ὅπου θὰ γινόταν ἡ ἐπιθεώρησις, γιὰ νὰ τὴν παρακολουθήσουν. Ὅλοι τους ἤθελαν νὰ δοῦν πρὸ πάντων τὸν Τσάρο Ἀλέξανδρο, τοῦ ὁποίου ἡ λεβεντιά, ἡ ὠμορφιὰ κι' ἡ μεγαλοψυχία ἦταν φημισμένη.

Ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους ξεκίνησε καὶ κάποιο χωριατόπουλο ἀπὸ τὸ Σαρλβύλ, ἔξυπνο καὶ χαριτωμένο. Ἀφοῦ διήνυσε κάμποσα χιλιόμετρα μὲ τὰ πόδια, ἔφτασε τέλος στὸ Ρετέλ. Ἐκεῖ ὅμως ἔμαθε μ' ἀπογοήτευσί του ὅτι ἡ ἐπιθεώρησις εἶχε ἀναβληθῆ, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν φτάσει ἀκόμα οἱ τρεῖς ἡγεμόνες.

Τότε τὸ χωριατόπουλο ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ πίσω στοὺς γονεῖς του, οἱ ὁποῖοι ἀσφαλῶς θ' ἀνησυχοῦσαν γιὰ τὴν ἀπουσία του. Χωρὶς λοιπὸν νὰ χάσῃ καιρό, σκαρφάλωσε στὸ πρῶτο ἀμάξι ποὺ ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ μπρός του διευθυνόμενο πρὸς τὴ Μεζιέρ, ἡ ὁποία βρισκόταν κοντὰ στὴ Σαρλβύλ.

Τὸ ἀμάξι αὐτὸ ἦταν ἕνα κοινότατο κουπέ, μέσα στὸ ὁποῖο καθόντουσαν δυὸ ἄνδρες ντυμένοι ἁπλούστατα. Τὸ παιδὶ μαζεύτηκε σὲ μιὰ γωνιὰ προσπαθῶντας νὰ μὴν τοὺς κινήσῃ τὴν προσοχή. Ὁ ἕνας ὅμως ἀπ' αὐτοὺς τὸ εἶδε καὶ ξαφνικὰ τὸ ἐρώτησε:

— Τί γυρεύεις ἐδῶ, μικρέ;

— Τί... τίποτα, κύριε! Καθὼς βλέπετε, γυρίζω στὸ Σαρλβύλ.

— Καὶ ποιὸς σοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια ν' ἀνεβῇς στὸ ἀμάξι μας;

— Κανένας, κύριε, κι' ἂν σᾶς ἐνοχλεῖ ἡ παρουσία μου, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ μοῦ τὸ πῆτε γιὰ νὰ κατέβω ἀμέσως. Ἀνέβηκα στὸ ἀμάξι σας γιατὶ εἶμαι πολὺ κουρασμένος... Λαχάνιασα τρέχοντας, γιατὶ ἤθελα νἆμαι ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ θἄβλεπαν τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρο. Ἀφοῦ ὅμως δὲν ἐννοεῖ νἄρθῃ, τόσο τὸ χειρότερο... Γυρίζω κι' ἐγὼ στὸ σπίτι.

— Θἄθελες λοιπὸν πολὺ νὰ δῇς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ρωσσίας; τὸν ρώτησε μὲ καλοσύνη ὁ ἄγνωστος κύριος.

— Θέλει καὶ ρώτημα; Λένε πὼς εἶνε λεβεντάνθρωπος.

— Ἔ, τότε ἀνέβα στὸ κάθισμα τοῦ ἀμαξιοῦ καὶ ἐλπίζω πὼς ἀπὸ κεῖ θὰ μπορέσῃς νὰ τὸν ἰδῇς καλά...

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, κύριε.

— Πῶς σὲ λένε; τὸν ρώτησε σὲ λίγο ὁ ἄλλος ἐπιβάτης τοῦ ἀμαξιοῦ, ὅταν ὁ μικρὸς τοποθετήθηκε κοντὰ στὴ θέσι τοῦ ἀμαξᾶ.

— Ὀνομάζομαι Ζοζὲφ Σαρριέ. Ὁ πατέρας μου εἶνε κτίστης καὶ μένει στὸ Σαρλβύλ.

— Καὶ εἶχες τὸ κουράγιο νὰ τρέξῃς δυὸ καὶ τρεῖς λεῦγες γιὰ νὰ δῇς τὸν Ἀλέξανδρο;

— Θὰ μποροῦσα νὰ τρέξω καὶ περισσότερο. Κουράστηκα ὅμως, γιατί, ἐπειδὴ ἤθελα νὰ φτάσω ἀπ' τοὺς πρώτους, ἔτρεχα πολύ...

Ὁ ἄγνωστος ἀκούγοντας τὶς ἀφελεῖς ἀπαντήσεις τοῦ μικροῦ, γελοῦσε μὲ ὅλη τὴν καρδιά του.

Ἔξαφνα τότε μιὰ ἀστραπὴ φώτισε τὸ μυαλὸ τοῦ μικροῦ, τὰ ἔξυπνα μάτια του ἔλαμψαν καὶ ρώτησε τὸν ἄγνωστο ζωηρά:

— Μήπως εἶστε σεῖς, κύριε, ὁ Τσάρος Ἀλέξανδρος;

— Κι' ἂν ἤμουν ἐγώ, τί θὰ σὲ πείραζε;

— Ποτὲ οἱ συμμαθηταί μου δὲν θὰ θελήσουν νὰ πιστέψουν ὅτι μίλησα σ' ἕναν αὐτοκράτορα.

— Ἔ, τότε λοιπόν, γιὰ νὰ τοὺς τὸ ἀποδείξῃς αὐτό, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ καθήσῃς σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ κάθισμα. Ὅταν φτάσουμε στὸ Μεζιέρ, θὰ δῇς ποιὸς εἶμαι!

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, κ. Ἀλέξανδρε...

— Μήπως θέλεις νὰ ἔλθῃς μαζύ μου στὸ Σεντάν;

— Θὰ τὄθελα πολὺ αὐτό, κ. Ἀλέξανδρε. Δὲν μπορῶ ὅμως νὰ φύγω, χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ πατέρα μου, γιατὶ θ' ἀνησυχοῦσε τρομερά...

Καὶ πράγματι, ὁ ἄγνωστος ἐπιβάτης ἦταν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας, ὁ ὁποῖος ταξίδευε ἰνκόγνιτο, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ἀδελφό του Μεγάλο Δοῦκα Κωνσταντῖνο. Ὅταν ἔφτασαν στὸ Μεζιέρ, ὁ Τσάρος ὑπαγόρευσε στὸν πρίγκηπα Βοροντσὼφ τὸ ἀκόλουθο σημείωμα:

«Παρακαλῶ τὸν κτίστη Σαρριὲ νὰ μὴν ἀνησυχῇ γιὰ τὴν τύχη τοῦ γυιοῦ του. Τὸν πῆρα μαζύ μου στὸ Σεντάν. Θὰ τοῦ τὸν φέρω πίσω μετὰ τὴν ἐπιθεώρησι. Θὰ τὸν προσέχω.

Ἀλέξανδρος».

Ἔπειτα ἔστειλε τὸ σημείωμα αὐτὸ στὸν πατέρα τοῦ μικροῦ. Κι' ἔτσι τὸ ταξεῖδι ἐξακολούθησε.

Σ' ὅλο τὸ δρόμο, ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἔπαυε νὰ κουβεντιάζῃ μὲ τὸ χωριατόπαιδο, ἡ ἔξυπνες καὶ χαριτωμένες ἀπαντήσεις τοῦ ὁποίου τὸν διασκέδαζαν. Ὅταν ἔφτασαν στὸ Σεντάν, πρὶν κατέβῃ ἀπὸ τ' ἀμάξι του, ὁ αὐτοκράτωρ τὸν ρώτησε:

— Τί ὥρα εἶνε;

— Δὲν ξέρω, κύριε.

— Πῶς; Δὲν ἔχεις ρολόϊ;

— Ὄχι, κύριε.

— Νά, λοιπόν. Πάρε αὐτὰ τὰ ἕξη χρυσᾶ νομίσματα κι' ἀγόρασε ἕνα. Θὰ μείνῃς σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ σπίτι, ὅπου θὰ διατάξω νὰ σὲ περιποιηθοῦν. Καὶ σὲ δυὸ-τρεῖς μέρες ποὺ θὰ ξαναφύγω, θὰ περιμένῃς ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα γιὰ νὰ σὲ πάρω μαζύ μου καὶ νὰ σὲ πάω πίσω στοὺς γονεῖς σου.

Ὁ μικρός, καταχαρούμενος, ἔτρεξε ἀμέσως ν' ἀγοράσῃ τὸ βασιλικὸ δῶρο. Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες, ὅταν τελείωσε τὴν ἐπιθεώρησί του, ὁ Τσάρος ξανανέβηκε στ' ἀμάξι του γιὰ νὰ φύγῃ. Ὁ μικρὸς ξανακάθησε στὴ θέσι του. Στὸ δρόμο ὁ αὐτοκράτωρ καὶ τὸ χωριατόπουλο ξανάπιασαν τὴν κουβέντα.

— Θέλεις νἄρθῃς μαζύ μου στὴ Ρωσσία; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος τὸν μικρό.

— Θὰ ἤθελα πολύ, Μεγαλειότατε. Δὲν μπορῶ ὅμως νὰ φύγω χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ πατέρα μου.

— Πολὺ καλά. Περνῶντας ἀπὸ τὸ Μεζιέρ, θὰ τοῦ τὴ ζητήσω, κι' ἔτσι, δὲν θὰ μ' ἀφήσῃς ποτὲ πειά.

— Θὰ πάω παντοῦ, ὅπου θελήσετε, Μεγαλειότατε.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα τὸ αὐτοκρατορικὸ ἀμάξι ἔφτασε στὴ Σαρλβύλ. Ἐκεῖ ὁ μικρὸς ὡδήγησε τὸν αὐτοκράτορα κοντὰ στὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος ἐργαζόταν μαζὺ μὲ ἄλλους συναδέλφους του.

Ὁ Τσάρος ἐκάλεσε τότε τὸν κτίστη καὶ τοῦ εἶπε:

— Μοῦ ἀφίνεις τὸ γυιό σου νὰ τὸν πάρω μαζύ μου στὴ Ρωσσία καὶ νὰ τὸν ἀναθρέψω σὰν παιδί μου;

— Ὄχι, Μεγαλειότατε, ἀπάντησε περήφανα ὁ κτίστης. Εἶνε μοναχογυιός μου. Κι' ἂν ἡ Μεγαλειότης σας τὸν συμπάθησε γιὰ λίγες μέρες ποὺ τὸν γνώρισε, φαντάζεστε πόσο τὸν ἀγαπῶ ἐγώ...

Ὁ Τσάρος δὲν μπόρεσε νὰ ἐπιμείνῃ. Ὁ μικρὸς ἐπήδησε ἀπὸ τ' ἀμάξι καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὸν ἀποχαιρέτισε.

— Ἀντίο, κ. Ἀλέξανδρε! τοῦ εἶπε.

Ὁ Τσάρος τοῦ ἔδωσε τότε ἕνα σακκουλάκι μὲ χρυσᾶ νομίσματα καί, συγκινημένος, διάταξε τὸν ἀμαξᾶ ν' ἀπομακρυνθῇ...

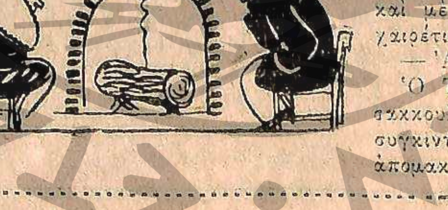

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ PAUL PELTIER D'HAMPOL

ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑ

Σὲ μιὰ εὐρύχωρη καὶ χαριτωμένη χαμαροῦλα τῆς ὁδοῦ Πλατριέρ, ἡ δεσποινὶς Λουϊζέττα Γκωντύ, μιὰ κομψὴ καὶ χαριτωμένη νέα, κουβέντιαζε μὲ τὴ φίλη της δεσποινίδα Μανόν, περιμένοντας τὴν ἄφιξι τοῦ φίλου της Ζὰν-Πώλ, προσκεκολλημένου στὴν ὑπηρεσία τοῦ δουκὸς τοῦ Ἀρτουᾶ. Ἕνας ὡραῖος σκύλος, ποὺ τὸν ἔλεγαν Γολιάθ, καθόταν μπρὸς στὰ πόδια της.

— Λοιπόν, ἔλεγε ἡ Μανόν, θὰ πᾶς στὴν τελετή;... Εἶσαι πολὺ τυχερή... Ἡ μαμά μοῦ ἔλεγε πὼς θὰ εἶνε περίφημα... Θὰ κάψουν πυροτεχνήματα στὴν πλατεία Λουδοβίκου XV καὶ ὅλο σχεδὸν τὸ Παρίσι θὰ φωταγωγηθῇ...

— Θὰ πάω πρὸ πάντων γιὰ νὰ δῶ τὴ σύζυγο τοῦ διαδόχου Μαρία Ἀντουανέττα καὶ τὶς ἄλλες πριγκήπισσες...

— Μὰ θὰ μπορέσῃς νὰ τὶς ζυγώσῃς;

— Ὢ! ὅσο γι' αὐτό, εἶπε ἡ Λουϊζέττα, μπορεῖς νὰ εἶσαι ἥσυχη... Ὁ Πὼλ θὰ μπορέσῃ νὰ μοῦ ἀνοίξῃ τόπο.

— Τὸν ἀγαπᾷς λοιπὸν τὸν Πὼλ σου;

— Νά μιὰ περίεργη ἐρώτησις... Εἶνε καλὸς γιὰ μένα καὶ μοῦ κάνει ὅλες μου τὶς ἰδιοτροπίες... Μὰ δυστυχῶς εἶνε φτωχός...

— Καὶ ἄσχημος! ἐπρόσθεσε ἡ δεσποινὶς Μανόν, φορῶντας μὲ κοκεταρία τὴν ἐσάρπα της...

— Βέβαια, εἶπε μελαγχολικὰ ἡ Λουϊζέττα, δὲν εἶνε ὡραῖος... Ἀλλὰ μοῦ εἶνε τόσο ἀφοσιωμένος...

— Ναί, ξέρω ὅτι σὲ περιποιήθηκε ἐξαιρετικὰ κατὰ τὴν ἀρρώστεια σου.

— Χωρὶς αὐτὸν θὰ εἶχα παραμορφωθῇ... Θὰ ἤμουν γεμάτη στίγματα... Ὢ! αὐτὴ ἡ εὐλογιά, εἶνε τρομερὴ ἀρρώστεια...

— Τότε, γιατί νὰ μὴν τὸν πάρῃς, ἀφοῦ σοῦ εἶνε τόσο ἀφοσιωμένος;... Ἀλήθεια, τί δουλειὰ κάνει;...

— Εἶνε γιατρός... στὴν ὑπηρεσία τοῦ δουκὸς τοῦ Ἀρτουᾶ... Μονάχα αὐτὸ ξέρω, γιατὶ δὲν εἶνε καθόλου φλύαρος... Μὰ νά, ἔφτασε ἡ ὥρα ποὺ μοῦ εἶπε πὼς θἄρθῇ καὶ ὁ Πὼλ εἶνε ἀκριβὴς στὰ ραντεβού του... Φεύγεις; Γιατί; Κάθησε λίγο ἀκόμα... Τόσο σὲ φοβίζει ὁ Πώλ...

— Ναί, τὸ ὁμολογῶ... Εἶμαι εἰλικρινής... Τὸ σκληρὸ καὶ κακύποπτο βλέμμα του μὲ τρομάζει... Ὠρεβουάρ.

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἡ Μανόν, πιὸ ἐλαφρυὰ ἀπὸ πουλί, ἐξαφανίστηκε στὸ στενὸ καὶ σκοτεινὸ διάδρομο τοῦ σπιτιοῦ.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησί της, ἡ Λουϊζέττα ἔμεινε κρατῶντας ἕνα τριαντάφυλλο στὸ χέρι καὶ παραδομένη σὲ σκέψεις.

Δὲν ἐπέρασαν πέντε λεπτὰ καὶ ἕνα βαρὺ βῆμα ἀντήχησε στὸ διάδρομο... Ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ ἕνας ἄνδρας μὲ σκληρὴ ἔκφρασι μπῆκε στὴν καμαροῦλα.

Ὁ Γολιὰθ ἄρχισε νὰ γαυγίζῃ χαρούμενα, πηδῶντας γύρω ἀπὸ τὸ νεοφερμένο, ὁ ὁποῖος τὸν ἐχάϊδεψε μὲ τὸ χέρι του, λέγοντας:

— Φρόνιμα, Γολιάθ... Εἶσαι καλός... Τὸ ξέρω... Καλημέρα, Λουϊζέττα... Εἶσαι κιόλας ἕτοιμη;...

Καὶ ὁ Πώλ—γιατὶ αὐτὸς ἦταν—πλησίασε τὴ νέα γυναίκα καὶ ἀπόθεσε ἕνα περιπαθὲς φίλημα στὸ μέτωπό της...

— Εἶσαι εὐγενής, εἶπε ἡ Λουϊζέττα, κυττάζοντας τὸ φίλο της. Σὲ περίμενα μὲ ἀνυπομονησία...

— Κουβεντιάζοντας μὲ τὴ Μανόν; τὴ ρώτησε εἰρωνικὰ ὁ Πώλ.

— Γιατί;... Μήπως ἔκανα τίποτε κακό;

— Ὄχι... Μὰ δὲν τὴ συμπαθῶ καθόλου αὐτὴ τὴ μικροῦλα.

Ἕνα πονηρὸ χαμόγελο ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπο τῆς νέας, τὸ ὁποῖο ὁ φίλος της φάνηκε πὼς δὲν ἐπρόσεξε.

— Ἄκουσε, ἐξακολούθησε ὁ Πώλ. Ἐπιμένεις νὰ πᾶμε σ' αὐτὴ τὴν ἑορτή... Ἀφοῦ δὲν μπορῶ νὰ σ' ἐμποδίσω, θὰ σ' ὁδηγήσω παρὰ τὴ θέλησί μου... Αὐτὸ τὸ τυφλὸ πλῆθος ποὺ ξεχύνεται ἀκράτητο πίσω ἀπ' τὰ βασιλικὰ ἁμάξια καὶ ζητωκραυγάζει ἠλίθια τοὺς τυράννους του, μ' ἐνοχλεῖ...

Ἡ Λουϊζέττα ἔμεινε μόνη, κρατῶντας ἕνα τριαντάφυλλο στὸ χέρι...

— Ἄ! Πώλ... Πάλι τὰ ἴδια ἄρχισες... Ξέρεις ὅτι ἐγὼ δὲν ἀνακατεύομαι καθόλου μὲ τὴν πολιτική... Πρέπει νὰ εἶσαι πιὸ συνετὸς στὰ λόγια σου, γιατί, ἂν αὐτὴ τὴ στιγμὴ σὲ ἄκουγε, ἕνας πράκτωρ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἀστυνομίας, θὰ εἶχες ἄσχημα ξεμπερδέματα... Ἐξ ἄλλου, θὰ εἶνε πολὺ διασκεδαστικὰ στὴν ἑορτή... Θὰ φωνάζουν, θὰ γελᾶνε καί, ξέρεις, σ' ἐμένα ἀρέσει ὁ θόρυβος... Ἔλα. Γολιάθ, ἔλα. Πώλ... Πᾶμε...

Τὸ χαριτωμένο πρόσωπο τῆς νέας κόρης, ἡ λάμψις τοῦ γέλιου της διάλυσαν ἀμέσως τὰ σύννεφα ποὺ ἦσαν μαζεμένα στὸ μέτωπο τοῦ Πώλ. Ἔβγαλε ἕνα βαθὺ στεναγμό, τακτοποίησε τὸ δαντελλένιο περιλαίμιό του καὶ βγῆκε ἔξω συνοδευόμενος ἀπὸ τὴ Λουϊζέττα, ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ φλυαρῇ μὲ χάρι.

Ἡ ἑσπέρα εἶχε ἀρχίσει ν' ἁπλώνεται πάνω ἀπ' τὸ Παρίσι γλυκειά, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἡλιόλουστη ἀπριλιάτικη ἡμέρα. Μέσ' στοὺς στενοὺς δρόμους τὸ πλῆθος στριμωγνόταν εὔθυμα διευθυνόμενο πρὸς τὴ Βασιλικὴ ὁδό.

Ὅσο ὁ Πὼλ καὶ ἡ Λουϊζέττα πλησίαζαν πρὸς τὴν πλατεία Λουδοβίκου ΙΕ', ὁ συνωστισμὸς γινόταν ἀκόμα μεγαλείτερος.

Ἡ νύχτα ἁπλωνόταν ἐν τῷ μεταξὺ κι' ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μέσα στὰ δένδρα τῆς λεωφόρου πολύχρωμα φανάρια ἀναβόντουσαν.

Ἡ Λουϊζέττα, σφιγμένη τώρα κοντὰ στὸ φίλο της, εἶχε χάσει τὴν εὐθυμία ποὺ εἶχε ὅταν ξεκίνησε. Ἕνας ἀόριστος τρόμος τὴν ἐκυρίευε, καθὼς ἐκύτταζε τὴν ἀνθρωποθάλασσα αὐτή, σφιγμένη ἀπελπιστικὰ μέσα σ' ἕνα σχετικῶς στενὸ χῶρο.

— Φοβᾶμαι, ψιθύριζε, ἐνῶ ὁ Πώλ, μετανοιωμένος πειά, ποὺ εἶχε ὑποχύψει στὸ καπρίτσιο τῆς νέας γυναικός, ζητοῦσε μέσ' ἀπ' τὸ πλῆθος μιὰ διέξοδο γιὰ νὰ φύγουν.

Ἡ Βασιλικὴ ὁδός, ἡ ὁποία τότε ἀκριβῶς ἐπισκευαζόταν, δὲν εἶχε στρωθῆ ἀκόμα. Σὲ κάθε βῆμα, παγίδες ἐνέδρευαν κάτω ἀπ' τὰ πόδια τοῦ πλήθους. Τεράστιες γοῦβες ἀνοιχτὲς ἔχασκαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ σὰν τάφοι κι' ἀλλοίμονο σ' αὐτὸν ποὺ θἄπεφτε μέσα.

Ἔξαφνα ἕνας ἀτελείωτος ψίθυρος διέτρεξε τὸ πλῆθος:

— Τὰ πυροτεχνήματα! Τὰ πυροτεχνήματα!...

Καὶ ἀμέσως ὁλόκληρη ἡ πλατεία Λουδοβίκου XV φωτίστηκε μὲ μιὰ λάμψι κι' ὅλο τὸ πλῆθος ἀναστατώθηκε κάτω ἀπ' τὶς ἀνταύγειες τῶν βεγγαλικῶν.

— Τί ὡραῖα ποὺ εἶνε! φώναξε ἡ Λουϊζέττα, τῆς ὁποίας ἡ καρδιὰ χτυποῦσε δυνατά.

— Ἔπιασαν φωτιὰ τὰ ξύλα τῆς ἐξέδρας!... φώναξε συγχρόνως ἕνας ἀστός.

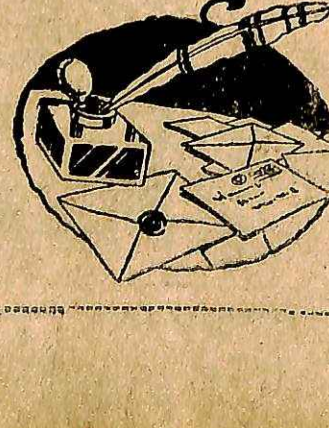

Ἀμέσως ὅλο τὸ πλῆθος ἄρχισε νὰ κυττάζῃ ἀνήσυχο καὶ νὰ οὐρλιάζῃ...

— Ἂς σωθοῦμε! ἱκέτευσε ἡ Λουϊζέττα τὸ φίλο της, τρέμοντας σύγκορμη.

Ὁ νεαρὸς γιατρὸς ἔρριξε ἕνα ἀπελπισμένο βλέμμα ὁλόγυρά του καὶ τόλμησε νὰ πῇ σχεδὸν δυνατά:

— Νά τί γίνεται ὅταν πηγαίνῃ κανεὶς στὶς ἑορτὲς τῶν ἀριστοκρατῶν!

Μὰ δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι του καὶ ἕνα ρεῦμα ἀνθρώπων ποὺ ἔφευγε ἀκατάσχετο ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εἶχε ἐκραγῆ ἡ πυρκαϊά, τὸν παρέσυρε μακρυὰ ἀπ' τὴ φίλη του...

Ὁ πανικὸς ποὺ ἐπακολούθησε τότε ἦταν ἀπερίγραπτος... Ὁ κόσμος ἔτρεχε πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις, πιεζόμενος θανάσιμα, πατῶντας ἀπάνω σὲ γυναῖκες καὶ παιδιά... Ρόγχοι ἀγωνίας ἀκουγόντουσαν, οὐρλιάσματα πόνου, κραυγὲς ἀπελπισίας... Συγχρόνως τὰ βασιλικὰ ἁμάξια, θέλοντας νὰ φύγουν, ἔπεσαν σ' αὐτὸ τὸν συνωστισμό, περνῶντας πάνω ἀπὸ ζωντανοὺς ἀνθρώπους...

.. ..

Ἐπάνω σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ πέτρες, μιὰ νέα γυναῖκα, μὲ τὸ πρόσωπο καὶ τὸ στῆθος καταματωμένο, κοίτονταν ἑτοιμοθάνατη, ἐνῶ, κοντά της, δυὸ ἄνδρες ἔκλαιγαν σιωπηλά.

— Εἶνε τρομερὸ αὐτό, κύριε! εἶπε ὁ πιὸ ἡλικιωμένος ἀπὸ τοὺς δυό, ὑψώνοντας τὰ χέρια του πρὸς τὸν οὐρανό.

— Ποῦ τὴν εὑρήκατε; τὸν ρώτησε ἀπότομα ὁ ἄλλος, στὸ πρόσωπο τοῦ ὁποίου ζωγραφιζόταν ἡ πιὸ ἄγρια ὀδύνη...

— Ὁ κ. Μπιρόν, ὁ συνταγματάρχης τῆς φρουρᾶς, προσπάθησε νὰ τὴ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ πλῆθος... Κι' ὁ ἴδιος κινδύνευσε πολύ... Ἴσως μετὰ τὰς περιποιήσεις μας κατορθώσουμε νὰ τὴ σώσουμε... Εἶμαι ὁ δάκτωρ Γκιλλοτῖνος... Μπορεῖτε νὰ ὑπολογίζετε σὲ μένα...

Διευθύνοντας πρὸς τὸ πρόσωπο τῆς νέας γυναικὸς τὸ φῶς ἑνὸς φαναριοῦ ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του, ὁ Πὼλ —γιατὶ αὐτὸς ἦταν ὁ συνομιλητὴς τοῦ δόκτορος Γκιλλοτίνου—ψιθύρισε μὲ φωνὴ συντριμμένη, ποὺ τὴν ἔπνιγε ἡ συγκίνησις:

— Κι' ἐγὼ εἶμαι ὁ δόκτωρ Ζὰν-Πὼλ-Μαρὰ καὶ σᾶς λέω ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡ φίλη μου πέθανε...

Ἡ τελευταία αὐτὴ λέξις τοῦ Μαρὰ ἔμοιαζε μὲ μούγκρισμα. Ἔπειτα, ὑψώνοντας τὴ γροθιά του πρὸς κάποιον ἀόρατο νεκρό, ὁ νεαρὸς γιατρὸς φορτώθηκε στοὺς ὤμους του τὸ ἀνάλαφρο σῶμα τῆς Λουϊζέττας κι' ἐξαφανίστηκε μέσ' στὸ σκοτάδι...

.. ..

Μετὰ εἴκοσι χρόνια, οἱ δυὸ γιατροὶ ποὺ εἶχαν συναντηθῆ κοντὰ στὸ πτῶμα τῆς Λουϊζέττας, ἔμελλαν νὰ συναντηθοῦν καὶ πάλι.

Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν ὁ περίφημος ἐφευρέτης τῆς Γκιλλοτίνας, μὲ τὴν ὁποία ὁ ἄλλος, ὁ Μαρά, ἐκδικούμενος ἴσως τὸ θάνατο τῆς φίλης του, ἔστειλε τόσες χιλιάδες ἀθώους στὸν ἄλλον κόσμο...

PAUL P. D'HAMPOL

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΚΑΙ Η ΜΑΝΙΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Τὰ πρακτορεῖα τῆς Ἀμερικῆς. Ἄνθρωποι ποὺ μαζεύουν.... ἀποτσίγαρα! Ἡγεμόνες ποὺ κατέστρεψαν τὰ κράτη τους, χάριν τῶν συλλογῶν τους. Οἱ λέοντες τοῦ Μιθριδάτη! Συλλογὴ γυναικείων κορσέδων! Ὁ Ναπολέων καὶ τ' ἀριστουργήματα τῆς τέχνης. Ἡ συλλογὲς τοῦ Κάϊζερ. Μουσεῖον ὑποδημάτων μεγάλων ἀνδρῶν. Οἱ παπαγάλοι τοῦ Ἀβδοὺλ Χαμίτ. Τὰ μπαστούνια τοῦ Ἐδουάρδου. Ἡ δαντέλλες τοῦ Πάπα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἂν ὑπάρχῃ μιὰ μανία ἔμφυτη στὸν ἄνθρωπο, αὐτὴ εἶνε ἀσφαλῶς ἡ μανία τῶν συλλογῶν. Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν σήμερα μορφωμένος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος, στὰ παιδικά του χρόνια τοὐλάχιστον, νὰ μὴν ὑπῆρξε μανιώδης συλλέκτης γραμματοσήμων ἢ κάρτ-ποστάλ. Γιὰ νὰ δῆτε δὲ ποιὰ ἔκτασι ἔχουν πάρει στὴν ἐποχή μας ἡ μανίες αὐτές, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρουμε ὅτι στὴν Ἀμερικὴ λειτουργοῦν ἑκατοντάδες πρακτορείων, τὰ ὁποῖα ὡς σκοπό τους ἔχουν νὰ ὑποβοηθοῦν τοὺς διαφόρους συλλέκτας. Χιλιάδες ἄνθρωποι, ἀνήκοντες σὲ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, εἶνε ἐγγεγραμμένοι στὰ πρακτορεῖα αὐτά, τὰ ὁποῖα ἐκδίδουν μάλιστα καὶ περιοδικά! Στὰ περιοδικὰ αὐτὰ βρίσκει κανεὶς καταχωρημένες τὶς πιὸ παράξενες ἀγγελίες ποὺ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε. Ἔτσι, βλέπετε σ' αὐτές, π. χ., ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ συλλέγουν... ἀποτσίγαρα, στὰ ὁποῖα ὅμως πρέπει νὰ διατηρεῖτε ἀνέπαφο τὸ μέρος τοῦ τσιγαρόχαρτου, στὸ ὁποῖο εἶνε τυπωμένη ἡ μάρκα τοῦ τσιγάρου! Ἄλλοι πάλι ἀνταλλάσσουν κομψοτεχνήματα κατασκευασμένα ἀπὸ τσιγαρόχαρτο... Ἄλλοι... εἰσιτήρια τοῦ τράμ! Καὶ οὕτω καθεξῆς.

Γιὰ ν' ἀποκτήσουν τὰ εὐτελῆ αὐτὰ ἀντικείμενα, οἱ μανιακοὶ συλλέκται, δὲν ὑποχωροῦν μπρὸς σὲ καμμιὰ χρηματικὴ θυσία. Ἀφοῦ δὲ οἱ κοινοὶ θνητοὶ ξοδεύουν τόσα γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὸ πάθος των, φαντάζεστε πόσα θὰ στοιχίζῃ ἕνα τέτοιο πάθος σ' ἕνα βασιλέα. Γιὰ νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρουμε ὅτι κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, οἱ διάφοροι ἡγεμόνες τῆς Γερμανίας δὲν ἐδίστασαν νὰ καταστρέψουν οἰκονομικῶς τὰ κράτη τους, μὲ τὴ μανία ποὺ εἶχαν νὰ σπαταλοῦν ἀνόητα τὰ χρήματα τοῦ δημοσίου ταμείου, γιὰ νὰ πλουτήνουν τὶς συλλογές τους.

Οἱ βασιλεῖς—ὅλοι σχεδὸν—ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὑπῆρξαν οἱ μανιωδέστεροι συλλέκται παραδόξων ἀντικειμένων... ἴσως γιατὶ δὲν εἶχαν νὰ κάνουν καμμιὰ ἄλλη δουλειά.

Ἔτσι, εἶνε γνωστὸν ἀπὸ τὴν Ἱστορία ὅτι ὁ Μιθριδάτης ἔκανε συλλογή... λεόντων! Οἱ ἱστοριογράφοι τῆς ἐποχῆς του ἀναφέρουν ὅτι στὴν πρωτεύουσά του εἶχε ἕνα θαυμάσιο πάρκο, στὸ ὁποῖο διατηροῦσε πλήρη συλλογὴ λεόντων διαφόρων χρωματισμῶν καὶ ἀναστημάτων.

Στὴ Γερμανία, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνας της ποὺ ἀναφέραμε προηγουμένως συνέλεγε ἐπὶ τριάντα ὁλόκληρα χρόνια—τί νομίζετε;—κορσέδες γυναικῶν! Ἤθελεν ὅμως οἱ κορσέδες αὐτοὶ νὰ εἶνε φορεμένοι προηγουμένως.

Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἦταν ὅ,τι πιὸ παράξενο μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ. Σὲ κάθε κορσὲ ἦταν καρφιτσωμένη μιὰ ἐπιγραφὴ μὲ τὸ ὄνομα τῆς γυναικός, ἡ ὁποία τὸν εἶχε φορέσει, καθὼς καὶ ἕνα σημείωμα, στὸ ὁποῖο ἀνεγράφετο ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε ἀποκτηθῇ!

Ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους βασιλεῖς συλλέκτας ἦταν ὁ Μέγας Ναπολέων, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴ μανία ν' ἀφαιρῇ ἀπὸ τὰς πόλεις ποὺ κατελάμβανε καὶ νὰ στέλνῃ στὸ Παρίσι ὅλα τὰ ἀριστουργήματα τῆς τέχνης!

* * *

Ἀπὸ τοὺς συγχρόνους βασιλεῖς μεγαλείτερος συλλέκτης εἶνε—ἢ μᾶλλον ἦταν στὸν καιρὸ τῆς ἀκμῆς του—ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας. Ὁ Κάϊζερ εἶχε πολλὲς συλλογές. Ἡ πρωτοτυπότερη ὅμως ἀπ' ὅλες ἦταν ἡ συλλογὴ τῶν... παληοπάπουτσών του. Στὸ εἰδικὸ μουσεῖο ποὺ τὶς εἶχε ἀφιερώσει σὲ μιὰ αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ του, βρίσκουνταν 1980 ζευγάρια ἀπὸ ἱστορικὰ παληοπάπουτσα! Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ὑπῆρχαν καὶ ἡ παντοῦφλες τοῦ Βολταίρου, τὰ στιβάλια τοῦ Βαλενστάϊν, τὰ παπούτσια τοῦ Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ἡ μπότες τοῦ Ναπολέοντος τοῦ Α', ἕνα ζευγάρι γοβάκια τοῦ διασήμου ἠθοποιοῦ Ταλμὰ καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα ἐξίσου ἐνδιαφέροντα παπούτσια.

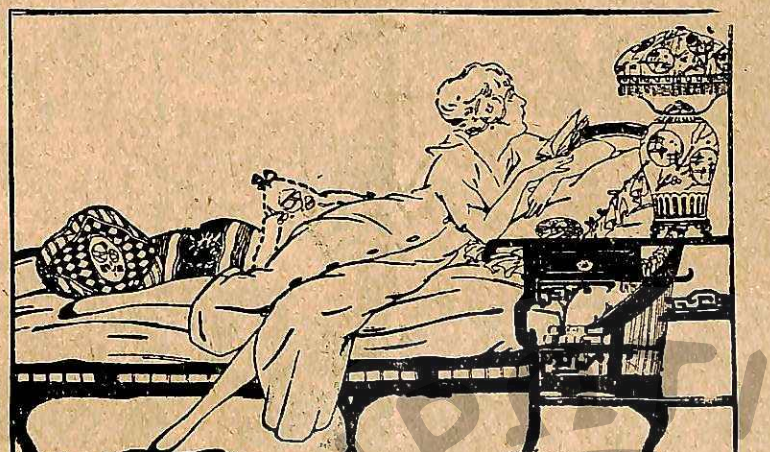

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὴ συλλογὴ αὐτή, ὁ Κάϊζερ εἶχε κι' ἄλλες: Μιὰ περίφημη συλλογή, π. χ., μοντέλλων πολεμικῶν πλοίων. Μιὰν ἄλλη, ἐπίσης, αὐτογράφων τῶν διασημοτέρων ἀνδρῶν τῆς Γερμανίας.

* * *

Μιὰ πολὺ πρωτότυπη συλλογὴ εἶχε, ἐπίσης κατὰ τὸν περασμένο αἰῶνα, καὶ ὁ δοὺξ τοῦ Ἄσσια. Ὁ δοὺξ αὐτὸς ἦταν φανατικὸς θαυμαστὴς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος. Γι' αὐτό, μέσα στὸ παλάτι του εἶχε χτίσει ἕνα μουσεῖο, στὸ ὁποῖο εἶχε συγκεντρώσει χίλια δυὸ μικροπράγματα ποὺ ἀνῆκαν ἄλλοτε στὸν μεγάλο κατακτητή: Εἰκόνες, ὅπλα, σπηρούνια, τηλεσκόπια κτλ. κτλ.

Ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὶτ πάλι εἶχε μιὰ πολὺ παράξενη μανία: Ἀγαποῦσε τὰ ποικιλόχρωμα πουλιά, κυρίως δὲ τοὺς παπαγάλους. Γι' αὐτό, μέσα στὸν κῆπο τοῦ παλατιοῦ του εἶχε ἕνα ἰδιαίτερο περίπτερο γεμάτο ἀποκλειστικῶς ἀπὸ πολύχρωμα πουλιά. Ἐκτὸς τῆς συλλογῆς ὅμως αὐτῆς, ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὶτ εἶχε καὶ μιὰ σπανιωτάτη συλλογὴ ἀπὸ περίστροφα καὶ πιστόλια.

Μανία μὲ τὰ πουλιὰ εἶχε ἐπίσης καὶ ὁ ἔκπτωτος Τσαρῖσκος τῆς Βουλγαρίας Φερδινάνδος. Ὁ Φερδινάνδος ὅμως ἦταν «ἐπιστημονικώτερος» ἀπὸ τὸν Χαμίτ, γιατὶ δὲν περιώριζε νὰ κατατάσσῃ τὰ πουλιὰ ἀναλόγως τοῦ χρώματος τῶν φτερῶν τους, ὅπως ἔκανε ὁ Τοῦρκος συνάδελφός του, ἀλλὰ τὰ κατέτασσε ἐπιστημονικά, κατὰ εἴδη. Ἰδιαίτερη συμπάθεια ἔτρεφε σ' ἕνα μεγαλοπρεπῆ ἀετό, μαζὺ μὲ τὸν ὁποῖον τοῦ ἄρεσε νὰ φωτογραφεῖται.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδος ὁ Ζ' εἶχε τὴ μανία νὰ συλλέγῃ... μπαστούνια περιπάτου. Μερικὰ μάλιστα ἀπ' αὐτὰ τὰ κατασκεύαζε μονάχος του. Ἡ γυναῖκα του, ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, ἦταν καὶ αὐτὴ περίφημη συλλέκτρια δαντελλῶν. Συλλογὴ ἀπὸ δαντέλλες ἔκανε καὶ ὁ σύγχρονός της... Πάπας Πῖος, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ἡ μὲν βασίλισσα Ἀλεξάνδρα ἐπλήρωνε τὶς δαντέλλες, ἐνῶ ὁ Ἁγιώτατος Πατὴρ τίς... δεχόταν ὡς «δῶρα» ἀπὸ διαφόρους πιστούς. Ἔτσι, τὸ Βατικανὸ κατώρθωσε ν' ἀποκτήσῃ μιὰ θαυμασία συλλογὴ δαντελλῶν ἀξίας πολλῶν ἑκατομμυρίων.

* * *

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ ἔχει κι' αὐτὸς μιὰ μανία, πρακτικωτάτη ὅμως: Συλλέγει νομίσματα καὶ μετάλλια. Εἶνε μάλιστα τόσο καταρτισμένος στὴ νομισματολογία, ὥστε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐξέδωσε ἕνα πολυτελέστατο τόμο «Νομισματολογίας», ὁ ὁποῖος ἐκρίθηκε εὐνοϊκώτατα ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς ὅλων τῶν ἐθνικοτήτων.

Πρωτοτυποτάτη εἶνε ἡ συλλογὴ τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας. Ὁ Ἀλφόνσος ἔχει συλλέξει ἁπλούστατα σ' ἕνα ἰδιαίτερο μουσεῖο τά... ἐνθύμια ὅλων τῶν σιδηροδρομικῶν δυστυχημάτων κτλ. ποὺ συνέβησαν στὰ χρόνια τῆς βασιλείας του! Ἡ ἐγωϊστικότερη ὅμως εἶνε ἡ συλλογὴ τῆς βασιλίσσης τῆς Νορβηγίας, ἡ ὁποία εἶχε συλλέξει... ὅλες τὶς ἐφημερίδες ποὺ ἔγραφαν γι' αὐτὴν ἢ γιὰ τὸν ἄνδρα της!...

Ὅλ' αὐτὰ ὅμως δὲν εἶνε τίποτε μπρὸς στὴν τεραστία καὶ... θορυβωδέστατη συλλογή... κουδουνιῶν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας Κιὰ-Κίγκ. Ὁ Κιὰ-Κίγκ ἤκμασε στὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος. Τὸ ἱστορικὸ τῆς συλλογῆς αὐτῆς εἶνε περιεργότατο καὶ ἀξίζει νὰ τὸ ἀναφέρουμε:

Μιὰ νύχτα, ἐνῶ ὁ αὐτοκράτωρ περπατοῦσε στοὺς ἀνακτορικοὺς κήπους μαζὺ μὲ μιὰ ἀπὸ τὰς συζύγους του, ἀντήχησε ξαφνικὰ μέσα στὴ σιωπὴ ἕνας περίεργος θόρυβος ποὺ φαινόταν σὰν νὰ προήρχετο ἀπὸ χιλιάδες κουδουνιῶν. Κανεὶς ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ σὲ τί ὀφείλετο τὸ φοβερὸ αὐτὸ κουδούνισμα, ποὺ εἶχε ἀναστατώσει ὁλόκληρο τὸ Πεκῖνο. Ὁ Κιὰ-Κίγκ συνεκάλεσε τὸ «Συμβούλιο τῶν λογίων» του καὶ τοὺς διέταξε νὰ τοῦ ἐξηγήσουν τὸ φαινόμενο. Οἱ λόγιοι, ἀφοῦ ἐμελέτησαν τὸ ζήτημα, ἀπεφάνθησαν πὼς τὸ κουδούνισμα αὐτὸ ὀφείλετο στόν... Θεό, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ προαναγγείλῃ ἔτσι τὴν προσεχῆ γέννησι διαδόχου τοῦ Θρόνου. Ἔτσι πράγματι καὶ συνέβη. Ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ γεννήθηκε ὁ διάδοχος καὶ τότε ὁ Κιὰ-Κίγκ σχημάτισε τὴν περίφημη συλλογή του, τὴν ὁποία... συμβουλευόταν σὲ κάθε δύσκολη περίστασι. Ἕνας Ἄγγλος περιηγητής, ποὺ εἶχε δῆ τὴ μοναδικὴ αὐτὴ συλλογή, βεβαίωσε ὅτι περιεῖχε ἐπάνω... ἀπὸ ἑκατὸ χιλιάδες κουδούνια ὅλων τῶν εἰδῶν!

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

Η ΑΝΟΙΞΙ

Μήτε μ' ἀρέσει ἡ ἄνοιξι καὶ μήτε μὲ ξιπάζει
μὲ ὅλες της τὶς ὠμορφιὲς καὶ μ' ὅλο της τὸ νάζι.
Χειμῶνας ἦταν μιὰ φορὰ κι' ὅμως ἐγώ, φαντάσου,
εἶχα ἄνοιξη παντοτεινὴ σὰν ἤμουνα κοντά σου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΑΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

— 'Η χρυσῆ χύτρα

Ἕνας ἀγγειοπλάστης ἀπ' τὴ Σίφνο, εἶδε μιὰ νύχτα στὸν ὕπνο του ὅτι πουλοῦσε μιὰ χρυσῆ χύτρα σ' ἕναν ἔμπορο. Αὐτὸς τοῦ ζητοῦσε πέντε χιλιάδες φράγκα κι' ὁ ἔμπορος τοῦ ἔδινε χίλια μοναχά.

Ἔξαφνα, ἐπάνω στὰ παζαρλίκια καὶ τὴ φασαρία, ὁ Σιφνιὸς ξύπνησε.

Ὅταν εἶδε τότε ὅτι ὅλα ἦσαν ψέμματα, ξανάκλεισε τὰ μάτια γιὰ νὰ ξαναϊδῆ τ' ὄνειρο καί, ἁπλώνοντας τὸ χέρι του σὰν νὰ κρατοῦσε τὴν χύτρα ἀπὸ τὸ χεροῦλι, εἶπε :

— Αἴ, ἀφεντικό... ποῦσαι; Δόσ' μου καὶ τὶς χίλιες !... Καὶ πάρ'τη !...

— Γιατί οἱ 'Εβραῖοι δὲν γίνονται γεωργοί

Στὴν Ἤπειρο πιστεύουν πώς, ὅταν οἱ 'Εβραῖοι ἦσαν δοῦλοι στὴν Αἴγυπτο τῶν Φαραώ, οἱ Αἰγύπτιοι, γιὰ νὰ τοὺς βασανίσουν, τοὺς ὑποχρέωναν ν' ἁλωνίζουν ξυπόλητοι... ἀγκάθια !

'Από τότε, τόσον φόβο ἐπῆραν οἱ δυστυχισμένοι 'Εβραῖοι, ποὺ ὡρκίστηκαν νὰ μὴ γίνουν ποτὲ γεωργοὶ καὶ νὰ μὴν ξαναπατήσουν στὰ χωράφια... Ἔτσι γίνονται ὅλοι ἔμποροι.

— Ἡ φωτιὲς τοῦ 'Αγιαννιοῦ

Ξέρετε γιατί τὸ βράδυ τ' Ἅϊ-Γιαννιοῦ, τοῦ Κλείδωνα, ἀνάβουνε φωτιὲς στὴν 'Ελλάδα;

Νὰ πῶς ἐξηγεῖ τὸ ἔθιμο αὐτὸ μιὰ νησιώτικη 'Ελληνικὴ παράδοσις :

Ὅταν ἡ 'Ελισσάβετ, ἡ μητέρα τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου, ἦταν ἔγκυος, δέχτηκε τὴν ἐπίσκεψι τῆς Παναγίας, ἡ ὁποία πῆγε καὶ κάθησε στὸ σπίτι της τρεῖς ὁλόκληρους μῆνες, ὅπως ἄλλωστε ἀναφέρει καὶ ὁ Λουκᾶς στὸ Εὐαγγέλιό του.

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ τὴν τρίμηνο αὐτὴ διαμονή, ἡ Θεοτόκος θέλησε νὰ φύγη, ρώτησε τὴν 'Ελισσάβετ πῶς θὰ μάθαινε τὴ γέννησι τοῦ παιδιοῦ της. Ἡ 'Ελισσάβετ τότε τῆς ἀπάντησε ὅτι θὰ ἔβαζε ν' ἀνάψουν μιὰ μεγάλη φωτιὰ ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ σπίτι της, τὸ ὁποῖο ἦταν σὲ πολὺ ψηλὸ μέρος.

Ἔτσι, σὰν γεννήθηκε ὁ Πρόδρομος καὶ Βαπτιστὴς 'Ιωάννης, μιὰ μεγάλη φωτιὰ ἀνάφτηκε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Ζαχαρία, κι' ἀπὸ τότε ἔμεινε συνήθεια, τὸ βράδυ τῆς γεννήσεως τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου, ὅλοι στὴν 'Ελλάδα ν' ἀνάβουνε φωτιὲς στοὺς δρόμους, ἔξω ἀπὸ τὰ σπίτια.

ΕΝΑΣ... ΙΠΠΟΠΟΤΑΜΟΣ!...

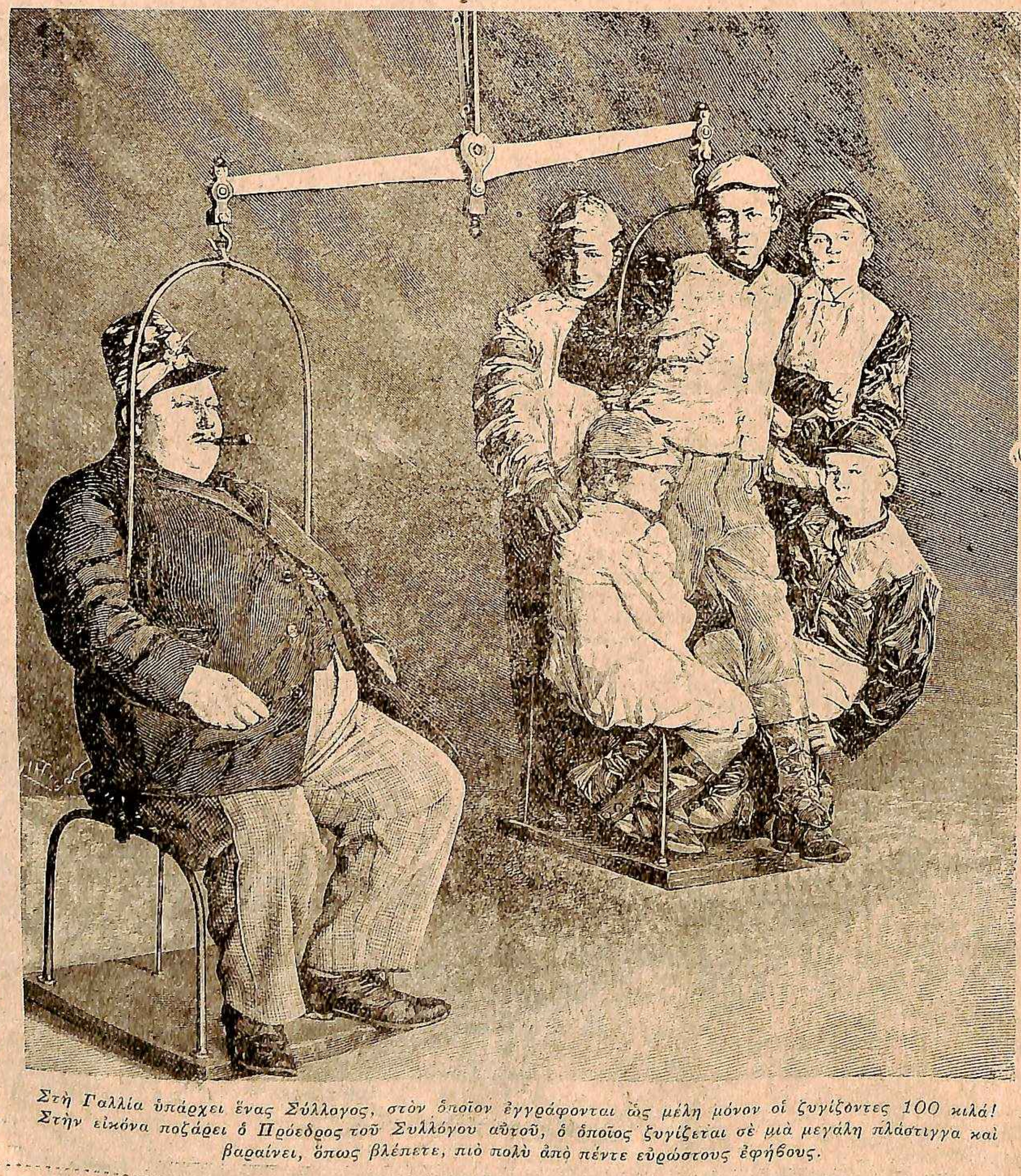

Στὴ Γαλλία ὑπάρχει ἕνας Σύλλογος, στὸν ὁποῖον ἐγγράφονται ὡς μέλη μόνον οἱ ζυγίζοντες 100 κιλά! Στὴν εἰκόνα ποζάρει ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ζυγίζεται σὲ μιὰ μεγάλη πλάστιγγα καὶ βαραίνει, ὅπως βλέπετε, πιὸ πολὺ ἀπὸ πέντε εὐρώστους ἐφήβους.

— Τρεῖς στὸν Μπούρμπουλα !...

Ὅποιος περνοῦσε πρὸ ἐτῶν ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο ἢ τὴ Κεφαλλωνιά, θὰ ἔβλεπε, κάθε πρωΐ, τὸ ἑξῆς περίεργο θέαμα : Μέσ' στὴ μέση τοῦ δρόμου ἀναμένη φωτιά, ἐπάνω στὴ φωτιὰ ἕνα καζάνι καὶ δίπλα ἕναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ἀνακάτευε τὸ περιεχόμενο τοῦ καζανιοῦ καὶ φώναζε :

— Τρεῖς στὸν μπούρμπουλα καὶ πέντε στὴν ἀπολαδιά !...

Ὅποιος δὲν ἤξερε τί ἐσήμαιναν ὅλ' αὐτὰ καὶ ρωτοῦσε σχετικῶς, μάθαινε τὸ ἑξῆς :

Στὸ καζάνι αὐτὸ ἔβραζε ζουμί, μέσα στὸ ὁποῖο οἱ ἐργάτες ποὺ πήγαιναν τὸ πρωῒ στὶς δουλειές τους βουτοῦσαν τὸ ψωμί τους, ἀρτύνοντας ἔτσι τὴν πρωϊνὴ τροφή τους.

Κι' ἂν μὲν βουτοῦσαν τὸ ψωμί τους στὴ μέση τοῦ καζανιοῦ (στὸ μπούρμπουλα δηλαδή), ἔδιναν ἕνα «φαρδίνι» (τρία λεπτά), ἂν ὅμως τὸ βουτοῦσαν κοντὰ στοῦ καζανιοῦ τὰ χείλη, ὅπου μαζευότανε τὸ λῖπος τοῦ ζουμιοῦ (ἀπολαδιά), ἔδιναν μιὰ πεντάρα.

Κι' ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ περίεργη φράσις :

— Τρεῖς στὸν μπούρμπουλα καὶ πέντε στὴν ἀπολαδιά !

— Ἡ ἡμέρες καὶ ὁ καιρὸς

Στὴν Κρήτη ἔχουν τὸ ἑξῆς ἔμμετρο γνωμικὸ γιὰ τὶς ἡμέρες τῆς ἑβδομάδος καὶ τὸν καιρό :

'Η Πέφτη κόβει τὸ νερὸ
κι' ἡ Παρασκὴ τὸ χιόνι,
καὶ τὸ Σαββατοκύριακο
τὸ ξανακαινουργιώνει,
κι' ἂν δὲν τὸ κόψη ἡ Κυριακή,
Δευτέρα ὥς τὸ γιῶμα,
τὴν Τρίτη τὸ ξημέρωμα
δέξου βαρὺν χειμῶνα.

Πιστεύουν ἐπίσης οἱ Κρῆτες πὼς ἅμα μιὰ ἀσχημόγρηα πάει καὶ σταθῆ κατὰ τὸ μέρος ὅπου φυσάει ὁ ἀέρας, τόση ἀηδία θὰ αἰσθανθῆ ὁ τελευταῖος, ὥστε... γυρίζει πίσω καὶ ἀρχίζει νὰ φυσάη ἀντίθετα...

ΓΙΑΝΑ ΞΕΡΕΤΕ

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

Ὅσοι καὶ ὅσες ἀπ' τοὺς ἀναγνῶστες μας τὸ ἀγνοοῦν, ἂς μάθουν ὅτι τὸ ὄνομα Ἄννα εἶνε 'Εβραϊκὸ καὶ σημαίνει χαριτωμένη. 'Αμαλία εἶνε Βησιγοτθικὸ καὶ δηλοῖ πανίσχυρη. 'Ελισσάβετ εἶνε 'Εβραϊκὸ καὶ σημαίνει ὅρκος Θεοῦ. 'Ιουλία εἶνε Ρωμαϊκὸ καὶ σημαίνει νέα. Μαγδαληνὴ εἶνε 'Εβραϊκὸ καὶ σημαίνει μεγαλοπρεπής. 'Ελένη εἶνε ἀρχαῖο 'Ελληνικὸ καὶ εἶνε συνώνυμο πρὸς τὸ ἐπίθετο γόησσα. Μάρθα εἶνε 'Εβραϊκὸ καὶ σημαίνει προκλητική. Μαρία δηλοῖ κυρίως μητέρα τῆς πικρίας. Παυλίνα σημαίνει μικροῦλα. καὶ Σουσάνα σύμβολο τοῦ κρίνου.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Η ΑΠΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ

'Ο Γκυζώ, κατὰ τὶς ὧρες τῆς ἀργίας του διεσκέδαζε παίρνοντας κοντά του τὰ ἐγγονάκια του καὶ διηγούμενος σ' αὐτὰ διάφορες ἱστορίες.

Μιὰ μέρα τοὺς ἐμίλησε γιὰ τὸν βασιλέα τῆς 'Αγγλίας 'Ερρῖκο Α' καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων τοὺς ἀνέφερε καὶ τὴν ἱστορικὴ λεπτομέρεια ὅτι ὁ μονάρχης αὐτός, ἀφότου ἔχασε τὸ γυιό του, δὲν ἐξαναγέλασε πειὰ μέχρι τοῦ θανάτου του, οὔτε μιὰ φορά.

Ἕνας ὅμως ἀπὸ τοὺς μικροὺς ἀκροατάς του ἐφάνηκε κάπως δύσπιστος πρὸς τὴ διήγησι τοῦ πάππου του. Καὶ ὅταν ὁ Γκυζὼ θέλησε νὰ μάθη τὴν αἰτία, ἐκεῖνος τοῦ εἶπε :

— Ἔ, καλά! Κι' ὅταν τὸν ἐγαργάλιζαν τί ἔκανε ;

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΙΣ ΚΟΥΡΙΕ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΔΕΝΔΡΟΥ

'Ο ἥλιος ἐχρύσωνε τὶς ψηλὲς κορυφὲς τῶν δένδρων. 'Ο ἄνεμος καὶ ἡ βροχή, ἀφοῦ λύσσαξαν ὅλη τὴ νύχτα, εἶχαν ἡσυχάσει πειὰ κι' ἡ ἡμέρα εἶχε ἀνατείλει ἥσυχη καὶ αἰθρία.

Ἂν καὶ ἤτανε πολὺ πρωΐ ἀκόμα, ἕνας κυνηγὸς ἐβάδιζε σιγὰ μέσα στὸ δάσος.

Ἄξαφνα στάθηκε στὴ ρίζα μιᾶς ὑψηλῆς βαλανιδιᾶς, τόσο ὑψηλῆς, ποὺ νόμιζε κανεὶς πὼς ἡ κορυφή της θὰ ἄγγιζε στὸν οὐρανό. Κάτω, στὸ ὑγρὸ ἀπὸ τὴ βροχὴ καὶ τὸ νυχτερινὸ δρολάπι χῶμα, μιὰ κόκκινη κηλίδα εἶχε τραβήξει τὴν προσοχή του.

— Ἄ ! εἶπε, τί εἶν' αὐτό ;

Κι' ἄρχισε νὰ ἐξετάζη τὴν κηλίδα, ἡ ὁποία τοῦ ἐφάνηκε σὰν νὰ ἦταν αἷμα ἀπὸ κανένα πληγωμένο ζῶο... Νομίζοντας ὅτι τὸ πληγωμένο αὐτὸ ζῶο εἶχε ἀποτραβηχτῆ κάπου ὁλόγυρα γιὰ νὰ ψοφήση, ὁ κυνηγὸς ἄρχισε νὰ ψάχνη γύρω ἀπὸ τὸ δένδρο. Μὰ τότε εἶδε πὼς ὅλος ὁ τόπος ἤτανε γεμᾶτος ἀπὸ κόκκινες κηλίδες.

— Περίεργο πρᾶμα, ψιθύρισε.

Καί, χωρὶς νὰ καταλάβη, σφούγγισε μὲ τὸ μανίκι του μιὰ ὑγρὴ σταγόνα, ἡ ὁποία ἔπεσε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ δένδρο στὸ μέτωπό του, κι' ἄρχισε καὶ πάλι νὰ ψάχνη γιὰ νὰ βρῆ τὸ θήραμα.

Δεύτερη σταγόνα ὅμως ἔπεσε στὸ πρόσωπό του. Καὶ πάλι, μὲ τὸ ἴδιο ἀμέριμνο κίνημα, τὴ σκούπισε μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μανικιοῦ του. 'Αλλά, ὅταν κατέβασε τὸ χέρι του, ἔβγαλε μιὰ φωνὴ φρίκης.

Εἶδε πὼς τὸ χέρι του ἦταν καταματωμένο.

— Ὦ, διάβολε !... Βρέχει, λοιπόν, αἷμα ! φώναξε ταραγμένος.

Σήκωσε ἀμέσως τὸ κεφάλι του καὶ κύτταξε μέσ' στὸ φύλλωμα τῆς βελανιδιᾶς ποὺ ἁπλωνόταν ἀπὸ πάνω του. Τοῦ φάνηκε τότε πὼς εἶδε μέσα σ' αὐτὸ ἕναν ὄγκο μαῦρο, τοῦ ὁποίου δὲν διέκρινε ὅμως τὸ σχῆμα.

'Από περιέργεια ἐκύτταξε προσεκτικώτερα κι' ἄξαφνα χλώμιασε. Γιὰ μιὰ στιγμὴ στάθηκε ἀκίνητος, ἔπειτα γύρισε ἀπότομα καί, ψιθυρίζοντας κάτι ἀκατάληπτες λέξεις. ἄρχισε νὰ τρέχη κατὰ τὴν πόλι, σὰν νὰ τὸν κυνηγούσανε...

* * *

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα, ἕνας πολυπληθὴς ὅμιλος ἀνθρώπων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ ἀστυνόμος τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ καὶ μερικοὶ χωροφύλακες, εἶχαν μαζευτῆ κάτω ἀπὸ τὴ βελανιδιά. Δυὸ χωροφύλακες ἀνέβηκαν τότε στὸ δένδρο.

— Τρομερό ! φώναξε σὲ λίγο ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς.

'Ανάμεσα σὲ δυὸ χονδροὺς κλάδους βρισκόταν σφηνωμένο, διπλωμένο στὰ δυό, τὸ σῶμα ἑνὸς ἀνθρώπου. Τὰ ροῦχα του ἦσαν καταξεσχισμένα καὶ καταματωμένα. Στὸ μέρος τῆς κοιλιᾶς ὑπῆρχε μιὰ μεγάλη πληγή, ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ αἷμα ἔτρεχε ἄφθονο...

'Αφοῦ κατέβασαν μὲ μεγάλη δυσκολία τὸ πτῶμα, δεμένο μὲ σχοινιά, κύτταξαν τὸ πρόσωπό του καὶ μιὰ κραυγὴ τότε βγῆκε ἀπὸ ὅλων τὰ στόματα :

— Ὦ, εἶνε ὁ κύριος Πιρρόν ! φώναξαν, ὁ συμβολαιογράφος !...

— Μὰ τί ἤθελε ἐκεῖ ἀπάνω ; ρώτησε κάποιος ἀπ' τοὺς πολῖτες.

— Περίεργο ! ἀπάντησε ὁ ἀστυνόμος. Μήπως ξέρει κανένας τίποτα;

Ἔξαφνα τότε μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε μέσ' ἀπὸ τὸν ὅμιλο.

— 'Εγὼ ξέρω κάτι, εἶπε κάποιος, ἀλλὰ δὲν ξέρω ἂν πρέπει νὰ τὸ πῶ.

— Πρέπει νὰ τὸ πῆς ἀμέσως !... τοῦ ἀπάντησε ὁ ἀστυνόμος. Ἔλα, λέγε γρήγορα !...

— Ἔ, λοιπόν, εἶπε ὁ χωρικός, εἶδα χθὲς τὸν κύριο Κάρολο Πιρρόν, μὲ τὸν 'Ερρῖκο, τὸ γυιὸ τοῦ Φρουράρχου, νὰ φιλονεικοῦνε, νὰ φωνάζουν δυνατὰ καὶ νὰ χειρονομοῦν.

— Μάλλωναν φαίνεται, πρόσθεσε κάποιος ἄλλος χωρικός, γιατὶ ὁ κύριος Πιρρὸν τριγύριζε πάντα στὸ σπίτι τοῦ 'Ερρίκου, κυνηγῶντας τὴν ἀδελφή του Μπέρτα.

— Κατάλαβα ! εἶπε δυνατὰ καὶ μὲ χαρὰ ὁ ἀστυνόμος. Φτάνει... 'Εμπρός. Πᾶμε γρήγορα !... Γιατὶ πρέπει νὰ κάνω τὸ καθῆκον μου.

Καί, ἀφοῦ διέταξε δυὸ χωροφύλακες νὰ μείνουν ἐκεῖ, γιὰ νὰ φυλάξουν τὸ πτῶμα, ἔτρεξε στὴν πόλι γιὰ νὰ τηλεγραφήση στὸν ἀνακριτή.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφτασε κι' ὁ ἀνακριτής, καί, ἀφοῦ ἐνήργησε τὶς πρῶτες ἀνακρίσεις, διέταξε τὴ σύλληψι τοῦ γυιοῦ τοῦ Φρουράρχου, ὁ ὁποῖος ὅμως διεμαρτύρετο ὅτι ἦταν ἀθῶος.

Μὰ κι' ὁ ἴδιος ὁ ἀνακριτὴς ἀμφέβαλε πολὺ γιὰ τὴν ἐνοχή του, παρὰ τὶς ἐπιβαρυντικὲς καταθέσεις τῶν χωρικῶν. Γι' αὐτὸ μάλιστα δὲν εἶχε διακόψει καὶ τὶς ἔρευνές του.

Ἔξαφνα, ἕνα πρωΐ, καθὼς καθότανε μπρὸς στὸ τραπέζι του καὶ μελετοῦσε τὴν ὑπόθεσι γιὰ χιλιοστὴ φορά, ὁ θυρωρὸς μπῆκε μέσα καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα ἐπισκεπτήριο, τὸ ὁποῖο ἔγραφε :

ΠΕΤΡΟΣ ΝΤΙΛΦΟΝ
Τοῦ Γαλλικοῦ 'Αεροναυτικοῦ Συλλόγου.

'Επιθυμεῖ νὰ μιλήση μὲ τὸν κ. ἀνακριτὴ γιὰ κάτι σχετικὸ μὲ τὸ μυστήριο τοῦ θανάτου τοῦ συμβολαιογράφου.

'Αμέσως ὁ ἀνακριτὴς πετάχτηκε ἀπὸ τὸ κάθισμά του καὶ φώναξε στὸν κλητῆρα :

— Φέρε τον ἀμέσως μέσα.

Σὲ λίγες στιγμὲς ἕνας νέος ψηλὸς καὶ εὔρωστος ἐμπῆκε στὸ γραφεῖο καί, χωρὶς νὰ περιμένη νὰ ἐρωτηθῆ, ἄρχισε νὰ λέη :

— Κύριε ἀνακριτά, ἂν θελήσετε νὰ μ' ἀκούσετε, θὰ καταλάβετε ὅτι ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον νομίζετε ἔνοχο γιὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, εἶνε ἀθῶος. 'Ο ἀληθινὸς αἴτιος τοῦ θανάτου τοῦ συμβολαιογράφου εἶμαι ἐγώ.

— Πῶς; πῶς; 'Εσεῖς; φώναξε ἔκπληκτος ὁ ἀνακριτής.

— Νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω ἀμέσως... Πρὸ δέκα ἡμερῶν ἔφυγα ἀπὸ τὸ Σαὶν-Κλού, μὲ τὸ ἀερόστατό μου «Σείριος», ἂν καὶ ὁ καιρὸς ἦταν πολὺ ἀπειλητικός. Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ ὧρες, καθὼς πετοῦσα, μ' ἔπιασε δυνατὸς ἄνεμος καὶ ραγδαία βροχή. Προσπάθησα νὰ προσγειωθῶ, ἀλλὰ ἦταν ἀδύνατο. Εἶχε νυχτώσει πειά, ὅταν ἔννοιωσα ὅτι τὸ ἀερόστατό μου ἄρχισε νὰ πέφτη. Ἔρριξα ἀμέσως στὴ γῆ πολλὰ σακκιὰ μὲ ἄμμο, ἀλλά, φαντασθῆτε τὴν ἔκπληξί μου καὶ τὸ φόβο μου, ὅταν παρετήρησα ὅτι, ἀντὶ ν' ἀνυψωθῆ τὸ ἀερόστατο, εἶχε σταθῆ ἀπότομα, σὰν ἕνα βαρὺ πρᾶμα νὰ τὸ κρατοῦσε... Ἄξαφνα ὅμως ξαναπῆρε τὸ δρόμο του σιγὰ-σιγά, σὰν νὰ εἶχε ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸ παράξενο αὐτὸ φορτίο του... Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ διακρίνω τί συνέβαινε, γιατὶ τὸ σκοτάδι ἤτανε βαθύ... Ὅλη τὴ νύχτα πάλευα μὲ τὴ θύελλα... Τὸ πρωΐ, τέλος, ἡ μπόρα ἐκόπασε καὶ ἑτοιμαζόμουνα νὰ κατεβῶ. Τότε μόνον παρετήρησα ὅτι ἡ ἄγκυρα τοῦ ἀεροστάτου μου δὲν ἦταν στὴ θέσι της, ἀλλὰ κρεμότανε μετέωρος ἀπὸ τὸ σχοινί της. Τὴν ἀνέβασα ἀμέσως ἐπάνω καὶ εἶδα μὲ ἔκπληξί μου, σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἄκρες της, ἕνα καταματωμένο ράκος, ποὺ εἶχε σὲ μιὰ ἄκρη μιὰ μάρκα μὲ τὰ γράμματα Κ. Π. Ἦταν ἕνα κομμάτι ἀπὸ ὑποκάμισο... 'Αμέσως κατάλαβα, τότε, τί συνέβη. Τὸ σχοινὶ στὸ ὁποῖο ἦταν δεμένη ἡ ἄγκυρα εἶχε πέσει, τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἄνεμος χτυποῦσε καὶ ἐκλόνιζε τὸ ἀερόστατό μου. 'Η ἄγκυρα θὰ συνάντησε τότε στὴ γῆ κάποιον ὄγκο, ὁ ὁποῖος γαντζώθηκε ἀπάνω της, πρᾶγμα στὸ ὁποῖο ὠφείλετο ἡ ἀπότομη στάσις τοῦ ἀεροστάτου. Ἔπειτα, ξαφνικά, τὸ φορτίο ἔπεσε καὶ τὸ ἀερόστατο ξαναπῆρε πάλι ἐλεύθερο τὸ δρόμο του.

»Ἅμα τὸ σκέφτηκα αὐτό, μὲ κυρίευσε μιὰ τρομερὴ ταραχή, γιατὶ κατάλαβα ὅτι ἡ ἄγκυρά μου θὰ ἐγάντζωσε κανέναν ἄνθρωπο ποὺ θὰ τὸν πλήγωσε καὶ ἴσως νὰ τὸν σκότωσε.

»Χθές, γυρίζοντας στὸ Παρίσι, ἐδιάβασα ἐφημερίδες καὶ τότε ἔμαθα τί ἔγινε. 'Η μάρκα Κ. Π. ποὺ ἦταν στὸ ματωμένο ράκος, ἦταν τὰ ἀρχικὰ τοῦ Καρόλου Πιρρόν.

»Φαίνεται πώς, καθὼς ὁ δυστυχὴς συμβολαιογράφος περπατοῦσε στὸ δρόμο, τὸν ἅρπαξε ξαφνικὰ ἡ ἄγκυρά μου, τὸν ἀνασήκωσε, τὸν μετέφερε μερικὲς στιγμές, καὶ κατόπιν τὸ σῶμα του ἔπεσε ἀπάνω στὰ κλαδιὰ τοῦ δένδρου, ὅπου βρέθηκε...

— Ἔτσι θὰ εἶνε σίγουρα, εἶπε ὁ ἀνακριτὴς κι' ἔσπευσε νὰ τηλεγραφήση στὸν εἰσαγγελέα ὅτι... εἶχε διαλευκάνει τὸ μυστήριο τῆς σκοτεινῆς ἐκείνης ὑποθέσεως !...

ΦΡΑΝΣΙΣ ΚΟΥΡΙΕ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

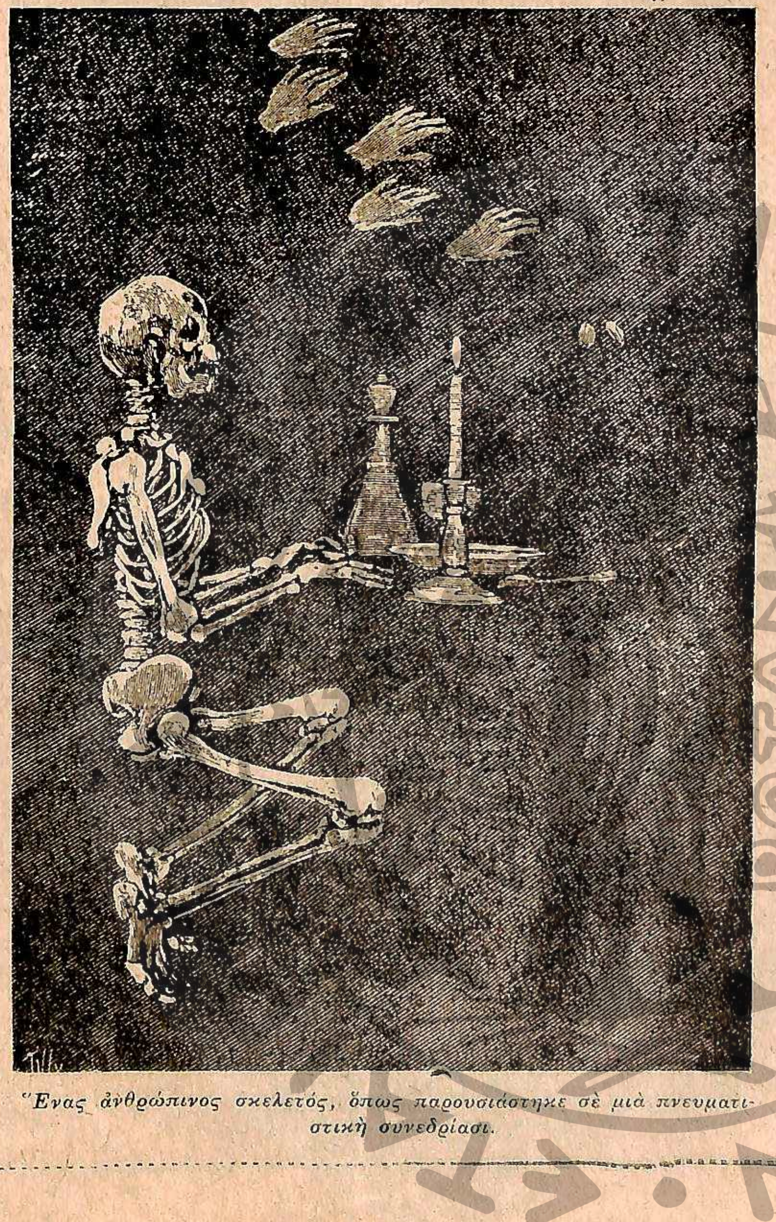

Ἕνας ἀνθρώπινος σκελετός, ὅπως παρουσιάστηκε σὲ μιὰ πνευματιστικὴ συνεδρίασι.

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΠΩΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΣΑ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΜΟΥ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΥΣ

(Τοῦ διασήμου Ἀμερικανοῦ κυνηγοῦ ΤΖΟΥΛΙΑΝ Α. ΝΤΥΜΟΚ)

Κροκόδειλοι καὶ ἀλλιγκάτορες. Ποιὲς διαφορὲς ὑπάρχουν μεταξύ τους. Ἡ περιέργεια τοῦ ἀλλιγκάτορος. Στὰ ποτάμια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Τὸ κυνῆγι μὲ τὸ καμάκι. Τὸ πρῶτο κυνῆγι τοῦ Ντύμοκ. Ἡ περιπέτειες τῶν κυνηγῶν. Ἡ φυγὴ τοῦ κροκοδείλου. Ἄοπλος μπρὸς στὸ τρομερὸ θηρίο. Ὁ ἀπὸ μηχανῆς θεός.

(Ὁ Ντύμοκ εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ φημισμένους κυνηγοὺς ἀγρίων θηρίων. Τὸ σπουδαιότερο ὅμως εἶνε ὅτι δὲν περιορίζεται μόνο νὰ κυνηγάη τὰ θηρία, ἀλλὰ καὶ παρακολουθεῖ τὴ ζωή τους ἐκ τοῦ πλησίον, μελετᾶ τὶς συνήθειές τους καὶ τὰ φωτογραφίζει, ἐκθέτοντας ἔτσι τὴ ζωή του σὲ χίλιους κινδύνους. Ἡ φωτογραφίες, τὶς ὁποῖες δημοσιεύουμε, ἐλήφθησαν ὅλες ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν κυνηγό, τοῦ ὁποίου παραθέτουμε καὶ μερικὲς ἐνδιαφέρουσες κυνηγετικὲς ἐντυπώσεις).

«... Ὅταν ἤμουν ἀκόμα παιδί—γράφει ὁ Ντύμοκ—αἰσθανόμουν ἰδιαίτερη κλίσι νὰ τρέχω μὲ τὸ ὅπλο μου στὰ δάση καὶ νὰ χτυπάω ὅποιο ἄγριο ζῶο παρουσιαζόταν μπροστά μου. Σήμερα ὅμως τὰ γοῦστα μου ἔχουν ἀλλάξει κάπως. Δὲν ἀρνοῦμαι βέβαια ὅτι τὸ κυνῆγι μοῦ ἀρέσει πάντοτε, ἀλλ' ἡ μεγαλείτερή μου εὐχαρίστησις εἶνε ὅταν κατορθώνω νὰ φτάνω στὰ καταφύγια τῶν πιὸ τρομερῶν θηρίων, νὰ μελετῶ τὴ ζωή τους καὶ τὶς συνήθειές τους καὶ νὰ τὰ φωτογραφίζω ἀπὸ ἐλάχιστη ἀπόστασι, χωρὶς νὰ βρίσκομαι στὴν ἀνάγκη νὰ μεταχειρίζομαι τὸ τουφέκι μου.

Τελευταῖα, ἐπεχείρησα ἕνα τέτοιο «φωτογραφικὸ» κυνῆγι κροκοδείλων στὸν Ὀρενόκο.

Οἱ κροκόδειλοι καὶ οἱ ἀλλιγκάτορες, τὰ δυὸ τρομερὰ αὐτὰ εἴδη τῶν σαυροειδῶν, βρίσκονται ἄφθονοι στὰ ποτάμια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Μολονότι ἐξωτερικῶς μοιάζουν καταπληκτικὰ μεταξύ τους, παρουσιάζουν τεράστιες διαφορὲς στὸ χαρακτῆρα τους.

Ὁ ἀλλιγκάτωρ εἶνε πιὸ δειλὸς καὶ πιὸ νωθρὸς ἀπὸ τὸν κροκόδειλο, χωρὶς ὅμως νὰ εἶνε καὶ λιγώτερο ἐπικίνδυνος ἀπ' αὐτόν, γιατί, ὅταν στριμωχτῆ ἀπὸ τὸν κυνηγὸ καὶ τὰ βρῆ σκοῦρα, ἀμύνεται μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις καὶ τότε γίνεται τρομερός.

Τὸν ἀλλιγκάτορα τὸν κυνηγοῦν συνήθως μὲ τὴν καραμπίνα τὴ νύχτα. Τὸν προδίδουν τὰ μάτια του ποὺ γυαλίζουν στὸ σκοτάδι, σὰν δυὸ ἀναμμένα κάρβουνα.

Τὰ μάτια τοῦ κροκοδείλου, ἀντιθέτως, δὲν λάμπουν καθόλου. Ἐκτὸς αὐτοῦ τὸν κροκόδειλο εἶνε πολὺ δύσκολο νὰ τὸν σκοτώση κανεὶς μὲ μιὰ σφαῖρα. Γι' αὐτό, ὁ συνηθέστερος καὶ ἀσφαλέστερος τρόπος τοῦ κυνηγιοῦ του εἶνε τὸ «καμάκωμα», τὸ κάρφωμα δηλαδὴ μὲ τὸ καμάκι.

Ἕνα μεγάλο ἐλάττωμα τοῦ ἀλλιγκάτορος, ποὺ προκαλεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τὴν καταστροφή του, εἶνε ἡ μεγάλη του περιέργεια. Ὅταν τὸν δῆ κανένας μιὰ φορὰ στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, μπορεῖ νἆναι σίγουρος ὅτι, ὕστερ' ἀπὸ λίγο, θὰ τὸν ξαναδῆ νὰ προβάλη καὶ νὰ κυττάζη περίεργα ὁλόγυρα. Ὁ κροκόδειλος, ἀντιθέτως, δὲν εἶνε καθόλου περίεργος. Ὅταν ἀντιληφθῆ πὼς τὸν κυνηγοῦν, δὲν ἔχει ἄλλη σκέψι παρὰ πῶς νὰ κρυφτῆ. Κι' ἔτσι, ὅταν τὸν χάση ὁ κυνηγὸς ἀπὸ τὰ μάτια του, πρέπει νὰ τὸ πάρη ἀπόφασι πὼς δὲν θὰ τὸν ξαναδῆ πειά...

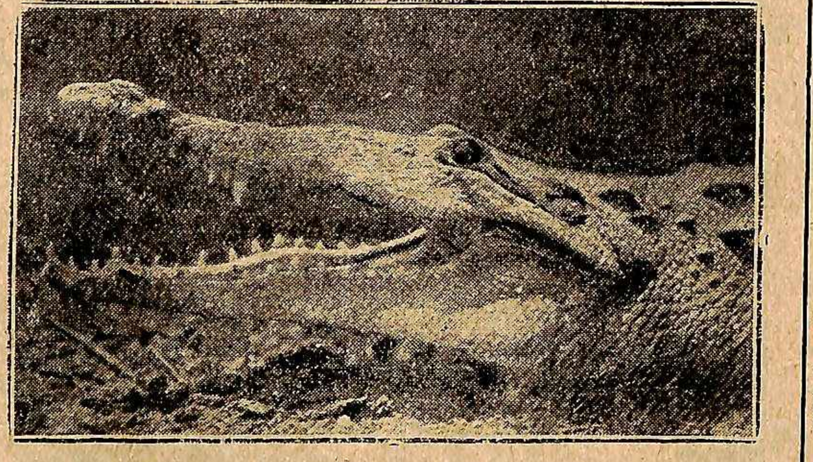

Ἡ τρομερὲς σιαγόνες τοῦ κροκοδείλου!...

Ἄλλη μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τοῦ κροκοδείλου καὶ τοῦ ἀλλιγκάτορος εἶνε ἡ ἀκόλουθη: Ὅταν δέση κανεὶς σφιχτὰ τὰ τεράστια σαγόνια τοῦ κροκοδείλου, τὸ τρομερὸ αὐτὸ θηρίο μεταβάλλεται ἀμέσως σέ... ἀρνάκι! Ἀγνοεῖ τὴ δύναμι ποὺ ἔχει στὴν οὐρά του! Ὁ κυνηγὸς μπορεῖ νὰ τὸν τοποθετήση θαυμάσια στὴ βάρκα του, ὅπου κάθεται ἡσυχότατα καὶ φρονιμότατα, περιμένοντας καρτερικὰ τὸ μοιραῖον. Ὁ ἀλλιγκάτωρ ὅμως ξέρει πολὺ καλὰ τί μπορεῖ νὰ καταφέρη μὲ τὴν οὐρά του. Ἂν κανένας ἀτζαμῆς κυνηγός, μαθημένος ἀπὸ τοὺς κροκοδείλους, τολμήση νὰ τὸν τοποθετήση στὴ βάρκα του, ὑπάρχει κίνδυνος ὄχι μόνον τὴ βάρκα ν' ἀνατρέψη μὲ τὰ χτυπήματα τῆς φοβερῆς οὐρᾶς του, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιο νὰ τὸν ἀφήση στὸν τόπο.

Γιὰ τὸ «καμάκωμα» τοῦ κροκοδείλου καὶ τοῦ ἀλλιγκάτορος χρειάζεται ὄχι μόνον μεγάλη ἐπιδεξιότης, ἀλλὰ καὶ μακρὰ συνήθεια. Τὰ τρομερὰ αὐτὰ ἀμφίβια κολυμπᾶνε μὲ μεγάλη ταχύτητα καὶ τὰ λέπια τῆς ράχης τους εἶνε τόσο σκληρά, ὥστε τὸ καμάκι ἀναπηδάει μόλις τ' ἀγγίζη. Γι' αὐτό, ὁ κυνηγὸς πρέπει νὰ προσπαθῆ νὰ τὸν πετύχη σὲ καμμιὰ κλείδωσι τοῦ λαιμοῦ ἢ τῶν πλευρῶν... Κυρίως πρέπει ν' ἀποφεύγη τὰ πόδια, γιατί, ὅσο κι' ἂν τὰ χτυπήση, δὲν φέρνει κανένα σοβαρὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς λεπτομέρειες, μαντεύει κανένας πόσο δύσκολο εἶνε τὸ κυνῆγι τῶν κροκοδείλων. Ἐγώ, τοὐλάχιστον, ὁμολογῶ ὅτι τοὺς πρώτους μου κροκοδείλους τοὺς αἰχμαλώτισα, ἀφοῦ προηγουμένως ἔφτυσα κυριολεκτικῶς αἷμα.

Στὸ πρῶτο αὐτὸ κυνῆγι μου, θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως εἶχαν συνωμόσει ἐναντίον μας! Μόλις ξεκινήσαμε γιὰ ν' ἀνακαλύψουμε τὰ κρυσφήγετα τῶν τρομερῶν σαυροειδῶν, μιὰ θύελλα ἐξαιρετικῆς ἐντάσεως πέταξε τὴ βάρκα μας, σὰν καρυδόφλουδο, ἐπάνω σὲ μερικὰ κοράλλια. Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ χίλιους κόπους κατορθώσαμε νὰ ξεμπλέξουμε ἀπὸ τὰ κοράλλια, ἕνα νέο σφοδρὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου μᾶς ἔρριξε μέσα σ' ἕνα βάλτο. Γιὰ νὰ ἐλευθερώσουμε τὴ βάρκα μας ἀπὸ τὴ λάσπη καὶ νὰ ἐξακολουθήσουμε τὸ ταξεῖδι μας, ἀναγκαστήκαμε νὰ σκάψουμε ἕνα μεγάλο αὐλάκι. Καὶ πάλι ὅμως τὰ δεινά μας δὲν εἶχαν τελειώσει. Γιατὶ ὁ σφοδρὸς ἄνεμος παρέσυρε τὴν ἐλαφρυά μας βάρκα πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸ δρόμο ποὺ σκοπεύαμε ν' ἀκολουθήσουμε.

Τέλος, ἡ τύχη βαρέθηκε νὰ μᾶς κατατρέχη. Ὕστερ' ἀπὸ τὴ θύελλα, ἁπλώθηκε ἔξαφνα μιὰ μεγάλη γαλήνη. Κι' ἐνῶ συζητούσαμε γιὰ τὸν δρόμο ποὺ θ' ἀκολουθούσαμε γιὰ νὰ φτάσουμε ἀσφαλέστερα στὰ ὁρμητήρια τῶν κροκοδείλων, ἔξαφνα, δίπλα μας, πάνω ἀπὸ τὰ ἥσυχα νερὰ τοῦ ποταμοῦ εἴδαμε νὰ προβάλη ἕνα κεφάλι κροκοδείλου! Χωρὶς νὰ χάσουμε καιρὸ τότε σπρώξαμε τὴ βάρκα μας πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχε ἀναφανῆ ὁ κροκόδειλος, συγχρόνως δὲ ἐγὼ τοῦ ἔρριξα τὸ καμάκι μου! Μὲ τὴ στροφὴ ποὺ ἐκάναμε στὴ βάρκα μας, ἀναγκάσαμε τὸν κροκόδειλο νὰ στριμωχτῆ πρὸς τὰ πιὸ ρηχὰ μέρη τοῦ ποταμοῦ. Τὸ καμάκι μου, ὡστόσο, δὲν τὸν εἶχε πετύχει. Γι' αὐτό, ἀφοῦ τὸ ἔβγαλα ἀπὸ τὴ λάσπη, ὅπου εἶχε σφηνωθῆ, τὸ ξανάρριξα ἐναντίον τοῦ θηρίου. Καὶ πάλιν ὅμως δὲν στάθηκα περισσότερο τυχερὸς ἀπὸ τὴν πρώτη φορά. Ὁ κροκόδειλος εἶχε τραπῆ σὲ ἄτακτο φυγή, τὸν ἐβλέπαμε δὲ ἄλλοτε νὰ κολυμπάη καὶ ἄλλοτε νὰ τρέχη μὲ τὰ πόδια του πάνω στὸ βυθὸ τῶν ρηχῶν νερῶν.

Ξανάρπαξα τότε τὸ καμάκι καὶ τὸ ἔρριξα ἐναντίον τοῦ κροκοδείλου γιὰ τρίτη φορά. Ἂν δὲν τὸν πετύχαινα κι' αὐτὴ τὴ φορά, ἡ κατάστασις θὰ γινόταν πολὺ ἐπικίνδυνη. Γιατί, καθὼς τὸ τρομερὸ θηρίο δὲν εἶχε ἄλλο δρόμο ὑποχωρήσεως, θὰ ἀναγκαζόταν νὰ γυρίση καὶ νὰ ἐπιτεθῆ ἐναντίον μας. Εὐτυχῶς ὅμως, στὴν τρίτη μου αὐτὴ ἀπόπειρα ὑπῆρξα τυχερός. Τὸ σίδερο τοῦ καμακιοῦ—ποὺ δὲν ἔχει μῆκος μεγαλείτερο ἀπὸ τοῦ μικροῦ δαχτύλου τοῦ χεριοῦ—μπῆκε μέσα στὰ πλευρὰ τοῦ θηρίου. Ἐτελείωσε! Ἡ νίκη ἦταν μὲ τὸ μέρος μας!

Ἀφοῦ ἐδέσαμε σφιχτὰ τὸ θηρίο, τὸ τραβήξαμε πάνω στὴ βάρκα μας. Ἐξέτασα τότε τὸ τραῦμα του καὶ εἶδα πὼς δὲν ἦταν θανατηφόρο. Σὲ λίγες μέρες, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ σχετικὴ θεραπεία, τὸ θηρίο θὰ μποροῦσε νὰ γίνη καλά. Αὐτὸ μὲ συνέφερε, γιατὶ ἤθελα νὰ τὸν πουλήσω σὲ κανένα Ζωολογικὸ Κῆπο.

Τὸ θήραμά μου εἶχε μῆκος 3.50 μέτρων. Τὸ ξαπλώσαμε στὸ βάθος τῆς βάρκας μας, ἐκαθήσαμε ἀναπαυτικώτατα ἐπάνω του καὶ ξαναβάλαμε πλώρη γιὰ νὰ κυνηγήσουμε νέους κροκοδείλους.

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὡστόσο, δὲν πετύχαμε κανέναν ἄλλο. Οὔτε καὶ τὶς ἀκόλουθες μέρες σταθήκαμε περισσότερο τυχεροί. Δὲν συναντήσαμε κανέναν κροκόδειλο ἢ μᾶλλον ὅσους τύχαινε νὰ συναντήσουμε ἦσαν τόσο μακρυά, ὥστε δὲν τοὺς προφταίναμε γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ τοὺς ρίξουμε τὸ καμάκι μας.

Ἕνα πρωΐ, τέλος, ἡ τύχη μᾶς εὐνόησε.

Εἴχαμε προσγειωθῆ σ' ἕνα μικρὸ ἀκατοίκητο νησάκι. Ἐνῶ λοιπὸν περπατούσαμε ξέγνοιαστα στὴν ἀκτή, εἴδαμε ἔξαφνα, κοντὰ σὲ μιὰ σπηλιά, ποὺ εἰσχωροῦσε βαθειὰ στὴ θάλασσα, ἕναν ἀγριόγατο, ὁ ὁποῖος κυνηγοῦσε πουλιά. Ἔξαφνα ὅμως, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ ἀγριόγατος ἔκανε νὰ πηδήση ἐπάνω στὸ κλαρὶ ἑνὸς δένδρου γιὰ νὰ τσακώση ἕνα πουλί, τὰ νερά, κάτω ἀκριβῶς ἀπ' αὐτόν, ἀναταράχτηκαν καὶ ἐπρόβαλε ἕνα τεράστιο στόμα ὀρθάνοιχτο. Μόλις καὶ μετὰ βίας ἐπρόφτασε ὁ ἀγριόγατος νὰ πηδήση ἀπὸ τὸ κλαρὶ καὶ νὰ σωθῆ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ κροκοδείλου.

Ἀστραπιαίως ὁ συνοδός μου κι' ἐγὼ ἀνταλλάξαμε ἕνα βλέμμα συνεννοήσεως. Δὲν εἴχαμε καιρὸ γιὰ χάσιμο. Ἐνῶ ἐγὼ ἔμενα ἀκίνητος στὸ ἴδιο μέρος γιὰ νὰ παρακολουθῶ τὶς κινήσεις τοῦ θηρίου, ὁ σύντροφός μου ἔτρεξε γιὰ νὰ φέρη τ' ἀπαραίτητα γιὰ τὸ κυνῆγι του: Σχοινί, καμάκι κτλ. Σὲ λίγο βρισκόμαστε ἐν τάξει. Ὁ κροκόδειλος ὅμως, εἴτε γιατὶ μᾶς εἶχε δῆ, εἴτε γιατὶ εἶχε χάσει τὸ κυνῆγι του, δὲν ἐννοοῦσε νὰ ξαναφανῆ στὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης.

Τὸ μόνο ποὺ μᾶς ἔμενε, ἦταν νὰ προσπαθήσουμε μονάχοι μας νὰ τὸν ἀναγκάσουμε νὰ φανῆ. Τὸ καταφύγιό του, δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία ὅτι ἦταν ἡ σπηλιὰ ἀπέξω ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχε ἀναφανῆ. Ὁ σύντροφός μου τότε μὲ μεγάλη ἐπιδεξιότητα ἔκοψε τὰ κλαριὰ ποὺ σκέπαζαν τὴν εἴσοδό της. Καὶ ἀμέσως ἐγὼ ἐβύθισα τὸ καμάκι στὸ βάθος της.

Ὁ κροκόδειλος βρισκόταν μέσα. Ἔννοιωσα τὴν αἰχμὴ τοῦ καμακιοῦ μου νὰ προσκρούη στὰ λέπια τῆς ράχης του. Δὲν ἐννοοῦσε, ὡστόσο, νὰ κουνηθῆ. Εἶχε προαισθανθῆ, φαίνεται, τὸν κίνδυνο... Ἐγώ, ὡστόσο, ἐξακολουθοῦσα νὰ τὸν ἐξαγριώνω χτυπῶντας τον μὲ τὸ καμάκι... Κι' ἔξαφνα, ἐκεῖ ποὺ εἴχαμε ἀρχίσει νὰ ἀπελπιζόμαστε, συνέβη κάτι τρομερό... κάτι ἀφάνταστο... Δίπλα μου, ἀπὸ τὴν ἀντίθετη μεριὰ τῆς σπηλιᾶς, εἶδα νὰ πετάγεται μέσ' ἀπὸ τὰ νερὰ τὸ τερατῶδες κεφάλι τοῦ θηρίου μὲ τὸ στόμα ὀρθάνοιχτο... Ἅρπαξα τὸ καμάκι καὶ τὸ ἔρριξα ἐναντίον του. Τὸ χτύπημα ὅμως ἀστόχησε... Ἤμουν ἄοπλος τώρα, ἐντελῶς ἄοπλος καὶ ὁ κροκόδειλος προχωροῦσε ἀνοιγοκλείνοντας ἀπειλητικὰ τὸ φοβερό του στόμα ἐναντίον μου... Ἤμουν χαμένος. Ἀσυναίσθητα ἔβγαλα μιὰ κραυγὴ φρίκης καὶ τρόμου καὶ περίμενα...

Τότε ὅμως ἀκούστηκε ἕνα σφύριγμα... Καὶ ὁ κροκόδειλος ἔκλεισε τὰ σαγόνια του καὶ κυλίστηκε μακρυά μου...

Εἶχα σωθῆ! Ὁ σύντροφός μου, βλέποντας πὼς δὲν μοῦ ἔμενε καμμιὰ ἐλπίδα σωτηρίας, εἶχε δέσει σὲ θηλειὰ τὸ σχοινὶ ποὺ κρατοῦσε καί, συνηθισμένος καθὼς ἦταν στὸ «λάσσο», τὸ εἶχε ρίξει ἐναντίον τοῦ τρομεροῦ μου ἐχθροῦ... Εὐτυχῶς γιὰ μένα, ὑπῆρξε τυχερὸς καὶ κατώρθωσε νὰ πιάση μέσ' στὸ βρόγχο τὸ κεφάλι τοῦ θηρίου. Σὲ λίγο ὁ κροκόδειλος δέθηκε καὶ κουβαλήθηκε στὸ πλοιάριό μας...

Καὶ ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὴν ἱκανοποίησι ποὺ ἔννοιωσα ἐκείνη τὴ στιγμή, ὅταν εἶδα τὰ σαγόνια τοῦ θαλασσίου τέρατος νἆναι κλειστὰ γιὰ πάντα...

Ἀπὸ τότε κυνήγησα χιλιάδες κροκοδείλων. Τοὺς πρώτους «μου» ὅμως αὐτοὺς δυὸ κροκοδείλους δὲν θὰ τοὺς λησμονήσω ποτέ».

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Τὰ γλυκίσματα τοῦ γάμου καὶ ἡ σημασία τους. Τὸ κέρασμα τῆς νύφης. Τὰ δαχτυλίδια τοῦ ἀρραβῶνος. Τὰ δῶρα τῶν μνηστήρων. Τὸ σπάσιμο τοῦ πιάτου. Προγνωστικὰ τοῦ γάμου στὴ Ρουμανία. Ἡ γελάδα καὶ τὰ παλούκια τοῦ φράχτη. Ἕνα τραγοῦδι τοῦ γάμου, κτλ. κτλ.

Τὸν παληὸ καιρὸ στὴν Ἀθήνα, ὅταν ἡ νύφη ἔμπαινε στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ, μιὰ συγγενής του ἀνύπαντρη τῆς προσέφερε κουλοῦρι καμωμένο ἀπὸ σουσάμι, μέλι καὶ καρύδια, «γιὰ νὰ κάνη πολλὰ παιδιὰ καὶ νὰ περάση καλὴ ζωὴ μὲ τὸν ἄντρα της».

Στὴ Γορτυνία, ὁ κουμπάρος προσφέρει στοὺς νεονύμφους ἕνα γλύκισμα «γιὰ νὰ ζήσουν γλυκιασμένοι». Στὸ Σοπωτὸ πάλι, ἡ μητέρα τοῦ γαμπροῦ προσφέρει ἀπὸ μιὰ κουταλιὰ μέλι στοὺς νεονύμφους καὶ στὸν κουμπάρο γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό.

Στὸ δῆμο Ἀβίας τῆς Μάνης, μόλις οἱ νεόνυμφοι μποῦν στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ, «τοὺς ταΐζουν μέλι καὶ καρύδι», στὴν Ἀνδρίτσαινα δὲ ἡ πεθερὰ τοὺς προσφέρει γλυκὸ τῆς κούπας μὲ ἀσημένιο κουτάλι.

Στὴ Σκόπελο, μετὰ τὸ στεφάνωμα, τοποθετοῦνται ἐπάνω στὸ τραπέζι, μέσα σὲ ἀσημένιο δίσκο, μέλι καὶ καρύδια. Ἀμέσως τότε οἱ νεόνυμφοι, ὁ παπᾶς καὶ ὁ κουμπάρος πρέπει νὰ φᾶνε μιὰ κουταλιὰ μέλι μὲ τὸ ἴδιο κουτάλι καὶ ἀπὸ ἕνα καρύδι.

Στὴν Κόνιτσα, μετὰ τὴν τέλεσι τοῦ μυστηρίου, ἡ κουμπάρα μοιράζει σ' ὅλους τοὺς παρευρισκομένους ἀπὸ ἕνα μικρὸ κομμάτι προσφορᾶς, βουτηγμένο στὸ μέλι, σὲ μερικὰ δὲ ἄλλα μέρη τῆς Ἠπείρου οἱ νεόνυμφοι, ὁ κουμπάρος καὶ οἱ βλάμηδες τοῦ γαμπροῦ ἀδειάζουν μετὰ τὸ στεφάνωμα ἕνα ὁλόκληρο δοχεῖο γεμάτο μέλι.

Στὴν Ἔδεσσα, τὴν ἐπομένη τοῦ γάμου, γίνεται τὸ λεγόμενο «θρέψιμο», κατὰ τὸ ὁποῖο ἕνα μικρὸ παιδὶ προσφέρει στοὺς νεονύμφους πήτα γιὰ νὰ φᾶνε τρεῖς φορὲς ἀπ' αὐτή. Στὴ Σιάτιστα, μόλις γίνη τὸ στεφάνωμα, βάζουν στὰ γόνατα τοῦ γαμπροῦ καὶ τῆς νύφης μεγάλα κομμάτια ζάχαρης, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνοι εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ φᾶνε.

* * *

Τὸν παληὸ καιρὸ στὸ Λιβῆσι, μόλις ἀποφασιζόταν ὁ γάμος, ὁ μελλόνυμφος ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ δώση στὸν προξενητὴ τῆς νύφης ἕνα φλουρὶ πρὸς πίστωσι τῆς συμφωνίας. Κατὰ τὴν πρώτη δὲ ἐπίσκεψι τοῦ μελλονύμφου στὸ σπίτι τῆς νύφης, γινόταν τὸ λεγόμενο «κέρασμα τῆς νύφης», ὁπότε ὁ γαμπρὸς τῆς προσέφερε ἕνα χρυσὸ νόμισμα, τὸ ὁποῖο στὴν Κύζικο λεγόταν «ξένιασμα».

Στὰ Λακκοβίκια τῆς Μακεδονίας, ὁ γαμπρὸς συνήθιζε νὰ στέλνη στὴ νύφη μαζὺ μὲ τὸ δαχτυλίδι τοῦ ἀρραβῶνος, φλουριὰ κι' ἄλλα δῶρα γιὰ τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς της. Σὲ ἄλλα μέρη τῆς Μακεδονίας, ὁ γαμπρός, κατὰ τὴν τέλεσι τοῦ ἀρραβῶνος, προσέφερε στὴ μνηστή του δέκα περίπου τρύπια νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἐκείνη κρεμοῦσε στὸ λαιμό της καὶ τὰ φοροῦσε ὡς περιδέραιο μέχρι τοῦ γάμου.

Στὴν Λευκάδα, πρὶν ἀρχίση ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, ὁ γαμπρὸς «ἐσταύρωνε» τὴ νύφη στὸ κεφάλι καὶ στὸ στῆθος μ' ἕνα χρυσὸ ἢ ἀσημένιο νόμισμα, τὸ ὁποῖο ἐκείνη κρατοῦσε γιὰ ἐνθύμιο.

Τὰ δῶρα ποὺ ἀνταλλάσσονται πρὸ τοῦ γάμου μεταξὺ τῶν μνηστήρων ὀνομάζονται σὲ ἄλλα μέρη «σημάδια» καὶ σὲ ἄλλα «χάρες» ἢ «χαρίσματα». Ὁ ἀρραβῶνας στὴν Κύπρο λέγεται «χάρτωμα» κι' ὁ ἀρραβωνιασμένος «χαρτωμένος», δηλαδὴ χαριτωμένος, εὐλογημένος ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Τὰ δαχτυλίδια τοῦ ἀρραβῶνος γίνονται χρυσᾶ ἢ ἀσημένια γιὰ νὰ δείξουν, καθὼς λέγει ὁ περίφημος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ὅτι «ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ εἶνε καθαρὴ σὰν τὸ μάλαμα κι' ὁ ἄντρας στέρεος σὰν τὸ ἀσήμι».

Στὸ Ληξοῦρι καὶ σήμερα ἀκόμα, ὅταν οἱ ἀρραβωνιασμένοι εἶνε φτωχοί, παίρνουν μόνον ἕνα δαχτυλίδι, τὸ ὁποῖο φοράει μέχρι τοῦ γάμου ἡ νύφη.

* * *

Σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἐπικρατεῖ ἡ συνήθεια, μόλις πιῆ ὁ γαμπρὸς τὸ κρασὶ ποὺ τοῦ προσφέρουν μετὰ τὴ στέψι, πετάει κάτω τὸ ποτῆρι μὲ δύναμι, γιατὶ τὸ σπάσιμό του θεωρεῖται καλὸς οἰωνός.

Στὰ Γραμμενοχώρια τῆς Ἠπείρου τὸ ποτῆρι τὸ σπάζει ὁ κουμπάρος γιὰ νὰ δείξη ὅτι δὲν θέλει νὰ βρεθῆ στὴν ἀνάγκη νὰ στεφανώση καὶ πάλι τοὺς νεονύμφους, συγχρόνως δὲ τοὺς εὔχεται ὁ πρῶτος γάμος των νὰ εἶνε καὶ ὁ τελευταῖος.

Σὲ μερικὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος, μόλις σπάση τὸ ποτῆρι, πᾶνε καὶ μετροῦν γιὰ νὰ ἰδοῦν πόσα κομμάτια γίνηκε, γιατὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν κομματιῶν δηλοῖ πόσα παιδιὰ θὰ κάνουν οἱ νεόνυμφοι. Ἐπίσης ἀπὸ τὸ σχῆμα τῶν κομματιῶν συμπεραίνουν ἂν τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ γεννηθοῦν θὰ εἶνε φρόνιμα, ἐργατικὰ κλπ.

Σὲ ὡρισμένα χωριὰ τῆς Πελοποννήσου ἀφ' ἑτέρου ὑπάρχει ἡ συνήθεια, μετὰ τὸ τέλος τοῦ δείπνου ποὺ ἐπακολουθεῖ τὸ στεφάνωμα, νὰ σπάζουν ὅλα τὰ πιάτα, τὰ ποτήρια καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη ποὺ χρησιμοποίησαν στὸ τραπέζι.

Στὴν Πορταριὰ δὲ τοῦ Βόλου, ἡ νύφη, μόλις φτάση στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ, ἀλείφει τοὺς «παραστάτες» τῆς πόρτας μὲ βούτυρο κι' ἔπειτα σπάζει ἕνα πιάτο, ρίχνοντάς το μὲ δύναμι πίσω της.

* * *

Κι' ἀφοῦ μιλήσαμε γιὰ τὰ ἔθιμα τοῦ γάμου στὴν Ἑλλάδα, ἂς μιλήσουμε καὶ γιὰ τὴ Ρουμανία. Ἐκεῖ, ἡ ἀνύπαντρες κοπέλλες ποὺ θέλουν νὰ μάθουν γιὰ τὸ ριζικό τους, μπαίνουν τὸ πρωῒ μέσα στὸ σταῦλο καὶ πλησιάζοντας μιὰ γελάδα, τῆς δίνουν μιὰ κλωτσιὰ στὴν κοιλιὰ λέγοντας: «Ἀμέσως!» Ἂν ἡ γελάδα σηκωθῆ ἀπάνω μὲ τὴν πρώτη κλωτσιά, πρέπει νὰ εἶνε βέβαιες ὅτι θὰ παντρευτοῦν μετὰ ἕνα χρόνο, ἂν μὲ τὴ δεύτερη, μετὰ δυὸ χρόνια κλπ.

Ἐπίσης, γιὰ νὰ μάθουν ἂν ὁ ἄνδρας ποὺ θὰ πάρουν θἆναι πλούσιος ἢ φτωχός, πᾶνε ἀπέξω ἀπὸ ἕνα φράχτη κι' ἀρχίζουν ἀπ' τὸ μέρος ὅπου πρωτοσταθῆκαν νὰ μετροῦν κατὰ σειρὰ τὰ παλούκια. Ἂν λοιπὸν τὸ δέκατο παλοῦκι εἶνε γερό, ὁ γαμπρὸς θἆναι πλούσιος. Ἂν δὲ εἶνε σάπιο, ὁ ἄνδρας ποὺ θὰ πάρουν θἆναι φτωχός.

* * *

Μεταξὺ τῶν ἄλλων γαμηλίων ᾀσμάτων ποὺ τραγουδιοῦνται τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου στὸ σπίτι τῆς νύφης στὰ χωριὰ τοῦ Ὀλύμπου εἶνε καὶ τὸ ἑξῆς:

— Τί στέκεις, νύφη μου καλή,
νύφη μου, ποιὸν καρτερεῖς;
— Καρτερῶ τὸ σύντεκνό μου
νὰ πάη στὴν Πόλι καὶ νὰ ρθῆ,
νὰ φέρη κλῆμ' ἀγιόκλημα
νὰ φτιάσουμε στεφάνι.

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΑ ΧΙΟΝΙΑ....

ΤΟΥ Γ. ΝΤ' ΑΝΝΟΥΤΣΙΟ

Ὅποιος ἔβλεπε τὸν Τοτό, θὰ τὸν ἔπαιρνε σίγουρα γι' ἀρκοῦδα ποὺ εἶχε κατεβῆ στὸν κάμπο ἀπὸ τὰ ψηλὰ βουνὰ τῆς Μαγιέλλας. Ἡ ὄψις του ἦταν πάντα βρώμικη, ἀχτένιστα πάντα καὶ μπερδεμένα τὰ μαλλιά του ἔπεφταν ἀπάνω στὴν ὄψι του κι' εἶχε δυὸ μικρὰ μαῦρα κι' ὁλοστρόγγυλα μάτια, ποὺ ποτὲ δὲν ἔμεναν ἀκίνητα.

Ὅταν ὁ καιρὸς ἦταν καλός, ἔτρεχε στὰ χωράφια κι' ἔκοβε καρποὺς ἀπὸ τὰ δένδρα ἢ σύναζε φράουλες ἀπὸ τοὺς φράχτες ἢ ἔρριχνε πέτρες στὶς σαῦρες ποὺ λιαζόντουσαν βυθισμένες σὲ νάρκη στὸ χῶμα.

Κάθε τόσο ἔβγαζε ἀπὸ τὸ στόμα του μερικὲς περίεργες στριγγὲς κραυγὲς ποὺ θύμιζαν περισσότερο οὐρλιάσματα λύκων καὶ μαντρόσκυλων παρὰ παιδιάστικη φωνή.

Μὰ πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι ὁ δυστυχισμένος ὁ Τοτὸς ἦταν μουγκός.

Ἀλλοίμονο, τὴ γλῶσσα του τοῦ τὴν εἶχαν κόψει ἀπὸ χρόνια οἱ ληστές.

Ἄλλοτε, πᾶνε χρόνια ἀπὸ τότε, ἔβοσκε κι' αὐτὸς τὰ κοπάδια τοῦ ἀφέντη του στὰ ἄφθονα τριφύλλια τῶν λειβαδιῶν, ἔπαιζε τὴ φλογέρα του καὶ κύτταζε τὰ χιόνια ποὺ σκέπαζαν τριγύρω τὶς ψηλὲς βουνοκορφὲς ἢ τὶς ἀγριόπαπιες, ποὺ πετοῦσαν σὰν νὰ τὶς κυνηγοῦσε ὁ δυνατὸς ἀγέρας.

Ἕνα βράδυ ὅμως, τὸ μετακαλόκαιρο, ἐνῶ ὁ βοριᾶς φυσοῦσε μανιασμένα καὶ τὰ βουνὰ τῆς Μαγιέλλας τυλιγόντουσαν μέσ' στὶς μενεξεδένιες ἀνταύγειες τοῦ ἡλιοβασιλέμματος, παρουσιάστηκε ἄξαφνα μπροστά του ὁ τρομερὸς ἀρχιληστὴς Μαῦρος μαζὺ μὲ δυὸ παλληκάρια του καὶ τοῦ ἁρπάξανε τὴν καλύτερη ἀγελάδα του. Τότε ὁ Τοτὸς ἔμπηξε κάτι φωνὲς τόσο δυνατὲς καὶ τόσο ἄγριες, ὥστε οἱ ληστὲς τοῦ κόψανε τὴ μισὴ γλῶσσα γιὰ νὰ τὸν κάνουν νὰ σωπάσῃ.

— Πήγαινε τώρα νὰ μᾶς μαρτυρήσῃς! τοῦ εἶπε ὁ Μαῦρος κι' ἔφυγε μαζὺ μὲ τὰ παλληκάρια καὶ μὲ τὴν ἀγελάδα.

Ὁ Τοτός, κλαίγοντας ἀπὸ τοὺς τρομεροὺς πόνους του καὶ γεμᾶτος αἵματα, ποὺ κυλοῦσαν ποτάμι ἀπὸ τὸ στόμα του, γύρισε στὸ σπίτι του.

Ἔμεινε πολλὲς ἡμέρες στὸ στρῶμα, παλεύοντας μὲ τὸ Χάρο. Ὡστόσο δὲν πέθανε, μὰ ἀπὸ τότε θυμότανε πάντα τὸν κακὸ Μαῦρο κι' ὅταν, μιὰ μέρα, τὸν εἶδε στὸ δρόμο νὰ τὸν πηγαίνουν ἁλυσσοδεμένο οἱ χωροφύλακες στὴ φυλακή, ἅρπαξε ἀπὸ κάτω μιὰ πέτρα, τοῦ τὴν πέταξε στὸ κεφάλι κι' ἀπομακρύνθηκε μουγκρίζοντας.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες ἔφυγε κι' ἀπὸ τὸ καλύβι τῆς μάνας του, παρατῶντας την μονάχη καὶ πῆρε τοὺς δρόμους. Γύριζε ξυπόλητος, κουρελιασμένος, βρώμικος, κυνηγημένος ἀπὸ τὰ μαγκόπαιδα, πεινασμένος. Εἶχε γίνει μάλιστα καὶ πολὺ κακός. Ὅταν ξαπλωνόταν στὸν ἥλιο, κάτω ἀπ' τὰ δένδρα, τοῦ ἄρεσε νὰ πιάνῃ καὶ νὰ βασανίζῃ σιγὰ-σιγὰ κανένα τζιτζίκι ἢ κανένα μαμοῦνι. Ὅταν τὰ ἄλλα παιδιὰ τοῦ δρόμου τὸν ἐπείραζαν, οὔρλιαζε σὰν ἀγριογούρουνο ποὺ τὸ δαγκώνουν τὰ μαντρόσκυλα. Τέλος, μιὰ μέρα, ἔσπασε τὸ κεφάλι ἑνὸς ἀπ' αὐτὰ κι' ἔτσι ἀπὸ τότε τὸν ἀφήσανε ἥσυχο...

Μὰ ὅλος ὁ κόσμος δὲν ἦταν κακὸς μαζύ του. Ἦταν κι' ἕνα ἀγαθὸ πλᾶσμα ποὺ τὸν ἀγαποῦσε, ἡ Νινή, τὸ καλὸ καὶ ὤμορφο κοριτσάκι, ἡ Νινή, τὸ ἀδύνατο καὶ χλωμὸ κοριτσάκι μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά, ποὺ ἔπεφταν ἀπάνω στὸ μέτωπό της καὶ μὲ τὰ μεγάλα κι' ἀθῶα γαλάζια μάτια.

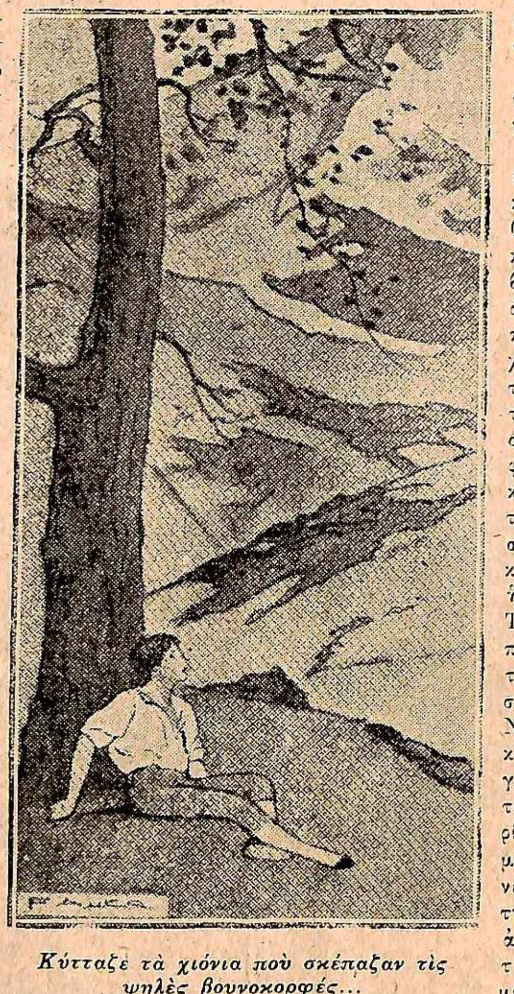

Κύτταζε τὰ χιόνια ποὺ σκέπαζαν τὶς ψηλὲς βουνοκορφές...

Εἶχαν γνωριστῆ γιὰ πρώτη φορὰ κάτω ἀπ' τὴν καμάρα τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ρόκου. Ἡ Νινή, συμμαζωμένη σὲ μιὰ ἀκροῦλα, ἔτρωγε πεινασμένη ἕνα κομμάτι ψωμί. Ὁ Τοτὸς ποὺ δὲν εἶχε οὔτε ψωμὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, στεκόταν ὄρθιος παραπέρα καὶ τὴν ἐκύτταζε λαίμαργα, γλύφοντας τὰ χείλη του.

—Θέλεις ψωμὶ κι' ἐσύ; τοῦ εἶπε σὲ κάποια στιγμὴ ἡ μικροῦλα, κυττάζοντάς τον μὲ τὰ φωτεινά, σὰν τὸν ξάστερο οὐρανὸ τοῦ Σεπτέμβρη, μάτια της. Ἔχω κι' ἕνα ἄλλο κομμάτι ἀκόμα μέσα στὴν τσέπη μου.

Καί, χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντησί του, ἡ Νινὴ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη της τὸ ἄλλο κομμάτι ψωμὶ καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε.

Ἄρχισαν τότε νὰ τρῶνε κι' οἱ δυὸ σιωπηλοί. Μονάχα τρεῖς-τέσσερες φορὲς συναντηθήκανε τὰ βλέμματά τους καὶ χαμογέλασαν.

— Ἀπὸ ποιὸ μέρος εἶσαι; τὸν ἐρώτησε στὸ τέλος ἡ Νινή.

Ὁ Τοτὸς μὲ νεύματα τότε τῆς ἔδωσε νὰ καταλάβῃ ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσῃ καὶ ἀνοίγοντας τὸ στόμα του, τῆς ἔδειξε τὸ μαυροκόκκινο κομμάτι ποὺ εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ τὴ γλῶσσα του.

Ἀμέσως ἡ μικροῦλα γύρισε ἀλλοῦ τὰ βλέμματά της μὲ φρίκη. Τότε ὁ Τοτὸς τὴν κύτταξε μὲ τὰ μάτια του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κυλοῦσαν δάκρυα σὰν νὰ ἤθελε νὰ τῆς πῆ:

— Μὴ μοῦ φέρνεσαι καὶ σὺ σὰν τοὺς ἄλλους! Μὴ φεύγεις... Δεῖξου καλὴ σ' ἕνα δυστυχισμένο σὰν κι' ἐμένα...

Συγχρόνως ὅμως βγῆκε ἀπὸ τὸ λαρύγγι του ἕνας παράξενος ἦχος ποὺ ἔκανε τὴ μικροῦλα ν' ἀνατριχιάσῃ.

— Ἀντίο! τοῦ εἶπε ἡ Νινὴ κι' ἔφυγε.

Ἦταν ὅμως καλὴ κοπέλλα καὶ τὸν λυπήθηκε καὶ πῆγε καὶ τὸν ξαναβρῆκε. Ἔτσι ἀπὸ τότε βλεπόντουσαν συχνὰ καὶ στὸ τέλος κατάντησαν ἀχώριστοι, σὰν ἀδέλφια. Πήγαιναν καὶ ξαπλωνόντουσαν μαζὺ στοὺς κάμπους κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο. Ἐκεῖ ὁ Τοτὸς ἀκουμποῦσε τὸ χοντρὸ κεφάλι του στὰ γόνατα τῆς Νινῆς, μισοκλείνοντας σὰν γάτος τὰ μάτια του ἀπὸ εὐχαρίστησι, ἐνῶ ἡ μικροῦλα ἔχωνε τὰ δάχτυλά της μέσα στὶς ἀνυπόταχτες τοῦφες τῶν μαλλιῶν του καὶ τοῦ ἔλεγε τὸ παραμύθι τοῦ μάγου καὶ τῆς βασιλοπούλας:

« — Ζοῦσε μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἕνας βασιλῆας ποὺ εἶχε τρεῖς θυγατέρες. Τὴ μικρότερη ἀπ' αὐτὲς τὴ λέγανε Στέλλα κι' εἶχε τὰ μαλλιά της χρυσᾶ καὶ τὰ μάτια της ὅμοια διαμάντια. Ὅσοι τὴν ἔβλεπαν νὰ περνάῃ στὸ δρόμο, ὅλοι γονάτιζαν μπροστά της καὶ ψιθύριζαν μὲ κατάνυξι: «Νά ἡ Παναγία!...»

»Μιὰ μέρα, ποὺ ἡ Στέλλα ἔκοβε τριαντάφυλλα ἀπ' τὸ περιβόλι της, εἶδε ἔξαφνα ἕναν ὡραῖο παπαγάλο πράσινο ἀπάνω σ' ἕνα δένδρο...»

Μά, σιγὰ-σιγά, ὁ Τοτὸς νανουρισμένος ἀπὸ τὴ χαϊδευτικὴ φωνὴ τῆς φιλενάδας του, ἔκλεινε ἐντελῶς τὰ μάτια του κι' ἀποκοιμιόταν, βλέποντας στὸν ὕπνο του τὴ βασιλοποῦλα τοῦ παραμυθιοῦ. Τώρα τὰ λόγια ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ στόμα τῆς Νινῆς σιγανώτερα, ὁλοένα καὶ πιὸ σιγά, ὡς ὅτου στὸ τέλος ἔπαυσαν.

Κι' ὁ μεσημβρινὸς ἥλιος σκέπαζε τὰ κουρέλλια τῶν δυὸ δυστυχισμένων παιδιῶν μ' ἕνα θερμὸ κῦμα ἀπὸ φῶς.

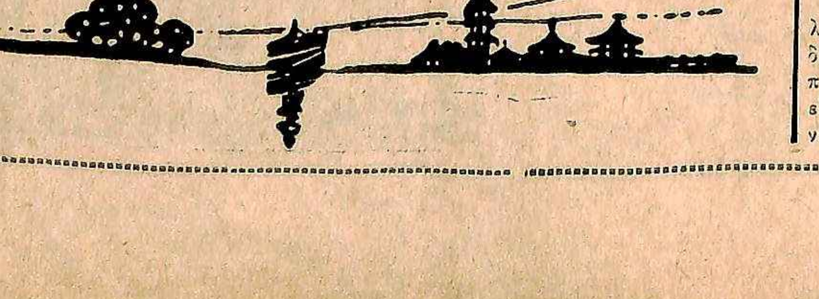

* * *

Ἕνα κυριακάτικο μεσημέρι τοῦ Νοεμβρίου, οἱ δυὸ μικροὶ φίλοι καθόντουσαν κάτω ἀπ' τὴν καμάρα τοῦ Ἁγίου Ρόκου.

Ὁ οὐρανὸς ἦταν ὁλοκάθαρος καὶ λαμπρός, ὁ ἥλιος ἔλουζε τὰ σπίτια μ' ἕνα φῶς ἁπαλὸ καὶ λευκὸ καὶ μέσα στὴ φωτοπλημμύρα ἐκείνη, ἡ καμπάνες χτυποῦσαν χαρμόσυνα καὶ θριαμβικά, ἐνῶ ἀπὸ τοὺς δρόμους ἀνέβαινε πρὸς τὸν οὐρανὸ ἕνας μπερδεμένος θόρυβος, σὰν νὰ ἔβγαινε ἀπὸ μιὰ τεράστια κυψέλη.

Ὁ Τοτὸς κι' ἡ Νινὴ ἦσαν ὁλομόναχοι. Ἔβλεπαν ν' ἁπλώνεται ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ὁ δρόμος τοῦ Γάτου ἔρημος κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ ὀργωμένοι κάμποι. Ὁ Τοτὸς κύτταζε ἀκόμα μελαγχολικὰ τὴν ἀνθισμένη περιπλοκάδα ποὺ κρεμόταν ἀπὸ ἕνα γκρέμισμα τοῦ πρασινισμένου τοίχου.

— Ἔρχεται πειὰ ὁ χειμῶνας, εἶπε συλλογισμένη ἡ Νινή, ρίχνοντας ἕνα βλέμμα στὰ γυμνὰ πόδια της καὶ στὰ κουρελλιασμένα ροῦχα της. Ἔρχεται τὸ χιόνι ποὺ ἀσπρίζει τὰ πάντα... Δὲν ἔχουμε ροῦχα... Δὲν ἔχουμε φωτιά. Ἡ μητερίτσα εἶνε πεθαμμένη...

Ὁ βουβὸς χαμήλωσε τὸ κεφάλι του. Ἔπειτα ὅμως τὸ σήκωσε πάλι ζωηρὰ καὶ μὲ τὰ ἀστραφτερὰ μάτια του κύτταξε πέρα, μακρυά, στὸν ὁρίζοντα...

— Ζῆ ἡ δική σου μητέρα; τὸν ἐρώτησε τότε ἡ Νινή. Ζῆ;... Δὲν εἶνε πεθαμμένη;... Σὲ περιμένει νὰ γυρίσῃς;...

Ὁ Τοτὸς ἔσκυψε καταφατικὰ τὸ κεφάλι του καὶ ἔπειτα ἔκανε στὴ φίλη του ἄλλα ἀόριστα νοήματα σὰν νὰ ἤθελε νὰ τῆς πῆ:

— Πᾶμε στὸ σπίτι μου... Εἶνε ἐκεῖ πέρα... Στὰ ριζὰ τοῦ βουνοῦ... Ἐκεῖ θὰ βροῦμε φωτιά, γάλα καὶ ψωμί...

Κι' ἀμέσως, χωρὶς νὰ χάνουν καιρό, κίνησαν γιὰ τὸ σπίτι τῆς μητέρας τοῦ Τοτοῦ... Περπατοῦσαν, περπατοῦσαν μὴ σταματῶντας παρὰ μονάχα στὰ χωριὰ ποὺ συναντοῦσαν στὸ δρόμο τους γιὰ νὰ ζητιανέψουν. Τὶς περισσότερες ὅμως ἡμέρες ἔμεναν νηστικοὶ καὶ τὶς νύχτες κοιμόντουσαν κάτω ἀπὸ κανένα κάρρο ἢ πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα κανενὸς σταύλου.

Ἡ Νινὴ σ' ὅλο τὸ δρόμο ὑπόφερε πολύ. Εἶχε γίνει κατάχλωμη, τὰ χείλη της εἶχαν ἀσπρίσει, τὰ μάτια της εἶχαν σβύσει καὶ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ περπατήσῃ, γιατὶ τὰ πόδια της εἶχαν φουσκώσει καὶ ματώσει.

Ὁ Τοτὸς τὴν ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν κουβαλοῦσε ἔτσι στὸ δρόμο. Ἕνα βράδυ, ἀφοῦ εἶχαν περπατήσει ἀδιάκοπα ὅλη τὴν ἡμέρα, δὲν εὕρισκαν μέρος γιὰ νὰ περάσουν τὴ νύχτα. Κι' ἦταν μιὰ νύχτα ἀπὸ τὶς

πιὸ ἄγριες τοῦ χειμῶνα. Τὸ χιόνι ἦταν καταστρωμένο ὡς ἕνα πόδι ψηλὰ κι' ἐξακολουθοῦσε νὰ πέφτῃ ἀδιάκοπα, ἐνῶ ὁ βοριᾶς φυσοῦσε ἄγριος.

Ἡ Νινὴ ἦταν μαζεμένη σὰν πουλάκι κοντὰ στὸν Τοτό. Τὰ δόντια της χτυποῦσαν ἀπὸ τὸν πυρετὸ ποὺ τὴ φλόγιζε κι' ἀπὸ τὸ κρύο ποὺ τῆς τρυποῦσε τὰ κόκκαλα. Βογγοῦσε καὶ κάθε βογγητό της ἔσφαζε σὰν μαχαίρι τὴν καρδιὰ τοῦ φτωχοῦ Τοτοῦ.

Ὡστόσο, τὸ δυστυχισμένο παιδί, προχωροῦσε, προχωροῦσε, κρατῶντας την καλὰ στὴν ἀγκαλιά του κι' ἀκούγοντας τὴν καρδιά της ποὺ χτυποῦσε δυνατὰ ἀπάνω στὴ δική του...

Μὰ ἔπειτα, ἄξαφνα, ἔπαψε ν' ἀκούῃ τὸ χτυποκάρδι της.

Ἔννοιωθε μόνο τὰ χεράκια τῆς φτωχούλας ποὺ ἦσαν τυλιγμένα γύρω στὸ λαιμό του, παγωμένα σὰν τὸ σίδερο, ἐνῶ τὸ κεφαλάκι της μὲ λυμένα τὰ μαλλιὰ κουνιόταν δεξιὰ κι' ἀριστερά...

Ἀμέσως ὁ Τοτὸς ἔβγαλε μιὰ στριγγὴ φωνή, σὰν νὰ τοῦ εἶχαν κόψει κάποια φλέβα... Ἔπειτα ἔσφιξε δυνατώτερα ἀκόμα τὸ ἄψυχο ἐκεῖνο κορμάκι κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ, νὰ τρέχῃ μέσα στὸ βαθὺ λαγκάδι, μέσα στὸ χιόνι καὶ τὴν καταιγίδα, μέσ' στὰ οὐρλιάσματα τοῦ ἀνέμου, σὰν πεινασμένος λύκος...

Ἔτρεξε, ἔτρεξε ὡς ὅτου παγώσανε ἡ φλέβες του καὶ πετρώσανε τὰ νεῦρα του.

Καὶ ἔξαφνα, σταματῶντας ἄξαφνα, γλύστρησε σιγὰ-σιγὰ κάτω, κρατῶντας πάντα στὴν ἀγκαλιά του τὸ κορμάκι τῆς Νινῆς...

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο, τὸ χιόνι τοὺς εἶχε σκεπάσει καὶ τοὺς δυό...

ΖΕΣΤΑ-ΖΕΣΤΑ

ΚΑΙ ΚΡΥΑ

Ὁ γιατρός.—Γιὰ νὰ γίνῃς καλά, πρέπει νὰ κινεῖσαι πολύ. Μόνον ὁ συχνὸς καὶ πολὺς περίπατος θὰ σοῦ ξαναδώσῃ τὴν ὑγεία.

Ὁ πελάτης.—Μά... εἶμαι ταχυδρόμος, γιατρέ μου...

Ὁ γιατρος.—Ἄ, ἔτσι; Τότε λοιπὸν πρέπει νὰ μείνῃς στὸ σπίτι σου ἀρκετὲς ἡμέρες. Μόνον ἡ ἀνάπαυσις θὰ σὲ ὠφελήσῃ...

* * *

— Ξέρεις, γυναῖκα, τί ἄκουσα σήμερα ἀπὸ τὸ γείτονά μας τὸ Νῖκο; Λέει πώς, ἂν ἤθελε, μποροῦσε νὰ σὲ στεφανωθῆ κι' ἐκεῖνος...

— Καὶ γιατί δὲν τὄκανε;

—Γιατὶ ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια τὸν εἶχα δείρει κι' ἤθελε, λέει, νὰ μ' ἐκδικηθῆ...

* * *

— Λοιπόν, παντρεύτηκες; Σὲ συγχαίρω. Καὶ δὲν μοῦ λές, ὁ γάμος σου ἦταν ἀποτέλεσμα ὑπολογισμοῦ ἢ ἔρωτος;

— Ὅσον ἀφορᾶ τὴ νύφη, ἀποτέλεσμα ὑπολογισμοῦ. Ὅσον ἀφορᾶ τὴν προῖκα, ἀποτέλεσμα ἔρωτος.

* * *

Ὁ πρόεδρος.—Λοιπόν, κατηγορούμενε, ὁμολογεῖς κι' ἐσὺ τὴν ἐνοχή σου;

Ὁ κατηγορούμενος.—Ἀδύνατον, κύριε πρόεδρε. Ὁ δικηγόρος μου μ' ἔπεισε ὅτι εἶμαι ἀθῶος!

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ἡ ἐθνικὴ ἐνδυμασία τῶν Σκώτων. Πῶς κατεστρατηγήθη ἕνας νόμος. Ἡ τραγικὴ ἱστορία μιᾶς γυναικὸς ἀπὸ τὴν Κρεμόνα. Πῶς ἐξαναγκάστηκε μιὰ ἀθῶα νὰ ὁμολογήσῃ πῶς ἐγκλημάτισε. Ὁ ἀπαγχονισμός της. Γιὰ νὰ μὴν ἀνακαλυφθῆ ἡ ἀθωότης της. Πῶς ἡ γενειάδα ἑνὸς βασιλέως προκάλεσε ἕνα πόλεμο 300 ἐτῶν μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας. Ἕνα φρικῶδες ἱστορικὸ ἔγκλημα. Ὁ Λουδοβῖκος 7ος καὶ ἡ βασίλισσα Ἐλεωνόρα, κλπ. κλπ.

Ἡ ἐθνικὴ ἐνδυμασία τῶν Σκωτσέζων μοιάζει πολύ, ὡς γνωστόν, μὲ τὴ στολὴ τῶν δικῶν μας εὐζώνων, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ἡ «φουστανέλλα» τους εἶνε πολὺ πιὸ κοντὴ καὶ ἀφίνει νὰ φαίνωνται τὰ γόνατά τους ἐντελῶς γυμνά. Οἱ Σκωτσέζοι ντύνονται ἔτσι ἀπὸ αἰώνων. Κάποτε, ἐν τούτοις,—στὶς ἀρχὲς τοῦ περασμένου αἰῶνος—τὸ Ἀγγλικὸ Κοινοβούλιο, θεωρῶντας πὼς τὸ ντύσιμο αὐτὸ ἐπρόσβαλε τὴν ἠθική, ἔβγαλε ἕνα διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ὑποχρέωνε τοὺς Σκωτσέζους, στὸ μέλλον, «νὰ φέρουν παντελόνια!...

Οἱ Σκωτσέζοι, ὡστόσο, δὲν ἐννοοῦσαν μὲ κανένα τρόπο νὰ ἀλλάξουν τὸ ἐθνικό τους ἔνδυμα. Ἐπειδὴ ὅμως συγχρόνως δὲν ἤθελαν καὶ νὰ ὑποστοῦν τὰς συνεπείας τοῦ νόμου, ἀποφάσισαν νὰ συμμορφωθοῦν μόνον πρὸς τὸ γράμμα, ἀλλ' ὄχι καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου αὐτοῦ. Ἔτσι, τὴν ἡμέρα ποὺ εἶχε ὁρισθῆ ὅτι θἄρχιζε ἡ ἰσχὺς τοῦ νέου νόμου, παρουσιάστηκαν στοὺς δρόμους, χωρὶς νἄχουν ἀλλάξει καθόλου τὴ φορεσιά του. Ἁπλῶς... «ἔφεραν» τὰ παντελόνια ποὺ ὥριζε ὁ νόμος... κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη τους ἢ τἄχαν κρεμασμένα ἀπὸ τὴν... ἄκρη ἑνὸς μπαστουνιοῦ στοὺς ὤμους τους!...

Ἔτσι ὁ νόμος κατεστρατηγήθη καὶ σιγὰ-σιγὰ κατηργήθη.

* * *

Ὁ ἱστορικὸς ντὲ Σαὶντ-Ἰλαὶρ ἀναφέρει τὴν ἑξῆς δικαστικὴ τραγῳδία ποὺ συνέβη στὰ 1763 καὶ ποὺ δείχνει τὰ ἀπάνθρωπα ἤθη ποὺ ὑπῆρχαν τότε.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, κάποια γυναῖκα ἀπὸ τὴν Κρεμόνα συνελήφθη, κατηγορουμένη ἐπὶ δολοφονίᾳ τοῦ συζύγου της, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐξαφανιστῆ μυστηριωδῶς. Τὸ μόνον ἐπιβαρυντικὸ στοιχεῖο ἐναντίον της ἦταν ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ ποῦ εὑρίσκετο ὁ σύζυγός της! Στὴν ἀρχὴ ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα ἀρνήθηκε τὴν ἐνοχή της. Τὴν ἐποχὴ ὅμως ἐκείνη ὑπῆρχε τὸ βάρβαρο ἔθιμο νὰ βασανίζουν τοὺς κατηγορουμένους γιὰ νὰ τοὺς ἀναγκάζουν νὰ ὁμολογοῦν τὴν ἀλήθεια. Ἐννοεῖται ὅτι ἔτσι, πολλὲς φορές, οἱ κατάδικοι προτιμοῦσαν τὸν θάνατο ἀπὸ τὴν ἐξακολούθησι τῶν μαρτυρίων τους καὶ ὁμολογοῦσαν πὼς ἦσαν ἔνοχοι, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἦσαν. Αὐτὸ συνέβη καὶ στὴν προκειμένη περίπτωσι. Ἡ φτωχὴ γυναῖκα, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ φρικτὰ μαρτύρια, στὰ ὁποῖα τὴν ὑπέβαλαν, κατέληξε νὰ δηλώσῃ ψέμματα πὼς εἶχε πράγματι σκοτώσει τὸν ἄνδρα της. Ὕστερ' ἀπὸ τὴν ὁμολογία αὐτή, τὸ δικαστήριο τὴν κατεδίκασε εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατο καὶ ἡ ποινή της ἐξετελέσθη ἀμέσως.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ὅμως, ὁ σύζυγός της, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὶς ἡμέρες τῆς ἀπουσίας του εἶχε πάει σὲ ταξεῖδι χάριν τῶν ἐπιχειρήσεών του καὶ τὸ εἶχε κρατήσει μυστικὸ ἐπειδὴ αὐτὸ ἀπαιτοῦσαν τὰ συμφέροντά του, ξαναγύρισε στὴν Κρεμόνα. Μόλις ἔμαθε τί εἶχε συμβῆ κατὰ τὴν ἀπουσία του, κόντεψε νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ τὴ θλῖψι του. Καὶ ἀφοῦ δὲν μποροῦσε ν' ἀναστήσῃ τὴν ἀδικοσκοτωμένη γυναῖκα του, ἐσκέφτηκε ν' ἀποκαταστήσῃ τοὐλάχιστον τὴ μνήμη της.

Μόλις ὅμως παρουσιάστηκε στὸ δικαστήριο, οἱ δικασταί, ἐφόσον σύμφωνα μὲ τὸν ἰσχύοντα τότε νόμο ἐθεωροῦντο «ἀλάθητοι», τὸν ἐχαρακτήρισαν, ἁπλούστατα, ὡς ψεύτη καὶ ἀπατεῶνα. Τὸν ἀπείλησαν μάλιστα ὅτι θὰ τὸν εἰσήγαγαν σὲ δίκη ἐπὶ... πλαστοπροσωπείᾳ, ἐπειδὴ παρουσιαζόταν ὡς ζωντανός, ἐνῶ ἦταν πεθαμμένος, ἀφοῦ μάλιστα ἡ γυναῖκα του ἀπαγχονίστηκε ἐπειδὴ ὡμολόγησε πὼς τὸν εἶχε δολοφονήσει!

Τοῦ κάκου ὁ δυστυχισμένος σύζυγος ἐπεχείρησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἦταν αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸν ὁποῖον τὸ δικαστήριο ἐθεωροῦσε ὡς δολοφονηθέντα. Μπρὸς στὴν ἐπιμονή του, οἱ δικασταὶ ἄρχισαν νὰ πραγματοποιοῦν τὶς ἀπειλές τους καὶ ἐξέδωσαν ἔνταλμα συλλήψεως ἐναντίον του. Καὶ ἀσφαλῶς ὁ δυστυχισμένος ἔμπορος δὲν θὰ τὴν ἐγλύτωνε, ἂν δὲν ἐπρόφτανε νὰ δραπετεύσῃ ἐγκαίρως ἀπὸ τὴν Κρεμόνα, τῆς ὁποίας οἱ δικασταὶ δὲν τὸ εἶχαν τίποτε νὰ διαπράξουν καὶ δεύτερο ἔγκλημα γιὰ νὰ μὴν ὁμολογήσουν τὴν πλάνη τους...

* * *

Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ φανταστῆ ὅτι αἱματοκυλίστηκαν κάποτε δυὸ μεγάλες χῶρες, ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες μάλιστα, χάριν τῆς... γενειάδος ἑνὸς βασιλέως! Κι' ὅμως ἔτσι εἶνε...

Ὅταν ἡ Καμπανία εἶχε ἐπαναστατήσει κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου Ζ', ὁ σκληρὸς αὐτὸς μονάρχης, γιὰ νὰ παραδειγματίσῃ τὸν πληθυσμό, διέταξε νὰ καοῦν ζωντανοὶ 3.500 κάτοικοι τῆς Καμπανίας, οἱ ὁποῖοι εἶχαν καταφύγει μέσα σὲ μιὰ ἐκκλησία.

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τὸ ἔγκλημά του αὐτό, ἔννοιωσε τρομερὲς τύψεις νὰ τὸν βασανίζουν. Τότε ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Παρισιοῦ, Πέτρος Λομπάρ, γιὰ νὰ τὸν ἀπολυτρώσῃ ἀπὸ τὶς τύψεις του, τὸν διέταξε νά... θυσιάσῃ τὰ μακρυά του γένεια στὸν Θεό!

Ἀμέσως, ὁ Λουδοβῖκος, προκειμένου νὰ βρῆ τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς του, δὲν ἐδίστασε νὰ ξυρίσῃ τὰ γένεια του, μὴ ὑποψιαζόμενος ποτὲ ὅτι θὰ κατέστρεφε μ' αὐτὸ τὴ συζυγική του γαλήνη καὶ τὴ γαλήνη τῆς χώρας του.

Ἡ γυναῖκα του ὅμως, ἡ βασίλισσα Ἐλεωνόρα, δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ τοὺς ξυρισμένους. Ὅταν λοιπὸν εἶδε τὸν ἄνδρα της στὴν κατάστασι αὐτή, ἔπαυσε νὰ τὸν πλησιάζῃ καὶ ἤγειρε ἀγωγὴ διαζυγίου ἐναντίον του. Τὸ διαζύγιο τῆς ἐδόθη καὶ συγχρόνως τῆς ἐπεστράφησαν καὶ ἡ ἐπαρχίες ποὺ εἶχε πάρει ὡς προῖκα.

Ἡ νεαρὴ ζωντοχήρα, ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ παντρεύτηκε τὸν δοῦκα τῆς Νορμανδίας, ὁ ὁποῖος, ὅταν ἔγινε βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, ἐκήρυξε τὸν πόλεμο ἐναντίον τῆς Γαλλίας, στηριζόμενος στὴ βοήθεια ποὺ θὰ τοῦ χορηγοῦσαν ἡ ἐπαρχίες τῆς γυναικός του. Κι' ἔτσι ἄρχισε ἕνας πόλεμος μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, ὁ ὁποῖος διήρκεσε τρεῖς αἰῶνας καὶ ὁ ὁποῖος ὡς ἀφορμὴ εἶχε... τὰ γένεια ἑνὸς βασιλέως!

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Δέκα 7, Ἀθήνας.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ H. DE VALLENEUSE

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣΣΗΣ

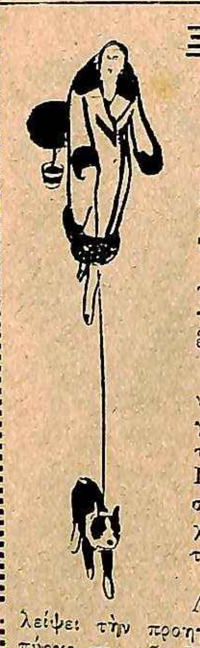

—Ἡ κυρία θὰ μοῦ ἐπιτρέψη νὰ βγῶ ἔξω; ρώτησε ἡ Μαριέττα τὴν κόμησσα.

—Ναί, τῆς ἀπάντησε ἐκείνη, ἀλλὰ νὰ γυρίσης πρὶν ἀπὸ τὶς ἕντεκα.

—Ἡ κυρία μπορεῖ νὰ εἶνε ἥσυχη... Θὰ γυρίσω νωρίτερα. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ μικρὸς Πέτρος θὰ βρίσκεται στὸ θυρωρεῖο καὶ ἂν χρειασθῆτε τίποτε, τὸν φωνάζετε...

Ἡ κόμησσα ντὲ Λεπαὶρ εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν προηγουμένη ἡμέρα τὸν πύργο της τῆς Κομπιένης, ἀφίνοντας ἐκεῖ ὅλο τὸ προσωπικό της, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καμαριέρα της, τὴν ὁποία θὰ ἔπαιρνε μαζύ της στὴν Τρουβίλ, ὅπου πήγαινε νὰ περάση τὴ σαιζόν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔκανε τώρα ἕνα μικρὸ σταθμὸ στὸ μέγαρό της στὸ Παρίσι γιὰ νὰ κάνη διάφορα ψώνια της. Ἐπωφελουμένη τῆς μικρῆς αὐτῆς παραμονῆς στὴν πρωτεύουσα, ἡ Μαριέττα εἶχε ζητήσει ἄδεια ἀπ' τὴν κόμησσα γιὰ νὰ πάη νὰ δῆ τὸν ἀρραβωνιαστικό της. Ἡ κόμησσα Λεπαίρ, νεαρὴ χήρα, πολὺ καλὴ πρὸς τοὺς ὑπηρέτες της, τῆς τὴν εἶχε δώσει εὐχαρίστως.

Κάπως κουρασμένη, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ μέρα ποὺ τὴν εἶχε περάσει γυρίζοντας στὰ μαγαζιά, ἡ κόμησσα, ὅταν ἔμεινε μόνη, ξαπλώθηκε σὲ μιὰ σαιζλόγκ καὶ ἄρχισε νὰ διαβάζη ἕνα νέο μυθιστόρημα. Τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ ἦταν ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον καὶ ἔτσι τὴν ἐπῆραν τὰ μεσάνυχτα, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη, ὅταν ἔξαφνα οἱ δώδεκα χτῦποι τοῦ μεγάλου ἐκκρεμοῦς τῆς αἰθούσης τὴν ἀπόσπασαν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσί της...

Πῶς; Ἦταν μεσάνυχτα καὶ ἡ Μαριέττα δὲν εἶχε γυρίσει ἀκόμα;...

Νευριασμένη κάπως ἀπ' αὐτό, ἡ κόμησσα βγῆκε στὸν ἐξώστη, προσπαθῶντας τοῦ κάκου νὰ δῆ μήπως φαινόταν πουθενὰ ἡ καμαριέρα της. Μά, μὴ βλέποντας τίποτε, ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ καί, μέσ' στὴν ἀνυπομονησία της κουνοῦσε νευρικὰ τὸ πόδι της ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς μαρμάρινους στύλους τοῦ ἐξώστη. Μὰ ἔξαφνα τότε τῆς ξέφυγε ἀπὸ τὸ πόδι τὸ παντουφλάκι της κι' ἐπῆγε κι' ἔπεσε ἀκριβῶς ἐπάνω στὴ μύτη ἑνὸς ἀργοπορημένου διαβάτη, ὁ ὁποῖος περπατοῦσε κυττάζοντας τὸν οὐρανό, μὲ τὸ μπαστοῦνι κάτω ἀπ' τὴ μασχάλη. Ὁ διαβάτης κύτταξε χαμογελῶντας τὸ παντουφλάκι κι' ἔπειτα σκύβοντας τὸ πῆρε στὰ χέρια του καὶ ἄρχισε νὰ τὸ κυττάζη μὲ περιέργεια στὸ φῶς ἑνὸς φαναριοῦ. Ὅταν μάλιστα συνῆλθε ἀπὸ τὸ πρῶτο του ξάφνιασμα, φαινόταν σὰν νὰ τὸν εἶχε εὐχαριστήσει τὸ ἀπρόοπτο εὕρημά του.

Καταλάβαινε ἀπὸ τὸ μέγεθος τῆς παντούφλας πόσο χαριτωμένο πόδι ἔπρεπε νὰ ἔχη αὐτὴ ποὺ τὴν φοροῦσε... Γι' αὐτὸ σκέφτηκε ὅτι τὸ καλύτερο ποὺ θὰ εἶχε νὰ κάνη, θὰ ἦταν νὰ βρῆ τὴν κάτοχό της καὶ νὰ τῆς τὴν ἐπιστρέψη...

—Αὐτὴ ἡ χαριτωμένη παντοῦφλα, ἔλεγε μονολογῶντας, δὲν μπορεῖ νὰ ἔπεσε ἀπὸ τὸν οὐρανό... Ἀσφαλῶς θὰ ἔπεσε ἀπ' αὐτὸ τὸν ἐξώστη, τοῦ ὁποίου ἡ πόρτες εἶνε φωτισμένες... Εἶδα μάλιστα πρὸ ὀλίγου σ' αὐτὸν μιὰ γυναικεία σιλουέττα...

Ἡ κόμησσα ἐν τῷ μεταξύ, κρυμμένη στὴν πιὸ σκοτεινὴ γωνία τοῦ ἐξώστη, παρακολουθοῦσε μ' ἐνδιαφέρον ὅλες τὶς κινήσεις τοῦ ἀγνώστου. Φαινόταν κάτω ἀπ' τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ νέος, πολὺ κομψὰ ντυμένος καὶ μ' εὐχάριστο παρουσιαστικό. Γι' αὐτό, ἡ κυρία ντὲ Λεπαὶρ δὲν ἀνησύχησε καθόλου ὅταν τὸν εἶδε νὰ διευθύνεται πρὸς τὴν πύλη τοῦ μεγάρου της...

Ὁ ἄγνωστος χτύπησε τὸ κουδοῦνι, μά, βλέποντας ὅτι κανεὶς δὲν τοῦ ἀπαντοῦσε, τὸ ξαναχτύπησε δυνατώτερα.

—Θεέ μου! σκέφτηκε ἡ κόμησσα, θὰ ξυπνήση ὅλη τὴ συνοικία. Ὁ μικρὸς Πέτρος οὔτε ἀκούγεται... Φαίνεται πῶς θ' ἀποκοιμήθηκε μέσα στὸ θυρωρεῖο! Τί νὰ κάνω; Δὲν βλέπω ἄλλο τρόπο παρὰ νὰ πάω νὰ τοῦ ἀνοίξω μόνη μου...

Καί, παίρνοντας θαρραλέα τὴν ἀπόφασί της, κατέβηκε μὲ τὸ ἕνα πόδι τὴ σκάλα, κάνοντας ὅρκο μέσα της νὰ ἐπιπλήξη τὴ Μαριέττα πού, μὲ τὴν καθυστέρησί της, τὴν εἶχε φέρει σὲ τόσο δύσκολη θέσι.

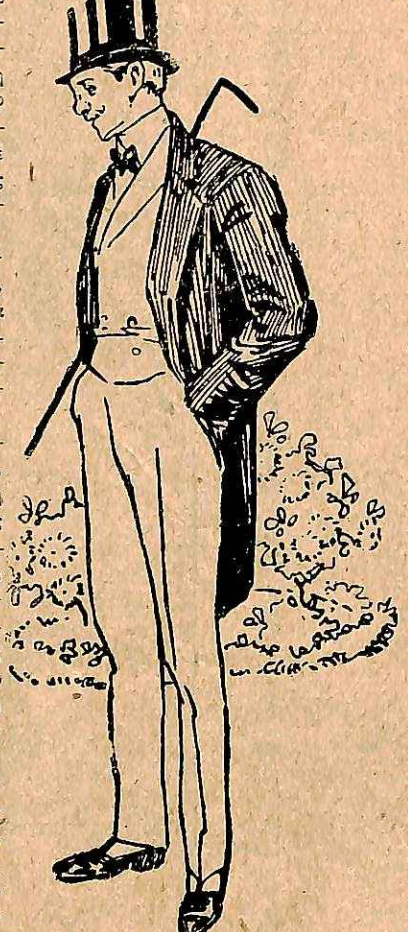

Κύτταξε χαμογελῶντας τὸ παντουφλάκι, κι' ἔπειτα...

Μισάνοιξε τέλος τὴν πόρτα καὶ εἶπε στὸν ἄγνωστο:

—Σᾶς ζητῶ χίλιες φορὲς συγγνώμην, κύριε, γιατὶ σᾶς χτύπησα μὲ τὴν παντοῦφλα μου... Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ τὴν δώσετε γρήγορα...

Μὰ δὲν ἦταν τῆς ἴδιας γνώμης, φαίνεται, καὶ ὁ περιπατητής, ὁ ὁποῖος τῆς ἀπάντησε:

—Λυποῦμαι πολύ, κυρία μου, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὴν ἐπιθυμία σας. Μὰ ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενο ποὺ βρῆκα εἶνε πολύτιμο, θέλω νὰ βεβαιωθῶ ἂν εἶνε δικό σας... Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε λοιπὸν νὰ σᾶς ὑποβάλω σὲ μιὰ μικρὴ διατύπωσι... Εὐαρεστηθῆτε, κυρία μου, νὰ σᾶς φορέσω ἐγὼ τὴν παντοῦφλα σας, γιὰ νὰ πεισθῶ ἔτσι ὅτι πράγματι εἶνε δική σας.

—Ἡ εὐσυνειδησία σας, κύριε, εἶνε ἀξιέπαινη, τοῦ ἀπάντησε λίγο εἰρωνικὰ ἡ κόμησσα, καὶ ἐπειδὴ δὲν θεωρεῖτε ὡς ἀρκετὴ ἀπόδειξι τοῦ ὅτι ἡ παντοῦφλα εἶνε δική μου τὸ γεγονὸς ὅτι μὲ βλέπετε νὰ στέκομαι στὸ ἕνα πόδι σὰν πελαργός, δέχομαι τὴ διατύπωσι ποὺ μοῦ ἐπιβάλλετε...

Καί, ὁδηγῶντας τὸν ξένο στὸν ἀντιθάλαμο τοῦ μεγάρου, κάθησε μπροστά του, σὲ μιὰ μεγάλη πολυθρόνα τῆς ἀναγεννήσεως, προτείνοντας πρὸς αὐτὸν τὸ κομψὸ της πόδι, τοῦ ὁποίου ἡ τριανταφυλλένια λευκότης ξεχώρισε μέσ' ἀπὸ τὴν ἀραχνοΰφαντη μεταξωτὴ κάλτσα της.

Ὁ ἄγνωστος κύριος τῆς ἐφόρεσε τότε τὴν παντοῦφλα της καὶ ἀμέσως ἡ κόμησσα, ἀφοῦ τὸν εὐχαρίστησε, πετάχτηκε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα της, ἐνῶ ἐκεῖνος, ὑποκλινόμενος μπροστά της, διευθύνθηκε ἀργὰ πρὸς τὴν πόρτα.

Μὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ἦταν ἕτοιμος νὰ βγῆ ἔξω, ἕνας πυροβολισμὸς ἀκούστηκε πολὺ κοντὰ στὸ μέγαρο...

Ἡ κόμησσα, ξεχνῶντας πῶς κοντὰ στὸ μέγαρό της ἦταν κάποιο θέατρο καὶ μὴ καταλαβαίνοντας πῶς ἀπ' αὐτὸ προήρχετο ὁ πυροβολισμός, φοβήθηκε νομίζοντας πῶς εἶχαν πυροβολήσει τίποτε κακοποιούς. Καὶ μὲ τὴν ἰδέα ὅτι, μόλις ἔφευγε ὁ ξένος, θὰ ἔμενε πάλι μόνη στὸ σπίτι, κυριεύτηκε ἀπὸ ἕνα ἀπερίγραπτο τρόμο. Δὲν σκεφτόταν τώρα τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς νὰ κρατήση τὸν ἀπροσδόκητο νυχτερινὸ ἐπισκέπτη της, τὸν ὁποῖο πρὸ ὀλίγου ἀκόμα ἤθελε ν' ἀπομακρύνη μὲ τόση βία. Ὁ ἄγνωστος ἀντελήφθη ἀμέσως τοὺς φόβους της καὶ τὴν κατάστασί της καὶ πιάνοντας τὸ πόμολο τῆς πόρτας, προσποιήθηκε πῶς ἦταν ἕτοιμος νὰ φύγη.

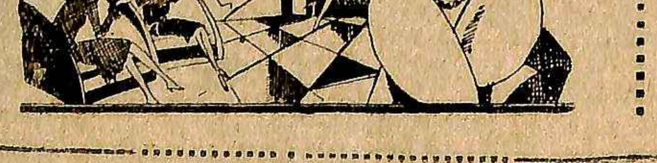

—Μὰ δὲν ἀκούσατε, κύριε; τοῦ φώναξε ἀμέσως ἡ κόμησσα.

—Ναί, ναί, κυρία μου, ἄκουσα... Ἦταν ἕνας πυροβολισμός!...

—Φοβᾶμαι! εἶπε δειλὰ ἡ κόμησσα. Θὰ εἶνε τίποτε κακοποιοὶ ἐδῶ κοντά.

—Πολὺ πιθανόν, κυρία μου... Ναί, ναί, εἶδα ἀκριβῶς πρὸ ὀλίγου νὰ γυρίζουν ἐδῶ σ' ἕνα γειτονικὸ δρόμο μερικοὺς ἀνθρώπους μὲ πολὺ ὕποπτες φυσιογνωμίες...

—Δὲν ἄκουσα ὅμως καμμιὰ κραυγή... τραύλισε ἡ κόμησσα, τῆς ὁποίας ὁ φόβος μεγάλωνε ὁλοένα.

—Θ' ἀστόχησαν ἴσως στὸ χτύπημά τους... τῆς ἀπάντησε ὁ ἄγνωστος, γελῶντας μέσα του μὲ τὸ φόβο της.

—Μὰ εἶνε ἐπικίνδυνο, κύριε, νὰ βγῆτε τώρα ἔξω, ἔτσι μόνος καθὼς εἶστε...

—Αὐτὸ βλέπω κι' ἐγώ, κυρία μου, μὰ τί θέλετε νὰ κάνω; Σεῖς ἡ ἴδια πρὸ ὀλίγου μοῦ δώσατε νὰ καταλάβω ὅτι ἡ παρουσία μου σᾶς εἶνε ἐνοχλητική...

—Ναί, μὰ τώρα, φοβᾶμαι γιὰ σᾶς... φοβᾶμαι καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου. Ἡ καμαριέρα μου δὲν θ' ἀργήση νὰ γυρίση καί, ἂν δὲν καταχρῶμαι τῆς καλοσύνης σας, σᾶς παρακαλῶ νὰ περιμένετε τὴν ἐπιστροφή της γιὰ νὰ φύγετε...

Ὁ ἄγνωστος εὐχαρίστησε μέσα του τὴν τύχη του καὶ ὑποκλινόμενος μὲ σεβασμὸ μπρὸς στὴν κόμησσα, τῆς ἀπάντησε:

—Πολὺ εὐχαρίστως κυρία μου... Εἶμαι στὴ διάθεσί σας...

Γιὰ μιὰ στιγμή, κάποια στενοχώρεια ἐπεκράτησε μεταξὺ τῆς κομήσσης καὶ τοῦ ξένου. Ἔπειτα ὅμως ὁ ἄγνωστος αὐτοσυστήθηκε καὶ ἡ κόμησσα ἀκολούθησε ἀμέσως τὸ παράδειγμά του. Ὁ ξένος της ἦταν ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Μπριέρ, ζωγράφος μὲ μεγάλο ταλέντο καὶ φήμη, τοῦ ὁποίου ἡ κόμησσα ἐθαύμαζε τὰ ἔργα.

Σιγὰ-σιγά, ἄρχισαν νὰ μιλοῦν γιὰ ταξείδια, γιὰ φιλολογία, γιὰ ζωγραφικὴ καὶ μουσικὴ καὶ ἔβλεπαν κι' οἱ δυὸ ὅτι εἶχαν τὶς ἴδιες προτιμήσεις, τὰ ἴδια γοῦστα...

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα μιλοῦσαν σὰν νὰ γνωριζόντουσαν ἀπὸ καιρὸ καὶ στὸ τέλος, ἀπὸ κουβέντα σὲ κουβέντα, ἔθιξαν καὶ τὸ αἰώνιο καὶ σπουδαῖο ζήτημα τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ γάμου.

Ὅταν ὁ ζωγράφος ἔμαθε πῶς ἡ κόμησσα ἦταν χήρα, τόλμησε καὶ τὴν ἐρώτησε, πῶς αὐτή, μὲ τέτοια νειάτα κι' ὀμορφιά, δὲν εἶχε σκεφτῆ νὰ ξαναπαντρευτῆ... Τότε ἐκείνη τοῦ ἀπάντησε πῶς ὁ πρῶτος της γάμος δὲν τὴν εἶχε ἱκανοποιήσει καθόλου, γιατὶ ὁ σύζυγός της, τὴν εἶχε κάνει δυστυχισμένη μὲ τὸ δεσποτισμό του... Εἶχαν διαψευσθῆ τόσο ἡ ἐλπίδες της, ὥστε δὲν ἔλπιζε πειὰ στὴν εὐτυχία τοῦ γάμου καὶ γι' αὐτὸ σκόπευε νὰ διατηρήση ὅσο μποροῦσε περισσότερο τὴν ἐλευθερία της.

Ὁ ζωγράφος τότε, διατελῶντας ὑπὸ τὴν γοητεία της, ἄρχισε νὰ ὑπερασπίζεται μὲ θέρμη τὸ γάμο, σὰν νὰ ὑπεράσπιζε μιὰ ὑπόθεσι δική του... Προσπαθοῦσε νὰ τῆς ἀποδείξη ὅτι δὲν εἶχε δίκηο νὰ καταδικάζη τὸν ἔρωτα, ἐπειδὴ δὲν εἶχε εὐτυχήσει στὴν πρώτη της ἀγάπη... Ἦταν εὔγλωττος, ἐνθουσιώδης, πειστικὸς στὰ λόγια του καὶ τελείωσε λέγοντας:

—Ὑπάρχει μιὰ Περσικὴ παροιμία ποὺ λέει ὅτι ἕνας ἄνδρας θ' ἀγαπηθῆ γιὰ πάντα ἀπὸ μιὰ γυναῖκα, ὅταν τὸν χτυπήση ἐκείνη μὲ τὴν παντοῦφλα της... Γι' αὐτὸ δὲν σᾶς ζητάω τώρα τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ συντελέσετε ὥστε νὰ ἐπαληθεύση ἡ παροιμία αὐτή...

Φαίνεται ὅτι ἡ κόμησσα ἐπείσθη ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ζωγράφου... Ἔτσι, ὅταν ἐγύρισε ἡ Μαριέττα, δὲν τὴν ἐπέπληξε καθόλου γιὰ τὴν ἀπουσία της καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἀνήγγελλε τοὺς ἀρραβῶνας της μὲ τὸν βαρῶνο ντὲ λὰ Μπριέρ...

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Μιὰ Ἀρκαδικὴ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι στὸν παληὸ καιρὸ ὁ οὐρανὸς ἦταν κολλητὸς μὲ τὴ γῆ, τόσο πολύ, ποὺ μποροῦσαν νὰ τὸν γλύψουν καὶ τὰ βώδια! Τότε μάλιστα κάποιος κυνηγός, τοῦ κάρφωσε ἀπάνω του ἕνα ἀρκουδοτόμαρο. Τὰ καρφιὰ γίνηκαν ἄστρα κι' ἡ οὐρὰ τῆς ἀρκούδας, (ἡ οὐρὰ τῆς ἄρκτου), φαίνεται ἀκόμα.

Τὸ φεῖδι ὅμως ἀπὸ τὸ φθόνο του τὸν πολὺ ἄναψε μιὰ μέρα μιὰ μεγάλη φωτιὰ γιὰ νὰ κάψη τὸν οὐρανό. Ἡ καλόγνωμη γουστερίτσα ὅμως, ἂν καὶ καταγόταν ἀπ' τὴν ἴδια γενιὰ μὲ τὸ φεῖδι, ἔφερε γρήγορα μὲ τὸ στόμα της νερὸ ἀπ' τὴ θάλασσα κι' ἔτσι μπόρεσε νὰ σβύση τὴ φωτιά.

Ἀπὸ τότε ὁ οὐρανὸς θύμωσε μὲ τὴν κακία τῆς γῆς καὶ ζήτησε νὰ τοῦ δώση ἡ θάλασσα ὕψος γιὰ νὰ τῆς δώση κι' αὐτὸς ἀτελείωτο βάθος. Ἡ θάλασσα τὸν ἐβοήθησε κι' ἀνέβη ψηλά, ἐκεῖ ποὺ τὸν βλέπουμε σήμερα, αὐτὸς ὅμως ἀθέτησε τὴν ὑπόσχεσί του κι' ἀντὶ νὰ δώση βάθος στὴ θάλασσα, τὴν ἐχαλίνωσε μὲ τρεῖς τρίχες ἀπὸ οὐρὰ ἀλόγου. Καὶ ἡ θάλασσα ἔκτοτε, μὴ λησμονῶντας τὴν προσβολή, βογγάει καὶ φοβερίζει τὸν οὐρανό, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν φτάση.

Ἐπίσης οἱ τσοπάνοι τῶν Θεσσαλικῶν βουνῶν πιστεύουν ὅτι ἄλλοτε ὁ οὐρανὸς ἄγγιζε τὸν Ὄλυμπο, ἀπὸ τότε ὅμως ποὺ πονηρεύτηκαν οἱ ἄνθρωποι, ὁ Θεὸς ἀνέβηκε πιὸ ψηλά.

Σχετικό, τέλος, μὲ τὶς κοσμογονικὲς παραδόσεις τοῦ λαοῦ εἶνε καὶ τὸ ἑξῆς Κυπριακὸ δίστιχο:

Ἡ θάλασσα τὸν οὐρανὸ πολλὰ τὸν φο-
(βερίζει,
γιατὶ τὴν ἐχαλίνωσε χαμαὶ καὶ μου-
(γκαρίζει.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ «ΤΑΦΟ»

Ἥμερα καὶ πρόσχαρα
τὰ χρόνια σου σκορποῦσες,
ὅλους τοὺς ἐγύρευες,
ὅλους τοὺς ἀγαποῦσες.

Σ' ὤμορφα καὶ σ' ἄσχημα,
σὲ ξένα καὶ δικά σου,
τὰ φιλάκια ἀσώτευες,
τὰ παιγνιδίσματά σου.

Ὅσο ποὺ τὸ Θάνατον
ἀπάντησες μιὰ μέρα,
καὶ τὸν σφιχταγκάλιασες,
τὸν πῆρες γιὰ πατέρα!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

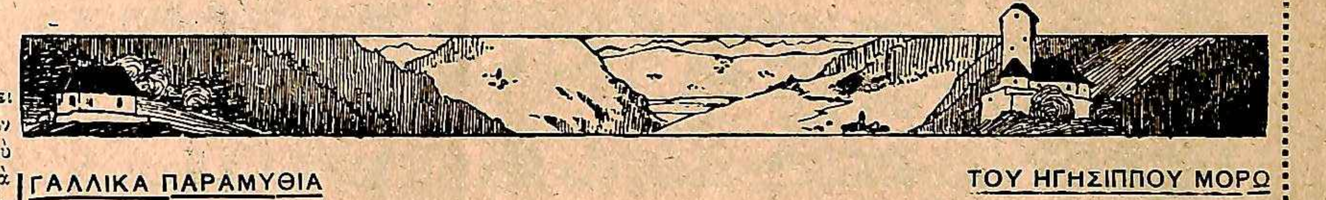

ΓΑΛΛΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΗΓΗΣΙΠΠΟΥ ΜΟΡΩ

Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΩΝ ΔΑΚΡΥΩΝ

Ἕνα χρυσορόδινο ἀνοιξιάτικο πρωΐ, ὁ κόσμος τῶν νεράϊδων ἦταν ἀνάστατος. Ἡ συλφίδες εἶχαν ξυπνήσει πρὶν ἀκόμα χαράξη, γιὰ νὰ ἀρωματισθοῦν μὲ τὴν σκόνη τῶν κρίνων, ἡ νεροκόρες σκύβανε γιὰ νὰ καθρεφτιστοῦν μέσα στὸ πιὸ διάφανο μέρος τῆς λίμνης των. Ἡ δρυάδες στόλιζαν τὰ μαλλιά των μὲ βιολέττες καὶ μὲ ἀνεμῶνες, καὶ δὲν εἶχαν καθόλου καιρὸ αὐτὸ τὸ πρωῒ νὰ πειράξουν καὶ νὰ τρομάξουν, ὅπως πάντα, τοὺς διαβάτες τοῦ δάσους. Γιατὶ τὸ βράδυ αὐτῆς τῆς ἡμέρας, ὅλες ἡ νεράϊδες ἦσαν καλεσμένες σ' ἕνα μεγάλο χορὸ ποὺ ἔδινε ἡ βασίλισσά των.

Τὸ βράδυ λοιπόν, τὴν ὡρισμένη ὥρα, ὅλες ἡ νεράϊδες βρισκόντουσαν στὸ παλάτι τῆς βασίλισσας. Ἦσαν τόσο ὡραῖες ὅλες καὶ χόρευαν σὰν νὰ πετοῦσαν, χωρὶς ν' ἀγγίζουν τὰ αἰθέρια τους πόδια τὴ γῆ. Ὑπῆρχαν ὅμως ἐκεῖ καὶ μερικὲς γρηὲς μάγισσες ποὺ κύτταζαν τὶς νέες καὶ ὤμορφες νεράϊδες νὰ χορεύουν μὲ ζήλεια καὶ μὲ κακία. Κι' ἔξαφνα μιὰ ἀπ' αὐτές, φώναξε μὲ κακεντρέχεια:

—Βασίλισσα τῶν νεράϊδων! Δὲν ἀντελήφθηκες λοιπὸν ὅτι δὲν ἦρθε ἀπόψε στὸ χορὸ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀγαπημένες σου κυρίες τῆς Τιμῆς, ἡ Ἀντζελίνα, ἡ νεράϊδα τῶν δακρύων;

—Ἀλήθεια, εἶπε ἡ βασίλισσα, γιατί νὰ μὴν ἔρθη ἀπόψε ἡ Ἀντζελίνα;

—Πρέπει νὰ τὴν τιμωρήσης γι' αὐτὴ τὴν ἀμέλειά της, εἶπε πάλιν ἡ γρηὰ μάγισσα.

Ἡ Ἀντζελίνα ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες νεράϊδες καὶ τὴν εἶχαν ὀνομάσει «Ἡ νεράϊδα τῶν δακρύων», γιατὶ ἦταν τόσο εὐαίσθητη καὶ σπλαχνική, ὥστε δάκρυζε μόλις ἔβλεπε ἢ ἄκουε τίποτα δυσάρεστο. Εἶχε τόσο τέλεια ἀκοή, ὥστε ἄκουγε καὶ τὸν παραμικρὸ ἦχο καὶ δὲν τῆς διέφευγε οὔτε ἕνας παλμὸς τῶν πονεμένων καρδιῶν, οὔτε ἕνας στεναγμὸς τῶν ἀνθρώπων ποὺ κατοικοῦσαν πέρα ἀπὸ τὸ δάσος. Ἔτρεχε πάντα πρόθυμη ὅπου ἔννοιωθε ψυχὲς δυστυχισμένες γιὰ νὰ τὶς παρηγορήση καὶ νὰ τὶς συνδράμη. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ πρωΐ, ἐνῶ ὅλες ἡ ἄλλες νεράϊδες ἔκαναν τὴν τουαλέττα τους γιὰ τὸ βραδυνὸ χορό, ἡ Ἀντζελίνα ἄκουσε ἔξαφνα παραπονιάρικες κραυγὲς μικρῶν παιδιῶν. Ἀμέσως, ἔτσι ὅπως ἦταν, μ' ἀχτένιστα τὰ χρυσᾶ της μαλλιά, ντυμένη μ' ἕνα φόρεμα γαλάζιο καὶ μὲ τὸ μαγικό της ραβδὶ στὸ χέρι, πῆγε γοργὴ κι' ἀλαφρὴ σὰν ἀγεράκι πρὸς τὸ μέρος ἀπ' ὅπου ἔφταναν ἡ κραυγὲς τῶν παιδιῶν. Ἔφτασε μπροστὰ σὲ μιὰ μικρὴ καλύβα, πέρα ἀπὸ τὸ δάσος. Μπῆκε μέσα καὶ εἶδε τέσσερα μικρὰ παιδάκια ποὺ ἔκλαιαν, φοβισμένα, γιατὶ οἱ γονεῖς των τὰ εἶχαν ἀφήσει μονάχα γιὰ νὰ πᾶνε νὰ κόψουν ξύλα στὸ δάσος. Ἡ καλὴ νεράϊδα ἔκανε τότε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ τὰ ἡσυχάση καὶ νὰ τὰ διασκεδάση. Ἔπαιξε μαζύ τους, τοὺς διηγήθηκε ὡραῖα παραμύθια, τὰ ἔκανε νὰ γελάσουν καὶ νὰ χαροῦν.

Τὸ βράδυ, ἡ Ἀντζελίνα, θυμήθηκε ὅτι ἦταν καλεσμένη στὸ χορὸ τῆς βασίλισσας καὶ θέλησε νὰ φύγη. Ἀλλὰ τὰ παιδάκια δὲν τὴν ἄφιναν. Ἄλλο τραβοῦσε τὴν ἄκρη τοῦ φορέματός της, ἄλλο ἀπ' τὰ χρυσᾶ της μαλλιὰ κι' ἄλλο ἀπὸ τὸ χρυσὸ μαγικό της ραβδί. Ἡ καλὴ νεράϊδα στὴν ἀρχὴ ἀντιστάθηκε λίγο, ὕστερα ὅμως χαμογέλασε κι' ἔμεινε.

Ἕνας γρύλλος ὅμως, ὁ ὁποῖος ποιὸς ξέρει πῶς εἶχε μπῆ μέσα στὸ καλύβι, ἄρχισε νὰ φωνάζη μέσ' ἀπ' τὸ τζάκι:

—Ἀντζελίνα! Ἀντζελίνα! Γρήγορα, γρήγορα πήγαινε στὸ χορό! Πρὸ ὀλίγου ἦρθαν καὶ τὰ θρυλικὰ βασιλόπουλα καὶ οἱ ἱππόται τοῦ φεγγαριοῦ, καὶ χορεύουν μὲ τὶς νεράϊδες. Καὶ τὸ πιὸ ὤμορφο τὸ βασιλόπουλο, κάθεται σὲ μιὰν ἄκρη μελαγχολικὸ καὶ δὲν χορεύει. Πήγαινε, πήγαινε γρήγορα στὸ χορό, Ἀντζελίνα... Τὸ βασιλόπουλο θὰ χαμογελάση καὶ θὰ χορέψη μαζύ σου...

Ἡ Ἀντζελίνα θέλησε νὰ φύγη, μὰ τὰ παιδάκια ἄρχισαν πάλι νὰ φωνάζουν καὶ νὰ κλαῖνε.

—Μὴ φύγης, καλή μας νεράϊδα, τῆς ἔλεγαν. Μὴ φύγης ἀκόμα... Τί θὰ γίνουμε ὅταν θὰ σβύση ἡ λάμπα καὶ θὰ μείνουμε μόνα μέσα στὸ σκοτάδι; Τί θὰ γίνουμε ὅταν διακρίνουμε μέσα ἀπὸ τὶς χαραμάδες τῆς πόρτας τὰ μεγάλα λαμπερὰ μάτια τοῦ λύκου καὶ ὅταν θ' ἀκούσουμε στοὺς δρόμους τὸ σφύριγμα τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κλεφτῶν;

Ἔτσι, ἡ καλὴ νεράϊδα ἀναγκάστηκε νὰ μείνη.

Ἔξαφνα ὅμως ἄκουσε μιὰ φωνὴ πολὺ θυμωμένη νὰ τὴ φωνάζη δυνατά: «Ἀντζελίνα! Ἀντζελίνα!» Ἡ ἴδια ἡ βασίλισσα τὴ φώναζε!... Τὰ πνεύματα τοῦ ἀγέρα ἔφεραν τὴ φωνή της ὥς τὸ φτωχὸ καλύβι.

Ἡ Ἀντζελίνα δὲν μπόρεσε πειὰ ν' ἀντισταθῆ σ' αὐτὴν τὴν ἐπιβλητικὴ καὶ αὐστηρὴ φωνή. Φοβισμένη, ἀπώθησε τὰ μικρὰ χεράκια ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ τὴν κρατήσουν, κι' ἔφυγε βιαστική. Φεύγοντας ὅμως ἔτσι γρήγορα καὶ ξαφνικά, ξέχασε στὸ καλύβι τὸ μαγικὸ χρυσό της ραβδί, κι' ἕνα ἀπὸ τὰ παιδάκια, τὸ μικρότερο, τὸ πῆρε στὰ χεράκια του κι' ἔπαιζε μ' αὐτό, μέσα στὴν κούνια του.

Καί, ἀλλοίμονο στὴ νεράϊδα ποὺ ἔχει χάσει τὸ μαγικό της ραβδί! Χάνει ὅλη της τὴ δύναμι! Εἶνε σὰν νὰ εἶνε πειὰ μιὰ κοινὴ θνητή!

Ἡ καϋμένη ἡ Ἀντζελίνα, δὲν ἀντελήφθη τὸ δυστύχημά της, παρὰ μόνον ὅταν ἔφτασε στὸ παλάτι τῆς βασίλισσας. Ὅλοι ἐκεῖ τὴν ὑποδέχτηκαν μὲ παρατηρήσεις αὐστηρὲς καὶ μὲ εἰρωνεῖες, καὶ ἡ Ἀντζελίνα μόλις συγκρατοῦσε τὰ δάκρυά της.

Ἀμέσως ὡδήγησαν τὴν ἔνοχο σὲ ἕνα δικαστήριο, τοῦ ὁποίου πρόεδρος ἦταν ἡ βασίλισσα. Μέλη τοῦ δικαστηρίου ἦσαν καὶ μερικὲς κακὲς γρηὲς μάγισσες, ἡ ὁποῖες ζήλευαν τὴν Ἀντζελίνα γιὰ τὴν ὀμορφιά της καὶ τὴν καλοσύνη της. Τοῦ κάκου μιὰ καλὴ καὶ νέα νεράϊδα ποὺ τὴν ἀγαποῦσε προσπάθησε νὰ τὴν ὑπερασπισθῆ. Οἱ νόμοι τῶν νεράϊδων εἶνε πολὺ αὐστηροὶ καὶ ἡ Ἀντζελίνα ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῆ σύμφωνα μ' αὐτούς.

Καταδικάστηκε λοιπὸν νὰ γυρίζη στὸν κόσμο ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο αἰῶνα μεταμορφωμένη σὲ ζῶο. Ἡ μόνη χάρις ποὺ τῆς ἔκαμαν εἶνε ὅτι τῆς ἐπέτρεπαν νὰ μεταμορφωθῆ σὲ ὅ,τι ζῶο ἤθελε αὐτή.

Ἡ Ἀντζελίνα ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀναποφάσιστη. Ποιοῦ ζώου τὴ μορφὴ νὰ διαλέξη; Νὰ γίνη ἀηδόνι καὶ νὰ κελαϊδῆ κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν φτωχῶν κοριτσιῶν ποὺ ἀγρυπνοῦν τὴ νύχτα καὶ ἐργάζονται σιμὰ στὸ προσκέφαλο τῆς ἄρρωστης μάνας των;

Νὰ γίνη σκυλὶ καὶ νὰ κρατᾶ στὸ στόμα της τὸν δίσκο τῆς ζητιάνας καὶ νὰ τὸν παρουσιάζη στὸν κόσμο μὲ τόση χάρι, ὥστε νὰ συγκινῆ καὶ τὶς πιὸ σκληρὲς καρδιές;

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἤθελε πρὸ παντὸς ἡ Ἀντζελίνα, ἦταν νὰ μπορῆ νὰ εἰσχωρῆ στὶς σοφίτες, στὰ ὑπόγεια, στὶς φυλακές. Πόσοι δυστυχισμένοι κι' ἔρημοι κατοικοῦν ἐκεῖ...

Κι' ἔτσι, ἡ «Νεράϊδα τῶν δακρύων» μεταμορφώθηκε σὲ ἕνα ἄσπρο μικρὸ ποντικάκι.

ΣΕΡΒΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—Ὁ ἄνδρας δὲν μπορεῖ νὰ μείνη χωρὶς τὴ γυναῖκα οὔτε μέσα στὸν Παράδεισο.

—Ἄνδρας χωρὶς γυναῖκα εἶνε σπίτι χωρὶς τοίχους.

—Εἶνε προτιμώτερο γιὰ μιὰ κόρη νὰ γίνη γυναῖκα τοῦ χειρότερου ἄνδρα παρὰ νὰ μείνη ἀδελφὴ τοῦ καλύτερου ἀδελφοῦ.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΕΟΝ ΜΟΡΑΝ

ΟΤΑΝ ΑΝΘΙΣΗ Η ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ...

Ἡ Ἀνθὴ ἦταν μιὰ ὤμορφη νέα εἴκοσι χρόνων. Εἶχε ὅμως τὴν ἀτυχία νὰ χάση γρήγορα τοὺς γονεῖς της, κι' ἔτσι βρέθηκε ξαφνικὰ μόνη μέσα στὴ μεγάλη πολιτεία, χωρὶς κανένα προστάτη καὶ χωρὶς νὰ περιμένη βοήθεια ἀπὸ πουθενά.

Ἤξερε βέβαια πώς, ἅμα ἤθελε, μποροῦσε, χάρις στὴν ὠμορφιά της, νἄχη ὅ,τι ποθοῦσε ἡ καρδιά της : πολυτελῆ φορέματα, πλούσια κοσμήματα, ἐκλεκτὰ φαγητά, σπάνιες διασκεδάσεις. Μὰ αὐτὴ προτίμησε νὰ μείνη σεμνὴ κι' ἁγνὴ καὶ νὰ ζήση μὲ τὴν ἐργασία της. Ἔτσι θἆταν ἥσυχη καὶ δὲν θὰ βασανιζόταν ἀργότερα ἀπὸ μεταμέλειες καὶ τύψεις.

Καί, μὲ τὴν ἀπόφασι αὐτὴ βαθειὰ ριζωμένη στὴν καρδιά της, γίνηκε ἀνθοπῶλις. Εἶχε νοικιάσει μιὰ μικρὴ χαριτωμένη καμαροῦλα στὸ ἕκτο πάτωμα ἑνὸς ὑψηλοῦ κτιρίου καὶ τὴν εἶχε συγυρίσει μὲ τόση φροντίδα, ὥστε ἔλαμπε κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἥλιου. Ὅλα ἐκεῖ μέσα ἦσαν λευκὰ καὶ φωτοβόλα. Ἀκόμη κι' αὐτὰ τὰ παληά της ἔπιπλα τραγουδοῦσαν, θαρρεῖς, τὸ τραγοῦδι τῆς νειότης, τὸ ἀμέριμνο τραγοῦδι τῶν εἴκοσι χρόνων . . .

Ἡ Ἀνθὴ κοιμόταν ἐπάνω σ' ἕνα κατάλευκο κρεββάτι, πάνω ἀπ' τὸ ὁποῖο χαμογελοῦσε μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας μὲ τὸ μικρὸ Χριστό. Σὲ μιὰν ἄκρη πάλι τοῦ ἀσβεστωμένου τοίχου κρεμόταν ἕνας μικρὸς γύψινος Ἔρωτας μὲ χρυσᾶ φτερὰ κι' ἀνοιχτὰ χέρια.

Ἀπέναντι ἀπ' τὸ κρεββάτι βρισκόταν μιὰ ντουλάπα, ἕνας καναπὲς καὶ τέσσερα καθίσματα καί, γύρω στὸν τοῖχο, ὑπῆρχαν διάφορες χρωματιστὲς εἰκόνες κομμένες ἀπὸ ἑβδομαδιαῖα περιοδικά.

Μπροστὰ στὸ μοναδικὸ παράθυρο ἦταν τοποθετημένο ἕνα τραπέζι φορτωμένο ἀπὸ λεπτότατα ὑφάσματα, μικρὰ ἐργαλεῖα, μπουκαλάκια γεμᾶτα ἀπὸ βαφές, λουλούδια μισοτελειωμένα, ὡραῖα στεφάνια, ἀνθοδέσμες, ὅλα τὰ σύνεργα, τέλος πάντων, τῆς δουλειᾶς τῆς Ἀνθῆς, γιατὶ πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι τὰ λουλούδια ποὺ πουλοῦσε ἦσαν ψεύτικα. Στὸ παράθυρό της, τέλος, ὑπῆρχε μιὰ μεγάλη γλάστρα, ἀπ' τὴν ὁποία ὑψωνόταν μιὰ νέα ὁλοπράσινη τριανταφυλλιὰ μὲ πολλὰ μπουμπούκια καὶ δροσερὰ φύλλα.

Ἡ μικρὴ ἐκείνη καμαροῦλα, ὅσο ἔλειπε ἡ Ἀνθή, ἦταν θλιβερὴ καὶ σκοτεινή. Μόλις ὅμως ἔμπαινε αὐτὴ μέσα, ἔπαιρνε γελαστὴ κι' εὔθυμη ὄψι.

* * *

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ εἶχε σουρουπώσει πειὰ κι' ἡ Ἀνθή, ἀφοῦ μὲ τὰ μαγικά της δάχτυλα ἀποτελείωσε ἕνα ὡραιότατο μπουκέτο, σηκώθηκε ἀπὸ τὴν καρέκλα της καὶ πῆγε καὶ κάθησε κοντὰ στὸ παράθυρο. Τότε ὁ νέος τοῦ γειτονικοῦ δωματίου, ποὺ ἔτυχε νὰ βρίσκεται κι' αὐτὸς ἐκείνη τὴν ὥρα στὸ δικό του παράθυρο, σχεδὸν πλάϊ της, τὴν ἐρώτησε μὲ πολλὴ δειλία :

— Λοιπόν, τὄνομά σας εἶνε Ἀνθή ;

— Ναί. Καὶ τὸ δικό σας ;

— Ἀλφρέδος . . .

Μονάχα ἕνας λεπτὸς τοῖχος ἐχώριζε τὶς δυὸ αὐτὲς τρυφερὲς ὑπάρξεις, κι' ὅμως μιὰ βδομάδα εἶχε περάσει ἀφ' ὅτου ὁ νέος εἶχε ἐγκατασταθῆ στὸ διπλανὸ δωμάτιο καὶ μόλις ἐκεῖνο τὸ βράδυ μίλησαν γιὰ πρώτη φορά, ἀνταλλάσσοντας τὰ λίγα αὐτὰ στερεότυπα λόγια ποὺ ἀποτελοῦν τὴν ἀρχὴ κάθε γνωριμιᾶς.

Ἡ Ἀνθὴ ἔβρισκε τὸ γειτονά της πολὺ θελκτικὸ κι' εὐχαριστιόταν νὰ μιλάη μαζύ του . . .

Ἡ Ἀνθὴ ἔχυνε τώρα φλογερὰ δάκρυα...

Πρὶν τὸν ἰδῆ ἀκόμα, τὸν εἶχε μαντέψει ἀπὸ τὴ μυρωδιὰ τοῦ καπνοῦ ποὺ ἔμπαινε ἀπ' τὸ δωμάτιό του στὸ δικό της μέσ' ἀπὸ τὶς χαραμάδες τῆς μεσιανῆς κλειστῆς πόρτας . . . Ἀλλὰ κι' αὐτὸς εἶχε ἀντιληφθῆ πὼς δίπλα του κατοικοῦσε μιὰ νέα, γιατὶ ἄκουγε συχνὰ τ' ἀνάλαφρα βήματά της καί, κάποτε - κάποτε, ὅταν ἡ Ἀνθὴ τραγουδοῦσε, τὴ μαργαριταρένια φωνή της.

Σὲ λίγο ἡ Ἀνθὴ πληροφοροῦσε τὸ φίλο της ὅτι ἦταν ὀρφανὴ καὶ ἀνθοπῶλις, κι' αὐτὸς πάλι τὴν πληροφοροῦσε πὼς ἦταν ζωγράφος.

Ἔτσι ἡ συνομιλία τους ἐξακολούθησε μὲ ζωηρότητα κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα διακόπηκε γιὰ νὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἄλλη μέρα.

Ἀπὸ τότε, κάθε βράδυ, μόλις τελείωναν τὴ δουλειά τους, ἔβγαιναν στὰ παράθυρά τους καὶ κουβέντιαζαν, εὐχαριστημένοι ποὺ ἦσαν κι' οἱ δυό τους νέοι καὶ γεμᾶτοι ζωή. Μιλοῦσαν γιὰ χίλιες δυὸ ἀσήμαντες λεπτομέρειες τῆς ζωῆς κι' ἔννοιωθαν, σιγὰ - σιγά, νὰ συνδέωνται μ' ἕνα βαθύτερο αἴσθημα.

Ὅταν ὅμως ἦταν ἄσχημος ὁ καιρὸς καὶ δὲν μποροῦσαν, φυσικά, νὰ κάθουνται στὰ παράθυρα, μιλοῦσαν μέσ' ἀπ' τὶς χαραμάδες τῆς πόρτας ποὺ χώριζε τὰ διαμερίσματά τους.

— Ὦ, γιατί νὰ μᾶς χωρίζη αὐτὴ ἡ πόρτα ! ἔλεγε ὁ **Ἀλφρέδος** μὲ παράπονο. Μοῦ κλέβει τὴ μεγαλείτερη χαρά μου, τὴ χαρὰ ποὺ νοιώθω ὅταν σὲ βλέπω . . .

— Μὴ στενοχωριέσαι τόσο πολὺ Ἀλφρέδε, τοῦ ἀπαντοῦσε ἡ Ἀνθὴ χαμογελῶντας πονηρά. Ἡ πόρτα αὐτὴ βρίσκεται γιὰ νὰ μοῦ θυμίζη πάντα πὼς ἐσὺ εἶσαι εἰκοσιδυὸ χρονῶν κι' ἐγὼ εἶμαι εἴκοσι καὶ γιὰ νὰ σὲ κρατάη πάντα σὲ ἀπόστασι, σὰν ἄγρυπνος φύλακάς μου . . .

Ὁ νέος ὅμως δὲν παρηγοριόταν μ' αὐτὰ τὰ λόγια, ἀλλὰ ἐξακολουθοῦσε ν' ἀντιπαθῆ τὴν καταραμένη ἐκείνη πόρτα ποὺ τὸν ἐχώριζε ἀπ' τὴν ἀγαπημένη του.

* * *

Μιὰν ἀνοιξιάτικη Κυριακή, τὰ σπουργίτια πηδοῦσαν εὔθυμα στὰ κεραμίδια τῆς ἀντικρυνῆς στέγης καὶ τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν γέμιζε μοσχοβολιὰ τὸν ἀέρα.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ Ἀλφρέδος, λάμποντας ὅλος ἀπὸ χαρά, ἐπεσκέφθη γιὰ πρώτη φορὰ τὴν Ἀνθὴ στὸ δωμάτιό της καὶ μὲ σοβαρότητα τῆς ἐζήτησε τὸ χέρι της.

Ἡ νέα φαίνεται πὼς δὲν τὸ περίμενε τόσο γρήγορα ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, καὶ γι' αὐτό, μόλις ἄκουσε τὴν πρότασί του, ταράχτηκε κι' ἔγινε κόκκινη σὰν κεράσι.

Μολαταῦτα ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ τοῦ κρύψη τὴ μεγάλη της χαρὰ καὶ δέχτηκε ἀμέσως νὰ γίνη γυναῖκα του, γιατὶ ἦταν βέβαιη πὼς δὲν θἄβρισκε καλύτερο σύζυγο ἀπ' τὸν Ἀλφρέδο.

Τοῦ ζήτησε μονάχα ν' ἀναβάλουν τοὺς γάμους των γιὰ λίγο διάστημα, γιὰ νὰ τῆς δοθῆ στὸ μεταξὺ καιρὸς νὰ ἑτοιμαστῆ κάπως.

Ὁ Ἀλφρέδος ὅμως, ἐρωτευμένος καθὼς ἦταν, ἐπέμεινε νὰ μάθη ἀκριβῶς ὡς πότε θὰ περίμενε γιὰ νὰ ἰδῆ πραγματοποιημένο τὸ ὄνειρο τῆς εὐτυχίας του. Τότε ἡ κόρη ἔσκυψε μὲ φιλαρέσκεια πάνω ἀπ' τὴν ἀγαπημένη της τριανταφυλλιά, καὶ τοῦ ἀπάντησε :

— Ὅταν ἀνθίση αὐτὴ ἡ τριανταφυλλιά ! . . .

Ὁ νέος κατσούφιασε κάπως, γιατὶ εὕρισκε πολὺ μεγάλη τὴν προθεσμία, ἀλλά, μὴ μπορῶντας νὰ κάνη κι' ἀλλοιῶς, ἔμεινε σύμφωνος μαζύ της.

Πόσο ὅμως ἀργοῦσαν ν' ἀνοίξουν τὰ σκληρὰ ἐκεῖνα μπουμπούκια ! Ἡ Ἀνθὴ παρακολουθοῦσε τὴν ἀνάπτυξί τους μὲ ἀνυπόμονη ἀγωνία. Πότιζε τὸ φυτὸ ταχτικά, μὲ στοργή, τὸ προφύλαγε ἀπὸ τὶς καυστικὲς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου, κι' ἔδιωχνε τὰ ἔντομα ποὺ πήγαιναν νὰ κρυφτοῦν κάτω ἀπ' τὰ ὡραῖα φύλλα του.

Ἀλλὰ κι' ὁ Ἀλφρέδος δὲν ἐφρόντιζε λιγώτερο ἀπ' αὐτή. Μόλις ἄκουγε τὸ παράθυρο τῆς μνηστῆς του νὰ κλείνη, ἔβγαινε στὸ δικό του γιὰ νὰ ἰδῆ ἀπὸ κοντὰ τὴν τριανταφυλλιά, νὰ σκαλίση τὸ χῶμα της καὶ νὰ τῆς ρίξη νερό, μὴν ξέροντας ὁ φτωχὸς πὼς τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ἡ φίλη του.

Ἀλλὰ τὸ πολὺ νερό, ἀντὶ νὰ κάνη καλὸ στὴν τριανταφυλλιά, τὴν κατέστρεψε. Τὰ μπουμπούκια μαράθηκαν κι' ἔγειραν πένθιμα πρὸς τὴ γῆ τὰ μικρά τους κεφάλια. Τὰ τριαντάφυλλα, ποὺ περίμεναν νὰ σκάσουν χαρούμενα, εἶχαν καταδικαστῆ νὰ πεθάνουν πρὶν ἀκόμα ἰδοῦν τὸν ἥλιο.

Ἡ Ἀνθὴ ἔχυνε τώρα φλογερὰ δάκρυα, γιατὶ θεωροῦσε τὸ μαρασμὸ τῆς τριανταφυλλιᾶς ὡς κακὸ οἰωνὸ γιὰ τὴν εὐτυχία τους. Ἡ ἀγάπη ὅμως νικάει τὴν ἀπελπισία κι' ὅταν θέλη γίνεται ἐφευρετική.

Ἕνα βράδυ ἡ Ἀνθὴ ἀγρύπνησε ὅλη τὴ νύχτα καὶ κάτω ἀπὸ τὰ λεπτοκαμωμένα κι' εὐκίνητα δάχτυλά της πῆραν ζωὴ τὰ ὡραιότερα καὶ ζωηρότερα μπουμπούκια τοῦ κόσμου. Ἡ αὐγὴ τὰ βρῆκε μισάνοιχτα ἐπάνω στὸν ξερὸ κορμὸ τῆς τριανταφυλλιᾶς, κι' ὁ ἥλιος τὰ φίλησε γλυκὰ μὲ τὶς ἀχτίδες του.

Ὁ Ἀλφρέδος, μόλις ἄνοιξε τὸ παράθυρο, ἄφησε ἕνα ξεφωνητὸ χαρᾶς, βλέποντάς τα ἔτσι ἀναπάντεχα, καὶ φώναξε καὶ τὴ μνηστή του νὰ τὰ δῆ. Ἡ Ἀνθὴ βγῆκε ἀμέσως στὸ παράθυρό της καὶ τὸν ἐρώτησε τί συμβαίνει. Ὁ νέος τῆς ἔδειξε τότε τὴν τριανταφυλλιὰ μὲ τὰ μισάνοιχτα μπουμπούκια καὶ τῆς εἶπε :

— Ὦ ! γιὰ δές, Ἀνθή, τί ὡραῖα ποὺ εἶνε ! Σὲ λίγο θὰ γίνουν σωστὰ τριαντάφυλλα.

Ἐκείνη δὲν ἀπάντησε γιατὶ τὴν ἔπνιγε ἡ συγκίνησις.

Ἀλλά, ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μέρες, μιὰ μικρὴ κραυγὴ τῆς Ἀνθῆς ἔκανε τὸν μνηστῆρα της νὰ βγῆ γρήγορα στὸ παράθυρό του. Ἀπὸ κεῖ τὴν εἶδε μισοκρυμμένη πίσω ἀπ' τὴν τριανταφυλλιά της, στὴν ὁποία μόλις εἶχε καρφώσει τὸ τελευταῖο καὶ ὡραιότερο ρόδο της, ποὺ ἦταν ὁλάνοιχτο πειά.

— Ἀνθή ! φώναξε τότε ὁ νέος κυττάζοντάς την μὲ παρακλητικὴ ματιά.

Ἐκείνη ἀνασήκωσε τότε τὸ ξανθό της κεφάλι καί, πιὸ ρόδινη ἀπ' τὰ τριαντάφυλλα ποὺ τῆς ἐπλαισίωναν τὸ πρόσωπο, τοῦ εἶπε :

— Ἀγαπητέ μου, ἡ τριανταφυλλιὰ ἄνθισε πειά, κι' εἶνε καιρὸς νὰ παντρευτοῦμε ! . . .

ΛΕΟΝ ΜΟΡΑΝ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

Η ΤΡΕΛΛΗ

— Ἡ μπεκάτσες, ἄρχισε νὰ μᾶς λέη ὁ κύριος Ματθαῖος Ντ' Ἀντολέν, μοῦ θυμίζουν ἕνα πολὺ θλιβερὸ ἐπεισόδιο τοῦ πολέμου. Ξέρετε τὸ ἐξοχικό μου σπίτι στὸ προάστειο τοῦ Κορμέϊγ. Ἐκεῖ κατοικοῦσα, ὅταν εἰσέβαλαν οἱ Πρῶσσοι, στὰ 70. Σιμὰ στὸ σπίτι μου βρισκόταν ἕνα ἄλλο, στὸ ὁποῖο κατοικοῦσε μιὰ δυστυχισμένη γυναῖκα, ποὺ εἶχε χάσει τὰ λογικά της ἔπειτα ἀπὸ ἀλλεπάλληλα χτυπήματα τῆς Μοίρας. Ὅταν ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν ἀκόμη εἰκοσιπέντε ἐτῶν, ἔχασε μέσα σ' ἕνα μῆνα τὸν πατέρα της, τὸν ἄντρα της καὶ τὸ νεογέννητο παιδί της. Ἔπειτα ὑπὸ τὰ τρομερὰ αὐτὰ δυστυχήματα, ἡ φτωχὴ γειτόνισσά μου, συντριμμένη ἀπὸ τὶς συμφορές, ἔπεσε στὸ κρεββάτι, κι' ἐπὶ ἕξη ἑβδομάδες παραμιλοῦσε. Ὕστερα, ἕνα εἶδος νάρκης διαδέχτηκε τὴν πρώτη κρίσι της κι' ἔμεινε ἀσάλευτη, μόλις τρώγοντας καὶ κινῶντας μόνο τὰ βλέφαρα. Κάθε φορὰ ποὺ ἤθελαν νὰ τὴν ἀναγκάσουν νὰ σηκωθῆ, φώναζε σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ τὴν σκοτώσουν. Τὴν ἄφιναν λοιπὸν πλαγιασμένη στὸ κρεββάτι καὶ δὲν τὴν κινοῦσαν παρὰ μόνο ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τῆς ἀλλάξουν φορέματα καὶ νὰ γυρίσουν τὸ στρώματά της.

Μιὰ γρηὰ ὑπηρέτρια ἔμενε κοντά της, καὶ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κατώρθωνε νὰ τὴν κάνη νὰ πίνη ἢ νὰ τρώη λίγο κρύο κρέας.

Τί νὰ συνέβαινε ἄραγε μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀπελπισμένη ψυχή ; Κανεὶς ποτὲ δὲν τὸ ἔμαθε, γιατὶ δὲν μίλησε ποτὲ πειά ! Συλλογιζόταν τάχα τοὺς νεκρούς ; Ἢ μήπως ρέμβαζε θλιμμένα, χωρὶς καμμιὰ ὡρισμένη ἀνάμνησι ;

Τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι ἐπὶ δεκαπέντε ὁλόκληρα χρόνια ἔμεινε ἔτσι, σιωπηλὴ καὶ ἀσάλευτη.

Ὁ πόλεμος ξέσπασε, τέλος, καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες τοῦ Δεκεμβρίου, οἱ Πρῶσσοι μπῆκαν μέσα στὸ Κορμέϊγ.

Ἔκανε τέτοιο κρύο τὴν ἡμέρα ἐκείνη, τέτοια παγωνιά, ὥστε ράγιζαν κι' αὐτὲς ἡ πέτρες. Ἐγὼ καθόμουν ξαπλωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἀκίνητος ἀπὸ ρευματισμούς, ὅταν ἄκουσα τὸν βαρὺ καὶ ρυθμικὸ ἦχο τῶν βημάτων τους. Ἀπὸ τὸ παράθυρό μου τοὺς εἶδα νὰ περνοῦν. Ἦσαν ἀτελείωτοι . . .

Κατόπιν οἱ ἀρχηγοὶ ἐμοίρασαν τοὺς ἄνδρας των στὰ διάφορα σπίτια τοῦ προαστείου. Ἔτσι κι' ἐγὼ ἀναγκάστηκα νὰ φιλοξενήσω δεκαεπτὰ Πρώσσους. Στῆς γειτόνισσάς μου ἔστειλαν δώδεκα. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν ἕνας ἀξιωματικὸς ἰδιότροπος, στρυφνός, σωστὸ τέρας.

Ἡ πρῶτες μέρες πέρασαν μὲ σχετικὴ ἡσυχία. Εἶπαν στὸν ἀξιωματικὸ ποὺ ἔμενε στὸ πλαϊνό μου σπίτι, ὅτι ἡ οἰκοδέσποινα ἦταν ἄρρωστη, καὶ στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδειξε κανένα ἐνδιαφέρον γι' αὐτή. Ἀλλά, ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες ἄρχισε νὰ ἐκνευρίζεται καὶ νὰ θυμώνη, ἐπειδὴ ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἔμενε κρυμένη καὶ ἀόρατη. Ρώτησε ἀπὸ τί εἴδους ἀρρώστεια ὑπέφερε καὶ τοῦ ἀποκρίθηκαν ὅτι, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ δυνατὴ λύπη, ἔμενε ἀκίνητη στὸ κρεββάτι της ἐπὶ δεκαπέντε ὁλόκληρα χρόνια. Καθὼς φαίνεται, δὲν πίστεψε τίποτε ἀπ' ὅλ' αὐτὰ καὶ νόμισε ὅτι ἡ δυστυχὴς τρελλὴ ἔμενε στὸ κρεββάτι ἀπὸ ὑπερηφάνεια, γιὰ νὰ μὴν ἰδῆ καθόλου τοὺς Πρώσσους, γιὰ νὰ μὴν τοὺς μιλήση καὶ νὰ μὴν ἔρθη σὲ καμμιὰ ἐπαφὴ μαζύ τους.

Διὰ τῆς βίας λοιπὸν ἀνάγκασε τοὺς ὑπηρέτες της καὶ τὸν ὡδήγησαν στὸ δωμάτιό της. Ἐκεῖ, μόλις τὴν εἶδε, τῆς εἶπε μὲ ἀπότομο τρόπο :

— Σᾶς παρακαλῶ, κυρία, νὰ σηκωθῆτε καὶ νὰ κατεβῆτε στὸ σαλόνι, γιὰ νὰ σᾶς ἰδοῦν οἱ φιλοξενούμενοί σας.

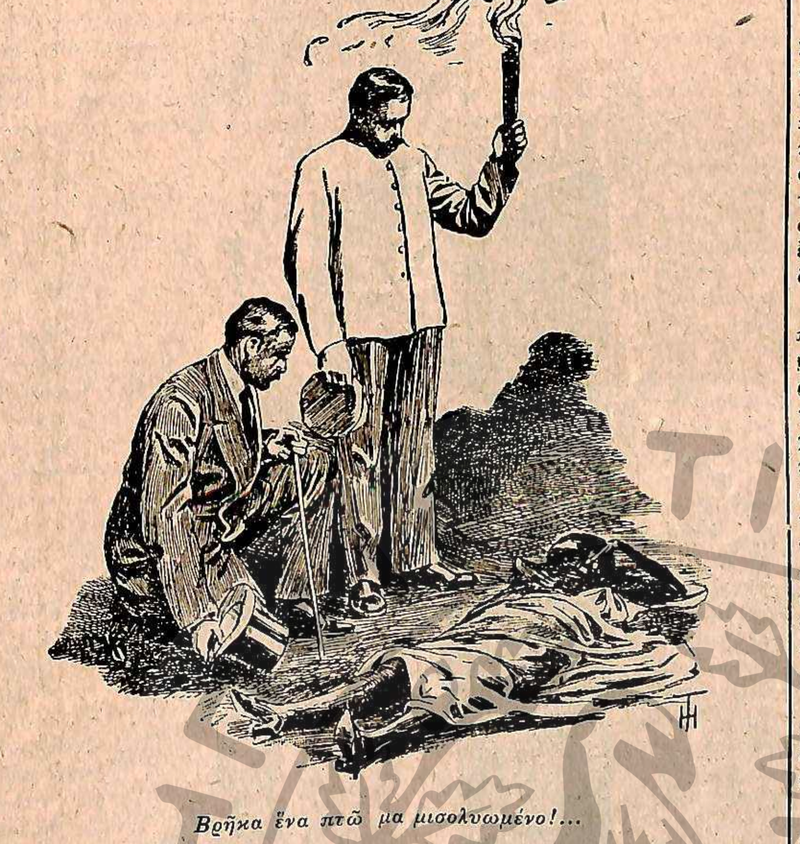
Βρῆκα ἕνα πτῶμα μισολυωμένο!...

Ἐκείνη, γύρισε πρὸς αὐτὸν τὰ ἀπλανῆ της μάτια, τὰ μάτια της ποὺ δὲν ἔλεγαν τίποτε, καὶ δὲν ἀπάντησε.

Ἀμέσως ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ἐφώναξε θυμωμένα :

— Δὲν θὰ γίνη ὅ,τι θέλετε : Θὰ φερθῶ ἀμείλικτα ! . . . Ἂν δὲν σηκωθῆτε μόνη σας, θὰ βρῶ μέσον ὥστε νὰ σᾶς ἀναγκάσω νὰ σηκωθῆτε καὶ νὰ περπατήσετε μόνη ὅσο δὲν περπατήσατε ποτέ!

Μὰ ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα δὲν ἔκανε καμμιὰ κίνησι, σὰν νὰ μὴν εἶχε ἀκούσει τίποτε !

Ὁ Πρῶσσος ἐντωμεταξὺ ἄφριζε, γιατὶ νόμιζε ὅτι ἡ ἐπίμονη αὐτὴ σιωπὴ δὲν ἦταν παρὰ μιὰ ὑπερτάτη περιφρόνησις. Καὶ πρόσθεσε :

— Ἂν δὲν κατεβῆτε αὔριο . . .

Καί, χωρὶς ν' ἀποτελειώση τὴ φρᾶσι του, ἔφυγε.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια, καταταραγμένη, θέλησε νὰ ντύση τὴν τρελλή, ἀλλ' αὐτὴ ἄρχισε νὰ οὐρλιάζῃ καὶ νὰ ἀντιστέκεται, παλεύοντας ἀπεγνωσμένα.

Ὁ ἀξιωματικός, ἀκούγοντας τὶς φωνές της, ἀνέβηκε στὸ δωμάτιό της. Τότε ἡ ὑπηρέτρια, πέφτοντας στὰ πόδια του, φώναξε :

— Δὲν θέλει, κύριε . . . Δὲν θέλει . . . Συχωρέστε την . . . Εἶνε τόσο δυστυχισμένη ! . . .

Ὁ στρατιωτικὸς βρισκόταν σὲ ἀμηχανία, μὴν τολμῶντας, παρ' ὅλο τὸ θυμό του, νὰ σύρη διὰ τῆς βίας μιὰ γυναίκα ἀπὸ τὸ κρεββάτι της. Ἔξαφνα ὅμως ἄρχισε νὰ γελᾶ καὶ εἶπε κάτι Γερμανικὰ στοὺς στρατιῶτες του. Καί, σὲ λίγο, εἶδαν νὰ βγαίνη ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς τρελλῆς ἕνα ἀπόσπασμα στρατιωτικό, ποὺ ὑποβάσταζε ἕνα στρῶμα. Σ' αὐτὸ τὸ στρῶμα, τὸ ὁποῖο δὲν τὸ εἶχαν ξεστρώσει καθόλου, ἡ τρελλή, πάντοτε σιωπηλή, ἔμενε ἥσυχη, ἀδιάφορη γιὰ ὅλα ὅσα συνέβαιναν. Δὲν τῆς ἔμελλε γιὰ τίποτε, τῆς ἀρκοῦσε μόνο ὅτι ἦταν ξαπλωμένη καὶ ὅτι τὴν ἄφιναν ἔτσι ἀσάλευτη στὸ στρῶμα της.

Ἕνας στρατιώτης ἀκολουθοῦσε μόνος, κρατῶντας ἕνα πακέτο μὲ γυναικεῖα φορέματα.

Ὁ ἀξιωματικὸς εἶπε τότε, τρίβοντας τὰ χέρια :

— Θὰ ἰδοῦμε ἂν δὲν μπορεῖτε νὰ ντυθῆτε μόνη σας καὶ νὰ κάνετε κι' ἕνα περίπατο . . .

Κατόπιν τούτου, εἶδαν τὴ συνοδεία αὐτή, τὴν τόσο παράξενη, ν' ἀπομακρύνεται πρὸς τὸ δάσος.

Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ ὧρες οἱ στρατιῶτες ἐπέστρεψαν μόνοι. Δὲν ξαναεῖδε πειὰ κανεὶς τὴν τρελλή. Τί τὴν εἶχαν κάνει ; Ποῦ τὴν πῆγαν ; Κανεὶς δὲν ἔμαθε ποτέ !

* * *

Τὸ χιόνι ἔπεφτε τώρα νύχτα καὶ μέρα, σκεπάζοντας τὴν πεδιάδα καὶ τὰ δάση μ' ἕνα σάβανο παγερό.

Οἱ λύκοι ἐρχόντουσαν οὐρλιάζοντας ὥς τὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν μας.

Δὲν μποροῦσα νὰ ξεχάσω τὴ γυναίκα αὐτή, ποὺ χάθηκε ἔτσι . . . Ἔκαμα πολλὰ διαβήματα στὶς Πρωσσικὲς ἀρχές, ζητῶντας πληροφορίες γι' αὐτήν. Μὰ τοῦ κάκου . . . Λίγο μάλιστα ἔλειψε νὰ μὲ τουφεκίσουν !

Ἡ ἄνοιξι ἦρθε πάλι . . . Ὁ στρατὸς τῆς κατοχῆς ἀπομακρύνθηκε. Τὸ σπίτι τῆς γειτόνισσάς μου ἔμενε κλειστό, χόρτα ἄγρια εἶχαν φυτρώσει στὰ μονοπάτια τοῦ κήπου της . . .

Ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια εἶχε πεθάνει κατὰ τὸ χειμῶνα. Κανεὶς πειὰ δὲν ἐσκέπτετο τὸ ἐπεισόδιο ἐκεῖνο. Ἐγὼ μόνο ἀδιάκοπα συλλογιζόμουν τὴ δύστυχη τρελλή.

Τί νὰ εἶχε ἀπογίνει τάχα ἡ δυστυχισμένη αὐτὴ γυναῖκα ; Μήπως εἶχε φύγει ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ δάσος ; Μήπως τὴν βρῆκαν καὶ τὴν περισυνέλεξαν κάπου ; Μήπως τὴν εἶχαν μεταφέρει σὲ κανένα νοσοκομεῖο, χωρὶς νὰ μπορέσουν νὰ ἐξακριβώσουν τὴν ταυτότητά της ; Δὲν μάθαινα τίποτε κι' ἔτσι ἀμφέβαλα πάντα . . . Σιγὰ - σιγὰ ὁ καιρὸς ἔσβυσε αὐτὴ τὴν ἔννοια ἀπὸ τὴν καρδιά μου . . .

Τὸ ἑπόμενο φθινόπωρο ἡ μπεκάτσες περνοῦσαν κοπαδιαστὲς ἀπ' τὸ Κορμέϊγ. Καθὼς ἤμουν τώρα καλὰ — οἱ ρευματισμοὶ μοῦ εἶχαν περάσει — πῆγα ὥς τὸ δάσος γιὰ νὰ κυνηγήσω. Εἶχα σκοτώσει ἤδη τέσσερες - πέντε μπεκάτσες, ὅταν χτύπησα κι' ἄλλη μία, ἡ ὁποία ἐξηφανίσθη μέσα σ' ἕνα λάκκο γεμᾶτο κλαδιά. Ἀναγκάστηκα λοιπὸν νὰ κατεβῶ μέσα στὸ λάκκο γιὰ νὰ πάρω τὴ μπεκάτσα μου. Τὴν βρῆκα πεσμένη σιμὰ σ' ἕνα πτῶμα μισολυωμένο. Καί ἄξαφνα, τότε, ἡ ἐνθύμησις τῆς τρελλῆς χτύπησε τὴν καρδιά μου σὰν μιὰ ἀπότομη γροθιά.

Δὲν ξέρω γιατί ἤμουν βέβαιος, βέβαιος σᾶς λέγω, ὅτι εἶχα βρῆ τὸ σκελετὸ τῆς δυστυχισμένης ἐκείνης γυναίκας . . .

Καὶ τότε τὰ κατάλαβα, τὰ μάντεψα ὅλα. Οἱ Γερμανοὶ τὴν εἶχαν ἐγκαταλείψει ἐπάνω στὸ στρῶμα της, μέσα στὸ κρύο καὶ ἔρημο δάσος. Αὐτὴ τότε, κατεχομένη πάντα ἀπὸ τὴν ἔμμονη ἰδέα της, ἄφησε τὸν ἑαυτό της νὰ πεθάνη κάτω ἀπὸ τὸ ἐλαφρὸ καὶ πυκνὸ σκέπασμα τοῦ χιονιοῦ, χωρὶς νὰ κινήση καθόλου οὔτε τὰ χέρια της, οὔτε τὰ πόδια της. Ὕστερα οἱ λύκοι τὴν ἐσπάραξαν . . . Καὶ τὰ πουλιὰ εἶχαν κάνει τὶς φωλιές τους μὲ τὸ μαλλὶ τοῦ σχισμένου στρώματός της . . .

Γι' αὐτό, κύριοι, εὔχομαι στὰ παιδιά μας, νὰ μὴν ἰδοῦν ποτέ τους πειὰ πόλεμο ! . . .

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΝΤΕ ΝΙΟΝ

Η ΣΦΙΓΓΑ

Τὸ ἀμάξι προχωροῦσε ἀργά, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δέντρα τῆς ἔρημης ἐξοχῆς. Τὰ πέταλα τῶν ἀλόγων ἀνέδιδαν ἕνα μονότονο καὶ ἠχηρὸ κρότο, καθὼς χτυποῦσαν στὶς πέτρες τοῦ δρόμου.

Ἡ κυρία ντὲ λὰ Βιλγκωτιὲ ἔκανε πὼς κοιμότανε, μαζεμένη σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ ἁμαξιοῦ, ὅταν ἔξαφνα ὁ σύζυγός της τὴν ἄγγιξε δυνατὰ στὸ μπράτσο καὶ τῆς εἶπε:

— Μπορῶ νὰ σοῦ μιλήσω, Ἰσαβέλλα; Ἀπέχουμε ἀκόμη δυὸ χιλιόμετρα ἀπ' τὸν πύργο.

— Τί θέλεις νὰ μοῦ πῆς, φίλε μου; ψιθύρισε ἡ Ἰσαβέλλα νυσταγμένη. Εἶμαι λιγάκι κουρασμένη ἀπ' τὸ χορό.

— Ἀπ' τὸ χορό, ἢ ἀπ' τὶς συγκινήσεις τοῦ χοροῦ; τὴν ἐρώτησε εἰρωνικὰ ὁ σύζυγός της.

Τὰ εἰρωνικὰ αὐτὰ λόγια ὁ κ. Βιλγκωτιὲ τὰ ἐπρόφερε μὲ τὴν ἴδια ἀγωνία μὲ τὴν ὁποία θὰ ἔρριχνε τὸ πρῶτο χαρτὶ σ' ἕνα παιχνίδι ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐκρεμότανε ἡ ζωή του.

Ὁ κ. ντὲ Βιλγκωτιὲ ἦταν ἕνας ἄνδρας ὥς πενῆντα χρόνων, μὲ γλυκειὰ καὶ κουρασμένη φυσιογνωμία. Ὅλα, ἡ κινήσεις του, τὰ χαρακτηριστικά του, τὸ ὑπερήφανο βλέμμα του φανέρωναν τὸν ἀριστοκράτη, τὸν ἀριστοκράτη ποὺ ἔχει δυνατὸ χαρακτῆρα καὶ τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς βαθειὰ ριζωμένο μέσα του.

Στὸ πλάϊ του, μέσα στὸ σκιόφως τοῦ ἁμαξιοῦ, ὅπου ἔπεφταν κάθε τόσο ἡ ἀνταύγειες ἀπ' τὰ φανάρια τοῦ δρόμου, ξεχώριζε ἡ ντελικάτη ξανθὴ φυσιογνωμία τῆς κ. ντὲ Βιλγκωτιέ. Τὸ ἄρωμα ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ κορμί της, δυνατό, μεθυστικό, ὁλοζώντανο, μεθοῦσε τὸν ἄνδρα της, ποὺ ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζύ της καὶ ποὺ τὴν ἐζήλευε τρομερά.

Ὁ κ. ντὲ Βιλγκωτιὲ ἔννοιωθε τώρα μέσα του μιὰν ἄβυσσο σκέψεων νὰ τὸν χωρίζη ἀπ' τὴ γυναίκα του, σκέψεων ἐχθρικῶν, ποὺ ἀπεμάκρυναν τὸν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλον, σὰν νὰ παρεντίθετο μεταξύ τους μιὰ ὁλόκληρη θάλασσα.

— Μά, τί θέλεις νὰ πῆς; ρώτησε τὸ σύζυγό της ἡ κ. ντὲ Βιλγκωτιέ.

Ἐκεῖνος δάγκωσε τὰ χείλη του, γιατί ἔννοιωθε πόσο ἀνεπανόρθωτα θὰ ἦσαν τὰ λόγια ποὺ θάλεγε...

— Ἄκουσα..., τῆς εἶπε. Ἄκουσα... Ὤ!... χωρὶς νὰ τὸ θέλω!... μιὰ λέξι ἀπὸ τὴ συνομιλία σου μὲ τὸν κ. Φέρσεν, τὴν ὥρα ποὺ βρισκόσαστε στὴ σέρρα. Ἐγὼ ἤμουν ἀπὸ πρὶν ἐκεῖ μέσα, μισοκοιμισμένος σχεδόν, σὲ μιὰ πολτρόνα, κάτω ἀπὸ τὰ Ἰαπωνικὰ νηπενθῆ. Σὲ λίγο μπήκατε καὶ σεῖς μέσα καὶ καθήσατε κοντά μου. Θὰ μποροῦσες λοιπόν, τώρα, ἀγαπητὴ φίλη μου, νὰ μοῦ ἐξηγήσης τὸ νόημα τῆς φράσεως ποὺ σοῦ ψιθύρισε μ' ἕναν τόσο θερμὸ τόνο, μ' ἕναν τόνο εὐγνωμοσύνης, θάλεγα, ὁ κ. Φέρσεν;...

— Ποιᾶς φράσεως, ποιᾶς φράσεως; ρώτησε σηκώνοντας μὲ ἀγωνία τὸ κεφάλι της ἡ κ. Βιλγκωτιέ.

— Νά... ἄκουσε. Σὲ κάποια δική σου λέξι, ποὺ δὲν τὴν ἄκουσα, ὁ κ. Φέρσεν σοῦ ἀπάντησε: «Δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ... Πῶς θέλετε νὰ τὸ ξεχάσω;».

— Δὲν βλέπω τί τὸ ὕποπτο βρίσκεις στὴν φράσι αὐτή...

— Ἂν δὲν μοῦ τὴν ἐξηγήσης, εἶπε μὲ σοβαρότητα ὁ κ. Βιλγκωτιέ, θὰ ἐξακολουθήσω νὰ τὴν θεωρῶ ὕποπτη. Ἂν μοῦ τὴν ἐξηγήσης ὅμως, ἴσως ν' ἀλλάξω γνώμη.

Καί, πιάνοντας τὸ χέρι τῆς γυναίκας του, ἐπρόσθεσε μ' ἕναν τόνο ποὺ ἔκλεινε μέσα τὴν ἀπειλὴ καὶ τὴν ἱκεσία συγχρόνως:

— Θὰ μοῦ ἀπαντήσης, Ἰσαβέλλα;

Μὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὸ ἁμάξι ἐμπῆκε στὸ προαύλιο τοῦ πύργου. Ἀμέσως ὁ κ. καὶ ἡ κ. Βιλγκωτιὲ κατέβηκαν, ἀλλάζοντας ἔκφρασι, ὑποχρεωμένοι νὰ κρατοῦν τὴν ἀξιοπρέπειά τους μπροστὰ στοὺς ὑπηρέτες των....

* * *

Κάτω ἀπ' τὸ γλυκὸ πρωϊνὸ φῶς, τὸ γκριζογάλανο, ποὺ σὰν μιὰ λεπτότατη γάζα τύλιγε ὅλο τὸ πάρκο τοῦ πύργου, ὁ κ. Βιλγκωτιὲ προσπαθοῦσε νὰ καθησυχάση λίγο τὶς ἀνήσυχες σκέψεις του.

Τὰ δάση καὶ ἡ πρασινάδες, τὰ σύννεφα ποὺ περνοῦσαν γρήγορα - γρήγορα μὲ χίλια χρώματα καὶ σχήματα ἀπ' τὸν οὐρανό, τοῦ θύμιζαν εὐτυχία τὴν ὁποία ἀπελάμβανε ὥς χθὲς ἀκόμη καὶ τὴν ὁποία τώρα, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀγωνιώδη νύχτα ποὺ εἶχε περάσει, αἰσθανόταν ὅτι τὴν εἶχε χάσει γιὰ πάντα...

Ὅλες ἡ λεπτομέρειες τῆς συμπεριφορᾶς τῆς Ἰσαβέλλας, ἡ ὁποία εἶχε γίνει νευρικὴ καὶ παράξενη ἀφ' ὅτου εἶχε φτάσει ὁ Φερσέν, τοῦ ἐρχόντουσαν τώρα στὸ μυαλό του.

Καί, ἐπάνω ἀπ' ὅλα, ξαναθυμόταν τὴν ἀνεξήγητη καὶ τόσο προδοτικὴ φράσι τοῦ νέου: «Δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ.... Πῶς θέλετε νὰ τὸ ξεχάσω;».

Σὲ μιὰ στιγμή, ἔστρεψε τὰ βλέμματά του στὴν πρόσοψι τοῦ πύργου καὶ κύτταξε τὰ παράθυρα τῆς κάμαρας τῆς γυναίκας του. Πίσω ἀπὸ τὰ παράθυρα αὐτὰ ὑπῆρχε, ὥς χθὲς ἀκόμη, ὅλη ἡ εὐτυχία του, ὅλη του ἡ ζωή... Καὶ τώρα;...

Ἔξαφνα, τότε, αἰσθάνθηκε μιὰ ἀκατανίκητη ἐπιθυμία νὰ τὴν ξαναδῆ, καὶ ἀμέσως, μὲ γοργὸ βῆμα, τράβηξε πρὸς τὴν κάμαρά της.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μιὰ καμαριέρα χτένιζε τὴν Ἰσαβέλλα. Τὰ ξανθὰ μαλλιά της ἔπαιρναν χρυσὲς ἀνταύγειες καθὼς ἔπεφτε ἀπάνω τους ὁ ἥλιος.

Μόλις τὸν εἶδε, γύρισε τὸ κεφάλι της πρὸς αὐτόν, χαμογέλασε καὶ ἐψιθύρισε:

— Καλημέρα, φίλε μου. Πῶς εἶσαι σήμερα;

Βλέποντας τὴ γλυκύτητά της, ἀκούγοντας τὴ φωνή της ποὺ ἀντηχοῦσε μὲ τόση μελῳδικότητα, ὁ κ. ντὲ Βιλγκωτιὲ ἔννοιωσε γιὰ πρώτη φορὰ ὅτι βρισκότανε μπροστὰ σὲ μιὰ Σφίγγα...

* * *

Οἱ ἦχοι οἱ μεθυστικοὶ ἑνὸς βὰλς ἀντήχησαν στὴν πολύφωτη αἴθουσα, καὶ ὁ κ. Βιλγκωτιὲ εἶδε τὴ γυναίκα του νὰ χορεύη στὸ πλευρὸ τοῦ κ. Φέρσεν.

Ἔννοιωσε ἀμέσως τὰ τσιγγάνικα βιολιά, μὲ τοὺς μακρόσυρτους μεθυστικοὺς ἤχους των, νὰ τοῦ δαγκώνουν βαθειὰ τὴν καρδιά. Παρακολούθησε μὲ τὸ βλέμμα του τὸ ζευγάρι, κι' εἶδε τὰ χείλη τους νὰ κινοῦνται.

— Τί νὰ λένε, τάχα; ἀναρωτήθηκε μὲ ἀγωνία.

Ἤξερε πολὺ καλὰ ὅτι, ὕστερ' ἀπὸ λίγο, ποὺ θὰ ξαναγύριζαν στὸν πύργο, μέσ' στὸ ἁμάξι, θὰ ρωτοῦσε ξανὰ τὴ γυναίκα του, θὰ προσπαθοῦσε νὰ μαντέψη τὴ σκέψι της, θὰ τὴν ἱκέτευε νὰ τοῦ πῆ, νὰ τοῦ ἐξομολογηθῆ τὴν ἀλήθεια... Ὅλα αὐτὰ ἦσαν προτιμώτερα ἀπὸ τὸ αἴνιγμα ποὺ τὸν βασάνιζε, ἀπὸ τὴν ἀμφιβολία στὴν ὁποία βρισκόταν!

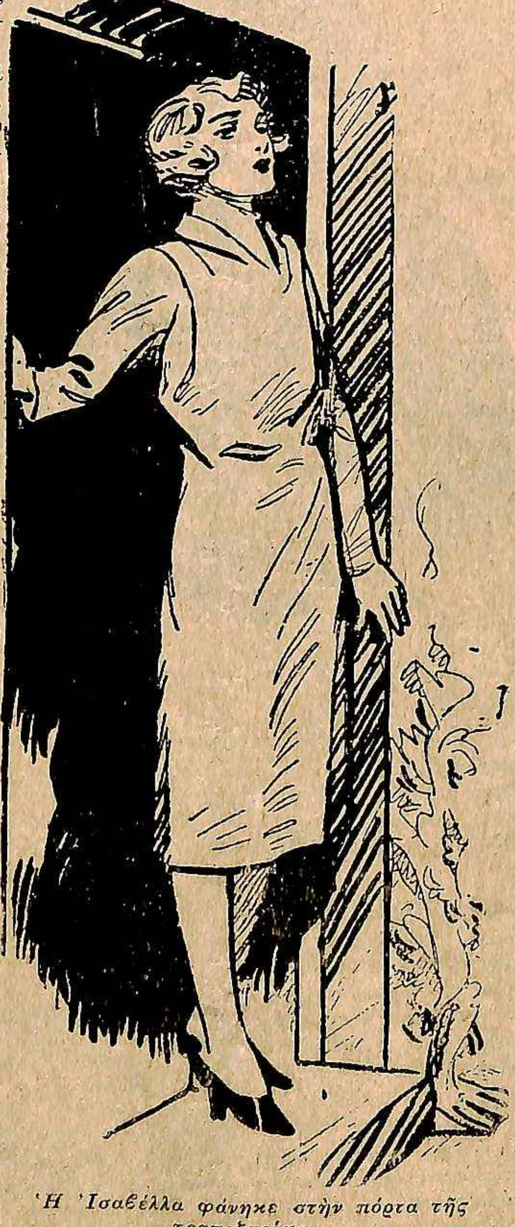

Ἡ Ἰσαβέλλα φάνηκε στὴν πόρτα τῆς τραπεζαρίας...

Μὰ ἤξερε ἐπίσης καλὰ ὅτι ἡ ἀγωνία του θὰ συντριβόταν καὶ πάλι στὸ βράχο τῆς σιωπῆς τῆς γυναίκας του...

Ἔξαφνα ὅμως, μέσα στὴν ἀγωνία του, μιὰ σκέψι λυτρωτική, παρήγορη, τοῦ πέρασε ἀπ' τὸ μυαλό. Ἂν ἡ γυναῖκα του δὲν τοὔλεγε τὴν ἀλήθεια, ὁ ἄλλος, ὁ Φερσέν, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν κρύψη. Θὰ πήγαινε λοιπὸν νὰ τὸν βρῆ καὶ θ' ἀξιοῦσε νὰ τοῦ πῆ τὴν ἀλήθεια... Θὰ τὸν ἀπειλοῦσε, θὰ τὸν ἔβριζε καὶ ἴσως ἀκόμη θὰ τὸν ἐκλιπαροῦσε!

* * *

Ὁ κ. Βιλγκωτιὲ ἐκράτησε τὸ ἄλογό του καὶ περίμενε στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου. Ἤξερε ὅτι ὁ Φέρσεν ἔκαμνε κάθε μέρα τὸν περίπατο αὐτὸν μὲ τὸ αὐτοκίνητό του. Ἦταν τὸ μόνο μέρος καὶ ἡ μόνη ὥρα, ὅπου μποροῦσε νὰ τὸν συναντήση καὶ νὰ τοῦ μιλήση

Ἔξαφνα, στὴ σιωπὴ τοῦ κάμπου, ἄκουσε ἀπὸ μακρυὰ τὸ μουγκρητὸ ἑνὸς αὐτοκινήτου, ποὺ γινόταν δυνατώτερο ὅσο πλησίαζε.

Σὲ μιὰ στιγμή, τὸ αὐτοκίνητο πέρασε μπρὸς ἀπ' τὸν Βιλγκωτιὲ μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα, ἔχοντας μόνο ἐπιβάτη τὸν Φέρσεν, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε γερὰ τὸ τιμόνι στὰ χέρια του καὶ εἶχε τὸ μάτι του καρφωμένο στὸ δρόμο.

Ὁ κ. Βιλγκωτιὲ τότε, κρατῶντας γερὰ τὰ γκέμια τοῦ ἀλόγου του, φώναξε δυνατὰ μὲ μιὰ φωνὴ ἐπιτακτική:

— Κύριε Φέρσεν!... Κύριε Φέρσεν!

Ὁ ἐπιβάτης τοῦ αὐτοκινήτου γύρισε μιὰ στιγμὴ πρὸς τὸ μέρος του ξαφνιασμένος. Τότε τὸ αὐτοκίνητο, καθὼς ἔτρεχε μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα, λοξοδρόμησε, ἔπεσε ἐπάνω σὲ κάτι πέτρες καί, ἄξαφνα, ἀναποδογυρίστηκε μ' ἕνα τρομακτικὸ κρότο.

Συγχρόνως καὶ τὸ ἄλογο, ξετρελλαμένο ἀπὸ τὸν κρότο, ξεκίνησε καλπάζοντας καὶ παίρνοντας τὸν κύριό του μακρυὰ ἀπ' τὸν τόπο τοῦ δυστυχήματός...

* * *

Ἦταν μεσημέρι. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Ἰσαβέλλα φάνηκε στὴν πόρτα τῆς τραπεζαρίας, ὅπου τὸ τραπέζι ἦταν ἕτοιμο, ἐνῶ συγχρόνως ἀπ' τὴν ἀπέναντι πόρτα φάνηκε ὁ ἄνδρας της, μὲ τὸ κοστοῦμι τῆς ἱππασίας.

— Τί σοῦ συμβαίνει, φίλε μου, τὸν ρώτησε, καὶ εἶσαι ἔτσι ταραγμένος;

— Συνέβη κάποιο αὐτοκινητικὸ δυστύχημα, τῆς ἀπάντησε ὁ σύζυγός της, ἕνα δυστύχημα φοβερό.

— Μὰ τί, λοιπόν;...

— Ὁ κ. Φέρσεν μὲ τὸ αὐτοκίνητό του ἔπεσε καί...

Δὲν τελείωσε ὅμως τὴ φράσι του.

Ἡ γυναῖκα του εἶχε σωριαστῆ στὸ πάτωμα, λιπόθυμη...

Ὁ ἄνδρας της τὴν ἐκύτταξε λίγες στιγμὲς μ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο στὰ χείλη...

Ἡ Σφίγγα εἶχε φανερώσει ἐπιτέλους τὸ μυστικό της!

ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΝΤΕ ΝΙΟΝ

***ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ** εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.*

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΝΤ'ΕΓΚΙΕΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ: Βρισκόμαστε στὴν Αὐλὴ τῆς Γαλλίας, στὴν ἐποχὴ τοῦ Καρόλου 6ου. Ὁ βασιλεὺς εἶνε μισότρελλος πειὰ καί, γύρω ἀπὸ τὴν διακυβέρνησι τῆς χώρας, φιλονεικοῦν διαρκῶς ὁ ὡραῖος κατακτητὴς καρδιῶν καὶ ἀδελφὸς τοῦ Καρόλου δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης καὶ ὁ ἄγριος δοὺξ τῆς Βουργουνδίας Ἰωάννης ὁ Ἄφοβος. Μεταξὺ τῶν ἄλλων θυμάτων τοῦ δουκὸς τῆς Ὀρλεάνης εἶνε καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἀντιπάλου του, καθὼς καὶ μιὰ νεαρὰ δεσποινὶς τῆς τιμῆς, ὀνομαζομένη Ρενὲ ντὲ Ζιγιύ. Ἡ τελευταία, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν δοῦκα, ὁ ὁποῖος τὴν ἐγκατέλειψε, πηγαίνει νὰ καταγγείλῃ στὸν Ἰωάννη τὸν Ἄφοβο τὶς σχέσεις τῆς συζύγου του μαζύ του.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἡ Ρενὲ ντὲ Ζιγιύ, χωρὶς νὰ τὰ χάση καθόλου, ἀπάντησε στὸ δοῦκα τῆς Βουργουνδίας:

— Δὲν σᾶς λέω ψέμματα! Ἂν ἀμφιβάλλετε γιὰ ὅσα σᾶς εἶπα, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ ρωτήσετε μὲ τρόπο μερικοὺς ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ δουκὸς τῆς Ὀρλεάνης... Θὰ σᾶς βεβαιώσουν αὐτὰ ποὺ εἶδα ἐγώ...

— Καὶ τί εἶδες; ρώτησε ὁ δούξ.

— Ἀφοῦ ξέρετε ὅτι ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης εἶνε ἄνθρωπος ἀκόλαστος, θὰ ξέρετε ἐπίσης ὅτι στὸ ἀνάκτορό του, σ' ἕνα μυστικὸ δωμάτιο, διατηρεῖ μιὰ μεγάλη πινακοθήκη, στὴν ὁποία κρέμονται ἡ εἰκόνες τῶν ὡραιοτέρων καὶ εὐγενεστέρων γυναικῶν, τὶς ὁποῖες κατέκτησε...

— Τὸ ξέρω αὐτό... μουρμούρισε ὁ δούξ. Ἔπειτα;

— Ἔπειτα;... ἀπάντησε ἡ νέα. Εἶνε τάχα τώρα ἀνάγκη νὰ σᾶς πῶ ὅτι στὴν πινακοθήκη αὐτὴ κρέμεται καὶ ἡ εἰκόνα μιᾶς μεγάλης ἀρχόντισσας... μιᾶς μεγάλης κυρίας τῆς Αὐλῆς... μιᾶς δουκίσσης, τέλος πάντων, ἡ ὁποία σᾶς ἐνδιαφέρει προσωπικά... Φαντάζομαι πὼς θὰ τὴν ἐμαντέψατε...

— Κέρατα τοῦ Διαβόλου! φώναξε ὁ δοὺξ τῆς Βουργουνδίας.

Καί, ἁρπάζοντας μὲ τὰ σιδερένια χέρια του τὸ μπράτσο τῆς Ρενὲ ντὲ Ζιγιύ, τὸ ἔσφιξε μὲ ὅλη του τὴ δύναμι.

Ἡ δεσποινὶς τῆς Τιμῆς τῆς δουκίσσης τῆς Ὀρλεάνης Βαλεντίνης δὲν ἔκανε οὔτε τὴν παραμικρὴ κίνησι γιὰ νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὸ τρομερὸ αὐτὸ σφίξιμο. Μιὰ ἀδιόρατη μόνο ὠχρότης ἁπλώθηκε στὰ μάγουλά της. Ὡστόσο, ἐξακολούθησε στὸν ἴδιο πάντοτε τόνο:

— Δὲν κάνει νὰ σφίγγετε ἔτσι μὲ τὰ σιδερένια χέρια σας ἐμένα, Ὑψηλότατε, μὰ τὸν αὐθάδη πρίγκηπα ποὺ σᾶς προσέβαλε...

Ὁ Ἰωάννης ὁ Ἄφοβος ἄφησε τότε τὸ χέρι τῆς Ρενὲ ντὲ Ζιγιὺ καὶ ἔκανε σιωπηλὸς δυὸ-τρεῖς βόλτες μέσα στὴν αἴθουσα.

Ἔπειτα, ξαναγυρίζοντας κοντὰ στὴ νέα, εἶπε μὲ φωνὴ ὑπόκωφη:

— Φτάνει! Σᾶς πιστεύω!... Δὲν θὰ τολμούσατε ποτὲ νὰ δημιουργήσετε μόνη σας ἕνα τόσο βδελυρὸ ψέμμα... Ναί! σᾶς ὁρκίζομαι στὸ Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ ὅτι ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης θὰ πεθάνη πολὺ γρήγορα... Ἀναλαμβάνω ἐγὼ γι' αὐτό...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ στάθηκε λίγο καὶ ἔπειτα ἐπρόσθεσε:

— Μὰ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ τὸ κατορθώσω αὐτό, δὲν πρέπει νὰ πῆτε λέξι σὲ κανένα γιὰ τὴ συνομιλία μας... οὔτε στὸν ἴδιο σας τὸν ἴσκιο...

Ἡ Ρενὲ ντὲ Ζιγιὺ ὑποκλίθηκε καὶ εἶπε:

— Θὰ μείνω ἄφωνη, Ὑψηλότατε, ἐντελῶς ἄφωνη ὥς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ μάθω τὸ θάνατο τοῦ δουκός... Τότε θὰ βγάλω μιὰ κραυγὴ καὶ ὅλοι θὰ νομίσουν πὼς θὰ εἶνε κραυγὴ θλίψεως... Μὰ θὰ εἶνε κραυγὴ χαρᾶς!...

— Ὡραῖα... Καὶ τώρα πήγαινε στὸ καλό, κόρη μου...

— Χαίρετε, Ὑψηλότατε...

* * *

Κατὰ τὸ μῆνα Μάρτιο τοῦ 1407, ὕστερα δηλαδὴ ἀπὸ λίγον καιρὸ μετὰ τὰ γεγονότα ποὺ διηγηθήκαμε, ἐπειδὴ οἱ Ἄγγλοι ἐκυρίευσαν τὸ Γκραβελίν, μιὰ πόλι τῆς κομητείας τοῦ Αἰνώ, ὁ Ἰωάννης ὁ Ἄφοβος ἀναγκάστηκε νὰ ἀναβάλη τὰ σχέδιά του περὶ ἐκδικήσεως, γιὰ νὰ τρέξη ἐναντίον τους καὶ νὰ τοὺς διώξη ἀπὸ τὴ Φλάνδρα.

Κατὰ τὸν ἴδιο αὐτὸ μῆνα, ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης ἐπῆρε στὴν ὑπηρεσία του ἕνα εὐγενῆ Πικαρδό, ὀνομαζόμενο Ραοὺλ ντ' Ὀκετονβίλ. Ὁ εὐγενὴς αὐτὸς εἶχε σύζυγο τὴ Μαριέττα ντ' Ἐγκιέν, μιὰ νέα εἰκοσιδυὸ χρόνων μ' εὐγενικώτατο χαρακτῆρα. Μὰ μόνο ἡ νεότης της καὶ ὁ χαρακτήρ της ἦσαν τὰ χαρίσματά της ὡς γυναικός, γιατὶ ἡ Μαριέττα δὲν ἦταν καθόλου ὡραία. Ἦταν βέβαια δροσερὴ στὸ δέρμα καὶ ἁβρὰ στὸ σῶμα, μὰ τὰ χαρακτηριστικά της ἦσαν ἀκανόνιστα καὶ τὸ παράστημά της δὲν εἶχε καμμιὰ ἐξαιρετικὴ χάρι.

Βλέποντάς την νὰ μπαίνη στὸ σπίτι τοῦ δουκός, ἡ Ρενὲ ντὲ Ζιγιύ, ἡ ὁποία παρέμενε πάντοτε στὴν ὑπηρεσία τῆς δουκίσσης τῆς Ὀρλεάνης, ἀναμένοντας τὴν ὥρα ποὺ ὁ δοὺξ τῆς Βουργουνδίας, θὰ κρατοῦσε τὸ θανάσιμο ὅρκο του, εἶπε:

— Νά μιὰ γυναῖκα ποὺ ὁ δοὺξ δὲν θὰ σκεφθῆ νὰ τὴν κατακτήση... Εἶνε πολὺ ἄσχημη...

Μὰ ἡ Ρενὲ ντὲ Ζιγιύ, λέγοντας αὐτά, ἦταν κάπως ὑπερβολικὴ καὶ κάπως αὐστηρὴ στὶς κρίσεις της γιὰ τὴ Μαριέττα.

Ἡ Μαριέττα ντ' Ἐγκιὲν δὲν ἦταν βέβαια ὡραία, μὰ δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ πῆ κανεὶς πὼς ἦταν καὶ ἄσχημη.

Γι' αὐτό, ὁ Λουδοβίκος τῆς Ὀρλεάνης, ποὺ ἕνας καινούργιος ἔρωτας τὸν ἐνδιέφερε πάντοτε περισσότερο ἀπὸ μιὰ ὤμορφη γυναῖκα, δὲν ἄργησε νὰ τὴν προσέξη καί, μιὰ μέρα, ποὺ ἡ δούκισσα σύζυγός του βρισκόταν στὸ παλάτι τοῦ βασιλέως καὶ ὁ Ραοὺλ ντ' Ὀκετονβὶλ ἀπουσίαζε, ἐκάλεσε κοντά του τὴ Μαριέττα, προσποιούμενος ὅτι ἤθελε νὰ τῆς δώση κάποια διαταγή.

Εἶχαν γίνει στενὲς φίλες...

Ἀμέσως ἡ νέα ἔτρεξε, μὴ ὑποψιαζομένη τὸν κίνδυνο ποὺ διέτρεχε.

Ὁ δοὺξ καθόταν στὸ κρεββάτι του, μισοντυμένος.

— Ἡ Ὑψηλότης σας ἐπιθυμεῖ τίποτε; ρώτησε ἡ Μαριέττα.

— Ναί, ἀπάντησε ὁ δούξ. Εἶμαι λίγο ἀδιάθετος...

— Θέλετε νὰ στείλω νὰ φωνάξουν τὸ γιατρό σας;...

— Ὄχι... ὁ γιατρὸς δὲν θὰ καταλάβαινε τίποτε ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια μου... Ἐσεῖς, Μαριέττα, ἐσεῖς μόνο θὰ μπορούσατε νὰ μὲ κάνετε καλά...

— Ἐγώ;... ἔκανε ξαφνιασμένη ἡ νέα.

— Ναί, ἐσεῖς τῆς ἀπάντησε ὁ δούξ.

Καί, χαμογελῶντας μὲ γλυκύτητα, ἐπρόσθεσε:

— Ξέρετε, Μαριέττα, ὅτι εἶστε μιὰ χαριτωμένη, μιὰ πολὺ χαριτωμένη νέα... Ἀσφαλῶς ὁ ἄρχων ντ' Ὀκετονβὶλ πρέπει νὰ εἶνε εὐτυχὴς ποὺ σᾶς ἔχει σύζυγό του... Μὰ τὴν πίστι μου, τὸν ζηλεύω... Πλησιάστε, ἀγαπητή μου... Μήπως σᾶς φοβίζω;...

— Ὄχι, Ὑψηλότατε...

— Ὡραῖα... Τότε δόστε μου τὸ χέρι σας... Ὢ! τί κομψὸ ποὺ εἶνε! Δὲν ἔχω δῆ ποτέ μου κομψότατο... Κι' αὐτὸς ὁ λαιμός! Τί θαῦμα! Στ' ἀλήθεια, εἶστε ἀξιολάτρευτη, Μαριέττα...

— Ὑψηλότατε!...

— Τί!.. Θυμώνετε, ἐπειδὴ ἐξυμνῶ τὰ κάλλη σας... Ἐλᾶτε, ἐλᾶτε, κακή!... Μὴν κάνετε ἔτσι... Τί Διάβολο! Εἴμαστε μόνοι, ὁλομόναχοι... Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μπῆ ἐδῶ μέσα, χωρὶς τὴ διαταγή μου... Μαριέττα, ἡ ἀρρώστεια μου, εἶνε ἡ ἀγάπη μου... Εἶμαι ἐρωτευμένος μαζύ σας... Ἐρωτευμένος σὰν τρελλός... Τί κυττάζετε περίεργα σ' αὐτὸ τὸ κουτί... Ἄ, αὐτὴ τὴ χρυσῆ ἀλυσσίδα... Εἶνε δική σας, ὑπὸ τὸν ὅρο ὅτι θὰ μοῦ τὴν πληρώσετε μὲ φιλήματα, μὲ γλυκὰ φιλήματα... Μὰ τί πάθατε; Τρελλαθήκατε;

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀπωθῶντας ἀπότομα τὸ δοῦκα, ἡ Μαριέττα ἔτρεξε ἔξω φρενῶν πρὸς τὴν πόρτα...

Μὰ ἡ πόρτα ἦταν κλειδωμένη ἀπέξω...

Ὁ θαλαμηπόλος τοῦ πρίγκηπος εἶχε ὁδηγηθῆ ἀπὸ καιρὸ πῶς ἔπρεπε νὰ φέρεται σὲ τέτοιες περιστάσεις.

Τότε, βλέποντας πὼς ἦταν κλειδωμένη μέσ' στὸ δωμάτιο, ἔτρεξε πρὸς τὸ παράθυρο, τὸ ὁποῖο ἄνοιξε.

Ὁ Λουδοβίκος τῆς Ὀρλεάνης τὴν ἐκύτταζε κατάπληκτος.

— Γιατί ἀνοίγετε αὐτὸ τὸ παράθυρο; τὴ ρώτησε.

— Γιὰ νὰ ριχτῶ κάτω στὴν αὐλή, ἂν μὲ πλησιάσετε, Ὑψηλότατε, ἀπάντησε σταθερὰ ἡ νέα.

— Ὤ! ὤ! ἔκανε ὁ δούξ. Νὰ ριχτῆτε κάτω... Μὰ εἶστε τρελλή, ἀγαπητή μου...

— Δὲν εἶμαι καθόλου τρελλή, τοῦ ἀπάντησε ἡ Μαριέττα. Θὰ ἤμουν τρελλή, ἂν ἄκουγα τὰ λόγια σας, Ὑψηλότατε.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ ΕΝΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Κάποτε ὁ βασιλεὺς Λουδοβῖκος τῆς Γαλλίας, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ κυνῆγι, συνάντησε στὸ δρόμο του κάποια κηδεία. Περίεργος καθὼς ἦταν, πλησίασε στὴ νεκροφόρο καὶ ἐρώτησε, ποιὸς εἶχε πεθάνει. Τοῦ ἀπάντησαν ὅτι εἶχε πεθάνει κάποια νέα.

— Ἀπὸ τί; ἐρώτησε ὁ βασιλεύς.

— Ἀπὸ εὐλογιά.

Ὁ Λουδοβῖκος, μόλις ἄκουσε τὴ λέξι αὐτή, κατελήφθη ἀπὸ μεγάλο τρόμο. Ἐγύρισε τρέχοντας στὰ ἀνάκτορά του καὶ κλείστηκε μέσ' στὸ δωμάτιό του, ὅπου δὲν δεχόταν κανένα.

Μετὰ δυὸ μέρες, ὡστόσο, προσεβλήθη ἀπὸ εὐλογιὰ καὶ σὲ λίγον καιρὸ πέθανε.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Η ΑΣΠΡΟΥΛΑ

ΤΟΥ ΑΡΣΕΝ ΑΡΥΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ:
ΚΥΡΙΟΣ ΜΙΛΙΤΟΝ, 45 ἐτῶν.
ΚΥΡΙΑ ΜΙΛΙΤΟΝ, 40 ἐτῶν.

(Στὸ σπίτι τοῦ κυρίου καὶ κυρίας Μιλιτόν. Βράδυ, ἀργά, στὴν τραπεζαρία. Ἡ κυρία κάθεται μόνη καὶ πλέκει).

Η Κα ΜΙΛΙΤΟΝ, *(μονολογοῦσα)*. — Τρομερὸ πρᾶγμα, τέλος πάντων, ἡ συζυγικὴ ζωή!... Τοὐλάχιστον γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ εἶχαν τὴν ἀτυχία νὰ πάρουν ἕναν ἄνδρα σὰν τὸν δικό μου. Ὅ,τι κι' ἂν τοῦ πῶ, πάντα θὰ φέρη ἀντίρρησι! Λέω πὼς ἕνα πρᾶγμα εἶνε ὡραῖο; Ἀμέσως αὐτὸς θὰ πῆ ὅτι εἶνε ἄσχημο! Ἂν πῶ ὅτι ὁ καιρὸς εἶνε ἄσχημος καὶ πὼς θὰ βρέξη, εὐθὺς ὁ κύριος σύζυγός μου θὰ πῆ ὅτι δὲν θὰ βρέξη! Βρίσκω ἐγὼ τὸ φαῖ ἁλμυρό; Αὐτὸς τὸ βρίσκει ἀνάλατο! Καὶ τὸ νόστιμο εἶνε ὅτι αὐτὸς μὲ ὀνομάζει ἐμένα «πνεῦμα ἀντιλογίας»! Δηλαδὴ μοῦ ἀποδίδει τὸ δικό του ἐλάττωμα!... Ἀ! δὲν ὑποφέρεται πειά! Πρέπει νὰ χωρίσουμε! Ἄλλωστε τὸ μόνο ζήτημα γιὰ τὸ ὁποῖο συμφωνοῦμε τέλεια εἶνε αὐτό: Τὸ διαζύγιο! Καὶ οἱ δυό μας βρίσκουμε ὅτι εἶνε λαμπρό, ὡραῖο, θεῖο, σωτήριο!... Καί, καθὼς δὲν ἔχουμε παιδιά, δὲν θὰ μᾶς κοστίση τίποτε! Ἔτσι θὰ ἡσυχάσουμε καὶ οἱ δυό μας! Ἀχ! ἀκούω τὰ βήματά του! Ἔρχεται! Ἐκεῖνος! Τὸ θηρίο!

(Μπαίνει μέσα ὁ κύριος Μιλιτόν, ὁ ὁποῖος φαίνεται πὼς κρύβει κάτι κάτω ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι του).

ΕΚΕΙΝΗ. — Ἔ, λοιπόν, τί ἔκανες, Ἀλβέρτε; Πῆγες στὸ δικηγόρο γιὰ τὸ διαζύγιο; Τί σοῦ εἶπε;

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἀγαπητή μου Ἐλεωνόρα!...

ΕΚΕΙΝΗ, *(εἰρωνικά)*. — Ἀγαπητή μου Ἐλεωνόρα!... Τί ψευτοκομπλιμέντα εἶνε αὐτά;...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἀγάπη μου! Ἄκουσε...

ΕΚΕΙΝΗ. — Δὲν ἐπιτρέπονται αὐτὲς ἡ τρυφερότητες σὲ ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν ἀποφασίσει νὰ χωρίσουν...

(Ἐκεῖνος βγάζει ἔξαφνα ἕνα γατάκι μέσα ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι του).

ΕΚΕΙΝΗ, *(πολὺ θυμωμένη)*.—Μπᾶ, τί εἶνε αὐτό; Μὴ χειρότερα!... Ἕνα γατάκι! Βρώμικο! Ἐλεεινό!

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τὸ καϋμένο!

ΕΚΕΙΝΗ. — Λυπᾶσαι τὰ γατιά, ἐσὺ ποὺ δὲν λυπήθηκες ποτὲ τὴ γυναίκα σου!...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Δόξα τῷ Θεῷ, ἐσένα δὲν σὲ εἶδα ποτὲ σὲ τέτοια χάλια!... Τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ γατάκι τὸ βρῆκα, μ' αὐτὸ τὸ τρομερὸ κρύο, πεταμένο στὸ δρόμο καὶ τὸ λυπήθηκα... Ἔσκυψα ἀμέσως καὶ τὸ πῆρα, καὶ τὸ ἔφερα ἐδῶ γιὰ νὰ τὸ περιθάλψουμε.

ΕΚΕΙΝΗ. — Δὲν ἔχω καμμιὰ ὄρεξι νὰ περιθάλπω γατιά... *(Κυττάζει ὅμως πονετικὰ τὸ γατάκι).*

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Μοῦ φαίνεται ὅτι ὑπάρχει λίγο γάλα, δὲν εἶν' ἔτσι; Περίσσεψε ἀπὸ τὸ πρωΐ, νομίζω... *(Πηγαίνει στὸ μπουφὲ καὶ κυττάζει γιὰ τὸ γάλα).*

ΕΚΕΙΝΗ. — Πρόσεξε μὴ μοῦ κάμης καμμιὰ ζημιά. Στάσου νὰ φροντίσω ἐγώ...

(Σηκώνεται καί, πλησιάζοντας στὸ μπουφέ, παίρνει τὸ γάλα, τὸ ἀδειάζει σ' ἕνα πιατάκι καὶ δίνει στὸ γατάκι νὰ πιῆ. Καὶ οἱ δυὸ τὸ κυττάζουν μ' ἐνδιαφέρον).

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τί ὡραῖα ποὺ τὸ πίνει τὸ γαλατάκι του!

ΕΚΕΙΝΗ. — Δὲν τὸ πίνει καθόλου ὡραῖα... Κύτταξε τί ἔκανε! Ἔρριξε μιὰ σταγόνα στὸ πάτωμα! Τὸ ἀπρόσεχτο!

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Δὲν μπορεῖς ν' ἀρνηθῆς ὅτι εἶνε μιὰ χαριτωμένη γατοῦλα... Ὅταν τὸ καθαρίσουμε καὶ τὸ θρέψουμε καλά, θὰ γίνη μιὰ θαυμασία γάτα!

ΕΚΕΙΝΗ. — Γατοῦλα!... Γάτα!... Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ λές; Αὐτὸς εἶνε γάτος!...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Εἶνε γάτα!

ΕΚΕΙΝΗ. — Εἶνε γάτος!

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Δὲν μπορεῖς νὰ τὸ ξέρης...

ΕΚΕΙΝΗ. — Κι' ἐσὺ πῶς τὸ ξέρεις;

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Ἐπὶ τέλους, μπορῶ νὰ ξέρω κάτι περισσότερο ἀπὸ σένα... Εἶνε γάτα!

ΕΚΕΙΝΗ. — Εἶνε γάτος! Δὲν βλέπεις τί χοντρὸ κεφάλι ἔχει; Ὅλοι οἱ γάτοι ἔχουν χοντρὸ κεφάλι... Ὅλα τ' ἀρσενικὰ ζῶα εἶνε χοντροκέφαλα...

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Ἐγὼ ξέρω πολλὰ θηλυκὰ ζῶα πολὺ πιὸ χοντροκέφαλα.

ΕΚΕΙΝΗ. — Τί θέλεις νὰ πῆς;

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Αὐτὸ ποὺ εἶπα...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ὅτι δηλαδὴ ἡ γυναῖκες εἶνε χοντροκέφαλες... Εἶσαι τρομερός! Βρίζεις τὶς γυναῖκες ὅλες!... Κι' ἐμένα δηλαδὴ μαζύ! Μὲ ἀπεκάλεσες ζῶο χοντροκέφαλο!

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἐσὺ ἔβρισες πρῶτα τοὺς ἄνδρες. Εἶπες ὅτι εἶνε ζῶα καὶ χοντροκέφαλοι.

ΕΚΕΙΝΗ. — Μήπως αὐτὴ δὲν εἶνε ἡ ἀλήθεια;

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τὸ ἐπαναλαμβάνεις;

ΕΚΕΙΝΗ. — Δὲν ξέρω ἂν τὸ εἶπα! Ἀλλὰ ἔτσι εἶνε...

ΕΚΕΙΝΟΣ. —...Καὶ ὅμως αὐτὸ τὸ γατὶ εἶνε θηλυκό... Εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶνε θηλυκό... Εἶνε ἕνα χοντροκέφαλο θηλυκὸ σὰν ὅλα τὰ θηλυκά...

ΕΚΕΙΝΗ. — Γιατί τότε τὸ ἔφερες στὸ σπίτι σου;

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἐσένα, γιατί σ' ἔφερα στὸ σπίτι μου;

ΕΚΕΙΝΗ. — Αὐτὸ ἔλειπε τώρα, νὰ μοῦ πῆς ὅτι μὲ βρῆκες κι' ἐμένα ἔτσι ἐλεεινὴ καὶ ἀξιοδάκρυτη, σὰν αὐτὸ τὸ παληογατί, καὶ μὲ περιμάζεψες ἀπὸ οἶκτο... Τόλμησε λοιπὸν νὰ μοῦ πῆς ὅτι μὲ πῆρες ἀπὸ οἶκτο!...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Σὲ πῆρα ἀπὸ κουταμάρα... Αὐτὸ εἶνε τὸ χειρότερο!...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ὥστε λοιπὸν παραδέχεσαι ὅτι εἶσαι κουτός, χοντροκέφαλος...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Καὶ ὅμως... Τὸ γατὶ αὐτὸ εἶνε θηλυκό...

ΕΚΕΙΝΗ. — Εἶνε ἀρσενικὸ καὶ θὰ τὸ ὀνομάσω Ἀσπρούλη...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Εἶνε θηλυκὸ καὶ θὰ τὸ ὀνομάσω Ἀσπρούλα...

ΕΚΕΙΝΗ. — Πιές, Ἀσπρούλη μου, πιὲς τὸ γαλατάκι σου...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Φτάνει, Ἀσπροῦλα μου, φτάνει ὅσο ἤπιες... Θὰ σὲ πειράξη ἂν πιῆς περισσότερο...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ὄχι! Πρέπει νὰ πιῆ κι' ἄλλο!

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Εἶνε λαίμαργο, ὅπως ὅλα τὰ θηλυκά...

ΕΚΕΙΝΗ. — Εἶνε ἄπληστο, ὅπως ὅλοι οἱ ἀρσενικοί.

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τέλος πάντων.... Εἴτε ἀρσενικό, εἴτε θηλυκό, εἶνε ἕνα μικρὸ δυστυχισμένο ζῶο...

ΕΚΕΙΝΗ. — Εἶνε ἀρσενικό, καὶ δὲν εἶνε καθόλου δυστυχισμένο, ἀφοῦ βρῆκε ἐδῶ ἄσυλο...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἐσὺ δὲν πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεσαι καὶ τόσο γι' αὐτό...

ΕΚΕΙΝΗ. — Γιατί, κύριε; Νομίζετε ὅτι μόνο ἐσεῖς εἶσθε εὐαίσθητος καὶ ἀγαπᾶτε τὰ ζῶα;

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Αὐτὸ τὸ γατάκι εἶνε δικό μου. Τὸ βρῆκα ἐγώ... Καὶ ὅταν πάρουμε τὸ διαζύγιο, θὰ τὴν πάρω ἐγὼ μαζύ μου τὴν Ἀσπρούλα μου...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ὁ Ἀσπρούλης εἶνε δικός μου! Μπορεῖ νὰ τὸν βρῆκες ἐσὺ στὸ δρόμο, ἀλλ' ἐγὼ τοῦ ἔδωσα γάλα νὰ πιῆ, κι' ἐγὼ θὰ τὸν περιποιοῦμαι καὶ θὰ τὸν φροντίζω... Ὡς ὅτου νὰ πάρουμε τὸ διαζύγιο, ἡ κυρία ἐδῶ μέσα θὰ εἶμαι ἐγώ!... Ἂν ἤθελα ἐγώ, τὸν πετοῦσα πάλι ἔξω στὸ δρόμο αὐτὸν τὸ... γάτο...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τὴ γάτα νὰ λές... Τέλος πάντων, θὰ μὲ ὑποχρεώσης πολὺ νὰ τὴν περιποιηθῇσαι κι' ἐσὺ τὴν καϋμένη τὴν Ἀσπρούλα, ὡς ὅτου νὰ πάρουμε τὸ διαζύγιο...

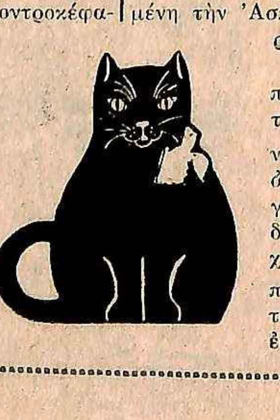

ΕΚΕΙΝΗ. — Θὰ τὸν περιποιοῦμαι τὸν καϋμένο τὸν Ἀσπρούλη, ὄχι γιὰ νὰ σὲ ὑποχρεώσω ἐσένα, ἀλλὰ γιατὶ ἔτσι θέλω καὶ γιὰ νὰ σοῦ ἀποδείξω ὅτι δὲν εἶσαι μόνον ἐσὺ σπλαχνικὸς στὰ ζῶα... Καὶ πρὸ πάντων γιατὶ ὁ γάτος αὐτὸς θὰ μένη πάντα ἐδῶ, μαζύ μου...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Δὲν ξέρουμε τί θ' ἀποφασίση τὸ δικαστήριο...

ΕΚΕΙΝΗ. — Τί ἐννοεῖς;

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Θὰ ἰδοῦμε.

ΕΚΕΙΝΗ. — Ὁ γάτος αὐτὸς θὰ εἶνε ὁ γυιός μου, ἀφοῦ ἐσὺ δὲν μοῦ ἔδωσες κανένα παιδί...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἡ γάτα αὐτὴ θὰ εἶνε ἡ κόρη μου, ἀφοῦ ἐσὺ δὲν μ' ἔκανες πατέρα...

ΕΚΕΙΝΗ. — Δὲν ξέρουμε τί θ' ἀποφασίση τὸ δικαστήριο...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τί ἐννοεῖς;

ΕΚΕΙΝΗ. — Θὰ ἰδοῦμε...

* * *

(Μετὰ ἕνα χρόνο. Ἡ κυρία Μιλιτὸν κάθεται σιμὰ σὲ μιὰ μικρὴ κάσσα, μέσα στὴν ὁποία εἶνε ξαπλωμένη ἡ Ἀσπροῦλα καὶ θηλάζει τὰ νεογέννητα μικρά της. Ἡ κυρία Μιλιτόν, σκυμμένη, τὰ βλέπει μὲ συγκίνησι).

ΕΚΕΙΝΗ, *(μονολογῶντας)*. — Ἄ, τὴν καϋμένη τὴν Ἀσπρούλα! Ἔγινε καὶ μητέρα! Πῶς πέρασε τόσος καιρός! Μόλις ἔχει κλείσει ἕνας χρόνος ἀπὸ τὴν ἡμέρα ὅπου ὁ Ἀλβέρτος τὴν βρῆκε στὸ δρόμο καὶ τὴν ἔφερε ἐδῶ... Ἦταν τότε μιὰ σταλιὰ γατάκι καὶ δὲν ξέραμε ἂν εἶνε θηλυκὸ ἢ ἀρσενικό... Τώρα πειὰ βεβαιωθήκαμε ὅτι εἶνε γάτα, καὶ ὄχι γάτος! Μὲ τί χάδια τὴ μεγαλώσαμε, σὰν παιδί μας! Καὶ ὁ Ἀλβέρτος τὴν ἀγαποῦσε πολύ... Αὐτὴ ἡ γατοῦλα, σιγὰ-σιγά, μᾶς ἔκαμε νὰ γίνουμε λιγώτερο ἐχθροί... Στὴν ἀρχὴ ἐγὼ ἐπέμενα πὼς εἶνε γάτος... Εἶδα ὅμως ὅτι εἶχα ἄδικο... Δὲν ξέρω πῶς, τώρα ποὺ γέννησε, μοῦ φαίνεται σὰν νὰ ἔγινα ἔξαφνα γιαγιά... Τί ὡραῖα γατάκια!... Τί χαριτωμένα!... Πόσο συγκινοῦμαι ἐγὼ ποὺ δὲν εἶχα τὴν εὐτυχία νὰ γίνω μητέρα, ὅπως ἐσύ, Ἀσπροῦλα μου!... Παρ' ὀλίγον νὰ σὲ στερηθῶ, καλή μου γατίτσα! Ἀκόμη δὲν πήραμε τὸ διαζύγιο... Ἡ δίκη ἐξακολουθεῖ... Ἐντωμεταξὺ τὸ δικαστήριο ἀπεφάσισε νὰ φύγη ὁ Ἀλβέρτος ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἔτσι χωριστήκαμε ἐντελῶς φιλικά... Πῆρε τὰ μπαοῦλα του κι' ἔφυγε... Κι' εἶχα τόση χαρὰ ποὺ θὰ ἦσουν πειὰ μόνο δική μου, Ἀσπροῦλα μου... Μά, μιὰ μέρα, ἦρθε ξαφνικὰ ἕνας κλητῆρας τοῦ δικαστηρίου μ' ἕνα ἐπίσημο χαρτὶ στὸ χέρι... Ἀλλοίμονο! Ὁ κύριος Μιλιτὸν ζητοῦσε νὰ σὲ πάρη αὐτός, Ἀσπροῦλα μου! Ἀμέσως ἔτρεξα στὸ δικηγόρο μου, καὶ σὲ λίγο ὁ κύριος Μιλιτὸν ἐλάμβανε ἕνα ὅμοιο χαρτὶ ἐκ μέρους μου. Ποιὸς θὰ ὑπερίσχυε; Τέλος ὁ δικηγόρος τοῦ Ἀλβέρτου εἶχε μιὰ φαεινὴ ἰδέα. Μᾶς πρότεινε, ὡς ὅτου νὰ ἐκδοθῆ ἐπισήμως τὸ διαζύγιο, ἡ Ἀσπροῦλα νὰ μένη ἕνα μῆνα ἐδῶ, σ' ἐμένα, κι' ἕνα μῆνα στοῦ Ἀλβέρτου. Τώρα, ἐνῶ τὴν εἶχα ἐγὼ ἐδῶ, γέννησε! Γι' αὐτό, ἂν καὶ προχτὲς ἦταν ἡ ἡμέρα ποὺ ἔπρεπε νὰ τοῦ τὴν στείλω, δὲν τοῦ τὴν ἔστειλα...

(Μπαίνει ἔξαφνα μέσα ὁ κύριος Μιλιτόν, πολὺ ταραγμένος).

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Καλησπέρα, Ἐλεωνόρα.

ΕΚΕΙΝΗ. — Καλησπέρα, Ἀλβέρτε. Τί τρέχει;

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Γιατί μοῦ τὸ ἔκανες αὐτὸ τὸ κακό; Πέρασαν τρεῖς ἡμέρες ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔπρεπε νὰ μοῦ στείλης τὴν Ἀσπρούλα... Ξέρεις τὴν ἀδυναμία μου σ' αὐτὸ τὸ ζῶο... Ἀναγκάστηκα νἄρθω νὰ ἰδῶ τί ἔγινε. Ἀνησυχῶ τρομερά...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ἔννοια σου, εἶνε πολὺ καλὰ ἡ Ἀσπροῦλα.

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἄ, τὸ παραδέχτηκες ἐπὶ τέλους ὅτι εἶνε Ἀσπροῦλα καὶ ὄχι Ἀσπρούλης; Μὰ γιατί δὲν μοῦ τὴν ἔστειλες ἀκόμη; Ποῦ εἶνε; Ξέρεις πὼς τὴν ἀγαπῶ σὰν παιδί μου... Πῶς τὴ μεγάλωσα...

ΕΚΕΙΝΗ. — Πῶς τὴ μεγαλώσαμε! Μὴν τὸ ξεχνᾶς αὐτό... Κι' ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ σὰν παιδί μου...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τέλος πάντων, ποῦ εἶνε ἡ γατίτσα μας ποὺ τὴν μεγαλώσαμε μαζύ, ποὺ τὴν ἀγαποῦμε σὰν παιδί μας; Εἶνε ἡ σειρά μου νὰ τὴν πάρω τώρα ἐγώ...

ΕΚΕΙΝΗ. — Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὴν πάρης...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἐλεωνόρα! Μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε περιττὸ πειὰ νὰ μοῦ ἀντιλέγης...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ἄκουσε, φίλε μου! Ἡ Ἀσπροῦλα γέννησε! Ἔχει τρία γατάκια!...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἄ!... Τί λές!... Τὴν καϋμένη! Τότε πρέπει νὰ τὴν πάρω μ' ἕνα ταξί, σιγὰ-σιγά...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ἔλα, ἔλα νὰ τὴν ἰδῆς.

(Πλησιάζουν καὶ οἱ δυὸ καὶ κυττάζουν μὲ συγκίνησι μέσα στὴ μικρὴ κάσσα, ὅπου εἶνε ἡ Ἀσπροῦλα μὲ τὰ γατάκια της).

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τί συγκινητικὸ θέαμα! Κύτταξε! Κύτταξε τὴν Ἀσπρούλα μας τί καλὴ μητεροῦλα ποὺ εἶνε!... Πῶς γλύφει πότε τὸ κεφάλι τοῦ ἑνὸς παιδιοῦ της, πότε τὴν οὐρὰ τοῦ ἄλλου, πότε τὰ αὐτάκια τοῦ τρίτου... Μοῦ ἔρχονται δάκρυα στὰ μάτια... Ὤ, Ἀσπροῦλα μου!...

ΕΚΕΙΝΗ. — Εἶδες, εἶδες, Ἀλβέρτε; Πῶς θὰ τὴν πάρης λοιπὸν ἀπ' ἐδῶ; Χωρὶς τὰ παιδιά της; Θὰ ἦταν πολὺ σκληρό... Ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὴν πάρης οὔτε μὲ τὰ παιδιά της! Εἶνε λεχώνα ἡ καϋμένη... Μὴν τὸ ξεχνᾶς! Θὰ τὴν βλάψη ἡ μετακίνησις... Θὰ κοπῆ τὸ γάλα της. Θ' ἀρρωστήση... Μπορεῖ καὶ νὰ πεθάνη...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Ἄ, ὄχι, ὄχι! Ἀλλά, τί πρέπει νὰ γίνη γιὰ νὰ μὴν τὴν χωριστῶ κι' ἐγώ; Πές μου, Ἐλεωνόρα, θέλεις νὰ μείνω, θέλεις νὰ μὴ φύγω πειὰ ποτέ; Καταλαβαίνω ὅτι καὶ οἱ δυό μας ἔχουμε γίνει πολὺ καλύτεροι τώρα...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ναί, ναί, φίλε μου! Μεῖνε! Ἂς μὴν πάρουμε τὸ διαζύγιο... χάριν τῶν... παιδιῶν!...

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

Κάποιος περίφημος κυνικὸς ἔλεγε μιὰ μέρα:

— Ὅλοι πρέπει νὰ παντρεύωνται ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἀνόητες γυναῖκες καὶ τοὺς φρόνιμους ἄντρες...

* * *

Ἡ μεγαλείτερη βλακεία ποὺ μπορεῖ νὰ ὑπάρξη εἶνε ν' ἀγοράσης πορτοφόλι μὲ τὸ τελευταῖο σου ἑκατοστάρικο!...

ΑΠΟ ΕΔΩ ΚΙ' ΑΠΟ ΕΚΕΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

(Ἀπὸ τὰ σατυρικὰ φύλλα ὅλου τοῦ κόσμου).

Ἐκείνη.—Βλέπεις, ἀγάπη μου, τὴν ἄνοιξι; Ὅλα τὰ δένδρα ἔχουν καινούργια φορεσιά.

Ἐκεῖνος.—Ναί, ἀλλὰ τή... φτιάνουν μόνα τους!

* * *

Νεόνυμφος ποιητής, ἀναγκασθεὶς νὰ ταξειδέψη γιὰ κάποια ὑπόθεσί του, τηλεγράφησε ὡς ἑξῆς στὴ γυναίκα του:

Ἀχ! Ἂν γυρίζω ἐδῶ κι' ἐκεῖ,
Μὰ ἡ ψυχή μου κοντά σου μένει.
Σὺ μὲ θυμᾶσαι λίγο, κακή;
Πές μου;—ἀπάντησις πληρωμένη...

* * *

Μεταξὺ κυριῶν νεοπλούτων:

— Λοιπόν, ἐπήγατε ἕως ἐπάνω στὸν Τάμεσι;

— Βέβαια. Ἐπήγαμε μάλιστα στὴν πιὸ ψηλή του κορυφή, ὅπου ἡ ἄποψις εἶνε θαυμασία.

* * *

Ἡ κυρία νεοπλούτου πρὸς τὴ φίλη της:

— Ὅλα μας τὰ σκεύη εἶνε ἀργυρᾶ, ὡς καὶ αὐτὰ τά... σιδερένια καζάνια μας ἀκόμα!...

* * *

Ἕνα αὐτοκίνητο ρίχνει κάτω μιὰ δεσποινίδα, ἡ ὁποία λιποθυμεῖ.

Ὅταν ἡ δεσποινὶς συνῆλθε λίγο, τὴ ρωτάει ὁ ἀστυφύλαξ γιὰ νὰ τὴ μεταφέρη στὸ σπίτι της:

— Ἡ διεύθυνσίς σας;

Κι' ἐκείνη:

— Πὸστ-ρεστάντ!

* * *

Ἕνας γέρος χωρικὸς πηγαίνει νὰ ἐξομολογηθῆ στὸν πνευματικό, γιὰ νὰ μεταλάβη τὸ Πάσχα.

— Μὴν ἔκλεψες καμμιὰ γίδα στὸ χωριό; τὸν ρωτάει ὁ παπᾶς.

— Ὄχι.

— Κανένα πρόβατο;

— Θεὸς φυλάξοι, δέσποτά μου!

Ὁ πνευματικὸς τοῦ δίνει τὴ συγχώρεσι καὶ ὁ χωρικὸς βγαίνει ἥσυχος καὶ καθαρὸς ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Σπὸν δρόμο βρίσκει ἕναν ἄλλο χωριανό του καὶ τοῦ λέει λάμποντας ἀπὸ χαρά:

— Τί καλὰ ποὺ δὲν μ' ἐρώτησε ὁ παπᾶς καὶ γιὰ γουρούνι!...

* * *

Ὁ γιατρός:

— Κυρία μου, ἡ κρίσις παρῆλθε. Γρήγορα θὰ σηκωθῆτε καὶ θὰ ζήσετε ἀκόμα πολλὰ χρόνια.

Ἡ ἄρρωστη πεθερά:

— Σᾶς παρακαλῶ, γιατρέ, ἀνακοινῶστε το μὲ τρόπο στόν... γαμπρό μου! Μὴν τοῦ τὸ λέτε ἄξαφνα, γιατὶ ὑπάρχει φόβος νὰ πάθη τίποτε...

* * *

Στὸ Πανεπιστήμιο:

Ὁ καθηγητής.—Πές μας, φοιτητά, ποιὰ εἶνε ἡ ποινὴ τῆς διγαμίας;

Ὁ φοιτητής.—Ἡ... δυὸ πεθερές!

* * *

Στὸ σπίτι ἑνὸς νεοπλούτου ὑπουργοῦ:

Ὁ κύριος.—Γιάννη, ἀπόψε θὰ ρθοῦν προσκεκλημένοι καὶ θὰ σὲ φωνάζω Ζάν.

Ὁ ὑπηρέτης.—Κι' ἐγώ, ἀφεντικό, πῶς θὰ σὲ λέω;

Ὁ κύριος ὑπουργὸς θυμώνων:

— Βλάκα!

— Πολὺ καλά, κύριε, βλάκα!

* * *

— Δὲν ξέρεις, φιλτάτη μου, πόσο σὲ θαυμάζω ποὺ λαμβάνεις μέρος σὲ τόσα κοντσέρτα.

— Καϋμένη, δὲν εἶνε καὶ τόσο σπουδαία ἡ φωνή μου!

— Καλέ, δὲν πρόκειται γιὰ τὴ φωνή σου, ἀλλὰ γιὰ τό... θάρρος σου!

* * *

Ὁ δικηγόρος τῆς συζύγου.—Ἡ κυρία σας λέγει ὅτι τὴν ἀφήσατε μόνην καὶ ἐγκαταλελειμμένη στὸ σπίτι κι' ἐφύγατε...

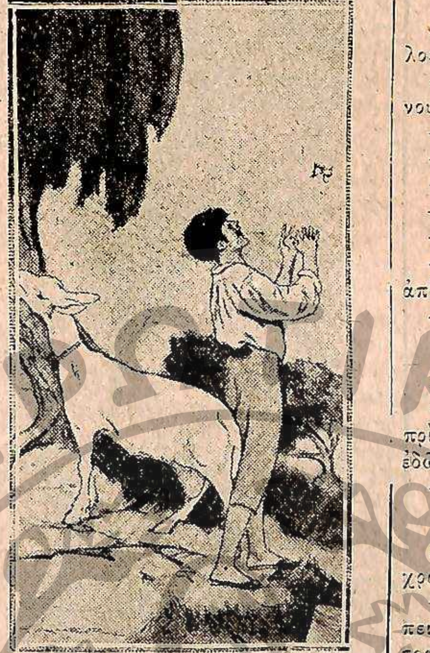

Ὁ σύζυγος.—Θὰ ἔμενα στὸ σπίτι πολὺ εὐχαρίστως, ἂν ἔφευγε ἐκείνη!

* * *

Διάλογος μεταξὺ μαθητοῦ καὶ καθηγητοῦ στὸ μάθημα τῆς ψυχολογίας:

— Δὲν μοῦ λές, τί ἐστὶ ὄρεξις;

Μαθητής, μὴ ξέροντος τί νὰ πῆ:

— Νὰ σᾶς πῶ, κύριε καθηγητά, περὶ ὀρέξεως... οὐδεὶς λόγος!

* * *

Ἡ κυρία Νεοπλούτου στὸ ὑποδηματοποιεῖο:

— Τί ὡραῖα παπούτσια ποὺ εἶνε αὐτά! Ἀλλὰ τὸ τακοῦνι τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ' εἶνε πολὺ ὑψηλό. Μήπως ἔχετε τίποτε ἄλλα χαμηλότερα. Π. χ. Λουδοβίκου ΙΔ' ἢ ΙΓ'!

Μεταξὺ φίλων:

— Γιὰ τὴν Μιμὴ δὲν μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς πὼς εἶνε ἄπιστη στὸν ἔρωτά της καὶ πὼς ἔχει σχέσι μὲ πολλούς. Ἂν ἀγάπησε, θ' ἀγάπησε δυὸ-τρεῖς φορὲς στὴ ζωή της...

— Συγχρόνως;

* * *

Ἡ σύζυγος.—Ζάν, ἀπόψε τὴ νύχτα, ἔβλεπα διαρκῶς στ' ὄνειρό μου τὴ μαμά...

Ὁ σύζυγος φουσκώνοντας.—Καὶ αὐτὸ τὸ λὲς ὄνειρο! Αὐτὸ τὸ λένε ἐφιάλτη!

* * *

Ἐκείνη. — Ἔπρεπε, καϋμένε Ζώρζ, νὰ ἔδινες ἕνα φιλὶ στὴ μαμά, ποὺ ἦρθε...

Ἐκεῖνος.—Ἔννοια σου καὶ σὰν θὰ φύγη, θὰ τῆς δώσω τρία.

* * *

Στὸ Ἑβραϊκὸ σχολεῖο, ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸ μαθητή:

— Ἀβραάμ, δυὸ καὶ δυὸ πόσα κάνουν;

— Τρία, δάσκαλε.

— Ὄχι, βρὲ ἀμαθέστατε...

— Τριάμιση, δάσκαλε.

— Ὄχι, βρὲ ἀμελῆ, πρόσεξε καλά.

— Τέσσερα, κὺρ δάσκαλε.

— Ναί, ἀλλὰ γιατί δὲν τὄλεγες ἀπὸ τὴν ἀρχή;

— Πῶς; Ἔτσι χωρὶς παζάρια!...

* * *

Στὴ στρατῶνα:

— Καὶ τί δουλειὰ ἔκανες βρὲ σύ, πρὶν μᾶς παρουσιάσης τὴ φάτσα σου ἐδῶ;

— Ἤμουνα πολίτης, κὺρ λοχία!

* * *

Στὸ δρόμο, μιὰ ἐπαῖτις σὲ μιὰ σύγχρονη κυρία:

— Ἀχ, καλή μου κυρία, δὲν ἔχω πειὰ πουκάμισο νὰ φορέσω, οὔτε μεσοφόρι. Εἶμαι ἐντελῶς γυμνή.

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο... Εἴμαστε τῆς τελευταίας μόδας!

* * *

Στὸ δικαστήριο. Ὁ πρόεδρος στὸν κατηγορούμενο:

— Τί ἰδέα καὶ αὐτὴ νὰ κλέψῃς μιὰ σκύλα μὲ τέσσερα μικρά;

— Κύριε πρόεδρε, εἶχα σκοπὸ νὰ τὰ υἱοθετήσω!

ΜΠΡΟΣ ΓΚΡΕΜΟΣ ΚΑΙ ΠΙΣΩ ΡΕΜΜΑ...

Κάποτε παρουσιάστηκε ἕνας νέος στὸν φιλόσοφο Ἀρίστιππο γιὰ νὰ τὸν συμβουλευθῆ τί εἴδους γυναῖκα ἔπρεπε νὰ προτιμήση.

— Ἂν πάρης ὡραία, τοῦ ἀπάντησε ὁ φιλόσοφος, θὰ σὲ ἀπατήση. Ἄσχημη, θὰ σὲ δυσαρεστήση. Πλουσία, θὰ σὲ ἐξουσιάση. Φτωχή, θὰ σὲ ἀφανίση. Διάλεξε λοιπὸν καὶ πάρε...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

I

Ἐδῶ κάτω, στὴ φτωχὴ Γῆ μας, λένε ἕνα σωρὸ ἀνύπαρκτα καὶ φανταστικὰ πράγματα, γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο κρίνονται ἡ ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων στὸ Μεγάλο Δικαστήριο τοῦ ἄλλου κόσμου.

Σ' αὐτὸ δὲν θὰ ἦταν ἄσκοπο νὰ σᾶς δώσω μερικὲς πληροφορίες σχετικὰ μὲ τὶς συνεδριάσεις τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ δικαστηρίου. Κι' ἐν πρώτοις μὴ φαντασθῆτε ποτὲ πὼς ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος ἐξετάζει μόνος του τὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων ποὺ φτάνουν διαρκῶς ἀπὸ τὴ γῆ... Μπᾶ! Ἔχει τόσες πολλὲς φροντίδες ὁ Παντοδύναμος, ὥστε δὲν τοῦ μένει οὔτε μιὰ ὥρα διαθέσιμη γιὰ ν' ἀκούη τὶς ἀτελείωτες φλυαρίες τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ τοὺς καταδικάζη ἢ νὰ τοὺς ἀθωώνη. Ἔπειτα ὅλες ἡ ψυχές, μόλις παρουσιαστοῦν στὸ Ἀνώτατο Δικαστήριο, προσποιοῦνται τὶς ἀθῶες καὶ ὑποστηρίζουν μὲ τόση δύναμι καὶ πειστικότητα τὴν ἀθωότητά τους, ὥστε κι' ὁ ἴδιος ὁ Πανάγαθος Θεός, ἂν τὶς ἐδίκαζε, θὰ βρισκόταν σὲ διαρκῆ ἀμφιβολία.

Οὔτε ἀκόμα πρέπει νὰ νομίσετε πὼς τὸ δικαστήριο τῶν ψυχῶν συνεδριάζει στὸν Παράδεισο... Ὄχι, ἑδρεύει στὴν Κόλασι. Δὲν προεδρεύουν ὅμως πειὰ σ' αὐτό, ὅπως στὰ παληὰ τὰ χρόνια, οἱ τρεῖς περίφημοι κριτὲς Μίνως, Αἰακὸς καὶ Ραδάμανθυς... Αὐτοί, ἀπὸ αἰῶνες τώρα, ἔχουν πάρει τὴ σύνταξί τους. Σήμερα οἱ δικαστὲς διαλέγονται ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς κολασμένους. Ἔτσι, ὅταν πρόκειται νὰ δικαστοῦν γυναῖκες γιὰ τὶς ἁμαρτίες τους, διαλέγουν ὡς δικαστὲς τὴν περίφημη Κορινθία Λαΐδα, τὴ Φρύνη, τὴν Ἀσπασία, τὴ Μεσσαλίνα, τὴν Κλεοπάτρα ἢ τὴν κ. Πομπαντοὺρ κτλ.

Γιὰ τὶς κλεψιὲς πάλι καὶ τὶς δολοφονίες διαλέγουν πάντα γιὰ δικαστὲς τοὺς Ἰταλοὺς κακούργους, ποὺ εἶνε μοναδικοὶ στὴν πονηρία καὶ στὴ μπεμπεσιὰ καὶ ξέρουν νὰ ψαρεύουν ἀπὸ τοὺς κολασμένους τὴν ἀλήθεια.

Ἔτσι γίνεται καὶ γιὰ ὅλες τὶς ἄλλες ἁμαρτίες.

Ἡ μέθοδος αὐτὴ νὰ δικάζωνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τοὺς ὁμοίους των, ἔχει φέρει στ' ἀλήθεια θαυμάσια ἀποτελέσματα. Οἱ δικασταί, μολονότι κι' αὐτοὶ ὑπῆρξαν μεγάλοι ἁμαρτωλοὶ στὴ ζωή τους, δείχνονται τρομερὰ αὐστηροὶ πρὸς τὶς ψυχές. Γιὰ νὰ μετριάζη λοιπὸν τὶς ἀδυσώπητες ἀποφάσεις τους, ὁ Θεός, κάθε φορὰ ποὺ γίνονται συνεδριάσεις τοῦ δικαστηρίου τῶν ψυχῶν, στέλνει στὴν Κόλασι ἕναν ἀρχάγγελο μὲ τρυφερὴ καρδιά, ὁ ὁποῖος παραστέκεται σ' αὐτὲς καὶ ἀντιπροσωπεύει τὴ θεία καλοσύνη.

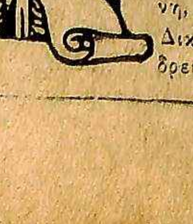

* * *

Τὴν ἡμέρα **ἐκείνη**, στὸ Ἀνώτατο Δικαστήριο **προέδρευαν** τρεῖς **διάση**μοι κακοῦργοι: Ὁ Ἀβινέν, ὁ Πασαβοὰν καὶ ὁ Λασενέρ. Θὰ δικαζόντουσαν καί, ὅλοι ἦσαν σίγουροι πὼς θὰ καταδικαζόντουσαν νὰ βασανίζωνται στὸ αἰώνιο πῦρ τῆς Κολάσεως, ἕνας ἄνδρας καὶ μιὰ γυναῖκα, ποὺ κατηγοροῦντο γιὰ μιὰ τρομερὴ δολοφονία.

Ἡ συνεδρίασις τοῦ δικαστηρίου τῶν ψυχῶν ἄρχισε καὶ οἱ κατηγορούμενοι ὁδηγήθηκαν ἀπὸ τοὺς Διαβόλους στὰ ἑδώλιά τους.

Ἂν καὶ δὲν εἶχαν πειὰ τὴν ἀνθρώπινη σάρκα τους, ἐν τούτοις, ἐπειδὴ τέτοια ἦταν ἡ συνήθεια, φαινόντουσαν ἀκόμα σὰν ἄνθρωποι. Ἦσαν καὶ οἱ δυό τους ἀποκρουστικώτατοι.

Γέροι, ἐσχατόγηροι κι' οἱ δυό, μὲ μαλλιὰ κάτασπρα καὶ γεμάτα ἀκαθαρσίες, μὲ μύτες κατάμαυρες ἀπὸ τὶς κρεατοελιές, μὲ πελώρια χείλη ποὺ κρεμόντουσαν ζαρωμένα, μονόφθαλμοι, καμπούρηδες, κουτσοὶ κι' οἱ δυό, ἔκαναν φριχτὴ ἐντύπωσι καὶ σ' αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς Διαβόλους, οἱ ὁποῖοι, ὡστόσο, ἦσαν συνηθισμένοι στὴν ἀσχήμια. Ἀπὸ τὰ τωρινὰ χάλια τους, δὲν ἦταν καθόλου δύσκολο νὰ καταλάβη κανεὶς πὼς καὶ στὰ νειάτα τους δὲν ἦσαν λιγώτερο ἄσχημοι.

Ἡ γυναῖκα μου ἅρπαξε ἕνα μαχαῖρι καὶ ὥρμησε ἐναντίον του...

Κατηγοροῦντο κι' οἱ δυὸ γιατὶ εἶχαν δείρει, βασανίσει καὶ σκοτώσει κάποιον ἀγροφύλακα ποὺ περνοῦσε ἀπὸ τὸ δρόμο ὅπου βρισκόταν ἡ καλύβα τους... Καὶ σὰν νὰ μὴν τοὺς ἔφτανε, μετὰ τὸ ἔγκλημά τους, ρίχτηκαν μανιασμένοι στὸ πτῶμα τοῦ δυστυχισμένου των θύματος καὶ τὸ κατακομμάτιασαν ἄγρια.

Ὁ ἀγροφύλακας, ποὺ παραστεκόταν κι' αὐτὸς ὡς μηνυτὴς στὴ δίκη, ἔλπιζε νὰ πάρη τώρα σπουδαία ἀποζημίωσι... Περίμενε νὰ τοῦ ἀφαιρέσουν τρεῖς ἢ τέσσερες χιλιάδες χρόνια ἀπὸ τὸ διάστημα ποὺ εἶχε καταδικασθῆ νὰ μείνη στὸ πουργκατόριο.

Οἱ κατηγορούμενοι δὲν ἀρνήθηκαν τὴν ἐνοχή τους καὶ ὡμολόγησαν τὸ ἔγκλημά τους. Ἔπειτα δειλὰ-δειλὰ ἐζήτησαν νὰ ποῦνε δυὸ λόγια νὰ ὑπερασπίσουν τὸν ἑαυτό τους.

— Γιὰ ποιὸ λόγο; εἶπε ὁ κριτὴς Ἀβινέν.

— Πῶς μπορεῖτε νὰ δικαιολογηθῆτε; πρόσθεσε καὶ ὁ Πασαβοάν.

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε τόσο φανερό! εἶπε τέλος κι' ὁ Λασενέρ.

Ὡστόσο, ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, ἁπλώνοντας τὸ χέρι του, εἶπε σὲ τόνο ποὺ δὲν ἐπιδεχόταν καμμιὰ ἀντίρρησι:

— Μοῦ φαίνεται πὼς πρέπει νὰ τοὺς ἀκούσουμε.

II

Τότε ὁ κατηγορούμενος γέρος ἔλαβε τὸ λόγο καὶ εἶπε:

— Ὅταν ἐγὼ καὶ ἡ Μαντελένα, ἡ γυναῖκα μου, ἀνταμωθήκαμε γιὰ πρώτη φορά, πρὸ ἑβδομῆντα χρόνων, στὸ μονοπάτι τοῦ δάσους, ἀμέσως θαμπώθηκε ὁ ἕνας ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ ἄλλου.

Καθὼς ἄκουσαν τὰ λόγια του αὐτὰ τόσο οἱ δικαστές, ὅσο κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ παρακολουθοῦσαν τὴ δίκη, δὲν μπόρεσαν νὰ κρατήσουν τὰ γέλια τους. Μὰ ὁ ἄγγελος ἔφερε τὸ δάχτυλο στὸ στόμα του καί, σοβαρός, τοὺς ἐπέβαλε σιωπή, λέγοντας:

— Πρέπει νὰ τὸν ἀκούσουμε!

Τότε ὁ γέρος, παίρνοντας λίγο θάρρος, ἐξακολούθησε:

— Ποτέ μου δὲν εἶχα δῆ τέτοια ὀμορφιά, τέτοια χάρι καὶ κουφότητα, σὰν τῆς Μαντελένας. Μά, ὅπως κι' αὐτὴ μοῦ ὡμολόγησε ἀργότερα, κι' ἐγὼ τῆς φάνηκα διαφορετικὸς καὶ πιὸ ὄμορφος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους ἄντρες.

»Γυρίσαμε μαζὺ στὸ χωριὸ πιασμένοι ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἄλλο μῆνα παντρευτήκαμε... Ἡ εὐτυχία μας ἦταν ἀσύγκριτη καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὴν περιγράψω... Δὲν μπορούσαμε νὰ χορτάσουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο... Γι' αὐτὸ καὶ ὅλο τὸ χωριὸ μᾶς ἐζήλευε... Ὅταν πηγαίναμε στὴν ἐκκλησία, οἱ ἄλλοι χωριανοὶ μᾶς περιγελοῦσαν ἀπ' τὸ κακό τους κι' ὅταν περνοῦσαν ἀπ' τὸ σπίτι μας, μᾶς κορόϊδευαν καὶ μᾶς πετοῦσαν πέτρες στὰ παράθυρά μας... Πήγαιναν νὰ σκάσουν ἀπ' τὸ κακό τους γιὰ τὴν εὐτυχία μας... Ἐμεῖς ὅμως ἀδιαφορούσαμε γιὰ τὴν κακία τοῦ κόσμου.

« — Μᾶς μισοῦν—μοῦ ἔλεγε συχνὰ ἡ γυναῖκα μου—γιατὶ πῆρα τὸ πιὸ ὄμορφο παλληκάρι τοῦ χωριοῦ!

« — Μᾶς ζηλεύουν—τῆς ἀπαντοῦσα ἐγὼ—γιατὶ παντρεύτηκα τὴν ὀμορφότερη γυναῖκα τοῦ κόσμου...

»Ὁλημερὶς δὲν χάναμε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ φιλιόμαστε...

— Ὅλ' αὐτά, διέκοψε τὸ γέρο ὁ Λασενέρ, εἶνε πράγματα ἄσχετα μὲ τὴν ὑπόθεσι.

— Ἂς τὸν ἀκούσουμε ὡς τὸ τέλος! ἐπέμεινε ὁ ἄγγελος.

III

Καὶ ὁ γέρος ἐξακολούθησε:

— Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι ἐμᾶς, μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, δὲν μᾶς ἔπαιρναν τὰ γερατειά, ὅπως τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους... Διατηρούμεθα πάντοτε δροσεροὶ καὶ τρυφεροί, σὰν λουλούδια... Καὶ ὅμως τὰ χρόνια περνοῦσαν ὁλοένα... Ἐφτάσαμε τὰ σαράντα, τὰ σαρανταπέντε, τὰ πενῆντα, τὰ ἑξῆντα... Ἡ γυναῖκα μου εἶχε πάντα τὴν ἴδια ὀμορφιὰ καί, ὅταν μ' ἀγκάλιαζε, διάβαζα στὸ βλέμμα της τὸ θαυμασμό της καὶ τὴν ἀγάπη της σὲ μένα. Νά, κυττάξετέ μας καὶ τώρα, κύριοι δικαστές... Δὲν εἴμαστε ὡραῖοι; Δὲν εἶνε ἡ γυναῖκα μου πεντάμορφη;... Μὴν τὴ βλέπετε ὅμως πολύ, σᾶς παρακαλῶ! Γιατὶ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ τὴν ἐρωτευθῆτε καὶ τότε θὰ ζηλεύω...

Ὁ Λασενὲρ δάγκωσε τὰ χείλη του γιὰ νὰ μὴν τὸν πάρουνε τὰ γέλια καὶ χάση τὴν ἀξιοπρέπειά του.

— Σοῦ ἐπαναλαμβάνω, φώναξε στὸν κατηγορούμενο, πὼς ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι μὲ τὸ ἔγκλημά σου...

— Κάμετε λίγη ὑπομονή! τὸν διέκοψε ὁ ἄγγελος.

IV

— Καὶ τώρα θὰ σᾶς ἐξηγήσω τὸ ἔγκλημά μας, ἐξακολούθησε ὁ γέρος. Μιὰ μέρα, ἡ γυναικοῦλα μου κι' ἐγώ, δροσιζόμαστε καθισμένοι στὸ κατῶφλι τῆς καλύβας μας. Ἔξαφνα εἴδαμε νὰ προβαίνη ἀπὸ πέρα στὸ δρόμο ἕνας ἄνθρωπος ποὺ φαινόταν γιὰ μεθυσμένος... Ἐμεῖς δὲν τοῦ δώσαμε καμμιὰ προσοχὴ κι' ἐξακολουθήσαμε νὰ μιλᾶμε τρυφερά, νὰ κυτταζόμαστε μὲ ἀγάπη στὰ μάτια καὶ νὰ φιλιόμαστε γλυκά. Ποτὲ ἡ γυναῖκα μου δὲν μοῦ εἶχε φανῆ τόσο ὄμορφη, ὅσο τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Ἐξακολουθούσαμε τὶς διαχύσεις μας, χωρὶς νὰ προσέχουμε γύρω μας, ὅταν ἔξαφνα ἀκούσαμε γύρω μας δυνατὰ γέλια. Γυρίσαμε τότε καὶ εἴδαμε ξαφνιασμένοι ποὺ μᾶς κύτταζε ὁ ἄνθρωπος αὐτός, σπαρταρῶντας στὰ γέλια...

« — Βρέ, τοὺς παληογέρους! ἔλεγε. Δὲν κυττάζουν τὰ μοῦτρα τους, μὰ μοῦ θέλουν χάδια καὶ φιλιά!...

»Καὶ λέγοντας αὐτά, εἶχε λυθῆ στὰ γέλια.

»Ἡ Μαντελένα ἔβαλε τότε τὶς φωνὲς καὶ σηκώθηκε σὰν τρελλή. Ἐγὼ δὲ τὰ εἶχα χάσει ἀπὸ τὸ κακό μου. Ὁ ἐλεεινὸς ὅμως αὐτὸς ἄνθρωπος ἐξακολουθοῦσε νὰ γελάη μαζύ μας καὶ νὰ λέη: «Βρέ, τί τέρατα εἶσαστε σεῖς!... Τί συχαμένοι γέροι!»

»Κύριοι δικασταί, ἅμα τὸν ἀκούσαμε νὰ ἐκστομίζη τὰ βδελυρὰ αὐτὰ ψέμματα, χάσαμε πειὰ τὴν ψυχραιμία μας καὶ δὲν μπορούσαμε νὰ κρατηθοῦμε. Ἡ γυναῖκα μου ἅρπαξε τότε ἕνα μαχαῖρι καὶ ὥρμησε ἐναντίον του. Ριχτήκαμε ἀμέσως κι' οἱ δυὸ ἀπάνω του καὶ τὸν σκοτώσαμε ἐκεῖ μέσ' στὴ μέση τοῦ δρόμου, αὐτὸν τὸν παληάνθρωπο, ποὺ δὲν ἔβλεπε πὼς εἴμαστε νέοι καὶ ὡραῖοι... Αὐτὰ εἶχα νὰ σᾶς πῶ, κύριοι δικασταί».

— Τὸ ἔγκλημά τους εἶνε φανερό! φώναξε ὁ Λασενέρ. Νὰ σταλοῦν στὸ πῦρ τὸ ἐξώτερο...

— Βέβαια! Βέβαια! ἐπεδοκίμασε κι' ὁ Ἀβινέν. Νὰ τοὺς ρίξουν νὰ βράζουν στὴν πίσσα!...

Καὶ ὁ Πασαβοὰν ἔκλινε τὸ κεφάλι του εἰς ἔνδειξιν συγκαταθέσεως.

Μὰ ὁ ἄγγελος, ἐπεμβαίνοντας τότε, ἐπέβαλε σιωπὴ καὶ εἶπε στοὺς γέρους συζύγους:

— Ἐλᾶτε στὸν Παράδεισο, γλυκειὲς κι' ἀγαπημένες ψυχές, στὸν Παράδεισο, ὅπου θὰ γίνετε ὡραῖες, ὅπως φαντάζεσθε πὼς εἶστε... Καλὰ κάνατε καὶ σκοτώσατε τὸν ἐλεεινὸ αὐτὸν ἄνθρωπο, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ σᾶς ἀφαιρέση τὸ πολυτιμώτερο δῶρο τῆς ζωῆς σας, τὴ φαντασία, ποὺ σᾶς χάριζε ἕναν αἰώνιο ἔρωτα, μιὰν ἀγέραστη καὶ ἀτελείωτη ὀμορφιά...

ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(Τοῦ Οὔγγρου ποιητοῦ **Whol**)

Ἄχ! ἤθελα νὰ πέθαινα, νὰ πέθαινα
(σὲ λίγο
γιὰ νὰ μπορέσω μιὰ φορὰ γιὰ πάντα
(νὰ φωνάξω
στὸ νεκρικὸ κρεββάτι μου παντέρημος
(ἐσένα.
Ἄχ! ἤθελα, μικροῦλα μου, πρὶν ἀπ'
(τὸν κόσμο φύγω
καὶ χωριστοῦμε, μιὰ φορὰ καὶ πάλι
(νὰ κυττάξω
τὰ κάλλη σου τὰ δροσερὰ καὶ μυριο-
(ζηλεμμένα.

Ἄχ! ἤθελα νὰ πέθαινα καὶ μέσ' στὴν
(ἀγωνία
νἆν' ἡ ματιά μου μοναχὰ σ' ἐσένα
(καρφωμένη
καὶ νὰ σὲ βλέπω μὲ στοργή, μ' ἀγάπη
(καὶ μὲ πόθο,
νὰ μὴ μπορῆ κι' ὁ θάνατος στὴν τόση
(του μανία
νὰ σβύση τὴν εἰκόνα σου ποὺ πάντα
(χαραγμένη
μέσα στὰ βάθη τῆς ψυχῆς σὰν φυλα-
(χτό μου νοιώθω.

Ἄχ! ἤθελα τὰ νειάτα μου νὰ σβύ-
(σουν σὲ λιγάκι,
ἂν θὰ μποροῦσε στὸ γλυκὸ τὸ στόμα
(σου νὰ φτάση
ἡ τελευταία μου πνοή, παρθένα λα-
(τρεμμένη,
ἄχ! ἡ ψυχή μου μέσ' σ' αὐτὸ τὸ νε-
(κρικὸ φιλάκι
ἀντὶ μέσ' στὸν Παράδεισο γιὰ πάντα
(νὰ φωλιάση,
θαμμένη στὴν καρδοῦλα σου βαθειὰ-
(βαθειὰ νὰ μένη.

Μετάφρ. Γ. ΖΕΡΜΠΙΝΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΜΙΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΡΑΣΙΣ

Οἱ πέντε εὐγενεῖς φυλακισμένοι. Ἕνα συμπόσιο μέσα στὴ φυλακή. Οἱ καλεσμένοι τοῦ κόμητος. Μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ διοικητοῦ. Ἡ ἀγρία δολοφονία τοῦ κ. ντὲ Μανεβίλ. Μιὰ τρομερὰ ἀνθρωποσφαγὴ μέσ' στὴ φυλακή. Πῶς ἀπέδρασαν ὅλοι οἱ κατάδικοι. Στὰ Ἑλβετικὰ σύνορα κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κατὰ τὸ 1703, πέντε Γάλλοι εὐγενεῖς, ὁ κόμης ντὲ λὰ Μπάρ, ὁ πρώην θησαυροφύλαξ Λὰ Πλὰς καὶ τρεῖς ἄλλοι, εἶχαν φυλακιστῆ, κατηγορούμενοι ἐπὶ δυσμενείᾳ κατὰ τοῦ καθεστῶτος, στὶς φυλακὲς τοῦ Πιὲρ-Ἀν-Σίζ, στὴ Λυῶνα. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ πέντε εἶχαν πέσει στὴ δυσμένεια τοῦ βασιλέως, δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ πιθανότης νὰ βγοῦν γρήγορα ἀπὸ τὴ φυλακή. Γι' αὐτό, προτιμῶντας νὰ ριψοκινδυνεύσουν τὴ ζωή τους, παρὰ νὰ μείνουν, ἄγνωστον ἕως πότε, φυλακισμένοι, ἀποφάσισαν μὲ κάθε τρόπο νὰ δραπετεύσουν.

Ὁ διοικητὴς τῶν φυλακῶν ἦταν ἕνας πολὺ καλὸς ἀξιωματικός. Ἐπὶ πλέον, ἀπὸ ἐκτίμησι πρὸς τὴν οἰκογένεια τοῦ κόμητος ντὲ λὰ Μπάρ, τὴν ὁποία ἐγνώριζε, τὸν εἶχε ἀφήσει ἐλεύθερο ν' ἀλληλογραφῆ μὲ ὅποιον ἤθελε, χωρὶς νὰ ὑποβάλη τὶς ἐπιστολές του σὲ λογοκρισία.

Μόλις λοιπὸν ὁ κόμης ἀποφάσισε νὰ δραπετεύση, ἐκμεταλλευόμενος τὴν καλοσύνη τοῦ ἀγαθοῦ διοικητοῦ, ἔγραψε σὲ μερικοὺς φίλους του, προσκαλῶντας τους νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν στὴ φυλακή του στὶς 22 Μαΐου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ φίλοι του αὐτοὶ ἦσαν πολὺ στενοί, δὲν παρέλειψε νὰ τοὺς ἀναφέρη ὅτι τοὺς ἤθελε κυρίως γιὰ νὰ βοηθήσουν αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους του στὴν ἀπόδρασί τους.

Ὅταν ἔφτασε ἡ 22 Μαΐου, ὁ κόμης, ἀφοῦ συνεννοήθηκε μὲ τοὺς ἄλλους τέσσερες συγκρατουμένους του εὐγενεῖς, ἐπεσκέφθη τὸν Μανεβίλ, τὸν διοικητὴ τῶν φυλακῶν, καὶ τοῦ εἶπε ὅτι, ἐπειδὴ ἡ γυναῖκα του εἶχε γεννήσει τὴν προηγουμένη ἡμέρα γυιό, ἤθελε νὰ γιορτάση τὴν εὐχάριστη αὐτὴ εἴδησι καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ ἐπιτρέψη νὰ καλέση μερικοὺς φίλους του νὰ δειπνήσουν τὸ βράδυ μαζὺ στὸ κελλί του, τοῦ ὑπέβαλε μάλιστα καὶ σχετικὴ ἀναφορὰ καὶ δὲν παρέλειψε νὰ προσκαλέση στὸ δεῖπνον αὐτὸ καὶ τὸν ἴδιο τὸν διοικητή.

Ὁ διοικητὴς διάβασε τὴν ἀναφορὰ καὶ ἔδωσε εὐχαρίστως τὴν ἄδεια ποὺ τοῦ ζητοῦσε καὶ ἔτσι, τὸ βράδυ, παρετέθη πλουσιώτατο δεῖπνο στὸ κελλὶ τοῦ κόμητος. Μετὰ τὸ δεῖπνο, ὁ διοικητὴς σηκώθηκε γιὰ νὰ συνοδεύση ὡς τὴν ἐξώπορτα τοὺς καλεσμένους τοῦ κόμητος, οἱ ὁποῖοι τοῦ εἶχαν φέρει πέντε ἄλογα καὶ τὰ εἶχαν ἀφήσει ἔξω ἀπ' τὴ φυλακή. Κατόπιν δέ, ἐπειδὴ ἦταν ἀργὰ ἡ ὥρα, ἐπῆγε στὸ δωμάτιό του καί, ὅπως συνήθιζε νὰ κάνη κάθε βράδυ, πρὶν κοιμηθῆ, ξαπλώθηκε σὲ μιὰ πολυθρόνα κι' ἐπῆρε ἕνα βιβλίο γιὰ νὰ διαβάση.

Ὅταν ἔμειναν μόνοι στὸ δωμάτιο τοῦ κόμητος οἱ φυλακισμένοι, σκέφθηκαν γιὰ τὸ πραξικόπημα ποὺ ἑτοιμάζονταν νὰ κάνουν. Δυὸ τρεῖς ἀπ' αὐτούς, συλλογιζόμενοι τὶς συνέπειες μιᾶς πιθανῆς ἀποτυχίας, ἐδειλίασαν. Ὁ κόμης ὅμως τοὺς ὑπέδειξε τότε τὸν κίνδυνο ποὺ διέτρεχαν ἂν ἀργοῦσαν ἀκόμα λίγο, καί, ἀπὸ τὸ φόβο μὴν ἀνακαλυφθοῦν, ἀποφάσισαν νὰ τελειώσουν μιὰν ὥρα ἀρχήτερα.

Ὁ Διοικητὴς διάβασε τὴν ἀναφορά...

Ἐβγῆκαν τότε ἀμέσως ὅλοι ἀπὸ τὸ κελλί. Οἱ δυὸ ἀπ' αὐτοὺς ἔμειναν στὴν αὐλή, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τρεῖς ἀνέβηκαν στὸ δωμάτιο τοῦ διοικητοῦ, ὁ ὁποῖος, μὴ φανταζόμενος τοὺς σκοποὺς τους, τοὺς ἐδέχτηκε μὲ καλοσύνη ὅπως πάντα.

Οἱ τρεῖς φυλακισμένοι ρίχτηκαν τότε ἐναντίον του καὶ τὸν ἐφίμωσαν σφιχτὰ γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ φωνάξη. Ὁ Μανεβὶλ ὅμως ἐπεχείρησε νὰ προβάλη ἀντίστασι καὶ τότε ὁ κόμης τοῦ ἐβύθισε τὸ ἐγχειρίδιό του στὸ στῆθος. Στὸ μεταξὺ ὅμως ὁ ἀτυχὴς διοικητὴς εἶχε προλάβει νὰ βγάλη μιὰ κραυγή. Μιὰ ὑπηρέτρια ποὺ ἄκουσε τὴ φωνή του, ἔτρεξε ἀμέσως στὸ δωμάτιό του καὶ μόλις ἀντίκρυσε τοὺς δολοφόνους, ἔτρεξε νὰ σημάνη τὸ κουδοῦνι τοῦ κινδύνου... Πρὶν ὅμως προφτάση, ἕνας ἀπὸ τοὺς συνωμότας ρίχτηκε ἐπάνω της καὶ τὴν ἐσκότωσε.

Ἔτσι, τὸ πρῶτο μέρος τοῦ προγράμματος τῶν συνωμοτῶν εἶχε πετύχει. Ἔμενε τώρα νὰ ἐκτελεσθῆ καὶ τὸ δεύτερο. Οἱ δυὸ φυλακισμένοι ποὺ εἶχαν μείνει στὴν αὐλὴ γιὰ νὰ φυλᾶνε ὡς σκοποί, ὅταν ἕνας ἀπὸ τοὺς συντρόφους τους ἔτρεξε καὶ τοὺς ἀνήγγειλε ὅτι εἶχε δολοφονηθῆ ὁ διοικητής, ἄρχισαν νὰ τριγυρίζουν τοὺς διαδρόμους τῆς φυλακῆς, κι' ὅποιον δεσμοφύλακα συναντοῦσαν, τὸν ἔστελναν στὸ δωμάτιο τοῦ διοικητοῦ, λέγοντάς του ὅτι τὸν εἶχε καλέσει. Ἔτσι, καθὼς ἔμπαιναν ἕνας-ἕνας μέσ' στὸ δωμάτιο, ἐδολοφονεῖτο ἀγρίως ἀπὸ τοὺς συνωμότας. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἐδολοφονήθησαν καὶ ὁ περιβολάρης καὶ ὁ μάγειρας τῶν φυλακῶν.

Κατόπιν, ὁ κόμης ντὲ λὰ Μπάρ, ἔτρεξε κι' ἄνοιξε ὅλα τὰ κελλιὰ τῶν φυλακισμένων, φωνάζοντας:

— Εἶσαστε ἐλεύθεροι! Φευγᾶτε! Ὁ διοικητὴς τῆς φυλακῆς σκοτώθηκε, καθὼς κι' ὅλοι οἱ δεσμοφύλακές του!

Τότε οἱ περισσότεροι φυλακισμένοι ἐδραπέτευσαν. Ἐλάχιστοι μόνον ἀπ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἐκρατοῦντο γιὰ λόγους θρησκευτικούς, ἐπροτίμησαν νὰ παραμείνουν στὴ φυλακὴ παρὰ ν' ἀπολαύσουν τὴν ἐλευθερία, ἡ ὁποία τοὺς ἐπροσφέρετο ὑπὸ τέτοιες συνθῆκες. Οἱ πέντε συνωμόται, ἐννοεῖται, ἔφυγαν ἀπὸ τοὺς πρώτους. Ἐπήδησαν στ' ἄλογα πού, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τους, τοὺς εἶχαν φέρει οἱ φίλοι τους καὶ διευθύνθηκαν πρὸς τὰ Ἑλβετικὰ σύνορα.

Ὅταν ἡ χωροφυλακὴ ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἀγρίας αὐτῆς ἀνθρωποσφαγῆς κι' ἑτοιμάστηκε νὰ τοὺς καταδιώξη, ἦταν πειὰ ἀργά. Οἱ δολοφόνοι εἶχαν ἤδη φτάσει στὴ Γενεύη.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας. ***Γράψατέ μας : Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Δέκα 7, Ἀθήνας.***

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Ἡ διαφορὰ ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ ἑνὸς φορέματος καθημερινοῦ καὶ ἑνὸς φορέματος λούσου γίνεται ὁλοένα πιὸ αἰσθητή. Δὲν ἔχει περάσει, ὡστόσο, πολὺς καιρὸς ὅπου ὅλα σχεδὸν τὰ φορέματα εἶχαν τὶς ἴδιες γραμμές. Τώρα τελευταῖα ὅμως ἡ μόδα παρουσιάζει περισσότερες ποικιλίες.

—Τὰ πρωϊνὰ φορέματα καὶ τὰ ποὺρ-τοὺτ-ἀλλὲ ἔχουν συνήθως φοῦστες μὲ πιέτες μικρὲς ἢ μεγάλες καὶ ὁλόϊσιες γύρω. Εἶνε ὅμως πολὺ πιὸ γαρνιρισμένα—καὶ ἰδίως στὰ κορσάζα—ἀπὸ τὰ περσινὰ πρωϊνὰ φορέματα.

—Τὸ χειμῶνα φορέσαμε πολὺ φορέματα ἀπὸ ντουέντ καὶ ἀπὸ μάλλινο τζέρσεϋ, τώρα τὴν ἄνοιξι θὰ φορέσουμε φορεματάκια ἀπὸ κρὲπ μάλλινο ποὺ εἶνε πολὺ πιὸ λεπτὸ καὶ κατὰ συνέπεια πολὺ κατάλληλο γιὰ τὴν ντεμὶ-σαιζόν.

—Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μάλλινα, κρὲπ-μαροκαίν, ζωρζὲτ καὶ κρὲπ-ντὲ-σίν, ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα μάλλινα λεπτὰ κρέπ, τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ ὡραῖες ἀπομιμήσεις μεταξωτῶν ὑφασμάτων. Ἔχει προοδεύσει τελευταῖα τόσο ἡ ὑφαντουργία, ὥστε ἕνα μάλλινο ὕφασμα νὰ μοιάζη πολὺ στὴν ὄψι καὶ στὴ λεπτότητα μὲ μεταξωτό.

—Μερικὰ ἀπὸ τὰ λεπτὰ μάλλινα αὐτὰ κρὲπ εἶνε ἔτσι ὑφασμένα, ὥστε νὰ σχηματίζουν μικροσκοπικὰ τετραγωνάκια ἢ πολὺ μικρά, κανονικὰ μοτίφ.

—Ἐπίσης θὰ φορεθοῦν ὡραῖες ἀνοιξιάτικες τουαλέττες ἀπὸ κρὲπ μάλλινο μὲ γραμμὲς ἢ μοτὶφ δυὸ ἀποχρώσεων.

—Μερικὰ φορεματάκια «ποὺρ-τοὺτ-ἀλλὲ» γαρνίρονται μόνον στὸ ἕνα πλάϊ μὲ πιέτες ἢ μὲ γκοντέ.

—Τ' ἀνοιξιάτικα ταγιὲρ θὰ συνοδεύωνται ἀπὸ μπλοῦζες σχεδίου «σεμιζιέ», ἡ ὁποῖες θὰ σκεπάζωνται γύρω ἀπὸ τὴ φοῦστα. Δηλαδὴ θὰ φοροῦμε πειὰ τὴν μπλοῦζα ἐπάνω ἀπὸ τὴ φοῦστα.

—Τὸ πιὸ μοντέρνο ταγιὲρ γίνεται ἀπὸ ντρᾶ καφὲ ἢ χρώματος φουντουκιοῦ, μὲ μπλοῦζα ἀπὸ κίτρινο τζέρσεϋ καὶ μὲ γραβάτα ριγέ, καφὲ καὶ κίτρινη.

—Μιὰ ἀπὸ τὶς κυριώτερες γαρνιτοῦρες τῶν ἀνοιξιάτικων φορεμάτων εἶνε σειρὲς ἀπὸ κουμπιὰ ἀσορτὶ μὲ τὸ φόρεμα, στρογγυλὰ ἢ ἐπιμήκη.

—Μερικὲς φοῦστες τῶν ταγιὲρ κουμπώνουν ἐμπρὸς ἢ στὰ πλάγια μὲ σειρὲς ἀπὸ κουμπιά.

—Πρὸ ὀλίγου ἀκόμα καιροῦ φορούσαμε μ' εὐχαρίστησι φορεματάκια ἁπλᾶ, ἀποτελούμενα ἀπὸ φοῦστα μὲ πιέτες καὶ ἀπὸ ἴσιο κορσάζο γαρνιρισμένο τὸ πολὺ μ' ἕνα γιακαδάκι.

—Τελευταῖα ὅμως τὰ φορέματα γίνονται πολὺ πιὸ πολύπλοκα καὶ πιὸ γαρνιρισμένα. Πρὸ παντὸς τὰ κορσάζα γίνονται τώρα πολὺ διαφορετικά. Ἔτσι, ὅλα τ' ἀνοιξιάτικα φορέματα ἔχουν κορσάζα γαρνιρισμένα μὲ ἀμπιεσμάν, μὲ κουμπιά, μὲ μικρὲς πιέτες, μὲ διάφορες ντεκοὺπ καὶ μὲ ἐνκρυστασιόν. Ἡ γαρνιτοῦρες αὐτὲς σχηματίζουν συνήθως ἐπάνω στὰ κορσάζα γραμμὲς διαγώνιες καὶ σπανίως ὁριζόντιες. Ἡ διαγώνιες γραμμὲς λεπταίνουν πολὺ τὸ σῶμα. Θὰ ἰδοῦμε ἐπίσης καὶ διαφόρων σχεδίων ντεκούπ, ἄνισες, μυτερὲς καὶ ἐνκρυστασιὸν τριγωνικές. Τὰ λεπτὰ μοντέρνα μάλλινα κρὲπ εἶνε πολὺ κατάλληλα καὶ γιὰ πιέτες καὶ γιὰ πλισσέ.

—Ἐπίσης πολλὰ ἀνοιξιάτικα φορέματα θὰ γαρνίρωνται μὲ ἀμπιεσμάν, ντεκοὺπ καὶ ἐνκρυστασιὸν καὶ γύρω στοὺς γοφούς.

—Τὰ περισσότερα ὅμως φορέματα θὰ γαρνίρωνται μὲ βολάν.

—Θὰ ἰδοῦμε ἐφέτος ὡς γαρνιτοῦρες ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μεγάλα βολάν, καὶ βολὰν μικρά, πλισσέ, ὡς μπορντοῦρες γύρω στὶς φοῦστες, στὶς τουνίκ, γύρω στὰ μεγάλα βολὰν καὶ κάτω στὰ μανίκια. Κάποτε, ἕνα μικρὸ βολὰν πλισσὲ θὰ γαρνίρη ἔτσι τὸ κορσάζο, ὥστε νὰ σχεδιάζη μπολερό. Τὰ μικρὰ βολὰν αὐτὰ γίνονται τόσο ἀπὸ τὸ ἴδιο λεπτὸ μάλλινο ὕφασμα τοῦ φορέματος, ὅσο καὶ ἀπὸ ὕφασμα διαφορετικό, μεταξωτό, καὶ ἄλλου χρώματος, π. χ. ἀπὸ κρὲπ ἐμπριμὲ καὶ ἀπὸ μουσελίνα.

—Τὰ πρωϊνὰ φορέματα συνηθίζονται διαφόρων χρωμάτων, πράσινα, χρώματος φουντουκιοῦ, μπὲζ κλπ.

—Τ' ἀπογευματινὰ ὅμως γίνονται πρὸ πάντων μαῦρα. Ἔτσι, τὰ πολὺ λουσάτα ἀπογευματινὰ γίνονται ἀπὸ κρὲπ-σατὲν μαῦρο, τὰ δὲ λιγώτερο λουσάτα ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σὶν μαῦρο. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ τελευταία μόδα. Προσέχετε ὅμως στὴν ἐκλογὴ τοῦ κρὲπ-ντὲ-σίν. Τὸ καλὸ κρὲπ-ντὲ-σίν, τὸ μεταξωτὸ ἐννοεῖται, πρέπει νὰ εἶνε θαμπὸ καὶ βαρύ. Τὸ πολὺ γυαλιστερὸ καὶ ἐλαφρὸ δὲν εἶνε καλῆς ποιότητος. Ὅταν τὸ ὕφασμα εἶνε καλό, μπορεῖτε νὰ φορέσετε τὸ φόρεμα γιὰ πολὺν καιρὸ καὶ ὅταν τὸ βαρεθῆτε πειά, ἢ ὅταν ἀλλάξη ἡ μόδα, τὸ διορθώνετε ἢ τὸ χρησιμοποιεῖτε γιὰ φόντο σὲ ἄλλο φόρεμα.

—Ἂν ἔχετε ἕνα φόρεμα περυσινό, μαῦρο μεταξωτό, μπορεῖτε νὰ τὸ μεταβάλλετε σὲ μοντέρνο, μὲ τὴν προσθήκη δύο ἢ καὶ ἑνὸς μόνο παννὼ μὲ γκοντὲ στὰ πλάγια, ἀνεβάζοντας τὴν τάγια καὶ γαρνίροντας μ' ἕνα-δύο ἄνισα ντεκοὺπ τὸ κορσάζο.

—Ἐπίσης μπορεῖτε νὰ ἔχετε ἕνα φόρεμα μαῦρο ἀπογευματινὸ συγχρόνως καὶ βραδυνό, ἂν ἔχετε στὸ φόρεμα αὐτὸ ἐντελῶς ξεχωριστὰ τὰ μανίκια. Ὅσον ἀφορᾶ γιὰ τὸ ντεκολτέ, ποὺ εἶνε πάντα πολὺ πιὸ ἀνοιχτὸ σ' ἕνα βραδυνὸ φόρεμα, γιὰ νὰ τὸ μικραίνετε τὸ ἀπόγευμα, κατασκευάζετε μιὰ ξεχωριστὴ «γκέμπ»—δηλαδὴ ἕνα εἶδος ἰδιαιτέρου ἀμπιεσμάν, διαφανοῦς—ἀπὸ δαντέλλα ἢ τοῦλι. Προσθέτετε σ' αὐτὸ καὶ τὰ μανίκια καὶ τὸ φορεῖτε κάτω ἀπὸ τὸ φόρεμα. Τὸ βράδυ φορεῖτε τὸ φόρεμα χωρὶς τὸ ἀμπιεσμὰν καὶ τὰ μανίκια. Ἔτσι, θὰ μπορεῖτε νὰ φορεῖτε τὸ ἴδιο φόρεμα καὶ τὸ ἀπόγευμα καὶ τὸ βράδυ, χωρὶς νὰ χάσετε τίποτε ἀπὸ τὴν κομψότητά σας.

—Ἕνα τέτοιο φόρεμα γίνεται τόσο ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σὶν ἢ ἀπὸ σατὲν ἢ ἀπὸ μουάρ, ὅσο καὶ ἀπὸ κρὲπ-ζωρζέτ, πυκνὸ καὶ βαρύ. Μὴν ἀγοράζετε ποτὲ ἀραιὸ ζωρζέτ. Ἐπίσης τὸ φόρεμα αὐτὸ γίνεται καὶ ἀπὸ μεταξωτὴ μουσελίνα, ὅταν καὶ αὐτὴ εἶνε ἀρκετὰ πυκνὴ καὶ ὄχι παραπολὺ διαφανής.

—Ἀρκετὰ φορέματα ἀπὸ μαῦρο κρὲπ-ντὲ-σὶν γαρνίρονται μὲ ζιλὲ ἀπὸ κρὲπ-ζωρζέτ, κρέμ.

—Βραδυνὰ φορέματα ἀπὸ μαῦρο κρὲπ-σατέν, πολὺ ντεκολτὲ πίσω στὴν πλάτη, γαρνίρονται μὲ μιὰ «γκέμπ» ἀπὸ μεταξωτὴ μουσελίνα, χρώματος «σαίρ».

—Φορέματα βραδυνὰ ἀπὸ κρὲπ-ζωρζὲτ γαρνίρονται στὰ πλάγια μὲ ἀλλεπάλληλα βολὰν τριγωνικά.

—Πολλὰ ἀνοιξιάτικα βραδυνὰ φορέματα εἶνε καμωμένα ἀπὸ μουσελίνα ἐμπριμέ, κατ' ἀραιὰ διαστήματα μὲ μεγάλα λουλούδια.

—Τὸ καλοκαῖρι θὰ φορέσουμε καὶ τὴν ἡμέρα φορέματα ἀπὸ μουσελίνα ἐμπριμέ.

—Φαίνεται ὅτι ἐφέτος θὰ φορέσουμε καὶ μεγάλες ψάθες γαρνιρισμένες μὲ λουλούδια.

—Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἡ κομψὲς Παρισινὲς φοροῦν καπελλάκια ἐφαρμοστὰ στὸ κεφάλι, ἀπὸ σατὲν ἢ βελοῦδο ντραπὲ μαῦρο, μὲ μιὰν ἀγκράφα μετάλλινη δεξιά.

—Ἐπίσης μὲ τὰ μικρὰ αὐτὰ μαῦρα καπελλάκια, ἡ Παρισινὲς φοροῦν τώρα γύρω στὸ λαιμό τους, ἕνα γιακᾶ ἀπὸ ἑρμίνα, ὁ ὁποῖος δένει ἐμπρὸς σὲ μιὰ ἀρκετὰ μακρυὰ γραβάτα. Ὁ ἄσπρος αὐτὸς γιακᾶς ἀποτελεῖ ὡραία ἀντίθεσι μὲ τὸ μαῦρο καπέλλο. Ἡ ἑρμίνα δὲν εἶνε ἀπαραίτητο νὰ εἶνε ἀληθινή. Ὑπάρχουν πολὺ ἐπιτυχεῖς ἀπομιμήσεις αὐτῆς τῆς γούνας.

—Γιὰ βραδυνὰ φορέματα εἶνε πάλιν πολὺ τῆς μόδας καὶ ἡ δαντέλλα. Ἐπίσης γιὰ φορέματα ἐπισήμων δεξιώσεων καὶ τελετῶν συνηθίζεται τώρα τελευταῖα στὸ Παρίσι ὁ ταφτᾶς, καθὼς καὶ τὸ φάϋγ, ποὺ εἶνε κατάλληλα πρὸ πάντων γιὰ φορέματα «στύλ».

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΤΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ ΜΑΣ

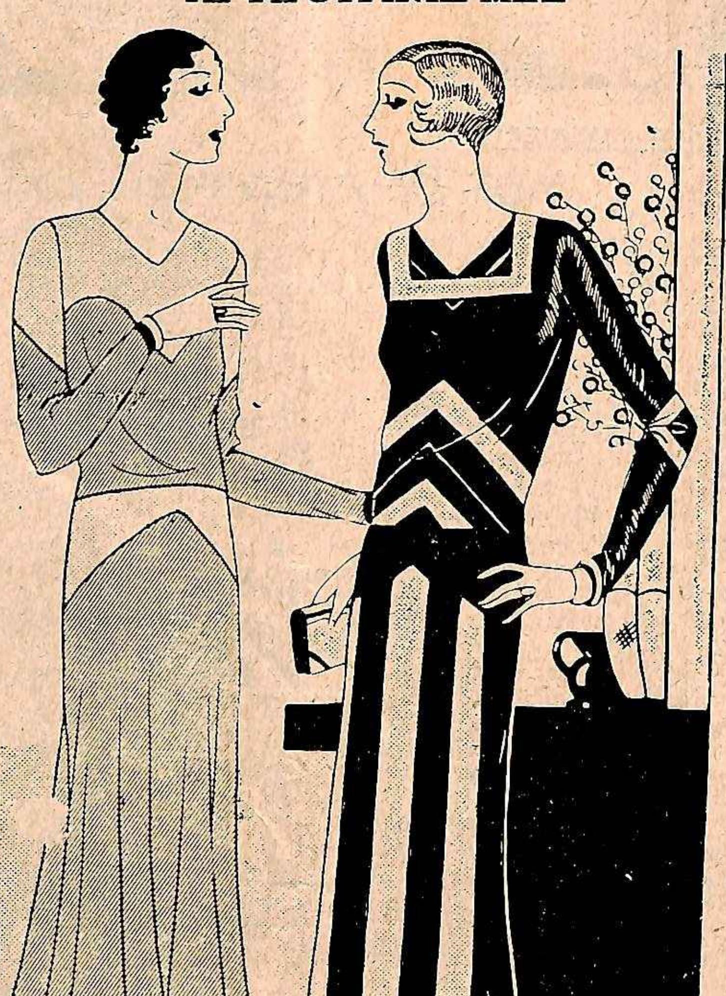

Δύο κομψὰ ἀνοιξιάτικα φορέματα, γαρνιρισμένα μὲ ντεκούπ. Τὸ πρῶτο εἶνε ἀπὸ σατέν, μὲ ἀμπιεσμὰν στὸ κορσάζο καὶ στὴ φοῦστα, ἀπὸ τὴν ἀντίθετον ὄψιν τοῦ ὑφάσματος. Τὸ δεύτερο φόρεμα εἶνε ἀπὸ μαῦρο σατέν, γαρνιρισμένο μὲ ντεκοὺπ ἀπὸ ἄσπρο σατέν.

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ Α. Ε.
ΣΤΑΔΙΟΥ 28β ΤΗΛ. 58-67
Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΧΑΡΤΟΥ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΙ ΤΑΠΗΤΕΣ
BIBELOTS, ΛΑΜΠΑΙ ΚΡΕΜΑΣΤΑ
ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΙ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ

ΩΡΑΙΟΤΗΤΑ
ΚΑΘ' ΟΛΗΝ
ΤΗΝ ΖΩΗΝ...
αὐτὸ τὸ προνόμιον ἔχουν αἱ γυναῖκες διὰ τὰς ὁποίας ἡ χρῆσις τῆς Κρέμας, τῆς Πούδρας καὶ τοῦ Σάπωνος
ΣΙΜΟΝ
εἶναι μία καθημερινὴ ἀνανέωσις τῆς ὡραιότητος.
CRÈME
SIMON

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μεσαῖον πάτωμα ἐπὶ τῆς πλατείας Ἁγίου Γεωργίου Καρύτση ἐκ 5 δωματίων κλπ. Πληροφορίαι: Ὁδὸς Λέκκα 7 (Γραφεῖα «Μπουκέτου»), 10 — 12 π. μ.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ
Τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ

Σελίδες μεγ. σχημ. 640. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 60, ἐξωτ. δρχ. 80.

Ὁ «Καπετὰν Φάντασμα», ἔργον μυστηριῶδες, αἰσθηματικώτατον, περιπαθέστατον, πλῆρες δραματικῶν καὶ τραγικῶν ἐπεισοδίων, ἐξελίσσεται εἰς τὴν Ἰσπανίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ναπολέοντος, περὶ τὸν πύργον ἑνὸς εὐγενοῦς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου βαρύνει ἡ σκληροτέρα μοῖρα.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ
Τοῦ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ

Σελίδες 424. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 30, ἐξωτ. δρχ. 40.

Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» δὲν χρειάζεται ἄλλη σύστασις εἰς ὅσους δὲν τὸν ἔχουν διαβάσει, παρὰ νὰ ἐρωτήσουν ἕναν ποὺ νὰ τὸν ἐδιάβασεν ὅταν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ «Μπουκέτο». Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἐσημείωσε τὴν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν ἐξ ὅσων μυθιστορημάτων ἐδημοσιεύθησαν ὥς τώρα στὴν Ἑλλάδα.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ
Τοῦ ΕΝΤΓΚΑΡ ΠΟΕ

Δύο τόμοι. Ἕκαστος τόμος ἐσωτ. δρχ. 15, ἐξωτ. δρχ. 20.

Ἕνα ἀπὸ τὰ ἀθάνατα ἔργα τῆς φιλολογίας εἶνε καὶ αἱ «Περιπέτειαι τοῦ Πύμ», αἱ ὁποῖαι ἔχουν μεταφρασθῆ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου. Ἕνα τραγικὸ ταξεῖδι στὸν Νότιον Πόλον, πρὸ τῶν τραγικῶν μυστηρίων τοῦ ὁποίου παλαίουν σκληρὸν ἀγῶνα οἱ ἥρωες τοῦ [illegible], γραμμένο ἀπὸ ἕναν τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν τοῦ κόσμου.

Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ
Τοῦ ΟΝΘΡΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 20, ἐξωτ. δρχ. 30.

Μέσα στὶς σελίδες τῆς «Πληγωμένης Καρδιᾶς» περιγράφεται ἕνα τρυφερώτατον εἰδύλλιον μεταξὺ μιᾶς κόρης καὶ τοῦ ἐξαδέλφου της, μὲ βασανιστὴν τῶν δύο αὐτῶν ἁγνῶν ἐραστῶν τὸν σκληρὸν καὶ ἀφαντάστως φιλάργυρον πατέρα τῆς κόρης.

Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ
Τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 20, ἐξωτ. δρχ. 30.

Ἡ «Σφίγξ τῶν Πάγων» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τοῦ μυθιστοριογράφου τῶν παραδόξων ταξειδίων Ἰουλίου Βέρν. Μυστηριῶδες, τρομακτικόν, πολύπλοκον, κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου.

Η ΣΟΝΙΑ
Τῆς ΕΡΡ. ΓΚΡΕΒΙΛ

Σελίδες 160. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 15, ἐξωτ. δρχ. 20.

Αἰσθηματικώτατον μυθιστόρημα, γραμμένο ἀπὸ τὴν τρυφερὰν Γκρεβίλ, ἐκτυλίσσεται μέσα στοὺς κύκλους τῶν εὐγενῶν τῆς Ρωσσίας, τῶν ὁποίων μὲ ἐξαιρετικὴ λεπτότητα περιγράφει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔθιμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ
Τοῦ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ

Σελίδες 120. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 15, ἐξωτ. δρχ. 20.

Περιεργότατον καὶ τρομακτικώτατον μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς συνεχῆ ἀγωνίαν τὸν ἀναγνώστην μὲ τὴν δραματικήν πλοκήν του καὶ τὸ μυστήριόν του, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὸ τέλος διαφωτίζεται.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ
Τῆς ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ

Σελίδες 100. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 15, ἐξωτ. δρχ. 20.

Ἡ Λάγκερλεφ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα συγγραφεὺς τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἔχει βραβευθῆ μὲ τὸ Παγκόσμιον βραβεῖον Νόμπελ. Αὐτὸ μόνον δύναται νὰ ἐγγυηθῆ διὰ τὴν «Κόρην τοῦ Μεγάλου Βάλτου», ἡ ὁποία εἶνε ἀληθὲς ἀριστούργημα.

Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ
Τοῦ ΜΥΡΖΕ

Σελίδες 186. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 15, ἐξωτ. δρχ. 20.

Ἡ «Μονμάρτρη» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς τέχνης γραμμένο ἀπὸ τὸν ἀθάνατο συγγραφέα τῶν «Μποέμ». Ἡ ζωὴ τῶν φοιτητῶν στὸ Παρίσι, οἱ ἔρωτές των, ἡ φτώχειες των περιγράφονται μὲ δραματικότητα εἰς τὰς σελίδας τῆς «Μονμάρτρης».

Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ

Σελίδες 136. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 15, ἐξωτ. δρχ. 20.

Ἕνα μικρὸ Ἀθηναϊκὸ μυθιστόρημα, γραμμένο μ' ἐξαιρετικὴ τέχνη καὶ χάρι, γεμᾶτο αἴσθημα καὶ ἐνδιαφέρον.

ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ
Τοῦ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ

Σελίδες 48. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 5, ἐξωτ. δρχ. 8.

Σμυρναίικο μυθιστόρημα τοῦ ἀποθανόντος Ἕλληνος λογοτέχνου, τὸ ὁποῖον διακρίνει ἡ ποιητική του περιγραφή, ἡ εὐχάριστη πλοκή του καὶ τὸ βαθύ του αἴσθημα.

Αὐτὸ λένε ὅλοι ὅσοι θέλουν ν' ἀποκτήσουν ἕνα καλὸ γραμμόφωνο τὸ ὁποῖον συνδυάζει τὴν χαμηλὴν τιμὴν μὲ τὴν τελείαν ἀπόδοσιν καὶ μοναδικὴν κομψότητα.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΜΙΚΡΑΣ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΔΟΣΕΙΣ

ΠΑΡΑ ΤΗ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ Α. Ε.

ΑΘΗΝΑΙ: ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 12
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: ΟΔΟΣ ΦΙΛΩΝΟΣ 48
ΘΕΣΙΝΙΚΗ: ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 22Α
ΠΑΤΡΑΙ: ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ 84

Καὶ παρὰ τοῖς Ἀντιπροσώποις της εἰς ὅλας τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος